

WPŁYW INTERWENCJI RPO WIM 2014-2020 NA PROMOWANIE WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO, WALKĘ Z UBÓSTWEM I WSZELKĄ DYSKRYMINACJĄ W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO- MAZURSKIM

Raport końcowy z badania

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Zamawiający:

Województwo Warmińsko-Mazurskie

ul. Emilii Plater 1

10-562 Olsztyn

Openfield

Wykonawca:

Open field Sp. z o.o.

Ozimska 4/7

45-057 Opole

Badanie finansowane jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

STRESZCZENIE

Celem głównym badania była ocena dotychczasowego oraz potencjalnego wpływu wsparcia udzielanego w ramach XI osi priorytetowej Włączenie społeczne RPO Wiem 2014-2020 na promowanie włączenia społecznego, walkę z ubóstwem i wszelką dyskryminacją w województwie warmińsko-mazurskim.

Przyjęta logika interwencji nakierowana na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu regionie została oceniona jako trafna. Działania przewidziane w ramach interwencji odpowiadają na zdiagnozowane problemy regionalne. Działanie 11.1 zakładające aktywizację społeczno-zawodową miało przyczyniać się do niwelowania zjawiska bezrobocia w regionie i ograniczenia ubóstwa. Działanie 11.2 ukierunkowane na poprawę dostępu do usług zdrowotnych i społecznych wzięło za cel, po pierwsze, poprawę stanu zdrowia poprzez realizację działań profilaktycznych, odnoszących się do problemu próchnicy, autyzmu i nowotworu raka szyjki macicy oraz, po drugie, poprawę dostępu do usług społecznych oraz podniesienie standardu ich realizacji. Ostatnie działanie (11.3) było ukierunkowane na rozwój sektora ekonomii społecznej w regionie i podniesienie jego zdolności do tworzenia miejsc pracy. Generalnie stworzone założenia interwencji pozwalały na niwelowanie zidentyfikowanych problemów i deficytów. Wyjątkiem jest interwencja zaplanowana w obszarze usług zdrowotnych. Nie udało się w Poddziałaniach 11.2.1 i 11.2.2 stworzyć optymalnych mechanizmów interwencji, przez co poziom realizacji działań utrzymuje się na niskim poziomie.

Aktualny poziom realizacji interwencji w Działaniach 11.1, 11.2 i 11.3 utrzymuje się na wysokim poziomie. Duża część wskaźników monitorujących przypisanych do priorytetów inwestycyjnych (PI 9i, PI 9iv, PI 9v) zrealizowano na poziomie wyższym w stosunku do stanu docelowego określonego dla 2023 roku. W przypadku żadnego ze wskaźników nie zidentyfikowano poważnego zagrożenia, polegającego na nieosiągnięciu zakładanej wartości docelowej.

Alokacja finansowa przypisana do ewaluowanych Działań w ramach osi XI RPO WiM

została oceniona jako wystarczająca. Skala działań w obszarze aktywizacji zawodowej była wyższa od realnych potrzeb, kiedy poprawiła się sytuacja na regionalnym rynku pracy. Jednocześnie problemy i deficyty w obszarach objętych ww. działaniami są wciąż na tyle duże, iż konieczne jest kontynuowanie interwencji i przeznaczenie, o ile będzie to możliwe w nowej perspektywie finansowej, podobnych środków finansowych.

Efektami realizacji wsparcia w ramach Działania 11.1 RPO WiM są:

- wzrost aktywności społecznej o 40,4 proc.,
- wzrost aktywności zawodowej o 53,5 proc.,
- podniesienie poziomu kwalifikacji o 54,3 proc.,
- spadek ryzyka dezaktywizacji zawodowej o 15,7 proc.,
- wzrost mobilności zawodowej o 41 proc.,
- 27 proc. uczestników projektów podjęło pracę lub rozpoczęło prowadzenie działalności gospodarczej.

Efekty realizacji wsparcia w Poddziałaniach 11.2.1 i 11.2.2: nie osiągnięto do tej pory

żadnych efektów. W obu poddziałaniach uruchomiono zaledwie 2 projekty, z czego 1 znajduje się na początkowym etapie realizacji. Problemy zdrowotne objęte interwencją pogłębiają się. Odsetek dzieci z problemami próchnicy wzrósł w latach 2014-2020. Podobnie zwiększyła się liczba zgonów kobiet z powodu nowotworu raka szyjki macicy. Brakuje zaś danych, aby móc określić dynamikę występowania autyzmu wśród dzieci.

Efektami realizacji wsparcia w Poddziałaniach 11.2.3, 11.2.4 i 11.2.5 są:

- poprawa dostępności usług społecznych we wszystkich powiatach województwa warmińsko-mazurskiego. Największą poprawę dostępności usług odnotowano na terenie 3 powiatów: lidzbarskiego, oleckiego, działdowskiego. Dostęp do usług społecznych w całym regionie wzrósł o 28 proc.
- zwiększenie o 27,7 proc. równości w dostępie do usług społecznych.

- podwyższenie standardu realizacji usług społecznych o 26,8 proc.
- spadek dysfunkcji w rodzinach z obszaru wykluczenia społecznego o 19,6 proc.
- interwencja w Działaniu 11.2 sprzyjała realizacji zasady deinstytucjonalizacji oraz wpłynęła na nieznaczną poprawę skali i jakości współpracy między instytucjami pomocy społecznej i rynku pracy.

Efekty realizacji wsparcia w Działaniu 11.3 obejmowały:

- poprawę sytuacji osób z obszaru wykluczenia społecznego (poprawa o 35 proc. w porównaniu z sytuacją przed udziałem w projekcie),
- poprawę warunków funkcjonowania sektora ekonomii społecznej
- rozwój sektora ES w regionie.

Badania wykazały, iż projekty realizowane w Działaniach w osi XI RPO WiM odpowiadały w bardzo dużym stopniu na potrzeby mieszkańców regionu oraz charakteryzowały się stosunkowo dużą skutecznością w poprawie sytuacji społecznej i zawodowej odbiorców wsparcia. Niższą trafnością cechują się przewidziane do wsparcia działania w zakresie profilaktyki zdrowotnej.

Wskaźnik rezultatu długoterminowego Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu wyniósł dla całej osi XI RPO WiM 8,9 proc.

- Najwyższą wartość wskaźnik ten przyjął dla PI 9i (17,2 proc.).
- Dla PI 9v wskaźnik rezultatu długoterminowego uzyskał wartość 9,4 proc.
- Dla PI 9iv wskaźnik przyjął wartość na poziomie 7.1 proc..

SUMMARY

The study's main objective was to evaluate the current and potential impact of the support provided as part of Priority Axis XI Social Inclusion WM ROP 2014-2020 on promoting social inclusion, the fight against poverty and all forms of discrimination in the Warminsko-Mazurskie Voivodeship.

The intervention logic designed in Measures 11.1, 11.2 and 11.3 of the WM ROP was adequate. The measures are suitable for the diagnosed regional problems. The aim of Measure 11.1 was to eliminate unemployment and limit poverty in the region. Measure 11.2 was mainly aimed with improving health through preventive action related to caries, autism and cervical cancer, as well as to improve social service availability. On the other hand, Measure 11.3 was tasked with developing the social economy sector and improve its workplace creation capacity. In general, the developed intervention assumptions allowed for eliminating the identified problems and deficits. The only exception was the intervention planned in the area of health. It was not possible to create optimal intervention mechanisms in Sub-measures 11.2.1 and 11.2.2, thereby the degree of measure implementation remains low.

The current degree of the intervention's implementation in Measures 11.1, 11.2 and 11.3 remains high. A large portion of the monitoring indicators assigned to the investment priorities (IP 9i, IP 9iv and IP 9v) demonstrates a surplus when compared to the target value specified for 2023. None of the indicators demonstrated a risk of failure to achieve the target value.

The allocation of funds in the evaluated Measures of Axis 9 WM ROP was assessed as sufficient. In fact, it was underlined that the scale of measures in professional activation was greater than the demand when the situation in the regional labour market improved. At the same time, it was emphasised that the problems and deficits in the fields covered by the

aforementioned measures are big enough that they require continuation of the intervention and allocation of similar funds, if possible in the new perspective.

Effects of the support granted in Measure 11.1 of WM ROP:

- social activity increase by 40.4%,
- professional activity increase by 53.5%,
- competency improvement by 54.3%,
- professional deactivation risk reduction by 15.7%,
- professional mobility increase by 41%,
- 27% of participants took up work or started a business activity.

Effects of the support granted in Sub-measures 11.2.1 and 11.2.2: no effects were achieved thus far. Only two projects, one of which is in its preliminary stage, were launched in both sub-measures. The health issues covered by the intervention are worsening. The share of children with caries has increased in 2014-2020. The number of women deaths due to cervical cancer has also increased. There is not data that would enable specifying the dynamics of autism occurrence among children.

Effects of the support granted in Sub-measures 11.2.3, 11.2.4 and 11.2.5 of WM ROP:

- improve social service availability in all poviats of the Warminsko-Mazurskie Voivodeship. The greatest service availability improvement was recorded in 3 poviats: Lidzbark, Olecko and Działdowo. Social service availability improved by 28%.
- equality in social service availability improved by 27.7%.
- the intervention also translated into social service standard improvement (by 26.8%).
- the study also enabled the identification of a reduction in dysfunctions of socially excluded families by 19.6%.
- the support granted in Measure 11.2 favoured the de-institutionalisation and contributed to a slight improvement of the scale and quality of cooperation between social aid and labour market institutions.

The effects of the support granted in Measure 11.1 included:

- the improvement of the position of socially excluded people (by 35% when compared to the position prior to their participation in the project),
- improvement of the functioning conditions and development of the region's social economy sector.

The study demonstrated that the projects implemented in the Measures of Axis XI WM ROP largely met the needs of the region's residents and were characterised by relatively high effectiveness in improving the support recipients' social and professional situation.
The preventive healthcare measures projected for support were less valid.

The long-term result indicator named Number of people in better labour market situation six months after leaving the programme amounted to 8,9% for the entire Axis XI WM ROP.

- the indicator's highest value was recorded for the investment priority IP 9i (17.2%).
- the indicator amounted to 9,4% for IP 9v.
- the lowest value was recorded for IP 9iv 7,1%.

SPIS TREŚCI

STRESZCZENIE	3
SUMMARY	6
SŁOWNIK SKRÓTÓW	13
WPROWADZENIE	14
METODYKA BADANIA	15
PROCES BADAWCZY	15
SCHEMAT LOGICZNY BADANIA	17
KRYTERIA EWALUACYJNE	20
LOGIKA INTERWENCJI W DZIAŁANIU 11.1 RPO WIM	21
KONSTRUKCJA OSI XI RPO WIM	22
PRZESŁANKI INTERWENCJI	23
ZAŁOŻENIA INTERWENCJI	27
OCZEKIWANE EFEKTY INTERWENCJI	29
WDRAŻANIE INTERWENCJI	30
REALIZOWANE PROJEKTY	31
WERYFIKACJA ZASTOSOWANEJ LOGIKI INTERWENCJI	32
LOGIKA INTERWENCJI W DZIAŁANIU 11.2 RPO WIM	35
PRZESŁANKI INTERWENCJI	36
ZAŁOŻENIA INTERWENCJI	42
OCZEKIWANE EFEKTY INTERWENCJI	46
WDRAŻANIE INTERWENCJI	47
REALIZOWANE PROJEKTY	48
WERYFIKACJA ZASTOSOWANEJ LOGIKI INTERWENCJI	49

LOGIKA INTERWENCJI W DZIAŁANIU 11.3 RPO WIM	52
PRZESŁANKI INTERWENCJI.....	53
ZAŁOŻENIA INTERWENCJI	55
OCZEKIWANE EFEKTY INTERWENCJI	57
WDRAŻANIE INTERWENCJI	58
REALIZOWANE PROJEKTY	60
WERYFIKACJA ZASTOSOWANEJ LOGIKI INTERWENCJI	61
UWARUNKOWANIA REALIZACJI WSPARCIA W OSI XI RPO WIM.....	64
BADANIE KONSEKWENCJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH PANDEMII COVID-19.....	69
EFEKTY REALIZACJI INTERWENCJI W DZIAŁANIU 11.1 RPO WIM.....	74
ZMIANA SYTUACJI REGIONU W OBSZARZE WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO W 2020 ROKU	75
EFEKTY REALIZACJI WSPARCIA.....	77
Zwiększenie zatrudnienia wśród osób wykluczonych	86
TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW	89
POPULARNOŚĆ FORM WSPARCIA	90
EFEKTYWNOŚĆ FORM WSPARCIA	92
POZIOM OSIĄGNIĘCIA WSKAŹNIKÓW	94
EFEKTY REALIZACJI INTERWENCJI W DZIAŁANIU 11.2 RPO WIM.....	96
ZMIANA SYTUACJI REGIONU W OBSZARZE WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO W 2020 R.	97
EFEKTY REALIZACJI WSPARCIA.....	101
TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW	114
POPULARNOŚĆ FORM WSPARCIA	115
EFEKTYWNOŚĆ FORM WSPARCIA	117
POZIOM OSIĄGNIĘCIA WSKAŹNIKÓW	118
EFEKTY REALIZACJI INTERWENCJI W DZIAŁANIU 11.3 RPO WIM.....	121
ZMIANA SYTUACJI REGIONU W OBSZARZE WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO W 2020 R.	122

EFEKTY REALIZACJI WSPARCIA.....	122
TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW	128
POPULARNOŚĆ FORM WSPARCIA	130
EFEKTYWNOŚĆ FORM WSPARCIA	132
POZIOM OSIĄGNIĘCIA WSKAŹNIKÓW	133
POMIAR WSKAŹNIKA REZULTATU DŁUGOTERMINIOWEGO	135
WYNIK WSKAŹNIKA.....	136
OCENA INTERWENCJI W OSI XI RPO WIM	145
GŁÓWNE KORZYŚCI.....	146
NIEZAMIERZONE EFEKTY INTERWENCJI	147
SZANSE NA UZYSKANIE ANALOGICZNYCH EFEKTÓW BEZ WSPARCIA Z OSI XI RPO WIM ..	148
DOBRE I ZŁE PRAKTYKI.....	153
DZIAŁANIA W ZAKRESIE WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO REALIZOWANE Z INNYCH ŹRÓDEŁ ..	157
BARIERY I ICH WPŁYW NA REALIZACJĘ INTERWENCJI	159
EFEKTYWNOŚĆ KOSZTOWA INTERWENCJI	162
WPŁYW INTERWENCJI NA SYTUACJĘ WEWNĄTRZREGIONALNĄ.....	164
OPTIMALIZACJA ORAZ UKIERUNKOWANIE WSPARCIA NA WŁĄCZENIE SPOŁECZNE W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM	168
ADEKWATNOŚĆ WSPARCIA	169
OCENA ZAKRESU DOSTĘPNEGO WSPARCIA	171
KIERUNKI WSPARCIA W NOWEJ PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ	173
WNIOSKI KOŃCOWE	177
REKOMENDACJE	181
SPIS WYKRESÓW, MAP I TABEL	187
ANEKSY	191
METODYKA BADANIA	191

NARZĘDZIA BADAWCZE	194
LISTA RESPONDENTÓW	262
WYKAZ ŹRÓDEŁ.....	265
RAPORT Z BADANIA ILOŚCIOWEGO.....	271
RAPORT Z BADANIA JAKOŚCIOWEGO.....	307

SŁOWNIK SKRÓTÓW

CATI	Wywiad telefoniczny wspomagany komputerowo (Computer Assisted Telephone Interview)
CAWI	Wywiad internetowy wspomagany komputerowo (Computer Assisted Web Interview)
CIS	Centrum integracji społecznej
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
FGI	Zogniskowany wywiad grupowy (Focused Group Interview)
IDI	Pogłębiony wywiad indywidualny (In-depth Interview)
IP	Instytucja Pośrednicząca
IZ	Instytucja Zarządzająca
JST	Jednostka Samorządu Terytorialnego
KE	Komisja Europejska
KIS	Klub integracji społecznej
OP	Oś priorytetowa
PES	Podmiot Ekonomii Społecznej
PI	Priorytet Inwestycyjny
PS	Przedsiębiorstwo społeczne
RPO WiM	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2014-2020
SOPZ	Szczegółowy Opis Przedmiotu Zamówienia
SZOOP	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WiM
TBE	Ewaluacja oparta na teorii (Theory-Based Evaluation)
UE	Unia Europejska

WPROWADZENIE

Oś priorytetowa XI – Włączenie społeczne ukierunkowana jest na integrację społeczną osób doświadczających ubóstwa i wykluczenia społecznego z różnych przyczyn m.in. bezrobocia, niepełnosprawności, a także braku dostępu do wysokiej jakości usług publicznych.

Oczekiwanymi efektami powyższych działań powinno być: aktywne włączenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich sytuacji społeczno-zawodowej, zwiększenie dostępności usług zdrowotnych, zwiększenie dostępności usług społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz wzrost zatrudnienia poprzez rozwój ekonomii społecznej.

Celem głównym badania była ocena dotychczasowego oraz potencjalnego wpływu wsparcia udzielanego w ramach XI osi priorytetowej Włączenie społeczne RPO WiM 2014-2020 na promowanie włączenia społecznego, walkę z ubóstwem i wszelką dyskryminacją w województwie warmińsko-mazurskim.

Dookreślenie celu głównego zawiera się w pięciu celach szczegółowych:

1. Określenie wpływu RPO WiM 2014-2020 na poprawę i wzmocnienie sytuacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w województwie warmińsko-mazurskim;
2. Określenie wpływu RPO WiM 2014-2020 na zwiększenie dostępności usług opieki zdrowotnej świadczonych w interesie ogólnym w województwie warmińsko-mazurskim;
3. Określenie wpływu RPO WiM 2014-2020 na zwiększenie dostępności usług społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w województwie warmińsko-mazurskim;
4. Określenie wpływu RPO WiM 2014-2020 na rozwój ekonomii społecznej w województwie warmińsko-mazurskim;
5. Pomiar wskaźnika: Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu.

METODYKA BADANIA

PROCES BADAWCZY

Niniejsze badanie zostało podzielone na cztery ściśle powiązane ze sobą etapy badawcze.

Faza strukturalizacji

Pierwszy etap prac badawczych miał na celu doprecyzowanie zakresu i metodologii badania poprzez przeprowadzenie wstępnej analizy desk research oraz zapoznanie się z materiałami dotyczącymi przedmiotu badania. Dokonana została analiza informacji pozyskanych m.in. z aktów prawnych, strategii, literatury, wyników badań, dokumentów, danych statystyki publicznej itp.

Na tym etapie zespół badawczy szczegółowo zaprojektował cały proces badawczy oraz opracował narzędzia do badań terenowych. Przygotowane zostały następujące narzędzia badawcze:

- Wstępny klucz do analizy danych zastanych;
- Wstępny klucz do analizy wniosków o dofinansowanie projektów;
- Scenariusze wywiadów ITI z przedstawicielami IZ RPO WiM, ROPS w Olsztynie, ekspertami oceniającymi wnioski o dofinansowanie, beneficjentami projektów;
- Scenariusze wywiadów FGIO w obszarze zdrowia i ekonomii społecznej;
- Kwestionariusze ankiet do realizacji badania CATI/CAWI z przedstawicielami uczestników; projektów, beneficjentów oraz nieskutecznych wnioskodawców;
- Scenariusz wywiadów ITI w ramach case study.

Faza obserwacji

Etap ten rozpoczął się wraz z zatwierdzeniem przez Zamawiającego raportu metodycznego wraz z zestawem narzędzi badawczych. Na tym etapie została zrealizowana analiza danych zastanych oraz badania terenowe. Dane uzyskane w ramach analizy desk research i badań terenowych zostały ze sobą skonfrontowane i zsyntezowane w procesie analizy danych

(zarówno ilościowych jak i jakościowych). W fazie obserwacji zastosowano triangulację metod i technik badawczych, dzięki czemu możliwe było pozyskanie szerokiego zakresu danych i informacji, kompleksowo opisujących badane zagadnienia.

W fazie obserwacji do zbierania danych wykorzystano następujące metody/techniki badawcze:

W ramach postępowania badawczego zrealizowano powyższe metody badawcze na następujących próbach badawczych:

- przeprowadzono 137 wywiadów CAWI/CATI z beneficjentami RPO WiM 2014-2020, co stanowi 60,4 proc. całej populacji.
- przeprowadzono 1 420 wywiadów CAWI/CATI z uczestnikami projektów, co stanowi 100 proc. zakładanej próby badawczej
- przeprowadzono 230 wywiadów CAWI/CATI z nieskutecznymi Wnioskodawcami, co stanowi 102,2 proc. zakładanej wielkości próby
- przeprowadzono 2 zogniskowane wywiady grupowe
- zrealizowano 31 indywidualnych wywiadów telefonicznych
- przeprowadzono pogłębiony przegląd wszystkich projektów wybranych do dofinansowania
- przeprowadzono 3 wywiady pogłębione ITI w ramach case study (100 proc. próby badawczej)

Faza analizy

Faza analizy polegała na przebadaniu danych, które zostały zebrane w fazie obserwacji. Zgromadzone dane poddano interpretacji oraz próbie szacowania efektów. Analiza zgromadzonego materiału badawczego była niezbędna dla prawidłowego opracowania wyników badania i sformułowania wstępnych wniosków z badania. Wykonawca zastosował analizę ilościową i jakościową, w tym przeprowadził analizy statystyczne oraz zastosował analizę danych przestrzennych.

Celem analizy ilościowej (in. statystycznej) jest pozyskanie jak największej wiedzy z uzyskanych danych o charakterze ilościowym. Dzięki analizie statystycznej można zatem ustalić, na jaką skalę bądź w jakim stopniu dane zjawisko występuje, a następnie wskazać główne tendencje obserwowane na konkretnym obszarze. Dzięki analizie statystycznej można odpowiedzieć głównie na pytanie „ile?”.

Analiza jakościowa objęła transkrypcje wywiadów oraz dokumenty. Jest to pogłębiona analiza tekstu, która pomaga uzyskać odpowiedź na pytanie „w jaki sposób?” i „jak?”. Służy wyciągnięciu wniosków z materiałów badawczych o charakterze jakościowym. Dodatkową metodą analizy danych była metoda kartograficzna oraz analiza SWOT.

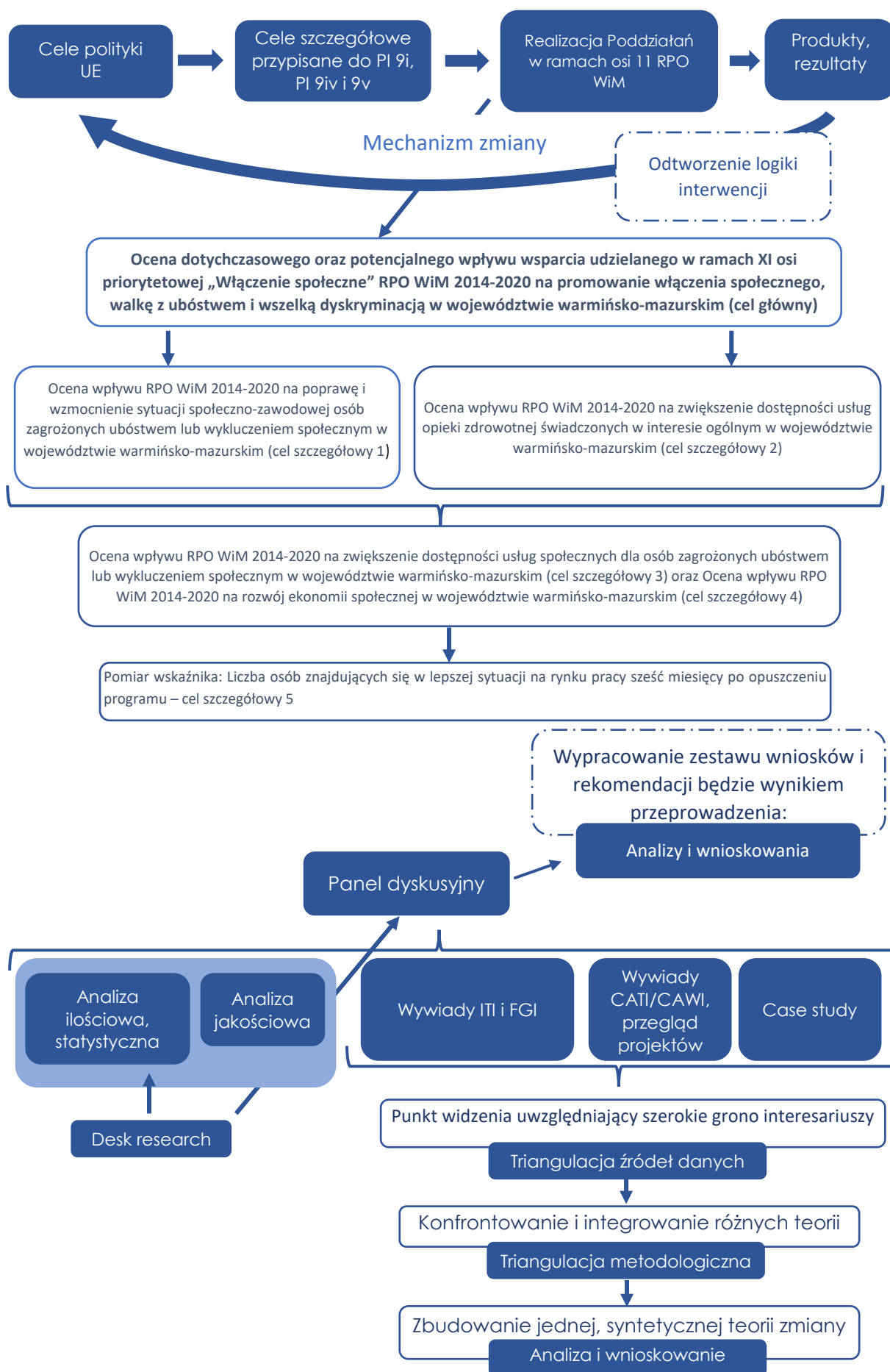
Faza oceny i rekomendacji

Faza oceny to ostatnia faza procesu badawczego, polegająca na ocenie i wnioskowaniu na podstawie zebranych danych. Na tym etapie realizowany jest również panel dyskusyjny, przeprowadzony w formule FGI, pozwalający w gronie ekspertów dokonać analizy wyników badania, poddać je ocenie eksperckiej, przeprowadzić nad nimi dyskusję oraz wypracować związane z nimi rekomendacje. Celem tej fazy procesu badawczego jest opracowanie zaleceń i rekomendacji.

SCHEMAT LOGICZNY BADANIA

Poniżej pokazano w jaki sposób powiązane są ze sobą poszczególne cele szczegółowe badania, oraz w jaki sposób osiągnięto ich realizację. Dodatkowo, schemat logiczny badania zawiera elementy wynikające z teorii zmiany, która stanowiła kontekst naukowy przyjęty w niniejszym badaniu. Tak przyjęta koncepcja pozwoliła na odtworzenie logiki interwencji w

ramach ewaluowanych Poddziałań osi 11 RPO WiM, odkrycie mechanizmów zmiany, a tym samym uzyskanie danych pozwalających ocenić skuteczność, efektywność oraz użyteczność wszelkich elementów, metod i narzędzi, wykorzystanych w drodze wdrażania przedmiotowej interwencji.

KRYTERIA EWALUACYJNE

Badanie opierało się na czterech kryteriach ewaluacyjnych:

Kryteria te rozumiane są w następujący sposób:

- **Skuteczność** – kryterium to pozwoliło ocenić wstępne efekty w kontekście realizacji zakładanych celów (czy osiągnięto to, co zaplanowano), skuteczność użytych metod, instytucji oraz wpływ czynników zewnętrznych na uzyskane, wstępne efekty;
- **Efektywność** – kryterium to pozwoliło ocenić efektywność alokowanych zasobów, ustalając relację między nakładami, kosztami, zasobami a osiągniętymi efektami interwencji;
- **Trwałość** – kryterium to pozwoliło ocenić zdolność efektów interwencji do przetrwania po zakończeniu finansowania zewnętrznego
- **Trafność** – kryterium to pozwoliło ocenić adekwatność form wsparcia oraz metod ich wdrażania do problemów i wyzwań zidentyfikowanych w RPO WiM 2014-2020 oraz potrzeb mieszkańców województwa.

ROZDZIAŁ I

LOGIKA INTERWENCJI W DZIAŁANIU 11.1

RPO WIM

KONSTRUKCJA OSI XI RPO WIM

- *Jak sformułowano założenia interwencji w tym obszarze na poziomie strategicznym i programowym? Czy i jakim modyfikacjom ulegały w okresie 2014-2020 i dlaczego? Jakie przesłanki stały za modyfikacjami?*

W ramach osi XI RPO WiM 2014-2020 realizowane są trzy priorytety inwestycyjne. Są nimi:

- PI 9i: Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie,
- PI 9iv: Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym,
- PI 9v: Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwienia dostępu do zatrudnienia.

Do realizacji ww. priorytetów inwestycyjnych przypisano w ramach Programu następujące Działania/Poddziałania.

PI	Działanie	Poddziałanie
9i	Działanie: 11.1 Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie	▪ Poddziałanie: 11.1.1 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluceniem społecznym – projekty konkursowe ▪ Poddziałanie: 11.1.2 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluceniem społecznym z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji – projekt ZIT Olsztyn ▪ Poddziałanie: 11.1.3 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluceniem społecznym – projekt ZIT Ełk
9iv	Działanie 11.2 Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym	▪ Poddziałanie 11.2.1 Ułatwienie dostępu do usług zdrowotnych – projekty konkursowe ▪ Poddziałanie 11.2.2 Ułatwienie dostępu do usług zdrowotnych – projekt ZIT Olsztyn ▪ Poddziałanie 11.2.3 Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym – projekty konkursowe

		▪ Poddziałanie 11.2.4 Ułatwienie dostępu do usług społecznych – projekt ZIT Olsztyn ▪ Poddziałanie 11.2.5 Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym – projekt ZIT Ełk
9v	Działanie 11.3 Wsparcie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwienia dostępu do zatrudnienia	▪ Poddziałanie 11.3.1 Wsparcie przedsiębiorczości społecznej ▪ Poddziałanie 11.3.2 Koordynacja ekonomii społecznej w regionie

PRZESŁANKI INTERWENCJI

Działanie 11.1 wpisywało się w priorytet inwestycyjny 9i „Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie”. W wyniku interwencji w ramach priorytetu inwestycyjnego oczekiwano, że wzrośnie grupa osób podejmujących zatrudnienie (spośród osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym).

Interwencja w ramach Działania 11.1, jak zapisano w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych RPO WiM, miała być realizowana poprzez wdrażanie kompleksowych i zindywidualizowanych programów ukierunkowanych na aktywizację społeczno-zawodową osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji zawodowej, społecznej, edukacyjnej czy zdrowotnej. Oczekiwano, że dzięki zastosowaniu instrumentów aktywnej integracji osoby te zwiększą swoje szanse na przywrócenie możliwości lub zdolności do zatrudnienia. W ramach tego Działania założono, że będą wspierane także usługi, świadczone przez podmioty integracji społecznej, takie jak centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej, warsztaty terapii zajęciowej oraz podmioty działające na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej (których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza).

W Regionalnym Programie Operacyjnym WiM stwierdzono, że interwencję w ramach PI 9i ukierunkowano na realizację celów Strategii EU2020 dotyczących zatrudnienia i zwalczania

ubóstwa. Zgodnie ze Strategią Rozwoju Kraju 2020 walkę z wykluczeniem społecznym postrzegano jako jeden z celów działań w obszarze poprawy spójności społecznej i terytorialnej. Polska, włączając się do realizacji Strategii Europa 2020 zobowiązała się do obniżenia o około 1,5 mln liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Działania realizowane w ramach omawianego PI miały przyczyniać się do realizacji tych celów przynosząc efekty bezpośrednie lub pośrednie w dłuższej perspektywie czasowej, ograniczając ryzyko przerywania aktywności zawodowej oraz ubóstwa i wykluczenia społecznego¹.

Z przedstawionych wyżej opisów wyłaniają się dwie przesłanki podjęcia interwencji w ramach Działania 11.1 RPO WiM. Są nimi:

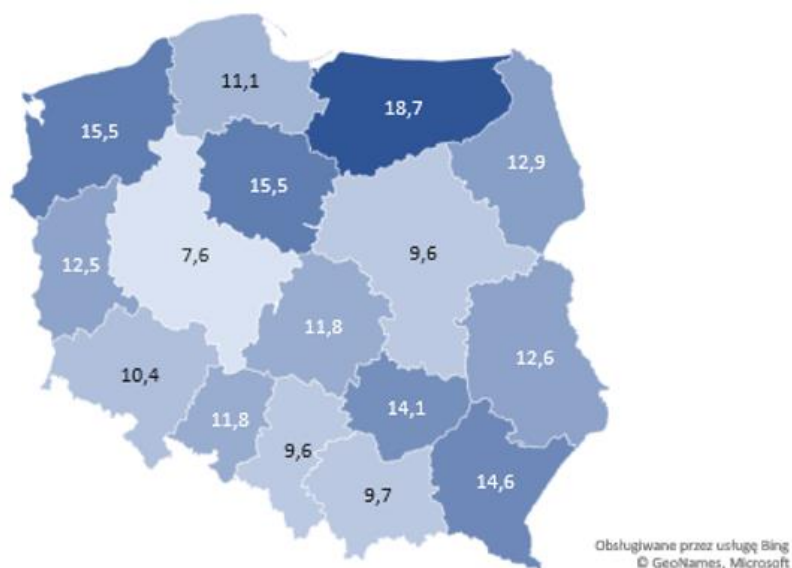
- Wysoki poziom bezrobocia,
- Zasięg ubóstwa

Wysoki poziom bezrobocia

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego bezrobocie utrzymywało się w 2014 roku na wysokim poziomie. Stopa bezrobocia rejestrowanego wynosiła 18,7 proc. i była ona najwyższa w skali kraju. W czterech innych regionach problem bezrobocia również był poważny (zachodniopomorskie, kujawsko-pomorskie, podkarpacie i świętokrzyskie), choć trzeba przyznać, iż stopa bezrobocia była w nich niższa o kilka punktów procentowych niż w województwie warmińsko-mazurskim. Stopa bezrobocia obliczona dla kraju wynosiła wówczas 11,4 proc.

¹ Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, 11 stycznia 2022, Olsztyn, s. 210.

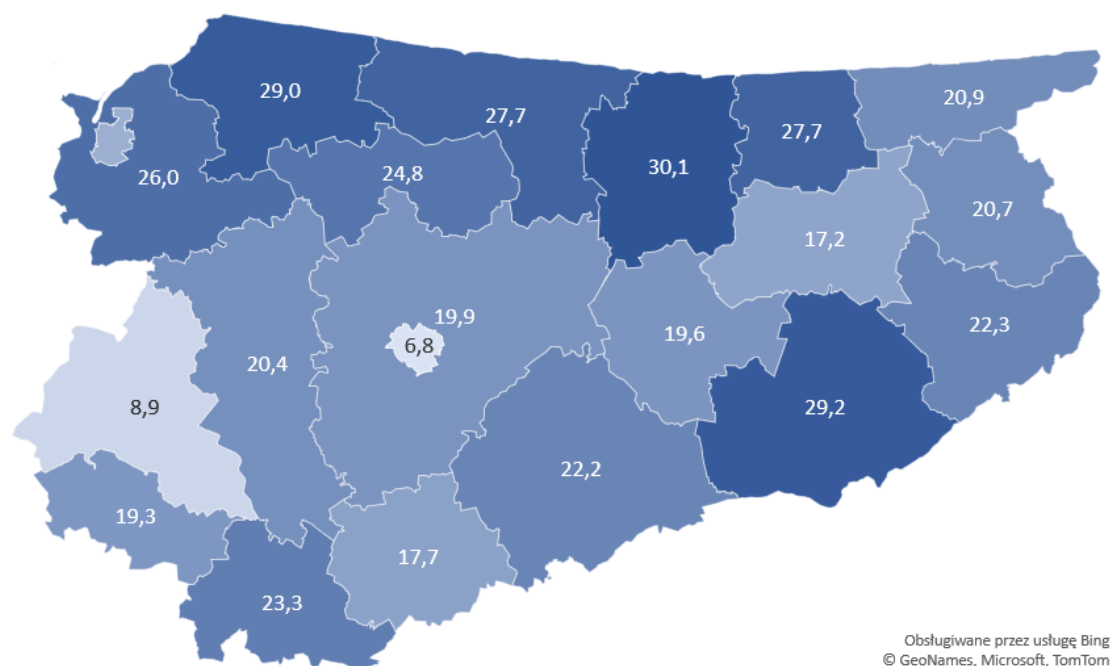
MAPA 1 STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W UJĘCIU WOJEWÓDZTW W 2014 ROKU

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Bezrobocie charakteryzowało się wysokim stopniem zróżnicowania wewnątrzregionalnego. Najtrudniejsza sytuacja panowała w północnej części województwa, gdzie stopa bezrobocia rejestrowanego mieściła się w przedziale od 20,9 proc. w powiecie gołdapskim do 30,1 proc. w powiecie kętrzyńskim. W zachodniej i południowej części regionu sytuacja wyglądała nieco lepiej. Najkorzystniejszej sytuacja wyglądała w Olsztynie, gdzie stopa bezrobocia wyniosła 6,8 proc. Relatywnie dobra sytuacja miała też miejsce w powiecie iławskim 8,9 proc.

MAPA 2 BEZROBOCIE W POWIATACH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2014 R.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Zasięg ubóstwa

Oszacowane przez GUS wskaźniki zagrożenia ubóstwem w Polsce pokazują znaczące zróżnicowanie terytorialne tego problemu. W 2014 roku ubóstwo skrajne wahało się w przedziale od 4,7 proc. (śląskie) do 14,8 proc. w warmińsko-mazurskim. Ubóstwo relatywne obejmowało 26 proc. gospodarstw, przy średniej obliczonej dla kraju na poziomie 16,2 proc. Również był to najwyższy odczyt w skali województw. Problem ubóstwa relatywnego miał najmniejszą skalę na Mazowszu (11,4 proc.). Poniżej „ustawowej” granicy ubóstwa żyło 21 proc. gospodarstw w analizowanym regionie. Wynik ten jest o 8,8 punkt proc. wyższy od średniej obliczonej dla kraju.

TABELA 1 UBÓSTWO W POLSCE W 2014 R.

WOJEWÓDZTWO	UBÓSTWO SKRAJNE	UBÓSTWO RELATYWNE	"USTAWOWA" GRANICA UBÓSTWA
POLSKA	7,4	16,2	12,2
DOLNOŚLĄSKIE	5,6	12,0	8,8
KUJAWSKO-POMORSKIE	9,5	20,2	15,6

LUBELSKIE	8,2	17,1	12,8
LUBUSKIE	7,8	17,4	13,3
ŁÓDZKIE	5,4	13,1	9,4
MAŁOPOLSKIE	6,6	16,9	12,1
MAZOWIECKIE	5,2	11,4	8,1
OPOLSKIE	8,0	14,0	10,5
PODKARPACKIE	8,7	21,1	15,3
PODLASKIE	10,9	23,9	18,0
POMORSKIE	6,5	14,8	11,6
ŚLĄSKIE	4,7	11,9	8,9
ŚWIĘTOKRZYSKIE	12,2	22,6	17,2
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	14,8	26,0	21,0
WIELKOPOLSKIE	10,1	21,7	16,4
ZACHODNIOPOMORSKIE	7,2	15,3	12,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

ZAŁOŻENIA INTERWENCJI

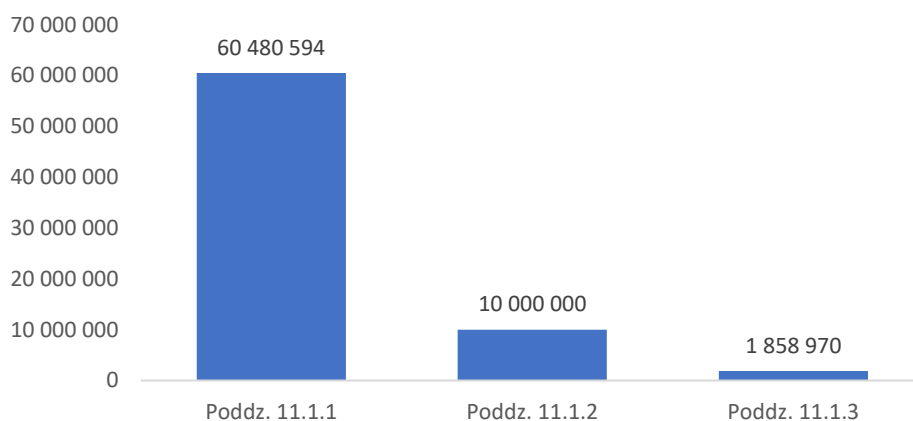
- *Czy przeznaczona alokacja i jej podział na poszczególne działania XI osi priorytetowej RPO WiM 2014-2020 jest adekwatna do zapotrzebowania województwa i potencjalnych beneficjentów?*

Środki UE przewidziane na Działanie 11.1 RPO WiM wyniosły prawie 72,34 mln euro, co stanowiło 55,48 proc. całej alokacji finansowej przypisanej do osi XI (dane z SZOOP – wersja z 28 grudnia 2021 r.). Skierowanie tak dużego strumienia finansowego na realizację działań z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej wynikało ze skali problemów na regionalnym rynku pracy. W ramach Działania 11.1 najwięcej środków (83,6 proc.) przekazano na dofinansowanie projektów w Poddziałaniu 11.1.1 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekty konkursowe. 10 mln euro skierowano na realizację projektów z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej na terenie ZIT Olsztyn. Z kolei Poddziałanie 11.1.3 dotyczące obszaru ZIT Ełk otrzymało wsparcie finansowe w wysokości ponad 1,85 mln euro (2,6 proc. alokacji przypisanej do Działania 11.1).

Choć dużą alokację finansową skierowano na wsparcie projektów w Działaniu 11.1 (zarówno w liczbach bezwzględnych, jak i pod względem udziału w całej alokacji finansowej

przypisanej do osi XI RPO WiM), to zarazem okazała się ona niższa względem zainteresowania potencjalnych Beneficjentów. Spośród wszystkich wniosków złożonych poprawnie pod względem formalnym, 73,5 proc. zatwierdzono do dofinansowania, a pozostałe 26,5 proc. pozostało bez dofinansowania.

WYKRES 1 ALOKACJA FINANSOWANIA PODDZIAŁAŃ 11.1.1, 11.1.2 I 11.1.3 [EURO]

Źródło: opracowanie własne na podstawie SZOOP RPO WiM 2014-2020

Zakres wsparcia w ramach Działania 11.1 obejmował następujące typy projektów:

AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA

1. WSPARCIE DLA OSÓB, RODZIN LUB OTOCZENIA OSÓB ZAGROŻONYCH UBÓSTWEM I/LUB WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM Z WYKORZYSTANIEM INSTRUMENTÓW AKTYWNEJ INTEGRACJI O CHARAKTERZE:

- Społecznym, których celem jest przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej
- Zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy
- Edukacyjnym, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia, dostosowanie wykształcenia do potrzeb rynku pracy
- Zdrowotnym, których celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy

2. WSPARCIE DLA OSÓB ZAGROŻONYCH UBÓSTWEM I/LUB WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM POPRZEC FINANSOWANIE FUNKCJONOWANIA PODMIOTÓW INTEGRACJI SPOŁECZNEJ TJ. CENTRA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ, KLUBY INTEGRACJI SPOŁECZNEJ, ZAKŁADY AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ, WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ ORAZ PODMIOTY DZIAŁAJĄCE NA RZECZ AKTYWIZACJI SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ

OCZEKIWANE EFEKTY INTERWENCJI

Oczekiwane efekty wyrażone są wskaźnikami na poziomie priorytetów inwestycyjnych, wskazanymi w Programie. Poniższa tabela przedstawia oczekiwane efekty interwencji Działania 11.1 RPO WiM opisane w postaci 4 wskaźników strategicznych. Wskaźniki te dotyczą takich kwestii jak podjęcie pracy, poszukiwanie pracy, podniesienie kwalifikacji oraz utrzymanie pracy 6 miesięcy po opuszczeniu Programu. Oczekiwane efekty interwencji polegają więc na zwiększeniu aktywności społecznej i zawodowej osób z obszaru wykluczenia społecznego. Poniżej przedstawiono wartości bazowe i docelowe poszczególnych wskaźników.

TABELA 2 POŻĄDANE EFEKTY INTERWENCJI W RAMACH DZIAŁANIA 11.1 RPOWiM (WSKAŹNIKI STRATEGICZNE)

Wskaźnik	Działanie	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Efekt
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	11.1	20%	15%	>zmniejszenie liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	11.1	6%	6%	>zwiększenie poziomu aktywizacji zawodowej mieszkańców >poprawa sytuacji materialnej mieszkańców
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	11.1	30%	30%	>poprawa kapitału społecznego w regionie >zwiększenie samodzielności życiowej osób zagrożonych wykluczeniem
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	11.1	22%	22%	>zwiększenie poziomu aktywizacji zawodowej mieszkańców >spadek stopy bezrobocia

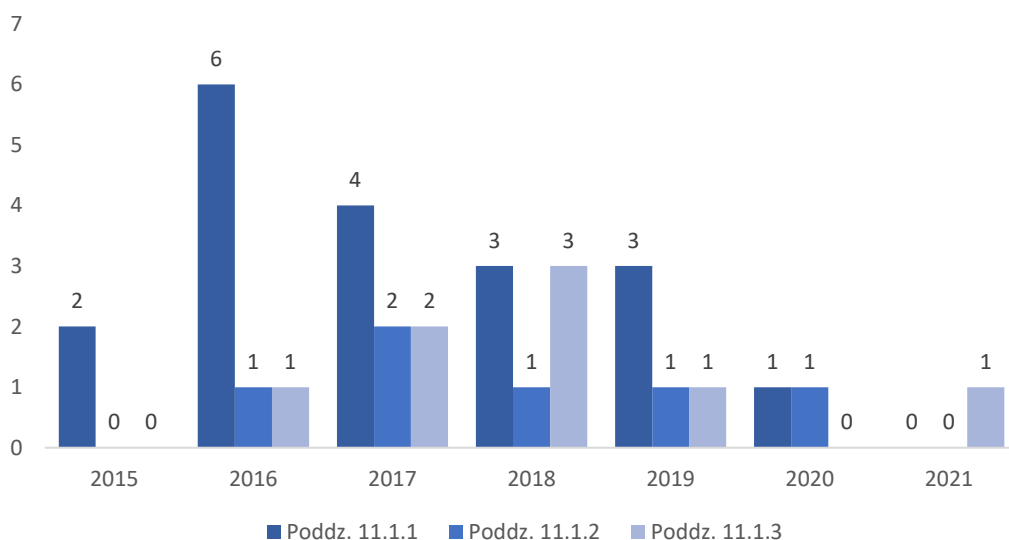
Źródło: opracowanie własne na podstawie RPO WiM

WDRAŻANIE INTERWENCJI

Na podstawie danych z SL2014 ustalono, iż łącznie w całym Działaniu 11.1 RPO WiM przeprowadzono 33 nabory, z czego zdecydowana większość (21 konkursów) odbyła się w ramach Poddziałania 11.1.1. W Poddziałaniu 11.1.2 zrealizowano 6 naborów, natomiast w ostatnim Poddziałaniu 8.

Ogłoszenie pierwszych naborów rozpoczęło się już w 2015 roku, kiedy uruchomiono 2 konkursy w Poddziałaniu 11.1.1. W kolejnym roku ogłoszono 8 naborów. Tyle samo naborów odbyło się w 2017 roku. W 2018 roku przeprowadzono 7 konkursów. W 2019 roku aktywność w organizacji konkursów spadła do poziomu 5 naborów. Ostatnie dwa lata charakteryzowały się relatywnie niewielką aktywnością w ogłaszaniu naborów. Wynikało to głównie z faktu wykorzystania dostępnej alokacji finansowej. W 2020 roku pojawiła się możliwość ubiegania się o środki unijne w ramach 2 naborów. Z kolei w 2021 roku ogłoszono 1 nabór. Odbył się on w ramach Poddziałania 11.1.3.

WYKRES 2 NABORY W RAMACH DZIAŁANIA 11.1 RPO WiM

Źródło: opracowanie własne na podstawie SL2014

Według stanu na koniec IV kwartału 2021 roku, procentowy poziom realizacji zobowiązań UE na lata 2014-2020 na podstawie zawartych umów o dofinansowanie wynosi dla priorytetu inwestycyjnego 9i 101,33 proc. Jeśli wziąć pod uwagę wydatki z zatwierdzonych wniosków o płatność, to poziom realizacji zobowiązań UE kształtuje się na poziomie 74,99 proc.

TABELA 3 POSTĘPY FINANSOWE REALIZACJI PI 9I

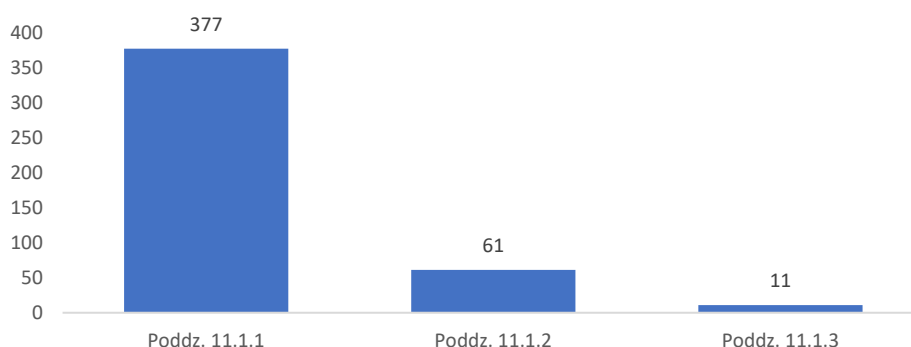
Numer PI	Priorytet inwestycyjny	Poziom % wykorzystanej alokacji na podstawie zawartych umów	Poziom % wykorzystanej alokacji na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność
9i	Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie	101,33%	74,99%

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji kwartalnej z realizacji RPO WiM (II kwartał 2021 r.)

REALIZOWANE PROJEKTY

Na podstawie przeglądu i analizy projektów wybranych do dofinansowania w ramach Działania 11.1 RPO WiM ustalono, że w Działaniu 11.1 RPO WiM wsparto realizację 449 projektów (nie licząc umów rozwiązanych). 377 z nich (83,9 proc. wszystkich projektów) uzyskało dofinansowanie w ramach Poddziałania 11.1.1. 61 projektów uruchomiono w Poddziałaniu 11.1.2. Z kolei w ostatnim Poddziałaniu wsparcie ze strony UE pozwoliło na wdrożenie 11 przedsięwzięć zakładających aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców.

WYKRES 3 LICZBA REALIZOWANYCH PROJEKTÓW W DZIAŁANIU 11.1 RPO WIM

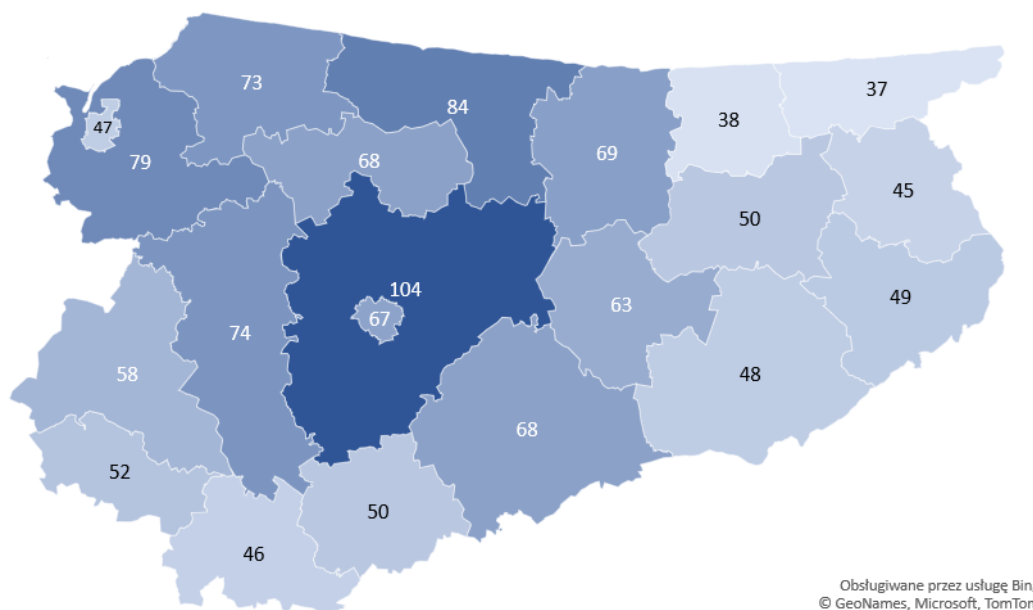

Źródło: opracowanie własne na podstawie SL2014

Na podstawie pogłębionego przeglądu projektów wybranych do dofinansowania ustalono, że obszarem najwyższej koncentracji realizacji projektów z zakresu aktywizacji społeczno-

zawodowej był powiat olsztyński (104 projekty). Duża liczba projektów (powyżej 70) była również wdrażana w takich powiatach jak: bartoszycki, braniewski, elbląski i ostródzki. Najmniejsza intensywność działań projektowych uwiadcza się w północno-wschodniej części regionu. Do mieszkańców powiatu węgorzewskiego skierowano tylko 38 projektów. Z kolei w powiecie gołdapskim oferta składała się z 37 projektów.

MAPA 3 ROZMIESZCZENIE PROJEKTÓW W OBRĘBIE WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W DZIAŁANIU 11.1

Źródło: opracowanie własne na podstawie SL2014

WERYFIKACJA ZASTOSOWANEJ LOGIKI INTERWENCJI

- *Czy zaplanowane interwencje w ramach XI osi priorytetowej RPO WiM 2014-2020 są adekwatne do problemów i wyzwań województwa warmińsko-mazurskiego w zakresie włączenia społecznego?*

Na podstawie powyższych analiz, poniżej przedstawiono logikę interwencji Działania 11.1 RPO WiM w postaci tabeli ujmującej podstawowe elementy interwencji i związki przyczynowo-skutkowe między nimi w formie szeregu zdań warunkowych, wychodzących od przesłanek interwencji i dochodzących do oczekiwanych efektów. Weryfikacja zastosowanej logiki interwencji pozwoliła na sformułowanie następujących ustaleń:

Po pierwsze, właściwie zostały zdiagnozowane problemy występujące w regionie oraz ich źródła. Na tle kraju, województwo warmińsko-mazurskie wyróżniało się w 2014 roku

zarówno najwyższym w kraju poziomem bezrobocia, jak i szerokim zasięgiem ubóstwa oraz wysokim odsetkiem osób korzystających z pomocy społecznej.

Po drugie, pod kątem potrzeb i problemów regionalnych zostały zaprojektowane odpowiednie typy wsparcia. W Działaniu 11.1 przewidziano szeroki katalog usług skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dzięki wsparciu o charakterze społecznym, zawodowym, edukacyjnym i zdrowotnym, osoby z obszaru wykluczenia społecznego miały uzyskać zdolność do powrotu na rynek pracy i odzyskania samodzielności życiowej.

I wreszcie po trzecie, stworzone założenia interwencji oraz liczba wybranych do dofinansowania projektów były trafne i dopasowane do specyficznych potrzeb regionu i przez to faktycznie miały szansę wpłynąć na zniwelowanie zjawiska bezrobocia i ubóstwa.

Poddziałanie	W związku z tym, że... (przesłanki: problemy/ potrzeby zdiagnozowane w 2014 r.)	...to jeżeli... (interwencja, działania)	...i dodatkowo... (opis warunków realizacji działań)	...to... (efekty bezpośrednie - produkty)	...i w efekcie... (efekty pośrednie - rezultaty)	...dzięki czemu... (osiągnięcie celu)
11.1.1 11.1.2 11.1.3	Stopa bezrobocia w regionie należała do najwyższych w kraju osoby z niepełnosprawnościami w niedostatecznym stopniu zostały włączone w rynek pracy osoby opiekujące się osobami zależnymi bardzo często oddalone są od rynku pracy brak aktywności społeczno-zawodowej grozi wystąpieniem ryzyka wykluczenia społecznego	przeprowadzi się aktywizację społeczno-zawodową osób z obszaru wykluczenia społecznego	przeznaczona zostanie na te działania kwota dofinansowania 72 299 564 EUR; wybrane zostaną projekty do dofinansowania, które są najbardziej potrzebne z punktu widzenia potrzeb mieszkańców regionu zainicjuje się 449 projektów z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej	osoby zagrożone wykluczeniem społecznym uzyskają trafne wsparcie	poprawi się ich sytuacja społeczna i zawodowa powrócą na rynek pracy i rozpoczną aktywność zawodową zmniejszy się skala ubóstwa w regionie	zmniejszy się poziom bezrobocia zasoby rynku pracy w regionie będą bardziej efektywnie wykorzystane zmniejszy się zjawisko bierności zawodowej ograniczone zostanie ryzyko wykluczenia społecznego

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentów programowych związanych z RPO WiM

ROZDZIAŁ II

LOGIKA INTERWENCJI W DZIAŁANIU 11.2

RPO WIM

PRZESŁANKI INTERWENCJI

Działanie 11.2 realizuje priorytet inwestycyjny 9iv „Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym”.

Wsparcie w ramach priorytetu inwestycyjnego ukierunkowano m.in. na ułatwienie dzieciom z rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług opieki zdrowotnej.

Założono w Programie, że inicjatywy na rzecz rozwiązywania problemów wad rozwojowych u dzieci, a także rehabilitację dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych, miały przełożyć się na zmniejszenie kosztów opieki w przyszłości. Ponadto, z uwagi na wysoką w województwie zachorowalność kobiet na raka szyjki macicy, zainicjowano działania profilaktyczne, zapobiegające zachorowaniu w wieku dorosłym. Zgodnie z założeniami przyjętymi w Programie, wsparciem miały być objęte działania nastawione na ograniczenie problemu próchnicy wśród dzieci.

W ramach Działania 11.2 wyodrębniono drugi cel szczegółowy, jakim jest zwiększenie dostępności usług społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Rezultatem interwencji w ramach tego celu szczegółowego miało być ograniczenie istniejących nierówności w dostępie do usług społecznych, jak również podwyższenie standardu świadczonych usług. Innymi słowy, w wyniku interwencji osoby wykluczone i zagrożone wykluczeniem społecznym miały uzyskać dostęp do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym.

Świadczenie usług społecznych w ramach PI 9iv miało opierać się przede wszystkim o zasadę przechodzenia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej (deinstytucjonalizacja). Od przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu wymagano, aby przewidywały możliwość dostępu do usług społecznych i wpływały na integrację społeczną oraz aktywizację społeczno-zawodową. W ten sposób liczone na to, iż projekty dofinansowane ze środków unijnych pozwolą wyeliminować dysfunkcje osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Szczególnie wsparcie rodziny (np. m.in. poprzez poradnictwo rodzinne, pokrycie kosztów asystenta rodzinnego, koordynatora pieczy zastępczej, skierowanie i sfinansowanie terapii psychologicznej dla rodzin) miało pomagać osobom wykluczonym w aktywniejszym udziale w życiu społecznym oraz powrocie na rynek pracy (jako cel pośredni). Działania te miały stanowić element profilaktyki pomagającej przeciwdziałać zjawisku dziedziczenia biedy. W obszarze wsparcia rodziny dostrzegano, iż szczególna pomoc powinna objąć rodziny zastępcze, które doświadczyły problemów w sprawowaniu swojej funkcji (m.in. problemów opiekuńczo-wychowawczym z dzieckiem, problemów dziecka z nauką, problemów motywacyjnych rodzin zastępczych).

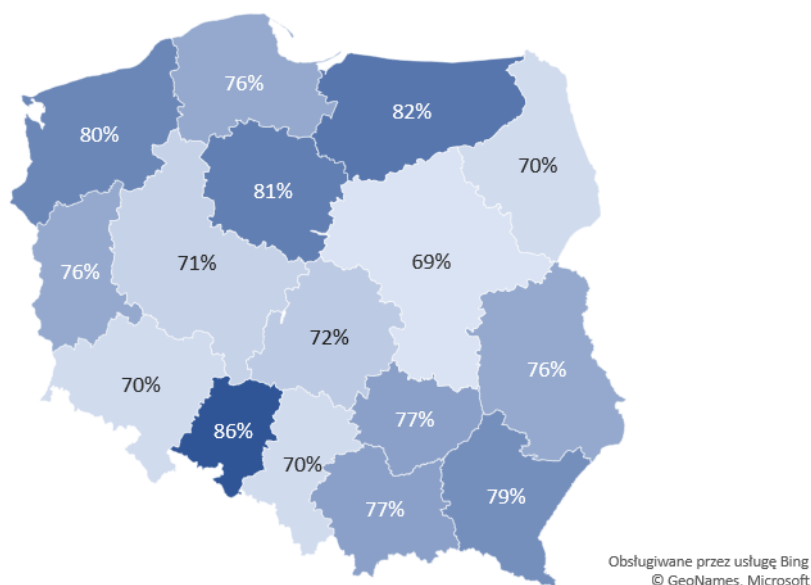
Z przedstawionych wyżej opisów wyłania się pięć przesłanek podjęcia interwencji w ramach Działania 11.2 RPO WiM. Są nimi:

- Próchnica wśród dzieci
- Wysoka w skali kraju liczba zgonów z powodu nowotworu szyjki macicy
- Autyzm wśród dzieci
- Wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej
- Ograniczony dostęp do usług społecznych

Próchnica wśród dzieci

W 2015 roku zostały przeprowadzone badanie przesiewowe stanu uzębienia wśród dzieci szkół podstawowych na terenie całej Polski. Badanie zostało przeprowadzone przez IPSOS na zlecenie Wringley Poland. Z badania wynika, iż w województwie warmińsko-mazurskim problem próchnicy obejmował znacznie wyższy odsetek dzieci niż w innych regionach Polski. Średnia obliczona dla kraju wyniosła 76 proc. Wynik Warmii i Mazur był wyższy o 6 punktów proc. Tylko jedno województwo w kraju (opolskie) odnotowało gorszy rezultat niż analizowany region.

MAPA 4 ODSETEK DZIECI Z PRÓCHNICĄ W 2015 ROKU

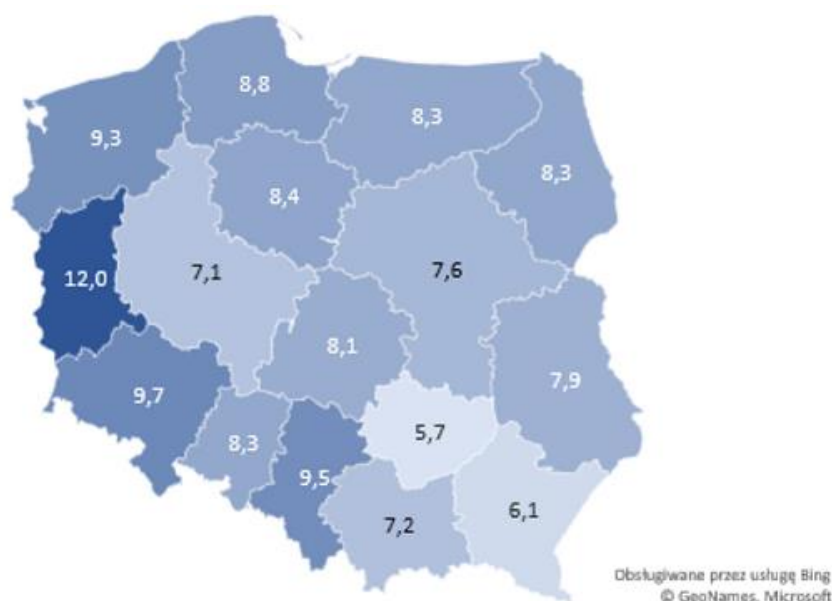

Źródło: opracowanie własne na podstawie IPSOS Marketing: Badanie przesiewowe stanu uzębienia wśród dzieci ze szkół podstawowych, grudzień 2015

Liczba zgonów z powodu nowotworu szyjki macicy

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego odnotowano w 2014 roku wysoką liczbę zgonów z powodu nowotworu szyjki macicy na 100 tys. kobiet. W regionie średnia liczba zgonów z 100 tys. kobiet wyniosła 8,3. Z kolei wynik dla kraju był niższy o 0,1 punktu proc. Są jednak takie regiony w Polsce, w których liczba zgonów jest zdecydowanie niższa niż w analizowanym województwie. W świętokrzyskim na 100 tys. kobiet umarło 5,7 z powodu nowotworu szyjki macicy. Najwyższy wynik w skali kraju odnotowano w województwie lubuskim (12,0).

MAPA 5 LICZBA ZGONÓW Z POWODU NOWOTWORU SZYJKI MACICY NA 100 TYS. KOBIET

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Autyzm wśród dzieci

Jak wynika z badań M. Elsabbagh i innych, mediana globalnej częstości występowania spektrum autyzmu (ASD) wynosi 62 na 10 tys. W statystyce publicznej nie ma danych na ten temat częstości występowania ASD w podziale na województwa. W ramach Programu Polityki Zdrowotnej na lata 2018-2021 oszacowano, że w województwie znajduje się około 1650 dzieci z ASD². W wymienionym dokumencie określono, że spośród 1650 dzieci ze spektrum autyzmu w regionie 56,1 proc. pochodzi z rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Oznacza to, że, zgodnie z szacunkami, 930 dzieci z ASD żyje w rodzinach zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

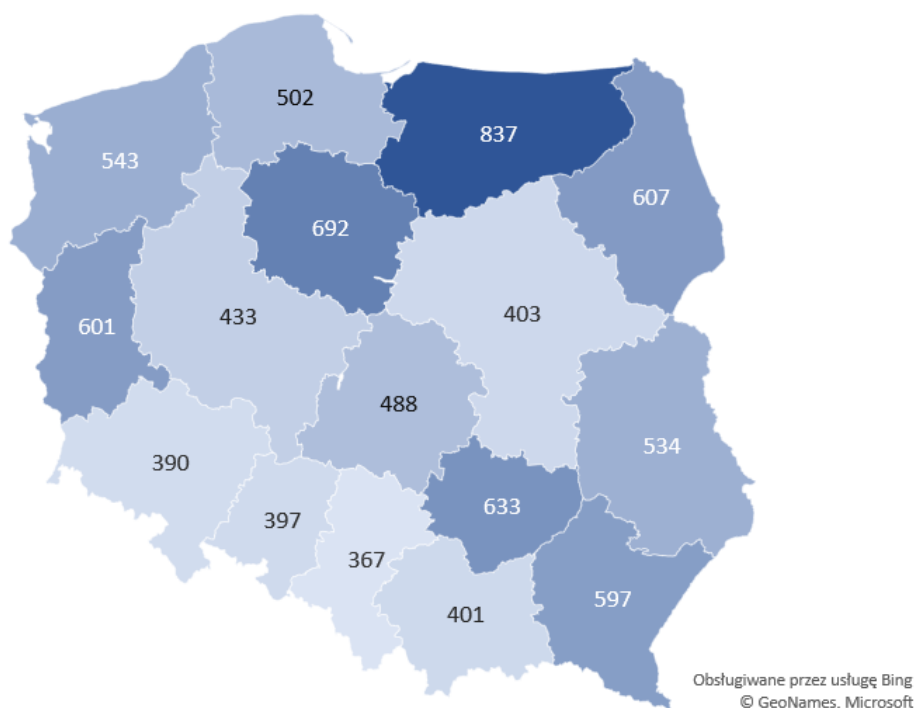
Wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej

Na tle innych regionów w Polsce, województwo warmińsko-mazurskie wyróżniało się w 2014 roku najwyższą w skali kraju liczbą osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej na 10 tys. ludności. Wynik dla Warmii i Mazur to 837 osób, przy średniej obliczonej dla kraju

² Program Polityki Zdrowotnej na lata 2018–2021 w zakresie profilaktyki, wczesnego wykrywania i rehabilitacji zaburzeń ze spektrum autyzmu u dzieci i młodzieży z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Załącznik do Uchwały Nr 30/677/18/V Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 10 lipca 2018 r., s. 7.

na poziomie 487 osób. Najniższy wynik zanotowano na obszarze województwa śląskiego (367).

MAPA 6 LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2014 ROKU

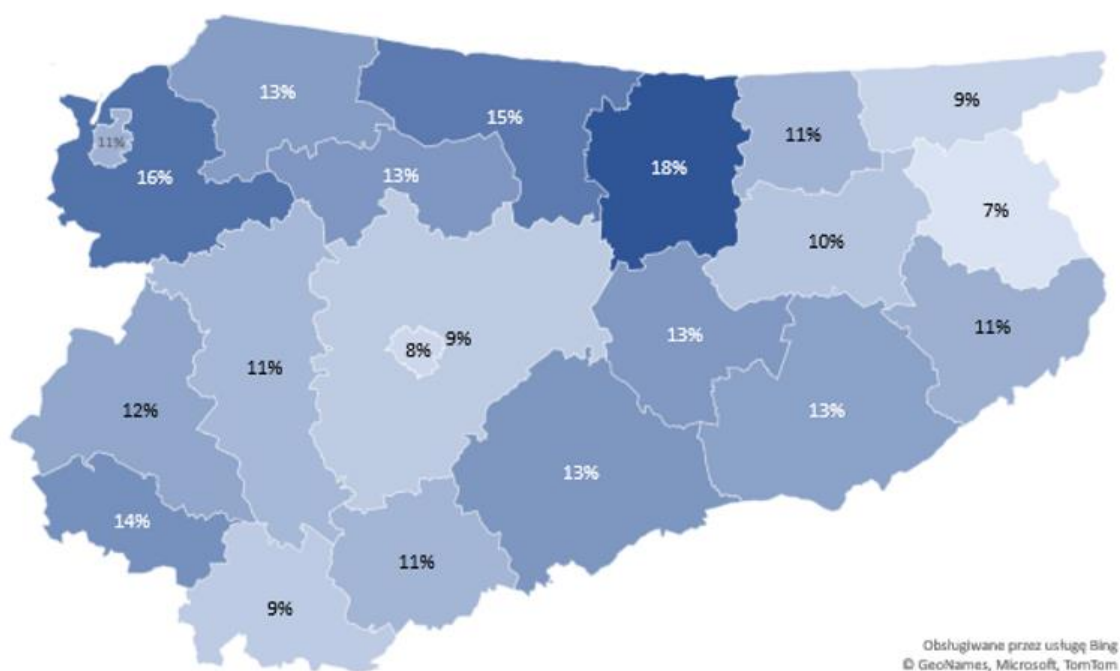

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Wskaźnik podający informację o liczbie osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej na 10 tys. ludności podawany jest dla województwa. Nie jest zatem możliwe przedstawienie jego wartości na poziomie powiatów. Aby jednak pokazać skalę lokalnych problemów społecznych rozszerzono niniejszą analizę i uwzględniono w niej dane dotyczące odsetka liczby rodzin, którym przyznano pomoc w poszczególnych powiatach, w ogólnej liczbie populacji zamieszkującej dany powiat. Pokazanie samych danych na temat liczby rodzin, którym przyznano pomoc, jest niewystarczające, gdyż zauważalna jest korelacja dodatnia, że im więcej osób mieszka w danym powiecie, tym więcej rodzin korzysta z pomocy. W całym województwie zrealizowano ponad 167 tys. usług wsparcia na rzecz rodzin wymagających pomocy. Największy odsetek zrealizowanych usług wsparcia wykonano w Olsztynie (8,6 proc.) i Elblągu (8,2 proc.). Nie oznacza to bynajmniej, że w tych dwóch miastach skala problemów społecznych jest najwyższa. Wysoki wynik tych miast wynika

z dużej liczebności mieszkańców. W celu ukazania rzeczywistej skali problemów społecznych pokazano liczbę rodzin otrzymujących pomoc w relacji do ogółu populacji zamieszkującej powiat (według stanu z 2014 roku). Wynik dla województwa wyniósł 12 proc., co może być punktem odniesienia przy ocenach sytuacji w poszczególnych powiatach (im wyższa wartość wskaźnika, tym większa skala problemów społecznych w powiecie). Najkorzystniejsza sytuacja prezentuje się w trzech powiatach: oleckim (7 proc.), Olsztynie (8 proc.) i działdowskim (9 proc.). Z kolei największa skala problemów społecznych zauważalna jest w powiecie kętrzyńskim (18 proc.), elbląskim (16 proc.), bartoszyckim (15 proc.) i nowomiejskim (14 proc.). W pozostałych powiatach sytuacja zbliżona jest do średniej wojewódzkiej.

MAPA 7 LICZBA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W RELACJI DO OGÓŁU POPULACJI W POWIATACH W 2014 ROKU

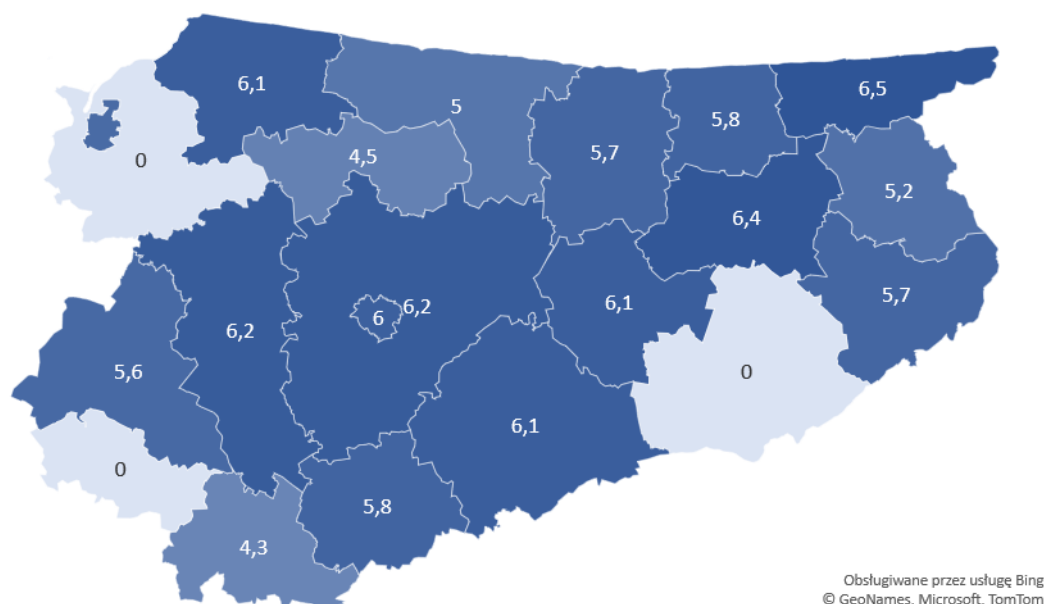
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Dostęp do usług społecznych

Dostępność usług społecznych określono na podstawie badań uczestników projektów. Ocena dostępności została określona dla okresu przed realizacją projektów dofinansowanych w ramach RPO WiM. Dostępność ta kształtuje się w przedziale od 4,3 do 6,5. Najniższa

dostępność usług społecznych została odnotowana w takich powiatach jak: działdowski (4,3), lidzbarski (4,5), bartoszycki i nowomiejski (5,0). Jak wynika z badań, najwyższą dostępność usług społecznych występuje w gołdapskim (6,5), giżyckim (6,4), olsztyńskim i ostródzkim (6,2). 3 powiaty pozostały poza oceną dostępności (mają przypisane wartości 0), ponieważ nie zebrano danych, pozwalających na wiarygodne i rzetelne określenie w nich poziomu dostępności usług społecznych.

MAPA 8 OCENA DOSTĘPNOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH PRZED UDZIAŁEM W PROJEKCIE W PODZIALE NA POWIATY

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CAWI/CATI z uczestnikami projektów (n=619)

ZAŁOŻENIA INTERWENCJI

- Czy przeznaczona alokacja i jej podział na poszczególne działania XI osi priorytetowej RPO WiM 2014-2020 jest adekwatna do zapotrzebowania województwa i potencjalnych beneficjentów?

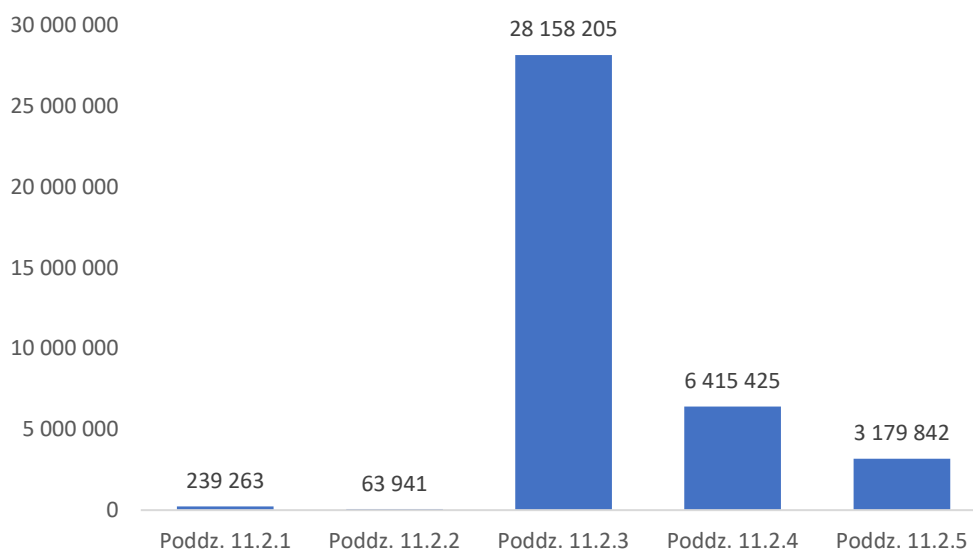
Zgodnie z SZOOP (wersja z dnia 28 grudnia 2021 r.) na realizację wsparcia w ramach Działania 11.2 RPO WiM przeznaczono 38,05 mln euro, co stanowiło prawie 29,2 proc. całej alokacji finansowej przypisanej do osi XI. Na poprawę dostępu do usług zdrowotnych w ramach Poddziałów 11.2.1 i 11.2.2 skierowano niewielki strumień środków finansowych w wysokości odpowiednio: 239,26 tys. euro i 63,94 tys. euro, co stanowiło łącznie 0,8 proc. alokacji finansowej zarezerwowanej dla Działania 11.2. Tak niski poziom alokacji finansowej

wynikał m.in. z braku zainteresowania ze strony potencjalnych Beneficjentów. Środki finansowe zaplanowane na poprawę dostępu do usług zdrowotnych zostały przeniesione na zapewnienie dostępu do usług społecznych.

Dla Poddziałania 11.2.3 Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym – projekty konkursowe, alokacja finansowa wyniosła ponad 28,15 mln euro (74 proc. środków finansowych skierowanych na Działanie 11.2). Poddziałanie 11.2.4, które zakładało rozwój usług społecznych na terenie ZIT Olsztyn otrzymało ponad 6,41 mln euro (16,9 proc. alokacji). Ostatnie Poddziałanie 11.2.5, obejmujące obszar ZIT Ełk, dofinansowano kwotą w wysokości blisko 3,18 mln euro (8,4 proc. całości środków).

Pomimo faktu, iż zdecydowaną większość środków z Działania 11.2 skierowano na wsparcie rozwoju usług społecznych w regionie, to zarazem zapotrzebowanie na środki finansowe zgłoszone przez potencjalnych Beneficjentów było wyższe od możliwości finansowych. Spośród wszystkich złożonych wniosków poprawnych pod względem formalnym, 77,9 proc. zatwierdzono do dofinansowania. Z kolei 22,1 proc. wniosków nie otrzymało wsparcia finansowego.

WYKRES 4 ALOKACJA FINANSOWA PODDZIAŁAŃ 11.2.1, 11.2.2, 11.2.3, 11.2.4, 11.2.5 [EUR]

Źródło: opracowanie własne na podstawie SZOOP RPO WiM

Zakres wsparcia w ramach Działania 11.2 obejmował następujące typy projektów:

OBSZAR USŁUG ZDROWOTNYCH (PODDZIAŁANIA 11.2.1 I 11.2.2)

1. Opracowanie i wdrożenie programów wczesnego wykrywania (wraz z sanacją) wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych – tylko Poddziałanie 11.2.1

2. Opracowywanie i wdrożenie programów zapobiegania rozwojowi próchnicy w zakresie komplementarnym do interwencji krajowej – tylko Poddziałanie 11.2.1

3. Wdrożenie profilaktyki raka szyjki macicy (w zakresie szczepienia dziewcząt w wieku ok. 11/14 lat celem uzupełnianie interwencji krajowej) – Poddziałania 11.2.1 i 11.2.2

OBSZAR USŁUG SPOŁECZNYCH (PODDZIAŁANIA 11.2.3, 11.2.4 I 11.2.5)

1. Realizacja zintegrowanych usług społecznych skierowanych do osób lub rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, z zastosowaniem co najmniej trzech różnych form wsparcia (na podstawie indywidualnej diagnozy), przez np.:

- Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne dla osób lub rodzin, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych;
- Wsparcie w rozwiązywaniu problemów rodzinnych za pomocą metod bazujących na wykorzystaniu potencjału i zasobów tkwiących w rodzinie m.in. poprzez zastosowanie KGR, TSR, mediacji
- Wsparcie rodzin w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych, zmierzające do świadomego i odpowiedzialnego podejmowania i realizacji funkcji wynikających z rodzicielstwa (udział w zajęciach edukacyjnych/warsztatach/ poradnictwie)
- Wzmacnianie środowiskowych form wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (m.in. asystent rodziny, konsultant rodziny, rodziny wspierające, lokalne grupy wsparcia rodziny, mediator, itp.);
- Organizacja i wsparcie grup samopomocowych, grup wsparcia i klubów dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Wspieranie funkcjonujących rodzinnych form pieczy zastępczej oraz usamodzielniania się osób objętych pieczą zastępczą, z uwzględnieniem sytuacji problemowej
- Wsparcie ofiar przemocy domowej i/lub programy korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy m.in. poradnictwo specjalistyczne;
- Usługi wspierające prawidłowe funkcjonowanie rodziny i przyczyniające się do podniesienia jakości codziennego życia;
- Usługi wspierające rodziny, w których są osoby z niepełnosprawnością, w tym z zaburzeniami psychicznymi / osoby starsze (np. warsztaty podnoszące umiejętności pielęgnacyjne/opiekuńcze, warsztaty prowadzące do nabycia umiejętności i kompetencji społecznych, usługi osoby asystującej osobie potrzebującej wsparcia w codziennym funkcjonowaniu/osobie z niepełnosprawnościami);
- Asystentura i/lub wsparcie coacha dla osób opuszczających zakłady karne, osób bezdomnych powracających do rodziny;
- Finansowanie pobytu w mieszkaniach treningowych na okres procesu usamodzielniania (w szczególności w rodzinach z problemem przemocy, uzależnień, dla osób z niepełnosprawnością, opuszczających zakłady karne i placówki opiekuńczo-wychowawcze, zagrożonych eksmisją, eksmitowanych);
- Finansowanie pobytu w mieszkaniach wspieranych dla osób z niepełnosprawnościami/osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w przypadku potrzeby opieki w zastępstwie za opiekunów faktycznych;

- Wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych – np. teleopieki, systemów przywoławczych (wyłącznie jako element wsparcia i pod warunkiem zagwarantowania kompleksowości usługi opiekuńczej);
- Wsparcie umiejętności społecznych rodzin wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym m.in. poprzez udział w treningach psychospołecznych, warsztatach z asertywności, autoprezentacji;
- Usługi, mające na celu wzmocnienie więzi rodzinnych przy jednoczesnym rozwoju wiedzy lub kształtowaniu postaw, służących polepszeniu funkcjonowania rodziny;
- Wspieranie organizacji pomocy sąsiedzkiej, usług wolontariackich dla rodzin wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- Usługi, mające na celu propagowanie i kształtowanie właściwych postaw członków rodzin wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Usługi wolontariackie przez lub na rzecz rodzin wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Usługi opiekuńcze/asystenckie dla osób starszych/osób z niepełnosprawnościami, m.in. opiekun dzienny, asystent osoby potrzebującej wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, wolontariat opiekuńczy, punkty opieki dziennej;
- Usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami mające na celu wspieranie osób z niepełnosprawnościami w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, niezbędnych do aktywnego funkcjonowania społecznego (np. wsparcie w przemieszczaniu się m.in. do lekarza, do punktów usługowych i innych miejsc publicznych oraz asysta w tych miejscach);
- Usługi opiekuńczo - wychowawcze dla dzieci i młodzieży (m.in. świetlice, świetlice środowiskowe, w tym z programem socjoterapeutycznym, kluby środowiskowe, grupy zabawowe) wraz z zapewnieniem organizacji czasu, możliwości rozwoju osobistego oraz rozwijania zainteresowań);
- Usługi wzmacniające więzi społeczne i przeciwdziałające społecznej izolacji np. terapia małżeńska i rodzinna, wczesne wsparcie w przypadku stanów depresyjnych i naruszenia równowagi psychicznej).

2. Realizacja usług wspierających integrację rodzin ze środowiskiem lokalnym, prowadzących do aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i podejmowania działań na jej rzecz (np. wspólne działanie na rzecz poprawy przestrzeni publicznej z wykorzystaniem nabytych podczas aktywizacji zawodowej kompetencji, aktywizacja środowisk lokalnych w celu tworzenia społecznych form samopomocy, udział w rodzinnych piknikach, wspieranie rodzin w ich środowiskach.

W Poddziałaniu 11.2.3 występował jeszcze 3 typ projektu, zakładający realizację usług wspierających osoby przebywające w instytucjach zajmujących się opieką nad osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz personel tych instytucji oraz osoby, które w związku z epidemią COVID-19 wymagają świadczenia usług w miejscu zamieszkania lub usług w ośrodkach wsparcia, jak również podmioty świadczące usługi i pomoc w celu powstrzymania rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2 oraz zwalczania skutków wystąpienia COVID-19.

OCZEKIWANE EFEKTY INTERWENCJI

Oczekiwane efekty wyrażone są wskaźnikami na poziomie priorytetów inwestycyjnych, wskazanymi w Programie. Poniższa tabela przedstawia oczekiwane efekty interwencji Działania 11.2 RPO WiM opisane w postaci 3 wskaźników strategicznych. Dwa wskaźniki ogniskują się na liczbie wspartych w Programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych i społecznych. Natomiast trzeci wskaźnik skupia się na liczbie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem, które podjęły aktywność zawodową (np. podniosły kwalifikacje, zaczęły poszukiwać pracy itp.).

TABELA 4 POŻĄDANE EFEKTY INTERWENCJI W RAMACH DZIAŁANIA 11.2

Wskaźnik	Poddziałanie	Wartość bazowa 2013	Wartość docelowa 2023	Efekt
Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych, istniejących po zakończeniu projektu	11.2.1 11.2.2	86 szt.	79 szt.	> poprawa dostępu do usług zdrowotnych > lepsze zdrowie mieszkańców regionu
Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych, istniejących po zakończeniu programu	11.2.3 11.2.4 11.2.5	1812 szt.	1673 szt.	>poprawa dostępu do usług społecznych >ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego w regionie
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu	11.2.3 11.2.4 11.2.5	15%	15%	> ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego w regionie >zmniejszenie skali bezrobocia w regionie

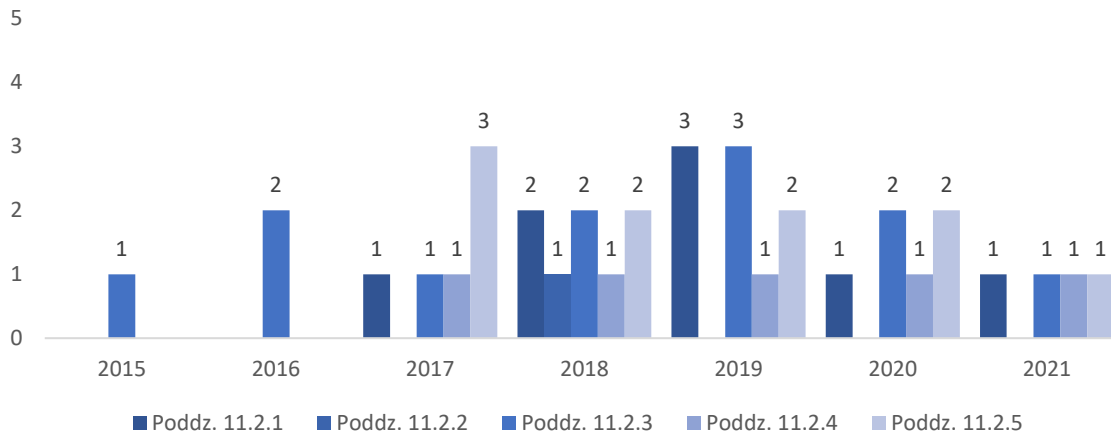
Źródło: opracowanie własne na podstawie RPO WiM

WDRAŻANIE INTERWENCJI

W Działaniu 11.2 zorganizowano porównywalną liczbę naborów co w Działaniu 11.1. Łącznie przeprowadzono 36 naborów. Najwięcej w Poddziałaniu 11.2.3 (12, z czego 2 w trybie nadzwyczajnym w związku z COVID-19). W ramach Poddziałów 11.2.1 i 11.2.5 ogłoszono odpowiednio 8 i 10 konkursów. 5 postępowań konkursowych odbyło się w Poddziałaniu 11.2.4. Z kolei 1 nabór ogłoszono w Poddziałaniu 11.2.2.

Pod koniec 2015 roku uruchomiono 1 nabór. Nabór ten zorganizowano w Poddziałaniu 11.2.3. W kolejnym roku ogłoszono 2 nabory. W 2017 roku odbyło się 5 postępowań konkursowych. Na lata 2018-2019 przypada najwyższa aktywność w organizowaniu konkursów. W 2018 roku ogłoszono 8 naborów, a rok później 9. W 2020 roku była możliwość aplikowania o środki unijne w ramach 5 konkursów, z czego 2 nabory odbyły się w trybie nadzwyczajnym w związku z pandemią COVID-19. Z kolei w ostatnim roku ogłoszono 4 nabory.

WYKRES 5 NABORY W RAMACH DZIAŁANIA 11.2 RPO WIM

Źródło: opracowanie własne na podstawie SL2014

Według stanu na koniec IV kwartału 2021 roku, procentowy poziom realizacji zobowiązań UE na lata 2014-2020 na podstawie zawartych umów o dofinansowanie wynosi dla priorytetu inwestycyjnego 9iv 93,70 proc. Na podstawie wydatków z zatwierdzonych wniosków o płatność, można stwierdzić, iż poziom realizacji zobowiązań UE kształtuje się na poziomie 65,16 proc. Biorąc pod uwagę analizowane w niniejszym badaniu priorytety inwestycyjne, to właśnie PI 9iv charakteryzuje się najmniejszym poziomem wykorzystania alokacji finansowej.

Trzeba jednocześnie stwierdzić, iż realizacja PI 9iv mierzona postępami finansowymi wykazuje wysoki stopień zaawansowania.

TABELA 5 POSTĘPY FINANSOWE REALIZACJI PI 9iv

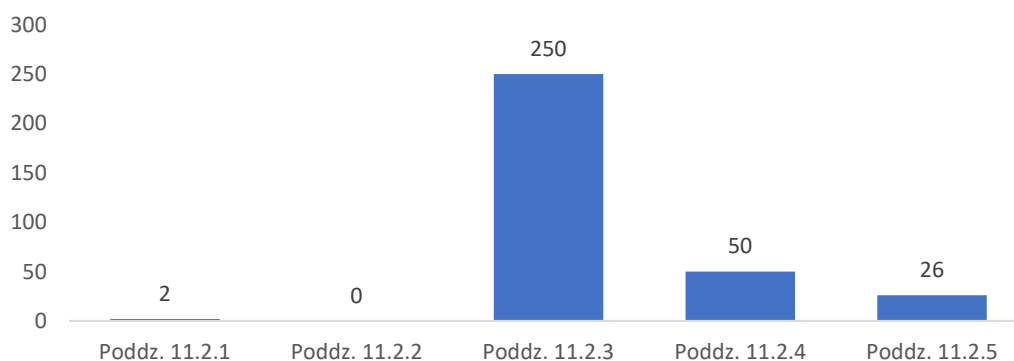
Numer PI	Priorytet inwestycyjny	Poziom % wykorzystanej alokacji na podstawie zawartych umów	Poziom % wykorzystanej alokacji na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność
9iv	Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym	93,70%	65,16%

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji kwartalnej z realizacji RPO WiM (IV kwartał 2021 r.)

REALIZOWANE PROJEKTY

Na podstawie przeglądu i analizy projektów wybranych do dofinansowania w ramach Działania 11.2 RPO WiM (według stanu z 14 października 2021 roku) ustalono, iż dofinansowano realizację 328 projektów (nie licząc umów zerwanych). 2 projekty dotyczyły poprawy dostępu do usług zdrowotnych, natomiast 326 rozwoju usług społecznych w regionie. Najwięcej projektów wsparto w ramach Poddziałania 11.2.3 (76,2 proc. wszystkich przedsięwzięć). 50 projektów uzyskało wsparcie ze środków UE w ramach Poddziałania 11.2.4. W Poddziałaniu 11.2.5 uruchomiono 26 projektów.

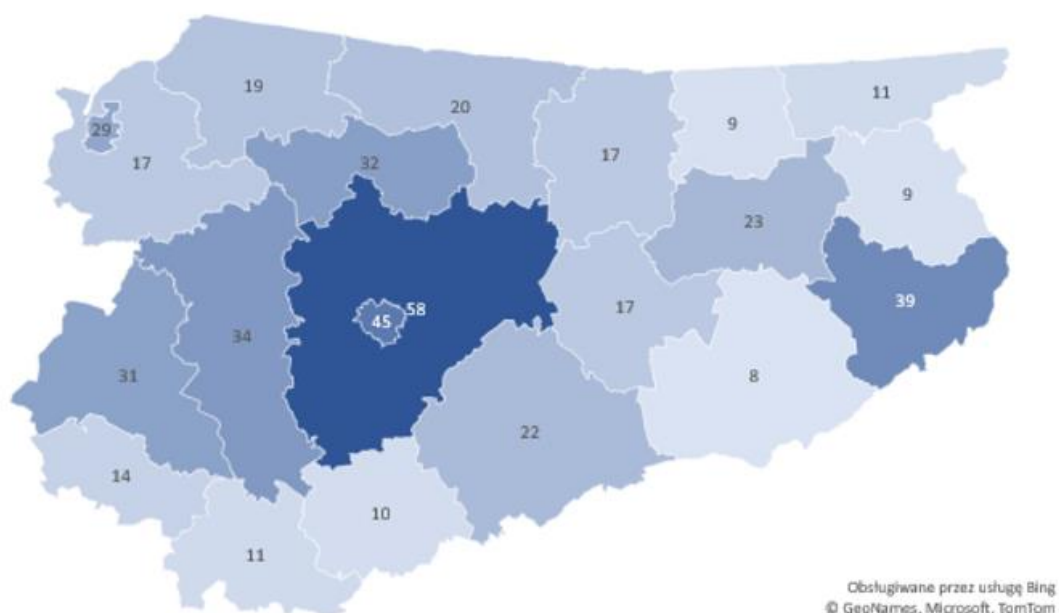
WYKRES 9 REALIZOWANE PROJEKTY W DZIAŁANIU 11.2 RPO WIM

Źródło: opracowanie własne na podstawie SL2014

Mapa rozkładu projektów z Działania 11.2 pokazuje, podobnie jak w przypadku analizy przestrzennej zakresu terytorialnego projektów z Działania 11.1, iż powiat olsztyński jest obszarem największej koncentracji przedsięwzięć finansowanych ze środków unijnych. 58 projektów realizowanych jest w tym powiecie. W stolicy województwa wdrożono 45 projektów. Najmniejsza intensywność działań projektowych widoczna jest w północno-wschodniej części regionu, gdzie liczba projektów mieści się w przedziale od 9 w powiecie węgorzewskim i oleckim do 11 w powiecie gołdapskim.

MAPA 10 ROZMIESZCZENIE PROJEKTÓW W OBRĘBIE WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W DZIAŁANIU 11.2

Źródło: opracowanie własne na podstawie SL2014

WERYFIKACJA ZASTOSOWANEJ LOGIKI INTERWENCJI

- *Czy zaplanowane interwencje w ramach XI osi priorytetowej RPO WiM 2014-2020 są adekwatne do problemów i wyzwań województwa warmińsko-mazurskiego w zakresie włączenia społecznego?*

Na podstawie powyższych analiz, poniżej przedstawiono logikę interwencji Działania 11.2 RPO WiM w postaci tabeli ujmującej podstawowe elementy interwencji i związki przyczynowo-skutkowe między nimi w formie szeregu zdań warunkowych, wychodzących od przesłanek interwencji i dochodzących do oczekiwanych efektów.

Po pierwsze, problemy w obszarze społecznym i zdrowotnym zostały zdiagnozowane prawidłowo. Dostrzegalny jest związek pomiędzy założeniami interwencji a realnie istniejącymi problemami społecznymi i zdrowotnymi.

Po drugie, przewidziane przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM typy projektów przewidzianych do dofinansowania w ramach omawianego Działania, w ocenie Ewaluatora, w wysokim stopniu odpowiadały na potrzeby regionalne, choć, trzeba przyznać, że realizacja wsparcia w obszarze zdrowia napotkała na szereg trudności, które w dużym stopniu ograniczyły skalę interwencji. W SZOOP RPO WiM uwzględniono w ramach Działania 11.2 typy projektów, które dedykowano takim problemom zdrowotnym jak: rak szyjki macicy, próchnica oraz autyzm u dzieci. Należy zwrócić uwagę, że wsparcie w ramach usług zdrowotnych kierowano do dzieci. Zaplanowane działania miały mieć charakter profilaktyczny. Poprzez tego typu działania chciano ograniczyć skalę problemów zdrowotnych w przyszłości. W obszarze usług społecznych zauważono, że mieszkańcy regionu mają nierównomierny, a przede wszystkim ograniczony dostęp do różnego rodzaju usług społecznych. Zaplanowana interwencja miała zwiększyć dostępność usług społecznych i poprawić jakość życia osób z obszaru zagrożenia wykluczeniem społecznym.

I wreszcie po trzecie, przekazana na wsparcie projektów alokacja finansowa na poziomie ponad 38 mln euro, pozwoliła sfinansować realizację 328 projektów, które miały poprawić dostęp do usług zdrowotnych i społecznych. Jednak tylko 2 projekty dotyczyły usług zdrowotnych. Wpływ realizacji wsparcia w osi XI RPO WiM na zdrowie mieszkańców był więc stosunkowo niewielki. Zdecydowana większość projektów zakładała poprawę dostępu do usług społecznych. W tym aspekcie wpływ RPO WiM był zdecydowanie większy, co zostanie szczegółowo opisane w rozdziale oceniającym wpływ wsparcia w Działaniu 11.2 RPO WiM.

Poddziałanie	W związku z tym, że... (przesłanki: problemy/ potrzeby zdiagnozowane w 2014 r.)	...to jeżeli... (interwencja, działania)	...i dodatkowo... (opis warunków realizacji działań)	...to... (efekty bezpośrednie - produkty)	...i w efekcie... (efekty pośrednie - rezultaty)	...dzięki czemu... (osiągnięcie celu)
11.2.1 11.2.2 11.2.3 11.2.4 11.2.5	dostępność do zdrowotnych wewnątrz województwa była niezadawalająca stan zdrowia dzieci był niezadawalający dostęp do usług społecznych był nierównomierny wewnątrz województwa	zostanie poprawiony dostęp do usług społecznych i zdrowotnych	przeznaczona zostanie na te działania kwota dofinansowania 38 056 676 EUR; wybrane zostaną projekty do dofinansowania, które są najbardziej potrzebne z punktu widzenia deficytów regionu zawarto 328 umów (nierozwiązanych) na realizację projektów z zakresu poprawy dostępu do usług społecznych i zdrowotnych	osoby z problemami zdrowotnymi znajdą profesjonalną, łatwo dostępną i nowoczesną opiekę zdrowotną osoby z obszaru wykluczenia społecznego będą mogły otrzymać dostosowane do ich potrzeb usługi społeczne	osoby te poprawią stan swojego zdrowia wyjdą z obszaru wykluczenia społecznego	ograniczone zostanie ryzyko wykluczenia społecznego populacja województwa warmińsko-mazurskiego znajdować się będzie w lepszej kondycji zdrowotnej wyrównany zostanie dostęp do usług społecznych i zdrowotnych poprawi się jakość usług społecznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentów programowych związanych z RPO WiM

ROZDZIAŁ III

LOGIKA INTERWENCJI W DZIAŁANIU 11.3

RPO WIM

PRZESŁANKI INTERWENCJI

Działanie 11.3 RPO WiM wpisywało się w realizację priorytetu inwestycyjnego 9v „Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwienia dostępu do zatrudnienia”. Rezultatem interwencji w ramach priorytetu inwestycyjnego miało być wyjście osób ze sfery wykluczenia społecznego, założenie na specjalnych warunkach przedsiębiorstwa społecznego i w ten sposób utworzenie miejsc pracy.

W Programie zwrócono uwagę na fakt, iż efektywne funkcjonowanie sektora ekonomii społecznej wymaga podejmowania działań zmierzających do rozwoju sieci podmiotów wspierających ekonomię społeczną oraz nawiązywania współpracy trójsektorowej. Podkreślano też korzyści wynikające z rozwoju ekonomii społecznej. Przekonywano, iż ekonomia społeczna stanowi skuteczny instrument aktywizacji osób mających trudności z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy. W rozwoju przedsiębiorczości społecznej widziano szansę na rozwój kapitału ludzkiego, który stawiany jest często jako jeden z najważniejszych czynników decydujących o rozwoju gospodarczym.

Z przedstawionych wyżej opisów wyłaniają się dwie przesłanki podjęcia interwencji w ramach Działania 11.3 RPO WiM. Są nimi:

- niedostatecznie rozwinięty sektor ekonomii społecznej w regionie
- marginalizacja osób bezrobotnych, objawiająca się zjawiskiem długotrwałego bezrobocia

Niedostatecznie rozwinięty sektor ekonomii społecznej w regionie

Istnieje wiele różnych szacunków na temat liczby przedsiębiorstw społecznych w regionie. W Wojewódzkiej Bazie Publikacyjnej Rejestru REGON województwa warmińsko-mazurskiego na dzień 31.12.2016 r. figurowało 101 spółdzielni socjalnych. Zgodnie z informacją z KRS, jako podmioty aktywne figurowało 85 spółdzielni socjalnych³. Z danych

³ ROPS, Raport o stanie ekonomii społecznej w województwie warmińsko-mazurskim w 2016r. Monitoring wdrażania Wojewódzkiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej Warmia i Mazury 2015-2020 – Rok 2016, Olsztyn 2017, s. 23.

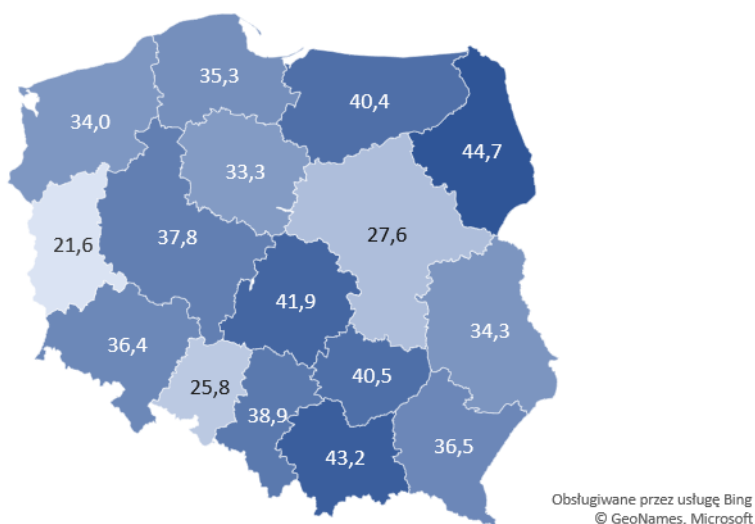
z monitoringu prowadzonego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej wynika, iż na koniec 2016 roku na Warmii i Mazurach działały aktywnie 72 spółdzielnie socjalne⁴.

Ponadto, w skład infrastruktury ekonomii społecznej w 2014 roku wchodziło: 9 centrów integracji społecznej, 33 kluby integracji społecznej oraz 8 zakładów aktywności zawodowej. Łącznie sektor ekonomii społecznej tworzył miejsca pracy dla 924 osób.

Bezrobocie długotrwałe

W 2014 roku odsetek osób długotrwale bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim wynosił 40,4 proc. Był to jeden z wyższych wyników w kraju. Tylko w czterech województwach odsetek ten był wyższy (małopolskie, świętokrzyskie, łódzkie i podlaskie). Skala tego problemu najbardziej uwidoczniła się na terenie województwa podlaskiego. W ogólnej liczbie bezrobotnych aż 44,7 proc. stanowiły osoby poszukujące pracy przez okres powyżej 13 miesięcy i dłużej. Najniższy udział procentowy osób długotrwale bezrobotnych odnotowano w województwie lubuskim 21,6. Średnia krajowa wyniosła w 2014 roku 36,2 proc.

MAPA 11 ODSETEK DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH (13 MIESIĘCY I DŁUŻEJ) W 2014 R.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

⁴ Tamże, s. 23-24.

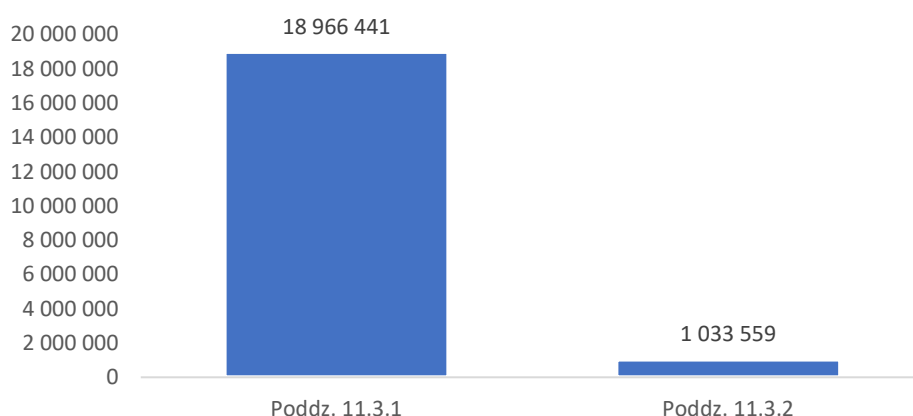
ZAŁOŻENIA INTERWENCJI

- *Czy przeznaczona alokacja i jej podział na poszczególne działania XI osi priorytetowej RPO WiM 2014-2020 jest adekwatna do zapotrzebowania województwa potencjalnych i beneficjentów?*

Według SZOOP (wersja z 28 grudnia 2021 r.) Działanie 11.3, zakładające rozwój ekonomii społecznej w regionie zostało zasilone wsparciem UE na poziomie 20 mln euro, co stanowiło 15,3 proc. całej alokacji osi XI RPO WiM. 94,8 proc. wszystkich środków wykorzystano w ramach Poddziałania 11.3.1 Wsparcie przedsiębiorczości społecznej. Wsparcie to było ukierunkowane na rozwój przedsiębiorstw społecznych w regionie oraz tworzenie nowych miejsc pracy dla osób z obszaru wykluczenia społecznego. Pozostałą kwotę w wysokości nieco ponad 1,03 mln euro skierowano na Poddziałanie 11.3.2 dotyczące koordynacji sektora ekonomii społecznej w województwie warmińsko-mazurskim realizowane w trybie pozakonkursowym.

Alokacja finansowa przypisana do Działania 11.3 okazała się wystarczająca i odpowiadająca potrzebom regionalnym w zakresie ekonomii społecznej. Uczestnicy badania reprezentujący ośrodki wsparcia ekonomii społecznej zwrócili uwagę na fakt, iż środków finansowych na wsparcie przedsiębiorczości społecznej było dużo. Problemem jest jednak zapewnienie stabilności finansowania Ośrodków, aby mogły kontynuować swoją działalność na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w województwie warmińsko-mazurskim.

WYKRES 6 ALOKACJA FINANSOWA PODDZIAŁAŃ 11.3.1 I 11.3.2 [EURO]

Źródło: opracowanie własne na podstawie SZOOP RPO WiM

Zakres wsparcia w ramach działania 11.3 obejmował następujące typy projektów:

WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SPOŁECZNEJ

1. Świadczenie usług animacyjnych, inkubacyjnych i biznesowych służących zakładaniu nowych lub wspieraniu istniejących przedsiębiorstw społecznych w tym m.in.:

- wspieranie tworzenia grup inicjatywnych, zainteresowanych utworzeniem podmiotów ekonomii społecznej i udzielania im niezbędnego wsparcia doradczego;
- czasowe udostępnianie sprzętów i pomieszczeń dla tworzonych przedsiębiorstw społecznych w ramach działalności inkubatorów przedsiębiorczości społecznej;
- szkolenia ogólne umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i/lub prowadzenia działalności w sektorze ekonomii społecznej;
- doradztwo (indywidualne i grupowe, m.in. w ramach ośrodków wsparcia ekonomii społecznej oraz inkubatorów przedsiębiorczości)
- dostęp do usług prawnych, księgowych, marketingowych;
- wsparcie szkoleniowe i doradztwo (indywidualne i grupowe) umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i/lub prowadzenia i/lub przystąpienia i/lub pracy w przedsiębiorstwach społecznych, w tym szkolenia zawodowe potrzebne do pracy w przedsiębiorstwach społecznych i pomoc w tworzeniu biznesplanu;
- prowadzenie badań nisz rynkowych;
- wspieranie tworzenia powiatowych zespołów ds. ekonomii społecznej i paktów na rzecz ekonomii społecznej.

2. Wsparcie finansowe i wsparcie pomostowe na zakładanie przedsiębiorstw społecznych, prowadzące do zatrudnienia, w tym:

- specjalistyczne wsparcie szkoleniowe i doradztwo (indywidualne i grupowe) umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do prowadzenia wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o osobistą pracę jego członków;
- wsparcie doradcze, świadczone przez opiekuna przedsiębiorstwa społecznego, obejmujące doradztwo i pomoc w efektywnym wykorzystaniu przyznanych środków;
- wsparcie psychologiczne, zwiększające zdolność do wspólnego, efektywnego działania członków grupy założycielskiej przedsiębiorstwa społecznego;
- przyznanie środków finansowych dla przedsiębiorstw społecznych na założenie – do wysokości sześciokrotności przeciętnego wynagrodzenia
- przyznanie środków finansowych dla przedsiębiorstw społecznych na wsparcie pomostowe do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy od dnia utworzenia miejsca pracy z możliwością przedłużenia, nie dłużej jednak niż do 12 miesięcy

3. Wsparcie finansowe i wsparcie pomostowe na tworzenie miejsc pracy w funkcjonujących przedsiębiorstwach społecznych, w tym:

- specjalistyczne wsparcie szkoleniowe i doradztwo (indywidualne i grupowe) umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do pracy w podmiocie ekonomii społecznej
- wsparcie doradcze, świadczone przez opiekuna podmiotu ekonomii społecznej, obejmujące doradztwo i pomoc w efektywnym wykorzystaniu przyznanych środków;
- przyznanie środków finansowych dla podmiotów ekonomii społecznej na przystąpienie lub zatrudnienie – do wysokości sześciokrotności przeciętnego wynagrodzenia

- przyznanie środków finansowych dla podmiotów ekonomii społecznej na wsparcie pomostowe do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy od dnia utworzenia miejsca pracy z możliwością przedłużenia, nie dłużej jednak niż do 12 miesięcy na każdą nowo zatrudnioną lub przystępującą osobę fizyczną.

KOORDYNACJA EKONOMII SPOŁECZNEJ W REGIONIE

- tworzenie regionalnych sieci współpracy OWES
- tworzenie regionalnych sieci kooperacji podmiotów ekonomii społecznej
- tworzenie, wspieranie lub dofinansowanie wspólnych przedsięwzięć regionalnych sieci podmiotów ekonomii społecznej
- inicjowanie współpracy jednostek systemu pomocy społecznej, podmiotów ekonomii społecznej, w tym o charakterze reintegracyjnym, OWES dla zwiększenia synergii działań
- budowanie powiązań pomiędzy systemem edukacji, nauką, biznesem i ekonomią społeczną na poziomie regionalnym
- organizacja przedsięwzięć służących zwiększaniu widoczności podmiotów ekonomii społecznej jako dostawców produktów i usług oraz wspieranie sprzedaży produktów i usług świadczonych przez podmioty ekonomii społecznej na poziomie regionalnym
- współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami lokalnymi, w szczególności PES, w zakresie tworzenia lokalnych planów rozwoju ekonomii społecznej lub lokalnych planów udziału PES w rozwoju usług społecznych
- ewaluacja działań OWES

OCZEKIWANE EFEKTY INTERWENCJI

Oczekiwanie efekty wyrażone są wskaźnikami na poziomie priorytetów inwestycyjnych, wskazanymi w Programie. Poniższa tabela przedstawia oczekiwane efekty interwencji Działania 11.3 RPO WiM opisane w postaci 3 wskaźników strategicznych. Dotyczą one liczby osób pracujących po opuszczeniu Programu, liczby miejsc pracy utworzonych w PS oraz liczby miejsc, które istnieją w PS co najmniej 30 miesięcy. Wskaźniki te mają na celu pokazać zdolność sektora ES do tworzenia miejsc pracy i wpływania na poprawę sytuacji osób z obszaru zagrożenia wykluczeniem społecznym.

TABELA 6 POŻĄDANE EFEKTY INTERWENCJI W RAMACH DZIAŁANIA 11.3

Wskaźnik	Działanie	Wartość bazowa 2013	Wartość docelowa 2023	Efekt

Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	11.3	20%	20%	> ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego w regionie > zmniejszenie skali bezrobocia w regionie
Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	11.3	280	400	> rozwój sektora ekonomii społecznej w regionie > spadek bezrobocia > ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego w regionie
Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	11.3	22%	22%	> ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego w regionie > rozwój sektora ekonomii społecznej

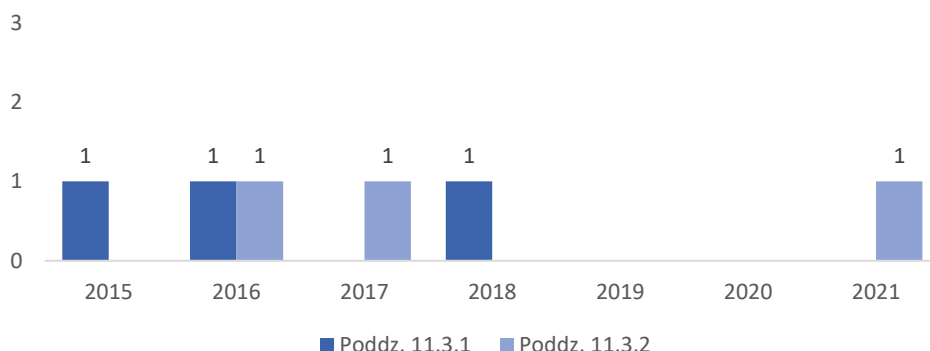
Źródło: opracowanie własne na podstawie RPO WiM

WDRAŻANIE INTERWENCJI

W Działaniu 11.3 przeprowadzono najmniejszą liczbę naborów w porównaniu z pozostałymi działaniami w osi XI RPO WiM. W sumie ogłoszono 6 konkursów (liczba naborów równomiernie rozłożyła się pomiędzy poddziałaniami).

Pierwszy nabór ogłoszono już w 2015 roku (w ramach Poddziałania 11.3.1). W następnym roku uruchomiono 2 nabory (po jednym w każdym poddziałaniu). W 2017 i 2018 zorganizowano 2 nabory. W latach 2019-2020 nie przewidziano nowych naborów. Ostatni nabór miał miejsce w 2021 roku. Nabór ten przeprowadzono w Poddziałaniu 11.3.2.

WYKRES 7 NABORY W RAMACH DZIAŁANIA 11.3 RPO WIM

Źródło: opracowanie własne na podstawie SL2014

Nabory w ramach Poddziałania 11.3.1 charakteryzowały się wysoką alokacją finansową. Alokacja na te nabory kształtowała się w przedziale od 21,5 do 44,9 mln zł. W ramach postępowań konkursowych zebrano 10 prawidłowych pod względem formalnym wniosków o dofinansowanie. 8 z nich zatwierdzono do dofinansowania. Wkład ze środków UE wyniósł 73,2 mln zł.

Według stanu na koniec IV kwartału 2021 roku, procentowy poziom realizacji zobowiązań UE na lata 2014-2020 na podstawie zawartych umów o dofinansowanie wynosi dla priorytetu inwestycyjnego 9v 93,70 proc. Na podstawie wydatków z zatwierdzonych wniosków o płatność, można stwierdzić, iż poziom realizacji zobowiązań UE kształtuje się na poziomie 65,16 proc. Postępy finansowe realizacji PI 9v wskazują na zaawansowany poziom wdrożenia analizowanego priorytetu inwestycyjnego.

TABELA 7 POSTĘPY FINANSOWE REALIZACJI PI 9v

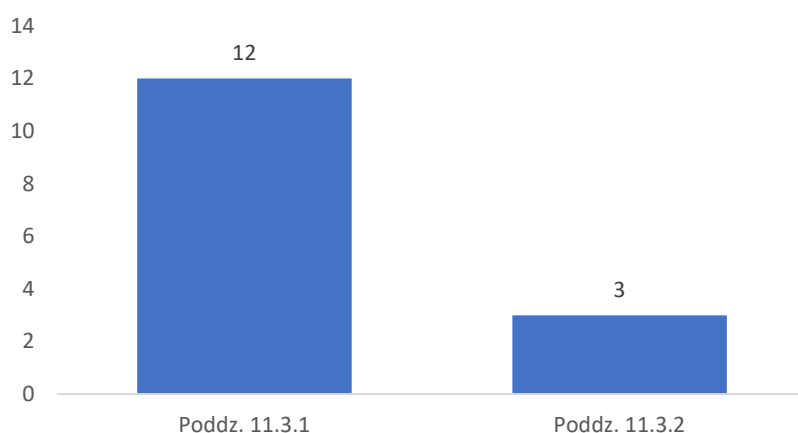
Numer PI	Priorytet inwestycyjny	Poziom % wykorzystanej alokacji na podstawie zawartych umów	Poziom % wykorzystanej alokacji na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność
9v	Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym	97,40%	69,73%

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji kwartalnej z realizacji RPO WiM (IV kwartał 2021 r.)

REALIZOWANE PROJEKTY

Na podstawie przeglądu i analizy projektów wybranych do dofinansowania w ramach Działania 11.3 RPO WiM (według stanu z 14 października 2021 roku) ustalono, iż zawarto 11 umów na realizację projektów. 8 umów zawarto w ramach Poddziałania 11.3.1, a pozostałe 3 w Poddziałaniu 11.3.2. Spośród 3 analizowanych Działań w ramach osi XI RPO WiM, to właśnie Działanie 11.3 charakteryzuje się najmniejszą liczbą realizowanych projektów. Wynika to jednak ze specyfiki tego Działania. Otóż, IZ RPO WiM podpisywał umowy na realizację wsparcia w ramach Poddziałania 11.3.1 z 4 Ośrodkami Wsparcia Ekonomii Społecznej, działającymi na terenie czterech subregionów. W Poddziałaniu 11.3.2 IZ RPO WiM zawierał umowę z ROPS w Olsztynie. Instytucja ta pełniła rolę koordynatora rozwoju ekonomii społecznej w całym regionie.

WYKRES 8 LICZBA REALIZOWANYCH PROJEKTÓW W DZIAŁANIU 11.3 RPO WIM

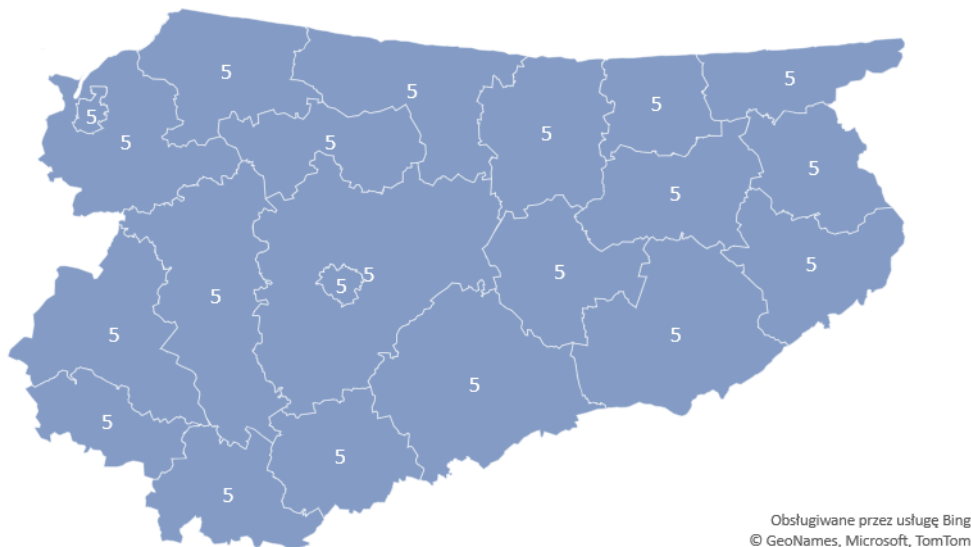

Źródło: opracowanie własne na podstawie SL2014

Przestrzenna analiza terytorialnego rozmieszczenia projektów w Działaniu 11.3 wskazuje na fakt, iż w obrębie województwa panuje spójność w kwestii liczby wdrażanych przedsięwzięć ukierunkowanych na rozwój sektora ekonomii społecznej. Wynika to jednak z faktu, iż każdy powiat województwa przynależał do jednego z czterech subregionów, określających obszar aktywności ośrodków wsparcia ekonomii społecznej. Jednocześnie całe

województwo stanowiło obszar działalności ROPS w Olsztynie w zakresie koordynacji ekonomii społecznej.

MAPA 12 ROZMIESZCZENIE PROJEKTÓW W OBRĘBIE WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W DZIAŁANIU 11.3

Źródło: opracowanie własne na podstawie SL2014

WERYFIKACJA ZASTOSOWANEJ LOGIKI INTERWENCJI

- *Czy zaplanowane interwencje w ramach XI osi priorytetowej RPO WiM 2014-2020 są adekwatne do problemów i wyzwań województwa warmińsko-mazurskiego w zakresie włączenia społecznego?*

Na podstawie powyższych analiz, poniżej przedstawiono logikę interwencji Działania 11.3 RPO WiM w postaci tabeli ujmującej podstawowe elementy interwencji i związki przyczynowo-skutkowe między nimi w formie szeregu zdań warunkowych, wychodzących od przesłanek interwencji i dochodzących do oczekiwanych efektów.

Sektor ekonomii społecznej na początku perspektywy finansowej, jak wynika z diagnozy, nie był silnie rozwinięty. Można rzec, że przedsiębiorczość społeczna znajdowała się na niskim poziomie rozwoju. Poprzez swoją słabość w sensie ilościowym i jakościowym, sektor ten nie mógł stanowić silnego bodźca do aktywizacji społeczno-zawodowej osób z obszaru wykluczenia społecznego.

Działanie 11.3 zawiera kompleksowy zestaw wsparcia, który miał na celu rozwinąć sektor ekonomii społecznej w regionie, wzmocnić go oraz sprawić, by generował on popyt na miejsca pracy dla osób z obszaru wykluczenia społecznego. Poprzez uruchomienie środków unijnych w wysokości 20 mln euro oraz wsparciu działalności ośrodków wsparcia ekonomii społecznej, założenia interwencji w ramach Działania 11.3 RPO WiM adekwatnie odpowiadały na regionalne uwarunkowania i potrzeby.

Poddziałanie	W związku z tym, że... (przesłanki: problemy/ potrzeby w 2014 r.)	...to jeżeli... (interwencja, działania)	...i dodatkowo... (opis warunków realizacji działań)	...to... (efekty bezpośrednie - produkty)	...i w efekcie... (efekty pośrednie - rezultaty)	...dzięki czemu... (osiągnięcie celu)
11.3.1 11.3.2	niski poziom rozwoju ekonomii społecznej w regionie duża skala zjawiska bezrobocia długotrwałego	zostaną przeprowadzone projekty ukierunkowane na rozwój ekonomii społecznej i tworzenie zatrudnienia dla osób z obszaru wykluczenia społecznego	przeznaczona zostanie na wsparcie ekonomii społecznej kwota dofinansowania 20 mln EUR; wsparciem dla ekonomii społecznej zajmować się będą Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej ROPS koordynować będzie rozwój ekonomii społecznej	Sektor ekonomii społecznej rozwinię się i będzie tworzył miejsca pracy dla osób z obszaru wykluczenia społecznego	Spadnie bezrobocie długotrwałe	ograniczone zostanie ryzyko wykluczenia społecznego osoby z obszaru wykluczenia społecznego zostaną zaaktywizowane społecznie i zawodowo zasoby rynku pracy w regionie będą bardziej efektywnie wykorzystane

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentów programowych związanych z RPO WiM

ROZDZIAŁ IV

UWARUNKOWANIA REALIZACJI WSPARCIA W OSI XI RPO WIM

- *Jakie czynniki / uwarunkowania zewnętrzne wpływały na sytuację społeczną w badanym obszarze? Czy miały one wpływ na realizację RPO WiM 2014-2020?*
- *Czy nastąpiły zmiany w otoczeniu prawnym, które miały wpływ na realizację RPO WiM 2014-2020 w badanym obszarze?*
- *Jakie bariery zewnętrzne wpływały na realizację RPO WiM 2014-2020 i w jaki sposób?*
- *Jakie zidentyfikowano skutki pandemii COVID-19 w kontekście włączenia społecznego w województwie?*
- *Czy kontekst realizacji Programu nie zmienił się na tyle, by była konieczna korekta realizowanych działań?*

Uwarunkowania realizacji projektu zostały przedstawione w formie tabelarycznej. Format tabeli został oparty na zmodyfikowanej metodzie PEST, za pomocą której można analizować makrootoczenie Programu. W ramach pierwszego obszaru skupiono się na czynnikach prawno-politycznych. W ramach drugiego obszaru na czynnikach ekonomicznych. Trzeci obszar dotyczy uwarunkowań społecznych. Z kolei ostatni obszar – zgodnie z założeniami analizy PEST – dotyczy czynników technologicznych. Z uwagi jednak na wyjątkowe okoliczności towarzyszące realizacji Programu w osi XI RPO WiM, zdecydowano się na zastąpienie obszaru technologicznego (mało istotnego z punktu widzenia profilu wsparcia w osi objętej ewaluacją), obszarem epidemiologicznym. Do opracowania tabeli wykorzystano zarówno dane wtórne (np. sprawozdania kwartalne z realizacji RPO WiM), ale także zapis przeprowadzonych wywiadów pogłębionych z beneficjentami oraz przedstawicielami Instytucji Zarządzającej.

OBSZAR	NAZWA CZYNNIKA	SIŁA CZYNNIKA	RODZAJ ODDZIAŁYWANIA	SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA	PODDZIAŁANIE
PRAWNY/POLITYCZNY	Program Rodzina 500+	duża siła	negatywny	11 lutego 2016 roku Sejm RP uchwalił ustawę o pomocy państwa w	11.1.1
				wychowywaniu dzieci. W wyniku uchwalenia ustawy realizowany jest	11.1.2
				w Polsce od 1 kwietnia 2016 państwowy program z zakresu polityki	11.1.3
				społecznej, mający pomóc rodzinom w wychowaniu dzieci poprzez	11.2.3
				comiesięczne świadczenia wychowawcze na każde dziecko w rodzinie	11.2.4
				w wysokości 500 złotych. Pomoc państwa kierowana jest do wszystkich	11.2.5
				rodzin posiadających dzieci, niezależnie od tego, czy rodzice pracują i	11.3.1
				czy radzą sobie z wychowywaniem dzieci. Program Rodzina 500+, oprócz pozytywnego wpływu na sytuację materialną polskich rodzin, wywarł szereg negatywnych skutków, jak choćby obniżenie się aktywności zawodowej kobiet (wycofanie się kobiet z rynku pracy) oraz zmniejszenie motywacji rodzin z obszaru wykluczenia społecznego do uczestniczenia w ścieżce wsparcia ukierunkowanej na aktywizację społeczną i zawodową. Wprowadzenie Programu Rodzina 500+ spowodowała liczne komplikacje w realizacji projektów w osi XI RPO WiM. Beneficjenci często zwracali uwagę na trudności w rekrutacji uczestników.	
EKONOMICZNY	Drastyczny wzrost cen	duża siła	negatywny	Pandemia COVID-19 przyniosła również wiele skutków o charakterze	11.1.1
				gospodarczym nie tylko w skali Polski, ale i w skali globalnej. Przerwane	11.1.2
				zostały łańcuchy dostaw, przez co zmniejszyła się dostępność wielu	11.1.3
				towarów. Rosnący popyt na towary, przy ograniczonej ich dostępności,	11.2.3
				wpłynęły na radykalny wzrost cen. Opisane wyżej zjawisko wywierało	11.2.4

daleko idące skutki dla niektórych projektów w ramach osi XI RPO 11.2.5

WiM. Dla przykładu: w ramach Poddziałania 11.2.1 miał być 11.3.1

realizowany projekt pt. "Szczepienia przeciwko wirusowi HPV".

Beneficjent sygnalizował problem, iż występują poważne trudności z zakupem wymaganej ilości szczepionek. Ceny szczepionki od momentu ubiegania się o dofinansowanie projektu do momentu jego realizacji drastycznie wzrosły, co stanowiło zagrożenie dla osiągnięcia celu projektu na wymaganym poziomie. W związku z radykalnym wzrostem cen Beneficjent zrezygnował z dalszej realizacji projektu.

SPOŁECZNY	Starzejące się	duża siła	pozytywny	Populacja województwa warmińsko-mazurskiego znajduje się w fazie	11.2.3
	społeczeństwo			starzenia się. Oczywiście problem ten nie dotyczy wyłącznie	11.2.4
	w regionie			mieszkańców regionu. Problem ten zauważalny jest także w innych	11.2.5
				regionach kraju. Natomiast tendencje demograficzne w regionie są istotne z tego powodu, że w istotnym stopniu wpłynęły na realizację wsparcia w osi XI RPO WiM. Należy zaznaczyć, iż w 2014 roku współczynnik obciążenia demograficznego, mierzący natężenie problemu starości w danej populacji, wyniósł 18,9 proc. Wynik ten był stosunkowo niski, w szczególności na tle kraju, gdzie współczynnik obciążenia demograficznego był wyższy o 3 punkty proc. Przez okres sześciu lat populacja mieszkańców regionu zmieniła się. Główna zmiana polegała na wzroście odsetka osób w wieku poprodukcyjnym. Według stanu na koniec 2020 roku, współczynnik obciążenia demograficznego wyniósł 25,5 proc. Oznacza to, iż przez sześć lat wzrósł o 6,6 punktu proc. Była to wyższa dynamika wzrostu niż w skali	

kraju (o 0,3 punktu proc.). Starzenie się społeczeństwa w regionie generowało popyt na usługi społeczne w regionie. Projekty, kierowane do seniorów, cieszyły się dużym zainteresowaniem. Podobnie Beneficjenci wykazywali duże zainteresowanie pozyskiwaniem środków UE na realizację projektów, których grupą docelową są starsi mieszkańcy regionu.

EPIDEMIOLOGICZNY	Pandemia SARS-COV-2	duża siła	negatywny	4 marca 2020 roku wykryto w Polsce pierwszy przypadek COVID-19. W	11.1.1
				okresie od 14 do 20 marca 2020 roku obowiązywał w Polsce stan	11.1.2
				zagrożenia epidemicznego, a od połowy marca 2020 r. wprowadzono	11.1.3
				na granicach Polski kordon sanitarny, znacząco ograniczający ruch	11.2.1
				graniczny. Od 20 marca 2020 roku, zgodnie z rozporządzeniem Ministra	11.2.2.
				Zdrowia obowiązuje w Polsce stan epidemii. W związku z pandemią	11.2.3
				COVID-19 wprowadzono w Polsce liczne rozwiązania, mające na celu	11.2.4
				walkę ze skutkami pandemii (m.in. lockdown). Efektem	11.2.5
				wprowadzanych w Polsce obostrzeń było ograniczenie mobilności	11.3.1
				społecznej. Pandemia COVID-19 wywarła bardzo istotny wpływ na	11.3.2
				realizację wsparcia w osi XI RPO WiM. Część projektów musiała zostać	
				zawieszona w czasie. W części projektów zmieniono zakres wsparcia,	
				dostosowując go do epidemiologicznych uwarunkowań.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pierwotnych i wtórnych

Omówione wyżej uwarunkowania sprawiły, iż kontekst realizacji Programu uległ istotnej zmianie. Należy zwrócić uwagę przede wszystkim na dwie kwestie. Po pierwsze, gdy Program był uruchamiany w 2014 roku skala bezrobocia w województwie kształtowała się na wysokim poziomie. Wpłynęło to w dużym stopniu na założenia przyjmowane w Programie. W trakcie wdrażania interwencji sytuacja na rynku pracy zarówno w kraju, jak i w regionie, znacząco poprawiła się, choć oczywiście występują tereny, na których bezrobocie nadal stanowi istotny problem. Po drugie, w trakcie wdrażania Programu wystąpił nowy problem (pandemia COVID-19), którego pojawienie się nie mogło zostać przewidziane na etapie projektowania założeń wsparcia w osi dotyczącej włączenia społecznego. Pandemia COVID-19 wystąpiła w Polsce na początku II kwartału 2020 roku, a więc kiedy realizacja wsparcia w Programie była już na zaawansowanym etapie. Pandemia wywarła wpływ niemal na każdą sferę życia, począwszy od kwestii zdrowotnych, poprzez kwestie gospodarcze, kończąc na sprawach społecznych. Odpowiedzią na pojawienie się pandemii COVID-19 były zmiany w założeniach Programu. Dostosowano Program do nowych realiów i zadedykowano wsparcie na eliminację negatywnych skutków pandemii (poprzez np. zakup środków ochrony osobistej, testów itp.). Wsparciem objęto osoby przebywające w instytucjach zajmujących się opieką nad osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, personel tych instytucji oraz osoby, które w związku z epidemią COVID-19 wymagają świadczenia usług w miejscu zamieszkania lub usług w ośrodkach wsparcia.

BADANIE KONSEKWENCJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH PANDEMII COVID-19

▪ *Badanie konsekwencji społeczno-gospodarczych pandemii Covid-19*

Jak wskazano już w niniejszym opracowaniu, przy okazji omówienia uwarunkowań wdrażania przedmiotowej interwencji OP XI RPO WiM, efektem wprowadzanych w Polsce obostrzeń (m.in. lockdownu, którego celem było niwelowanie skutków rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2) było ograniczenie mobilności społecznej. W związku z tym, pandemia COVID-19 wywarła bardzo istotny wpływ nie tylko na realizację poszczególnych projektów, ale także oddziaływała na samą sytuację ich uczestników i tym samym wpływała na sytuację społeczno-gospodarczą w regionie.

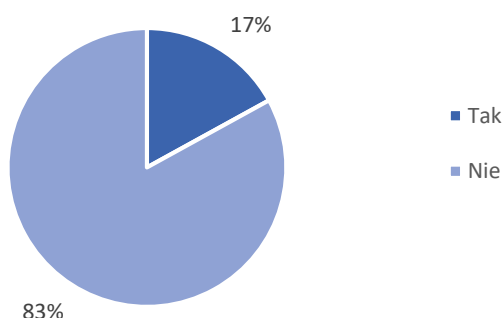
Nawiązując do powyższego, w ramach badania podjęto zatem próbę identyfikacji wpływu obostrzeń spowodowanych pandemią Covid-19, na sytuację społeczno-zawodową

uczestników projektów o różnym zakresie wsparcia. W tym celu respondentów w badaniu ankietowym pytano o to, czy i w jaki sposób obostrzenia te wpływały na ich ogólną sytuację zawodową, analizując uzyskane wyniki wśród uczestników projektów realizowanych w ramach trzech Działań objętych ewaluacją.

Uczestnicy projektów w ramach działania 11.1

W ramach badania uczestników projektów w ramach Działania 11.1 ustalono, że zdecydowana większość uczestników projektów nie doświadczyła trudności w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19. Tylko 17 proc. respondentów przyznało, że ograniczenia wprowadzone w związku z COVID-19 miały wpływ na ich życie społeczno-zawodowe.

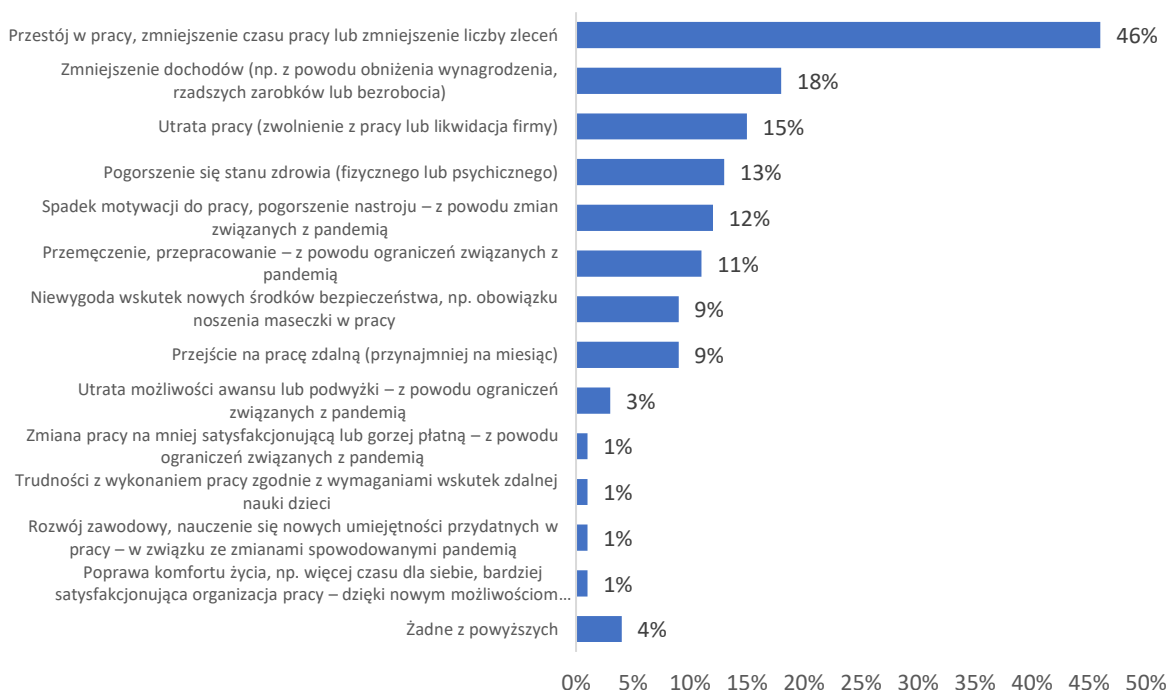
WYKRES 9 WPŁYW PANDEMII NA SYTUACJĘ SPOŁECZNO-ZAWODOWĄ UCZESTNIKÓW W DZIAŁANIU 11.1

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

Jednocześnie, respondenci, którzy znaleźli się w grupie potwierdzających wpływ obostrzeń w związku z pandemią na ich sytuację społeczno-zawodową, wskazywali jakie konkretne skutki tych ograniczeń dotyczyły ich bezpośrednio. 46 proc. badanych doświadczyło przestoju w pracy, zmniejszenia czasu pracy lub spadku liczby zleceń. 18 proc. badanych stwierdziło, że spadły ich dochody podczas pandemii. 15 proc. zostało zwolnionych z pracy. 13 proc. zauważyło pogorszenie się stanu zdrowia (fizycznego lub psychicznego). Wśród skutków pandemii, które zauważyli ankietowani, były: spadek motywacji do pracy (12 proc. wskazań) oraz przemęczenie (11 proc. odpowiedzi).

WYKRES 10 SKUTKI PANDEMII NA SYTYACJĘ SPOŁECZNO-ZAWODOWĄ UCZESTNIKÓW W DZIAŁANIU 11.1

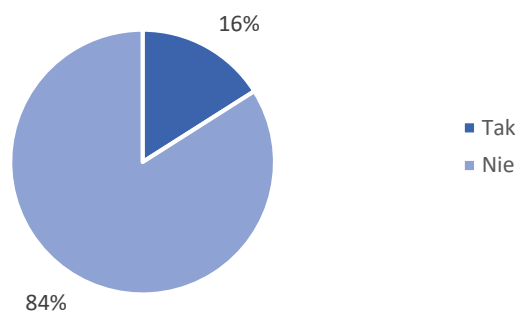

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=80)

Uczestnicy projektów w ramach działania 11.2

Wśród uczestników projektów w ramach Działania 11.2, sytuacja wyglądała bardzo podobnie – 16 proc. z nich przyznało, że ograniczenia wprowadzone w związku z COVID-19 miały wpływ na ich życie społeczno-zawodowe.

WYKRES 11 WPŁYW PANDEMII NA SYTUACJĘ SPOŁECZNO-ZAWODOWĄ UCZESTNIKÓW W DZIAŁANIU 11.2

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

Również w tej kategorii respondentów, do najczęściej wymienianych skutków ograniczeń związanych z pandemią COVID-19 (wskazywanych przez 32 proc. badanych, których dotyczył jakikolwiek wpływ obostrzeń), wpływających na sytuację społeczno-zawodową, należy

zaliczyć problemy z przestojem w pracy, zmniejszeniem czasu pracy lub zmniejszeniem liczby zleceń.

WYKRES 12 SKUTKI PANDEMII NA SYTYACJĘ SPOŁECZNO-ZAWODOWĄ UCZESTNIKÓW W DZIAŁANIU 11.2

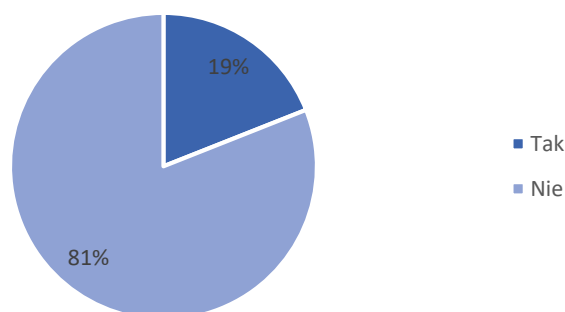

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=99)

Uczestnicy projektów w ramach działania 11.3

Jeśli chodzi o uczestników projektów w ramach Działania 11.3, 19% z badanych w tej grupie potwierdziło, że na ich sytuację społeczno-zawodową miały wpływ ograniczenia wprowadzane w związku z wystąpieniem pandemii COVID.

WYKRES 13 WPŁYW PANDEMII NA SYTYACJĘ SPOŁECZNO-ZAWODOWĄ UCZESTNIKÓW W DZIAŁANIU 11.3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=338)

Podobnie jak w przypadku uczestników projektów w ramach pozostałych Działań objętych ewaluacją, najczęściej wskazywanym skutkiem ograniczeń związanych z pandemią COVID-19 w kontekście sytuacji społeczno-zawodowej respondentów korzystających ze wsparcia Działania 11.3, pozostają problemy z przestojem w pracy, zmniejszeniem czasu pracy lub zmniejszeniem liczby zleceń.

WYKRES 14 SKUTKI PANDEMII NA SYTYACJĘ SPOŁECZNO-ZAWODOWĄ UCZESTNIKÓW W DZIAŁANIU 11.3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=64)

Podsumowując, wyniki zrealizowanego badania należy powiedzieć, że zdecydowana większość uczestników projektu w osi XI RPO WiM (około 83 proc.) nie odczuła wpływu pandemii na ich sytuację społeczno-zawodową. W zależności od obszaru podejmowanych działań w zakresie włączenia społecznego, subiektywnie odczuwalny wpływ pandemii dotyczył od 16 proc. do 19 proc. korzystających ze wsparcia.

ROZDZIAŁ V

EFEKTY REALIZACJI INTERWENCJI W DZIAŁANIU 11.1 RPO WIM

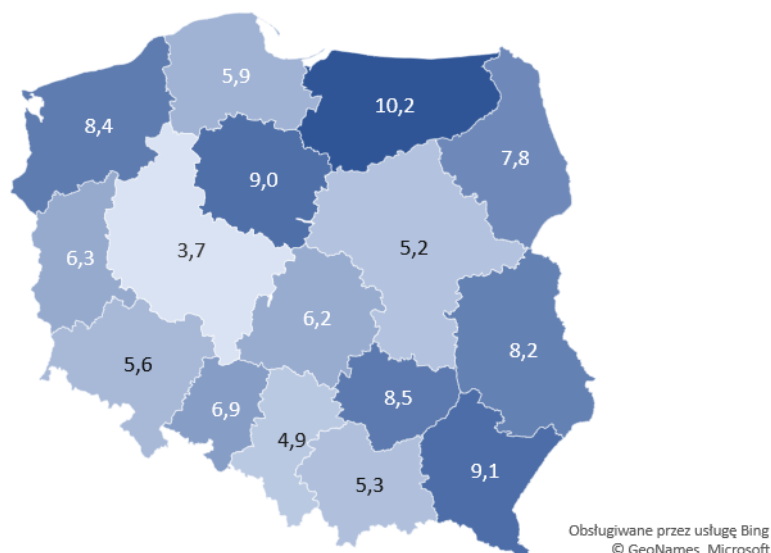
ZMIANA SYTUACJI REGIONU W OBSZARZE WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO W 2020 ROKU

- *Jakie zmiany zaszły w obszarze włączenia społecznego w analizowanym zakresie czasowym?*

Bezrobocie

Sytuacja na regionalnym rynku pracy uległa znaczącej poprawie w stosunku do stanu z 2014 roku. Należy zauważyć znaczący spadek poziomu bezrobocia. O ile na początku perspektywy finansowej 2014-2020, stopa bezrobocia rejestrowanego wynosiła w regionie 18,7 proc., o tyle bezrobocie w 2020 roku było o 8,5 punktu proc. niższe. Co prawda nadal był to najwyższy odczyt bezrobocia w skali kraju, ale trzeba przyznać, że sytuacja w regionie nie odbiegała już w tak znaczący sposób od reszty kraju.

MAPA 13 BEZROBOCIE W WOJEWÓDZTWACH W 2020 ROKU

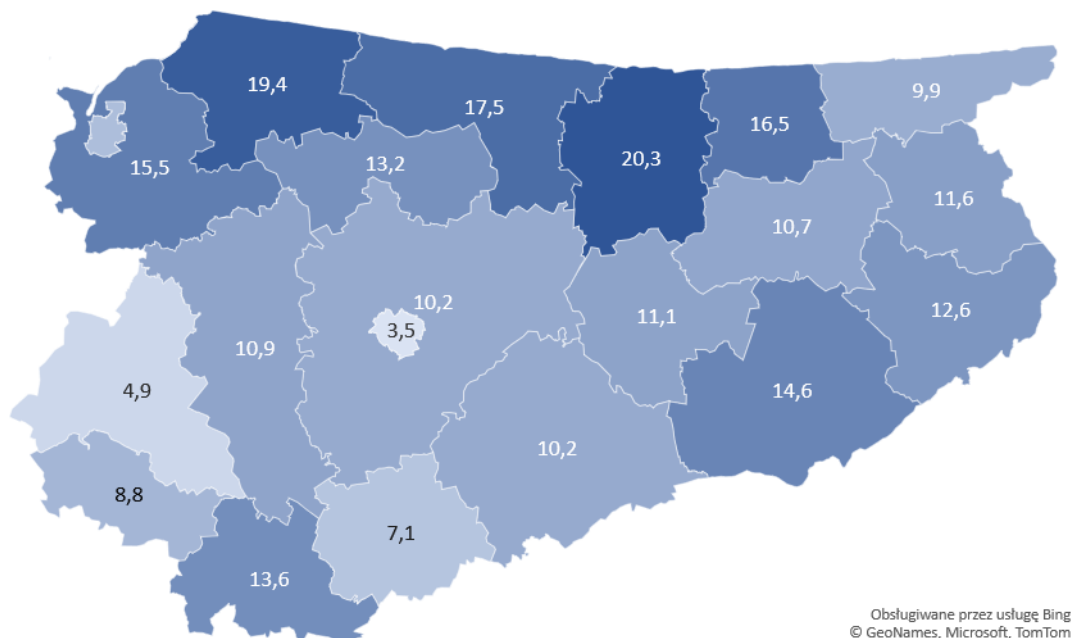

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Bezrobocie nadal było nierównomiernie rozłożone w obrębie województwa. Północny pas regionu charakteryzował się wyższym natężeniem problemu bezrobocia niż środkowa i południowa część regionu. Powiatem, w którym stopa bezrobocia była najwyższa był powiat kętrzyński (20,3 proc.). Niewiele lepsza sytuacja na lokalnym rynku pracy panowała w powiecie braniewskim (19,4 proc.). Podkreślenia wymaga fakt, iż w niektórych częściach regionu bezrobocie praktycznie nie występowało. Z taką sytuacją mieliśmy do czynienia w stolicy województwa, gdzie stopa bezrobocia wyniosła 3,5 proc. (w teoriach ekonomicznych, bezrobocie na poziomie 3 proc. uznaje się za naturalne). Dobra sytuacja na

rynku pracy panowała też w powiecie iławskim (4,9 proc. bezrobocia). W pozostałych powiatach stopa bezrobocia mieściła się w przedziale od 7,1 do 17,5 proc.

MAPA 14 BEZROBOCIE W POWIATACH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2020 R.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Ubóstwo

W latach 2014-2020 doszło na terenie województwa warmińsko-mazurskiego do ograniczenia zjawiska ubóstwa. Ubóstwo skrajne spadło z poziomu 14,8 proc. do poziomu 6,8 proc. Nadal nie był to niski wynik, ale skala poprawy była bardzo duża. Wystarczy powiedzieć, że jeszcze w 2014 roku region miał najwyższy wynik w kraju. Na koniec 2020 roku dwa inne województwa miały wyższe odczyty ubóstwa skrajnego niż Warmia i Mazury (podlaskie i małopolskie). Poprawa jest też zauważalna w wymiarze ubóstwa relatywnego. Wynik województwa w 2020 roku (21 proc.) jest o 5 punkt proc. niższy niż w 2014 roku. Także ustawowa granica ubóstwa dotyczyła 2020 roku mniejszy odsetek mieszkańców regionu niż na początku perspektywy finansowej 2014-2020. W 2020 roku 14 proc. mieszkańców doświadczyła ubóstwa ustawowego, podczas gdy na początku perspektywy finansowej co piąty mieszkaniec regionu żył poniżej ustawowej granicy ubóstwa.

TABELA 8 ZASIĘG UBÓSTWA W POLSCE W 2020 R.

WOJEWÓDZTWO	UBÓSTWO SKRAJNE	UBÓSTWO RELATYWNE	UBÓSTWO USTAWOWE
POLSKA	4,2	13,0	9,0
DOLNOŚLĄSKIE	2,7	8,4	5,9
KUJAWSKO-POMORSKIE	3,4	11,0	6,8
LUBELSKIE	6,8	17,5	12,6
LUBUSKIE	2,9	10,5	7,0
ŁÓDZKIE	3,3	10,0	7,5
MAŁOPOLSKIE	7,5	20,9	15,0
MAZOWIECKIE	3,7	10,2	6,9
OPOLSKIE	1,3	7,9	4,3
PODKARPACKIE	5,3	18,6	12,9
PODLASKIE	7,0	21,8	15,7
POMORSKIE	1,4	6,2	4,2
ŚLĄSKIE	2,3	9,1	5,7
ŚWIĘTOKRZYSKIE	6,2	19,2	13,4
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	6,8	21,0	14,0
WIELKOPOLSKIE	5,2	15,0	11,2
ZACHODNIOPOMORSKIE	2,7	9,9	7,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

EFEKTY REALIZACJI WSPARCIA

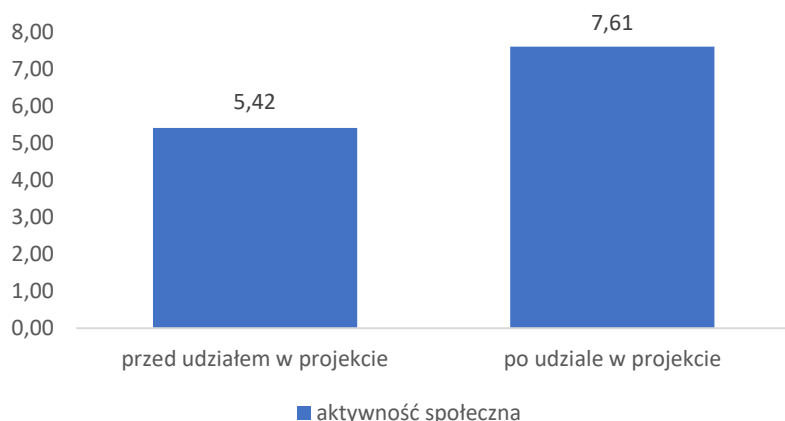
Wzrost aktywności społecznej i zawodowej

- *W jaki sposób i w jakim stopniu realizacja projektów w ramach RPO WiM 2014-2020 przyczyniła lub może się przyczynić do podniesienia aktywności społecznej i zawodowej wśród osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w województwie warmińsko-mazurskim?*

Współczynnik aktywności społecznej uczestników projektu w ramach Działania 11.1 RPO WiM wyniósł przed otrzymaniem wsparcia 5,42 (w skali 1-10, gdzie 1 oznacza brak aktywności społecznej, a 10 bardzo dużą aktywność społeczną). Wynik ten oznacza, iż uczestnicy projektu byli przeciętnie aktywni w sensie społecznym (w niewielkim stopniu włączali się w życie społeczności lokalnych, rzadko uczestniczyli w wydarzeniach kulturalnych, nie uprawiali sportu itp.). W wyniku otrzymanego wsparcia w ramach osi XI

RPO WiM, aktywność społeczna odbiorców ostatecznych wzrosła do poziomu 7,61 (częściej uczestniczyli w wydarzeniach kulturalnych, bardziej angażowali się w działalność społeczności lokalnej itp.) Oznacza to, iż **aktywność społeczna mieszkańców regionu, uczestniczących w projektach w Działaniu 11.1, wzrosła dzięki wsparciu w ramach RPO WiM o 40,4 proc.**

WYKRES 15 ZMIANA AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ ODBIORCÓW WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.1 RPO WIM

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

Aktywność społeczna wśród odbiorców wsparcia wzrosła nierównomiernie w skali województwa. W 3 powiatach aktywność społeczna wzrosła o ponad 50 proc. (działdowski, nidzicki, piski), podczas gdy w 2 powiatach (gołdapskim i lidzbarskim) wzrost ukształtował się na zdecydowanie niższym poziomie (17 proc.). Choć w powiecie nowomiejskim wzrost był jeszcze niższy (16 proc.), to trzeba zauważyć, że w przypadku tego powiatu aktywność społeczna utrzymywała się na stosunkowo wysokim poziomie jeszcze przed realizacją wsparcia w Działaniu 11.1.

TABELA 9 AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA W POWIATACH

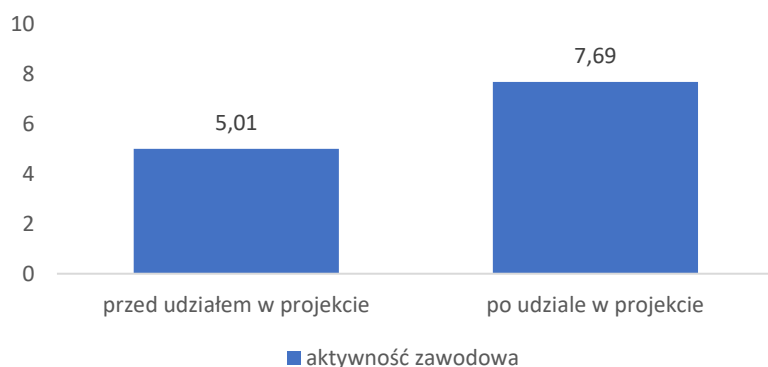
POWIAT	OCENA AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ PRZED UDZIAŁEM W PROJEKCIE	OCENA AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ PO UDZIALE W PROJEKCIE	WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
bartoszycki	5,2	7,1	37%
braniewski	5,3	7,7	45%
działdowski	5,5	8,3	51%
Elbląg	6,2	8,6	39%

elbląski	4,9	7,1	45%
ełcki	5,4	7,6	41%
giżycki	5,5	7,5	36%
gołdapski	5,9	6,9	17%
iławski	5,7	7,6	33%
kętrzyński	6,0	7,8	30%
lidzbarski	6,0	7,0	17%
mrągowski	5,1	7,6	49%
nidzicki	4,7	7,6	62%
nowomiejski	6,9	8,0	16%
olecki	4,9	8,4	71%
Olsztyn	6,2	8,0	29%
olsztyński	4,7	6,5	38%
ostródzki	5,5	7,6	38%
piski	5,1	7,8	53%
szczycieński	5,7	7,9	39%
węgorzewski	4,8	6,7	40%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CAWI/CATI z uczestnikami projektów (n=473)

Poziom aktywności zawodowej uczestników badania przed udziałem w projekcie kształtował się na poziomie 5,01 (w skali 1-10, gdzie 1 oznacza brak aktywności zawodowej, a 10 wysoki poziom aktywności zawodowej). Udział w projekcie wiążący się z uzyskaniem szerokiego zakresu wsparcia (np. kursy, szkolenia, doradztwo) istotnie wpłynął na podniesienie aktywności zawodowej odbiorców wsparcia. Poziom aktywności zawodowej po udziale w projekcie wyniósł 7,69. **Oznacza to, iż realizacja wsparcia w Działaniu 11.1 RPO WiM przyczyniła się do wzrostu aktywności zawodowej uczestników projektów o 53,5 proc.**

WYKRES 16 ZMIANA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ ODBIORCÓW WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.1 RPO WIM

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

Realizacja interwencji miała przełożenie na większy wzrost aktywności zawodowej niż aktywności społecznej. Choć są zauważalne duże różnice pomiędzy powiatami to należy zauważyć, że w każdym wzrost aktywności społecznej był znaczący. Najmniej zmieniała się sytuacja w powiecie gołdapskim (24 proc.). Z kolei do powiatów, w których wzrost był najwyższy, należały: piski, nidzicki, elbląski, olecki i działdowski.

TABELA 10 WZROST AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ W POWIATACH

POWIAT	OCENA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ PRZED UDZIAŁEM W PROJEKCIE	OCENA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ PO UDZIAŁEM W PROJEKCIE	WZROST AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ
bartoszycki	5,2	6,9	32%
braniewski	4,9	7,9	60%
działdowski	5,0	8,5	70%
Elbląg	5,2	8,4	60%
elbląski	4,1	7,5	81%
ełcki	5,9	8,0	36%
giżycki	5,7	8,0	41%
gołdapski	5,6	6,9	24%
iławski	5,2	7,9	52%
kętrzyński	5,3	7,7	47%
lidzbarski	7,0	9,0	29%
mrągowski	5,1	7,8	54%
niedzicki	3,7	7,1	93%
nowomiejski	6,4	8,6	35%

olecki	4,9	8,3	70%
Olsztyn	5,5	8,0	46%
olsztyński	4,7	7,1	53%
ostródzki	5,0	6,5	30%
piski	3,8	8,1	116%
szczycieński	5,4	8,0	48%
węgorzewski	4,9	6,5	32%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

W ramach badania podjęto próbę określenia, czy interwencja realizowana w ramach Działania 11.1 RPO WiM była właściwie zaadresowana. Innymi słowy, czy projekty nastawione na aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców regionu realizowano na obszarach, które najbardziej wymagały działań z tego zakresu. Powiaty z województwa warmińsko-mazurskiego podzielono na dwie grupy. Podstawą podziału była liczba realizowanych projektów z Działania 11.1. Dane o liczbie projektów zestawiono z innymi zmiennymi (stopa bezrobocia z 2014 i 2020 r., ocena aktywności społecznej i zawodowej dokonana na podstawie badań CAWI/CATI z uczestnikami projektów).

Przygotowane zestawienie pozwoliło sformułować kilka obserwacji. Po pierwsze, liczba realizowanych projektów z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej nie była praktycznie skorelowana z sytuacją na rynku pracy w powiatach, którą obrazuje stopa bezrobocia rejestrowanego. Grupa powiatów o niskiej liczbie projektów wykazywały taką samą stopę bezrobocia jak powiaty, na terenie których intensywność realizacji projektów była znacznie wyższa. Po drugie, zidentyfikowano 6 powiatów, w których liczba projektów jest niedostateczna biorąc pod uwagę skalę bezrobocia odnotowaną na ich obszarze w 2014 roku (oznaczono je kolorem czerwonym). Po trzecie, zidentyfikowano 2 powiaty (Olsztyn i powiat olsztyński), które charakteryzowały się wysoką liczbą realizowanych projektów z Działania 11.1, mimo że ich sytuacja na rynku pracy przedstawiała się na tle całego województwa jako względnie dobra. Oczywiście powiaty te należą do terenów najludniejszych w regionie, co częściowo uzasadnia wyższą aktywność projektową. Wydaje się jednak, iż należy dążyć do niwelowania różnic wewnątrzregionalnych. Możliwe to będzie, jeśli priorytetowo będą traktowane projekty, mające na celu rozwiązanie problemów z niską aktywnością społeczno-zawodową na terenach, które szczególnie wymagają takiego wsparcia.

TABELA 11 POWIATY O NISKIEJ AKTYWNOŚCI PROJEKTOWEJ

POWIAT	LICZBA PROJEKTÓW	STOPA BEZROBOCIA 2014	STOPA BEZROBOCIA 2020	AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA PRZED UDZIAŁEM W PROJEKCIE	AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA PO UDZIALE W PROJEKCIE	AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA PRZED UDZIAŁEM W PROJEKCIE	AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA PO UDZIALE W PROJEKCIE
gołdapski	37	20,9	9,9	5,9	6,9	5,6	6,9
węgorzewski	38	27,7	16,5	4,8	6,7	4,9	6,5
olecki	45	20,7	11,6	4,9	8,4	4,9	8,3
działdowski	46	23,3	13,6	5,5	8,3	5,0	8,5
Elbląg	47	15,3	7,9	6,2	8,6	5,2	8,4
piski	48	29,2	14,6	5,1	7,8	3,8	8,1
ełcki	49	22,3	12,6	5,4	7,6	5,9	8,0
giżycki	50	17,2	10,7	5,5	7,5	5,7	8,0
nidzicki	50	17,7	7,1	4,7	7,6	3,7	7,1
nowomiejski	52	19,3	8,8	6,9	8,0	6,4	8,6
Średnia	46,2	21,4	11,3	5,5	7,7	5,1	7,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, CAWI/CATI z uczestnikami projektów (n=473)

TABELA 12 POWIATY O RELATYWNIE WYSOKIEJ AKTYWNOŚCI PROJEKTOWEJ

POWIAT	LICZBA PROJEKTÓW	STOPA BEZROBOCIA 2014	STOPA BEZROBOCIA 2020	AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA PRZED UDZIAŁEM W PROJEKCIE	AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA PO UDZIALE W PROJEKCIE	AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA PRZED UDZIAŁEM W PROJEKCIE	AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA PO UDZIALE W PROJEKCIE
iławski	58	8,9	4,9	5,7	7,6	5,2	7,9
mragowski	63	19,6	11,1	5,1	7,6	5,1	7,8
Olsztyn	67	6,8	3,5	6,2	8,0	5,5	8,0
lidzbarski	68	24,8	13,2	6,0	7,0	7,0	9,0
szczycieński	68	22,2	10,2	5,7	7,9	5,4	8,0
kętrzyński	69	30,1	20,3	6,0	7,8	5,3	7,7
braniewski	73	29,0	19,4	5,3	7,7	4,9	7,9
ostródzki	74	20,4	10,9	5,5	7,6	5,0	6,5
elbląski	79	26,0	15,5	4,9	7,1	4,1	7,5
bartoszycki	84	27,7	17,5	5,2	7,1	5,2	6,9
olsztyński	104	19,9	10,2	4,7	6,5	4,7	7,1
Średnia	73,4	21,4	12,4	5,5	7,4	5,2	7,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, CAWI/CATI z uczestnikami projektów (n=473)

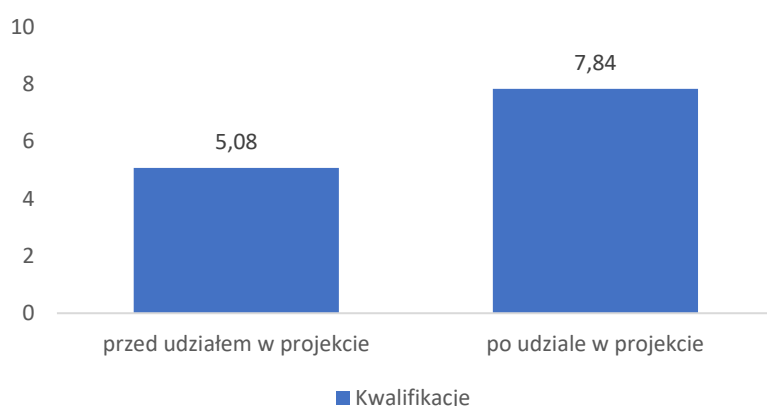
Podniesienie kwalifikacji

- *Czy i w jakim stopniu realizacja projektów w ramach RPO WiM 2014-2020 przyczyniła się do poprawy lub nabycia nowych kwalifikacji lub kompetencji wśród osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w województwie warmińsko-mazurskim?*

Zgodnie z danymi z SL2014 (baza uczestników projektów z dn. 12 października 2021 r.), z grupy 17 451 odbiorców wsparcia blisko połowa, a dokładniej 49,4 proc., uzyskała kwalifikacje, w wyniku udziału w projektach finansowanych z RPO WiM. Oznacza to, że ponad 8,6 tys. osób z obszaru wykluczenia społecznego uzyskało kwalifikacje poprawiające ich sytuację społeczno-zawodową. Należy podjąć próbę ustalenia, jaki wpływ miała realizacja wsparcia w Działaniu 11.1 RPO WiM na poprawę sytuacji w całym województwie. Zgodnie z danymi GUS, w okresie od 2014 do 2020 roku w kształceniu lub szkoleniu brało udział od 2,2 do 3,2 proc. dorosłych mieszkańców regionu (w wieku 25-64 lat). W podanych ramach czasowych w szkoleniu bądź kształceniu łącznie wzięło udział ok. 150 tys. osób. Na podstawie zebranych danych oszacowano, że liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w Działaniu 11.1 stanowiły 5,74 proc. ogólnej populacji podnoszącej swoje kwalifikacje w regionie.

Średnia ocena kwalifikacji w grupie odbiorców wsparcia wyniosła 5,08 (przed udziałem w projekcie). Projekty z Działania 11.1 RPO WiM nastawione były na podwyższanie kwalifikacji odbiorców wsparcia i dostosowywanie ich do potrzeb regionalnego rynku pracy. Udział w projektach wyraźnie wpłynął na ocenę kwalifikacji u odbiorców wsparcia. W wyniku udziału w projekcie kwalifikacje podniosły się do poziomu 7,84. **Oznacza to, iż wsparcie w ramach osi XI RPO WiM skutkowało podniesieniem poziomu kwalifikacji o 54,3 proc.**

WYKRES 17 ZMIANA POZIOMU KWALIFIKACJI ODBIORCÓW WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.1 RPO WIM

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

W każdym powiecie nastąpiło znaczące podwyższenie kwalifikacji u uczestników projektów, aczkolwiek zauważalne są istotne różnice pomiędzy powiatami. W gołdapskim i węgorzewskim kwalifikacje wrosły o przeszło 30 proc. Nie brakuje jednak powiatów, w których ów wzrost wyniósł 80 proc. lub więcej (np. kętrzyński, iławski, działdowski).

TABELA 13 KWALIFIKACJE W POWIATACH

POWIAT	OCENA KWALIFIKACJI PRZED UDZIAŁEM W PROJEKCIE	OCENA KWALIFIKACJI PO UDZIALE W PROJEKCIE	WZROST KWALIFIKACJI
bartoszycki	5,1	7,6	49%
braniewski	4,5	7,9	76%
działdowski	4,8	8,8	83%
Elbląg	5,7	8,5	49%
elbląski	4,4	7,4	68%
ełcki	5,5	7,6	38%
giżycki	4,7	7,8	66%
gołdapski	5,3	6,9	30%
iławski	4,3	7,8	81%
kętrzyński	4,5	8,1	80%
lidzbarski	6,5	8,0	23%
mrągowski	5,6	8,0	43%
nidzicki	4,4	7,1	61%
nowomiejski	5,5	8,5	55%
olecki	4,7	8,4	79%
Olsztyn	5,9	8,3	41%
olsztyński	4,8	7,3	52%
ostródzki	4,5	7,7	71%
piski	4,6	7,4	61%
szczycieński	4,7	8,2	74%
węgorzewski	4,9	6,5	33%

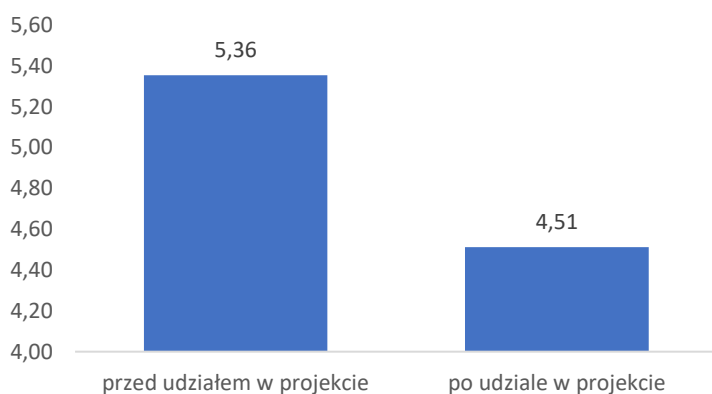
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

Spadek ryzyka dezaktywizacji zawodowej

- Czy i w jakim stopniu realizacja projektów w ramach RPO WiM 2014-2020 przyczyniła się do niwelowania czynników zniechęcających osoby zagrożone wykluczeniem społecznym do podejmowania zatrudnienia w województwie warmińsko-mazurskim?

Dezaktywizacja zawodowa oznacza przejście do stanu bierności zawodowej w związku z brakiem wiary w znalezienie zatrudnienia. Dezaktywizacja może być także stymulowana przez czynniki zewnętrzne, jak choćby obowiązki rodzinne i trudnością pogodzenia ich z aktywnością zawodową. Z badania wynika, iż ryzyko dezaktywizacji zawodowej przed udziałem w projekcie utrzymywało się na średnim poziomie (5,36). Udział w projekcie wpłynął na obniżenie ryzyka wystąpienia dezaktywizacji zawodowej. Ryzyko to oceniono po udziale w projekcie na 4,51. **Oznacza to, iż wsparcie w ramach Działania 11.1 wpłynęło na spadek ryzyka dezaktywizacji zawodowej o 15,7 proc.**

WYKRES 18 ZMIANA POZIOMU RYZYKA DEZAKTYWIZACJI ODBIORCÓW WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.1 RPO WIM

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

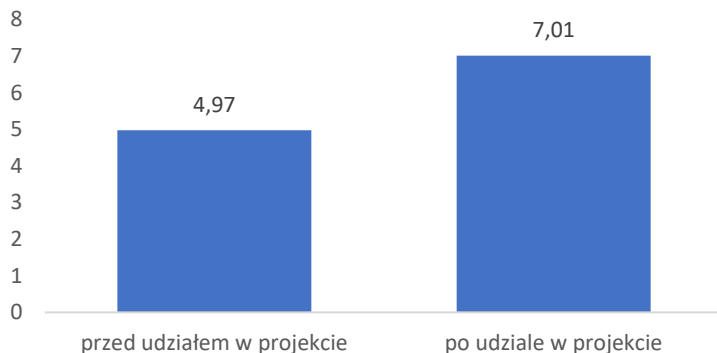
Wzrost mobilności zawodowej

- *Czy i w jakim stopniu realizacja projektów w ramach RPO WiM 2014-2020 przyczyniła się do pobudzania mobilności zawodowej osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w województwie warmińsko-mazurskim?*

Mobilność zawodowa to umiejętność dostosowania się pracownika do wymogów rynku pracy. Mobilność ta może wyrażać się na różne sposoby, począwszy od gotowości do zmiany pracy, zawodu, branży poprzez doskonalenie i poszerzanie swoich kwalifikacji zawodowych, kończąc na dostosowywaniu się do wymogów pracodawcy. W ramach przeprowadzonego badania z odbiorcami wsparcia sprawdzono poziom mobilności zawodowej przed udziałem w projekcie i po udziale w projekcie. W tej pierwszej sytuacji mobilność zawodowa została oceniona na 4,97 (w skali 1-10, gdzie 1 oznacza brak mobilności zawodowej, a 10 wysoką mobilność zawodową). W drugiej sytuacji oceniono mobilność zawodową na poziomie 7,01, a więc znacznie wyższym niż początkowo. **Oznacza to, iż wsparcie udzielone w ramach**

Działania 11.1 RPO WiM wpłynęło na wzrost mobilności zawodowej u odbiorców ostatecznych o 41 proc.

WYKRES 19 ZMIANA POZIOMU MOBILNOŚCI ZAW. ODBIORCÓW WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.1 RPO WiM

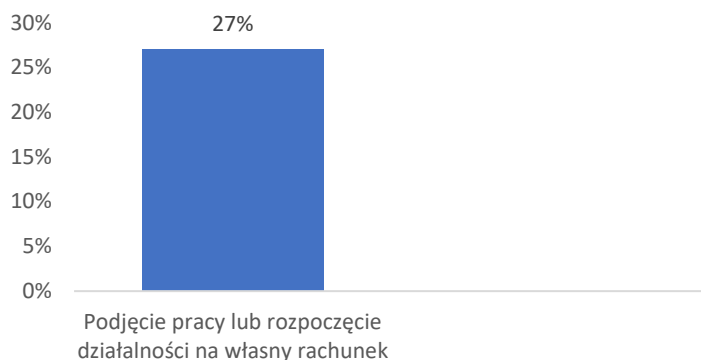
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

Zwiększenie zatrudnienia wśród osób wykluczonych

- *Czy i w jakim stopniu realizacja projektów w ramach RPO WiM 2014-2020 przyczyniła się do zwiększenia zatrudnienia wśród osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w województwie warmińsko-mazurskim?*

Zgodnie z danymi pochodzącymi z bazy uczestników projektów (stan z dn. 12 października 2021 r.), wsparcie w ramach Działania 11.1 RPO WiM otrzymało łącznie 17 451 osób. W grupie tej, jak wynika z przeprowadzonych analiz, 27 proc. podjęło pracę lub rozpoczęło prowadzenie działalności gospodarczej. Biorąc pod uwagę fakt, iż grupa docelowa projektów finansowanych w osi XI RPO WiM składała się z osób z obszaru zagrożenia wykluczeniem społecznym, a więc osób, które niejednokrotnie są znacząco oddalone od rynku pracy (np. braki w kwalifikacjach, uzależnienia, niewłaściwe postawy i nawyki), osiągnięty odsetek osób zatrudnionych należy oceniać jako stosunkowo wysoki. Czynnikiem, który niewątpliwie sprzyjał aktywizacji zawodowej, była dobra koniunktura gospodarcza, która stymulowała powstawanie nowych miejsc pracy.

WYKRES 20 ODSETEK OSÓB, KTÓRE PODJĘŁY PRACĘ LUB ROZPOCZĘŁY PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI NA WŁASNY RACHUNEK

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych SL2014

Poprawę sytuacji na regionalnym rynku pracy zauważono w trakcie realizacji badań jakościowych. Uczestnicy wywiadów pogłębionych podkreślali, że regionalny rynek pracy zmienił się w istotnym stopniu w porównaniu ze stanem z 2014 roku. Największa zmiana dotyczy spadku bezrobocia, ale też poprawy sytuacji osób pracujących (np. wyższe wynagrodzenia).

Myślę, że na każdym polu ona nastąpiła, bo jeśli mówimy o kwestii rynku pracy, to nawet jeżeli warmińsko-mazurskie zawsze było gdzieś w końcowej stawce jeśli chodzi o stopę bezrobocia to sytuacja w regionie mocno się poprawiła. Jest kilka powiatów, które nadal mają trudną sytuację, ale to są już takie nieliczne przypadki.

Nie ulega wątpliwości, iż regionalny rynek pracy w latach 2014-2020 przeszedł gruntowny proces zmian. Na początku kończącej się perspektywy finansowej rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim odstawał od reszty kraju pod względem stopy bezrobocia i strukturalnych problemów. Obecnie problem bezrobocia został w dużej mierze zniwelowany, choć oczywiście zauważalne są tereny w obrębie województwa, na których nie udało się skutecznie pobudzić popytu na nowe miejsca pracy. W 2014 zarejestrowanych bezrobotnych było ponad 98,1 tys. Na koniec 2020 roku stan ten wynosił 51,4 tys., co oznacza spadek rzędu 45,7 tys. osób. Oczywiście na poprawę sytuacji na rynku pracy ma

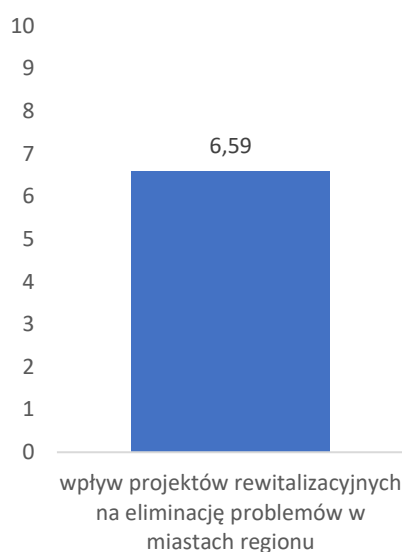
wpływ nie tylko interwencja w ramach osi XI RPO WiM, ale też szereg uwarunkowań, począwszy od czynników ekonomicznych (np. koniunktura gospodarcza), kończąc na czynnikach społecznych (np. migracje). W samym Działaniu 11.1 pracę podjęło lub rozpoczęło własną działalność, 5,7 tys. osób, co stanowi 12,5 proc. ogólnej liczby osób, które uzyskały pracę w regionie w latach 2014-2020. Przytoczone dane pokazują, że wpływ Programu na sytuację na regionalnym rynku pracy był istotny.

Eliminacja problemów w miastach województwa warmińsko-mazurskiego

- *Czy i w jaki sposób realizacja projektów rewitalizacyjnych przyczyniła się do eliminacji problemów wymagających podjęcia działań rewitalizacyjnych w miastach województwa warmińsko-mazurskiego?*

W ramach badania ilościowego z Beneficjentami realizującymi projekty w osi XI RPO WiM podjęto próbę określenia skuteczności projektów rewitalizacyjnych w eliminacji problemów występujących w miastach województwa warmińsko-mazurskiego. **Na podstawie zebranych danych obliczono wskaźnik skuteczności projektów rewitalizacyjnych. Wskaźnik ten przyjął wartość 6,59 pkt.** Oznacza to, że projekty te charakteryzowały się ponadprzeciętną skutecznością w eliminacji problemów na terenach zdegradowanych. W trakcie badań jakościowych zauważono, że pomimo relatywnie dobrej skuteczności projektów rewitalizacyjnych, skala problemów na terenach zdegradowanych w miastach regionu jest nadal duża i wymaga kontynuacji wsparcia w tym zakresie.

WYKRES 21 OCENA SKUTECZNOŚCI PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

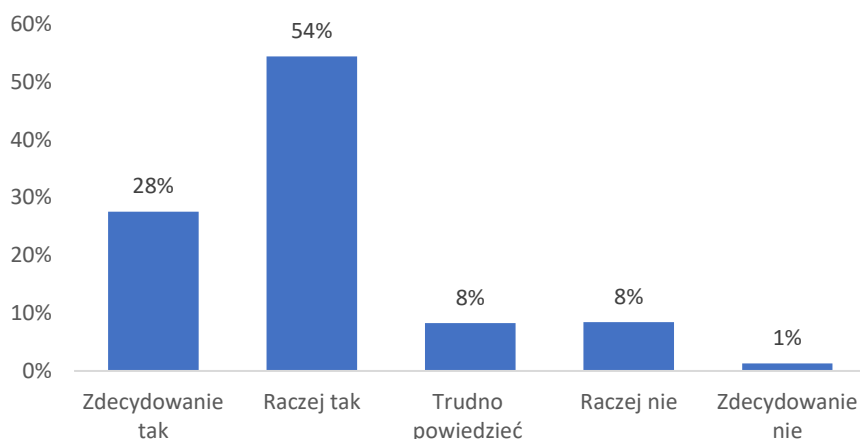
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z Beneficjentami (n=74)

TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW

- *W jakim stopniu efekty osiągnięte w ramach interwencji można uznać za trwałe? Jakie czynniki miały wpływ na trwałość?*

72 proc. odbiorców ostatecznych w Działaniu 11.1 nadal dostrzega efekty wsparcia. Tylko 9 proc. respondentów uważa, że uzyskane efekty okazały się nietrwałe. 8 proc. badanych nie potrafiło jednoznacznie odnieść się do tej kwestii. Z przytoczonych danych wynika, że osiągnięte efekty w ramach Działania 11.1 mają na ogół charakter trwały. Trwałość efektów, jak wynika z wywiadów z Beneficjentami, w głównej mierze zależy od motywacji samych uczestników projektów do utrzymania zmiany, jaka dokonała się w wyniku udziału w projekcie. Beneficjenci twierdzili, że projekty wyposażają odbiorców w określone kompetencje, kwalifikacje, zasoby wiedzy, dzięki którym powinni oni łatwiej funkcjonować w środowisku społecznym i zawodowym. Jednak rzeczywisty poziom trwałości efektów wynika z postawy, jaką przyjmuje uczestnik – czy zależy mu na poprawie swojej sytuacji społeczno-zawodowej, czy też zamierza przyjąć bierną postawę. W dyskusji o czynnikach wpływających na poziom trwałości efektów wybrzmiał głos, mówiący o tym, iż jakość realizowanych usług wsparcia wywiera wpływ na trwałość efektów. Projekty zapewniające wysokiej jakości usługi wsparcia uzyskują lepsze wyniki w zakresie trwałości efektów. I odwrotnie – niska jakość usług przekłada się na niższe wskaźniki trwałości efektów.

WYKRES 22 TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW W DZIAŁANIU 11.1

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

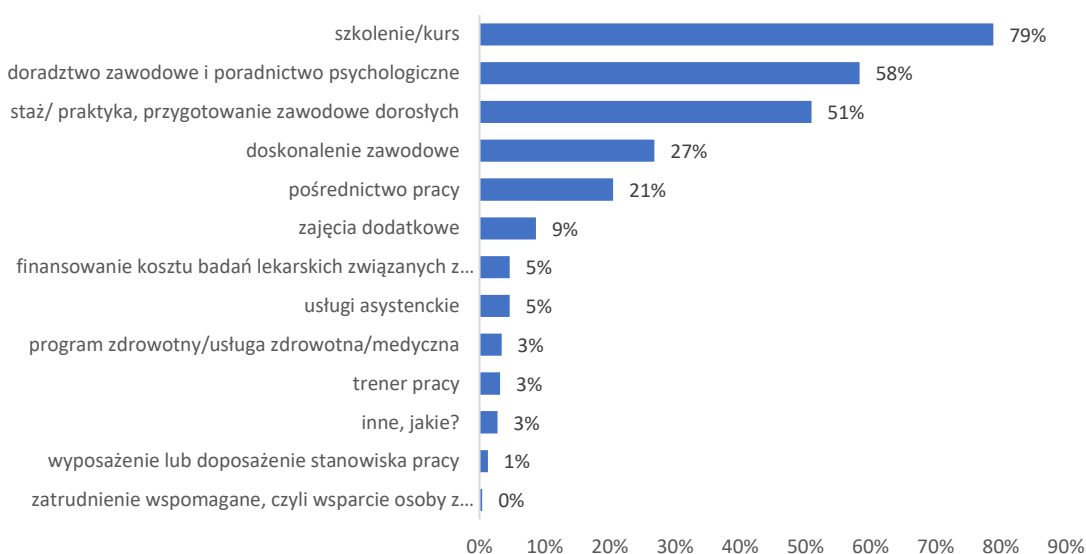
POPULARNOŚĆ FORM WSPARCIA

- *Jakiego typu projekty cieszyły się największym/najmniejszym zainteresowaniem beneficjentów wsparcia? Co było przyczyną wysokiego/niskiego zainteresowania danym typem projektów?*
- *Jakiego typu projekty cieszyły się największym/najmniejszym zainteresowaniem ostatecznych odbiorców wsparcia? Co było przyczyną wysokiego/niskiego zainteresowania danym typem projektów?*
- *Czy oferowane w ramach projektów formy wsparcia (i ich konfiguracja) były/są skuteczne? Jeśli tak, to co wpływało na ich skuteczność? Jeśli nie, to dlaczego? Które formy wsparcia okazały się najmniej skuteczne i dlaczego?*

Podkreślenia wymaga fakt, iż projekty realizowane w ramach Działania 11.1 RPO WiM tworzyły indywidualną ścieżkę wsparcia dla uczestników w oparciu o ich potrzeby i oczekiwania, które poznawano na początkowym etapie współpracy z odbiorcą ostatecznym. Diagnoza potrzeb pozwalała, z jednej strony, dopasować wsparcie do sytuacji uczestnika, z drugiej zaś strony, ograniczać ryzyko realizacji nieadekwatnego wsparcia, które nie przyczyniałoby się do włączenia społecznego osób z obszaru wykluczenia. Należy też pamiętać, iż dany uczestnik mógł otrzymać więcej niż jeden typ wsparcia. Zakres wsparcia wynikał bowiem z ustaleń dokonanych na podstawie diagnozy.

Na podstawie przeprowadzonego badania z uczestnikami projektów można wskazać te typy wsparcia, które oferowano najczęściej i najrzadziej w projektach. 5 typów wsparcia występowały najczęściej. Są nimi: szkolenie i kursy (79 proc. uczestników objęto tego typu działaniami), doradztwo zawodowe i poradnictwo psychologiczne (58 proc. wskazań), staż i praktyka (nieco ponad 50 proc. odpowiedzi), doskonalenie zawodowe (27 proc.) i pośrednictwo pracy (co piąty respondent zaznaczył tę formę wsparcia). Beneficjenci podkreślali, iż wysoka popularność omówionych wyżej form wsparcia wynika z tego, iż przyczyniają się one do podniesienia kwalifikacji odbiorców wsparcia i pozwalają dopasować ich profil do oczekiwań rynku pracy. Formy te przekładają się więc na aktywizację zawodową. Najrzadziej sięgano w projektach po takie formy wsparcia jak wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy. Sporadyczne wykorzystanie z tej formy wsparcia wynikała z faktu, iż diagnoza potrzeb uczestników rzadko uzasadniała uruchomienie tego typu działań.

WYKRES 23 POPULARNOŚĆ FORM WSPARCIA W PROJEKTACH W RAMACH DZIAŁANIA 11.1

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

Podkreślić trzeba, iż w projektach formy wsparcia były ze sobą łączone, aby wzmocnić oddziaływanie projektu na uczestnika i wywołać efekt synergii. Do skutecznych rozwiązań należało oferowanie wsparcia podnoszącego kwalifikacje lub kompetencje odbiorcy, a następnie podejmowanie działań, w wyniku których odbiorca ten uzyskiwał zatrudnienie. Inną konfiguracją wsparcia, która przyniosła dobre efekty, było zapewnienie wsparcia

psychologicznego, dzięki któremu niwelowano dysfunkcyjne postawy bądź zachowania, a następnie wzmacniano motywację do zwiększenia aktywności społecznej i zawodowej.

EFEKTYWNOŚĆ FORM WSPARCIA

- *Jaka była efektywność poszczególnych form wsparcia/zastosowanych instrumentów? Które formy/instrumenty wsparcia cechowała najwyższa, a które najniższa efektywność?*

W ramach przeprowadzonej ewaluacji oceniono poszczególne formy wsparcia pod względem efektywności rozumianej jako zdolności do poprawiania sytuacji osób z obszaru wykluczenia społecznego. Uczestnicy badania odnosili się w swoich ocenach wyłącznie do tych form wsparcia, z których korzystali. Poszczególne formy wsparcia oceniali w skali 1-10, gdzie 1 oznaczało brak efektywności, a 10 wysoka efektywność. Przedstawione w formie tabelarycznej wyniki, ukazują uśrednione oceny respondentów.

Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, iż uczestnicy projektu wysoko oceniali efektywność poszczególnych form wsparcia. Najwyżej zostały ocenione następujące formy wsparcia: zajęcia dodatkowe (ocena 9,10), trener pracy (9,13), wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy (9,16), program zdrowotny (9,34). Natomiast najwyższą ocenę przypisano usługom asystenckim (9,77) i ta forma wsparcia jawi się jako najbardziej efektywna.

W zestawieniu form wsparcia jako najmniej efektywną oceniono finansowanie szkoleń i kursów (8,66). Oceny efektywności pozostałych form wsparcia mieściły się w przedziale od 8,73 do 9,00.

TABELA 14 OCENA EFEKTYWNOŚCI FORM WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.1 RPO WIM

FORMA WSPARCIA	OCENA EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA
szkolenie/kurs	8,66
doradztwo zawodowe i poradnictwo psychologiczne	8,76
pośrednictwo pracy	8,91
doskonalenie zawodowe	8,99
staż/ praktyka, przygotowanie zawodowe dorosłych	9,00
finansowanie kosztu badań lekarskich związanych z podjęciem zatrudnienia	9,00
zajęcia dodatkowe	9,10
trener pracy	9,13

wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy	9,16
program zdrowotny/usługa zdrowotna/medyczna	9,34
usługi asystenckie	9,77

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

Efektywność form wsparcia oceniono też przez pryzmat tego, w jakim stopniu otrzymanie poszczególnego instrumentu wsparcia przyczyniło się do wzrostu aktywności społecznej. Wyniki badania pokazują, iż usługi asystenckie w największym stopniu wpływały na wzrost aktywności społecznej odbiorców wsparcia (wzrost na poziomie 68,4 proc.). Istotny wpływ na podniesienie aktywności społecznej miały też takie usługi wsparcia jak: doradztwo zawodowe i poradnictwo psychologiczne, pośrednictwo pracy, doskonalenie zawodowe, trener pracy. Dzięki wsparciu uczestników poprzez ww. formy wsparcia aktywność społeczna wzrosła o ponad 40 proc. Najmniejszy wpływ w tym kontekście miała usługa wsparcia, polegająca na wyposażeniu lub doposażeniu stanowiska pracy. Wyniku otrzymania tej formy wsparcia aktywność społeczna odbiorcy wzrosła zaledwie o 6,8 proc.

TABELA 15 WPŁYW USŁUG WSPARCIA NA WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ

FORMA WSPARCIA	WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy	6,8 proc.
program zdrowotny/usługa zdrowotna/medyczna	21,1 proc.
finansowanie kosztu badań lekarskich związanych z podjęciem zatrudnienia	32,5 proc.
zajęcia dodatkowe	35,9 proc.
szkolenie/kurs	36,7 proc.
staż/ praktyka, przygotowanie zawodowe dorosłych	38,3 proc.
doradztwo zawodowe i poradnictwo psychologiczne	40,7 proc.
pośrednictwo pracy	41,5 proc.
doskonalenie zawodowe	44,5 proc.
trener pracy	47,5 proc.
usługi asystenckie	68,4 proc.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

POZIOM OSIĄGNIĘCIA WSKAŹNIKÓW

- *Jaka jest skuteczność osiągnięcia założonych celów interwencji (wskaźników)? Jakie czynniki determinowały skuteczność wsparcia oferowanego w ramach RPO WiM 2014-2020?*

Do monitorowania postępów w realizacji PI 9i przewidziano 8 wskaźników. 5 z nich wykazuje wartości ponadnormatywne, a więc większe od zakładanych wartości docelowych.

Największe przekroczenie wartości docelowej uwidacznia się we wskaźniku Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie. Z zakładanego poziomu 1 249 osiągnięto 5 065 osób (na podstawie wniosków o płatność), co stanowi 405,52 proc. stanu docelowego określonego dla 2023 roku. W związku z pandemią COVID-19 wprowadzono modyfikacje do Działania 11.1 tak, aby zapewnić monitorowania wsparcia ukierunkowanego na przeciwdziałanie skutkom pandemii. Modyfikacja w założeniach interwencji wpłynęła na dodanie 3 wskaźników *stricte* związanych ze zwalczaniem skutków pandemii. Nie określono dla nich jednak wartości docelowych, co uniemożliwia dokonanie oceny aktualnej wartości wskaźników.

TABELA 16 WSKAŹNIKI MONITORUJĄCE PI 9I

NAZWA WSKAŹNIKA	WARTOŚĆ DOCELOWA 2023	WARTOŚĆ W PODPISANYCH UMOWACH	% REALIZACJI		% REALIZACJI WARTOŚCI DOCELOWEJ 2023 WNP
			WARTOŚCI DOCELOWEJ 2023 - PODPISANE UMOWY	WARTOŚĆ Z WNP	
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	13 741	22 604	164,50%	21 428	155,94%
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	15%	5 712	168,73%	4 695	146,07%
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	6%	5 398	398,01%	3 625	281,95%
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem	30%	8 425	124,24%	8 968	139,51%

społecznym, które uzyskały
kwalifikacje po opuszczeniu
programu

Liczba osób z

niepełnosprawnościami objętych	1 249	4 200	336,27%	5 065	405,52%

wsparciem w programie

Liczba osób objętych wsparciem

w zakresie zwalczania lub
przeciwdziałania skutkom
pandemii COVID - 19

0	826	-	779	-

Liczba podmiotów objętych

wsparciem w zakresie zwalczania
lub przeciwdziałania skutkom
pandemii COVID - 19

0	30	-	40	-

Wartość wydatków

kwalifikowalnych przeznaczonych
na działania związane z
pandemią COVID - 19

0	46 578	-	40 426	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych SL2014

ROZDZIAŁ VI

EFEKTY REALIZACJI INTERWENCJI W DZIAŁANIU 11.2 RPO WIM

ZMIANA SYTUACJI REGIONU W OBSZARZE WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO W 2020 R.

- *Jakie zmiany zaszły w obszarze włączenia społecznego w analizowanym zakresie czasowym?*

Próchnica wśród dzieci

Z projektu badawczego pt. Monitorowanie stanu zdrowia jamy ustnej populacji polskiej w latach 2016-2020, realizowanego na zlecenie Ministerstwa Zdrowia można dowiedzieć się, iż w województwie warmińsko-mazurskim częstość występowania próchnicy zębów, niezależnie od rodzaju uzębienia wynosi 85,51% w grupie osób w wieku 12 lat i wzrasta aż do 90,0% w wieku 18 lat⁵. Porównując te dane z wynikami uzyskanymi w 2015 roku widać, że problem próchnicy wśród dzieci pogłębił się i wymaga interwencji. Niewątpliwie wpływ na pogorszenie się sytuacji w tym zakresie ma nie tylko niewłaściwa higiena jamy ustnej czy złe nawyki żywieniowe, ale także niepowodzenie w realizacji interwencji w obszarze zdrowotnym. W ramach RPO WiM udało się uruchomić tylko jeden projekt dedykowany walce z próchnicą. Swoim zasięgiem obejmował on teren jednej gminy. To zdecydowanie za mało, aby zapobiec negatywnym tendencjom w obszarze zdrowia jamy ustnej u dzieci.

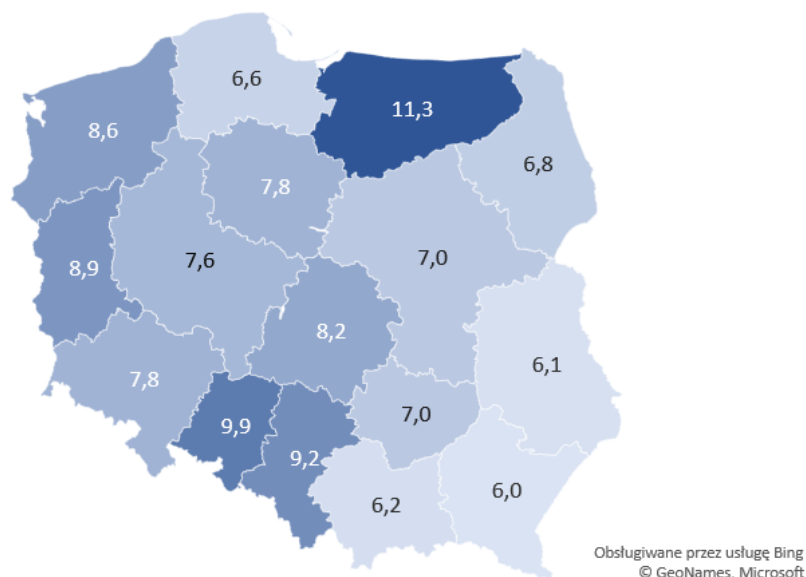
Liczba zgonów z powodu nowotworu szyjki macicy

Na koniec 2020 roku, województwo warmińsko-mazurskie było obszarem z największym odsetkiem zgonów wśród kobiet z powodu nowotworu szyjki macicy (11,3 proc.). W 2014 roku wynik regionu był znacznie niższy (o 3 punkty proc.). O ile w skali kraju problem ten udało się ograniczyć, o tyle analizowane województwo należy do nielicznych, w których nastąpił wzrost i jedynym w skali kraju regionem, gdzie dynamika wzrostu okazała się tak wysoka. Z całą pewnością przytoczone dane należy odczytywać jako sygnał do podjęcia interwencji. Choć w latach 2014-2020 w ramach Programu zakładano wsparcie projektów profilaktycznych nastawionych na finansowanie szczepień dziewcząt przeciwko HPV, jednak, do tej pory, udało się uruchomić zaledwie jeden projekt. Niewątpliwie działania w ramach

⁵ A. Turska-Szybka, Próchnica zębów i tkanki przyzębia w makroregionie północnym w latach 2016-2019 w grupach wiekowych 3,5,6,7,10,12,15 i 18 lat [w:] Choroba próchnicowa i stan tkanek przyzębia populacji polskiej. Podsumowanie wyników badań z lat 2016-2019, red. D. Olczak-Kowalczyk, Warszawa 2021, s. 142.

Programu okazały się niewystarczające, aby zapobiec rozwojowi nowotworów szyjki macicy u mieszkank regionu.

MAPA 15 LICZBA ZGONÓW Z POWODU NOWOTWORU SZYJKI MACICY NA 100 TYS. KOBIET

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

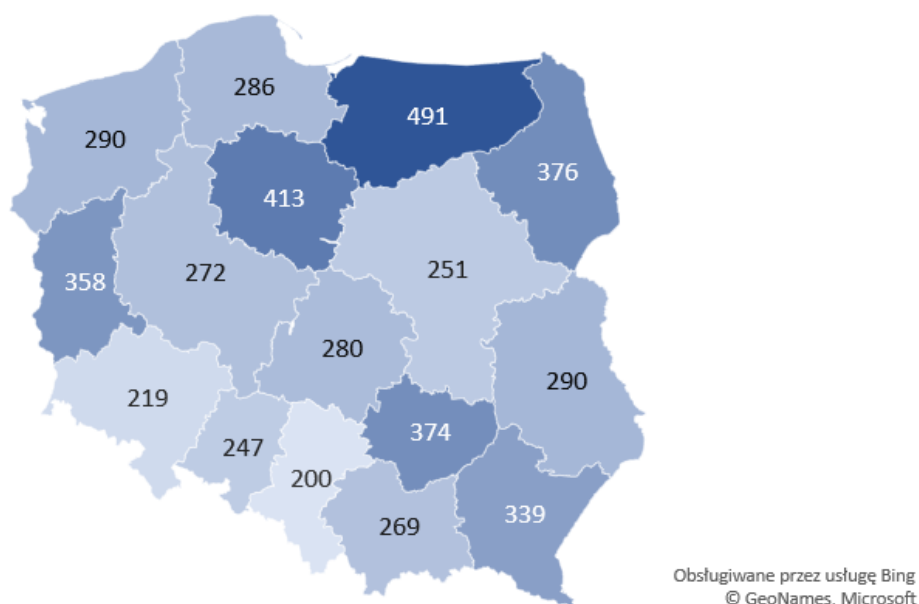
Autyzm wśród dzieci

W tym zakresie nie zidentyfikowano nowych źródeł danych, które pozwoliłyby określić, czy i w jakim stopniu zmieniała się liczba dzieci w regionie ze spektrum zaburzeń autystycznych. Należy też zwrócić uwagę na fakt, iż w ramach osi XI RPO WiM ostatecznie nie podjęto działań w zakresie profilaktyki, wczesnego wykrywania i rehabilitacji zaburzeń ze spektrum autyzmu u dzieci i młodzieży. Działania w tym obszarze zostały podjęte ze środków NFZ.

Liczba osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej

W województwie warmińsko-mazurskim 491 osobom na 10 tys. przyznano świadczenia pomocy społecznej. Co prawda wynik ten był najwyższy w skali w kraju, lecz trzeba zauważyć radykalny spadek w porównaniu z wynikiem z 2014 roku, kiedy takich osób było 837. Oznacza to, iż nastąpił spadek o 41 proc. Podobna dynamika spadku została odnotowana w skali kraju.

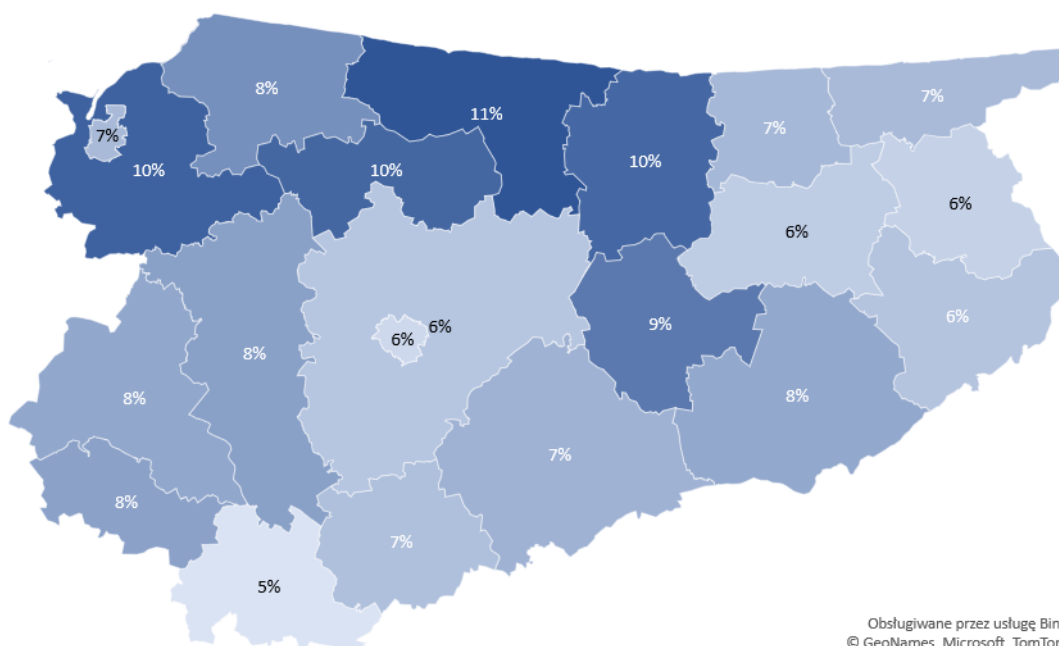
MAPA 16 LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZYMNANO ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁ. NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W całym województwie warmińsko-mazurskim zrealizowano o 37,7 proc. mniej usług wsparcia dla rodzin porównując dane z 2020 i 2014 roku. Liczbę przyznanych usług wsparcia dla rodzin w poszczególnych powiatach przedstawiono w stosunku do ogólnej populacji zamieszkującej powiaty w 2020 roku. Średnia wojewódzka wyniosła 7 proc., co stanowi punkt odniesienia do oceny sytuacji w powiatach. Poniżej progu 7 proc. znalazły się następujące powiaty: działdowski (5 proc.), ełcki, giżycki, olecki, olsztyński, Olsztyn (po 6 proc.). Oznacza to, iż w tych powiatach sytuacja społeczna prezentuje się relatywnie dobrze. Trudniejsza sytuacja panuje z kolei w tych powiatach, których wyliczony wskaźnik jest wyższy od średniej wojewódzkiej. Szczególnie w 4 powiatach skala problemów społecznych rodzi powody do obaw. Są to: bartoszycki (11 proc.), kętrzyński, lidzbarski i elbląski (po 10 proc.). W pozostałych powiatach poziom realizacji usług wsparcia dla rodzin nie różni się zasadniczo w porównaniu z danymi dla województwa.

MAPA 17 LICZBA RODZIN, KTÓRYM PRZYZNANO POMOC W RELACJI DO OGÓLNEJ LICZBY POPULACJI W POWIATACH W 2020 ROKU

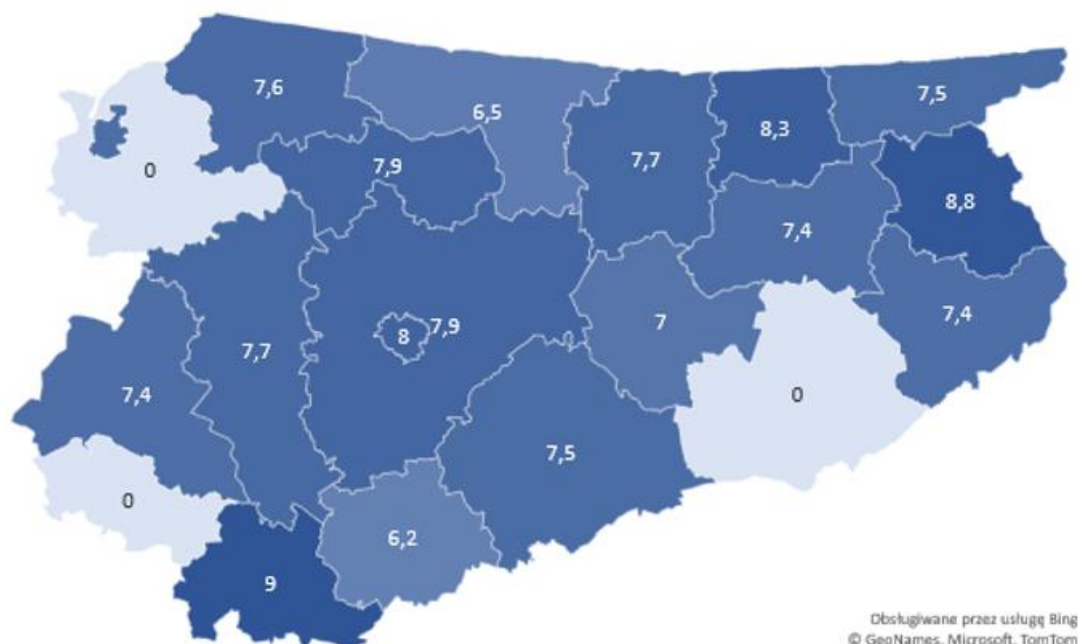

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Dostęp do usług społecznych

W województwie warmińsko-mazurskim znacząco poprawiła się dostępność do usług społecznych. Co ciekawe, 2 powiaty, w których dostępność do usług społecznych przed uruchomieniem wsparcia w ramach Programu została oceniona najniżej (działdowski i lidzbarski) odnotowały znaczącą poprawę dostępności, dzięki której należą one do czołówki w województwie. Powiatem o najniższej dostępności usług społecznych jest, jak wynika z badań uczestników projektów, powiat nidzicki. Zdaniem respondentów, realizacja projektów z osi XI RPO WiM nieznacznie wpłynęła na poprawę dostępu do usług społecznych (zmiana na poziomie 0,4 punktu w porównaniu z stanem bazowym – przed realizacją projektów). Także w powiecie bartoszyckim dostęp do usług społecznych nie jest tak dobry, jak w innych częściach regionu (ocena 6,5). W pozostałych powiatach dostęp do usług kształtuje się w przedziale od 7,4 do 9,0. Trzy powiaty pozostały bez oceny z uwagi na brak danych od respondentów (przy nich widnieje wartość 0).

MAPA 18 DOSTĘP DO USŁUG SPOŁECZNYCH W WYNIKU REALIZACJI PROJEKTÓW Z OSI XI RPO WIM

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI z uczestnikami projektów (n=619)

EFEKTY REALIZACJI WSPARCIA

Ocenę efektów realizacji wsparcia w ramach Działania 11.2 RPO WiM trzeba przeprowadzić osobno dla obszaru zdrowotnego i osobno dla obszaru społecznego. O ile w tym pierwszym obszarze trudno mówić o osiągnięciu efektów widocznych w skali regionalnej, o tyle realizacja wsparcia w drugim obszarze istotnie wpłynęła na poprawę sytuacji osób lub rodzin z obszaru wykluczenia społecznego.

Obszar zdrowotny

- *W jaki sposób i w jakim stopniu realizacja projektów w ramach RPO WiM 2014-2020 przyczyniła lub może się przyczynić do zwiększenia dostępu kobiet i dzieci z rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym do usług profilaktyki zdrowotnej w województwie warmińsko-mazurskim?*
- *Czy i w jakim stopniu realizacja projektów RPO WiM 2014-2020 przyczyniła się do zniwelowania nierówności w dostępie do usług zdrowotnych?*
- *Czy i w jakim stopniu realizacja projektów RPO WiM 2014-2020 przyczyniła się do podwyższenia standardu świadczonych usług zdrowotnych?*

Skupiając się na ocenie projektów z zakresu profilaktyki zdrowotnej trzeba powiedzieć, iż pomimo wysiłków IZ RPO WiM (m.in. ogłaszanie kolejnych naborów) nie udało się wzbudzić

zainteresowania Beneficjentów realizacją projektów ukierunkowanych na wczesne wykrywanie wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych; zapobieganie rozwojowi próchnicy oraz profilaktykę raka szyjki macicy. W 8 naborach prowadzonych w Poddziałaniu 11.2.1 złożono tylko 3 wnioski poprawne pod względem formalnym. Z kolei w Poddziałaniu 11.2.2 odbyło się jedno postępowanie konkursowe, które zakończyło się wyłonieniem 1 wniosku do dofinansowania.

W 2019 roku, w drodze postępowania konkursowego, wybrano 1 projekt do dofinansowania. Zakładał on poprawę stanu uzębienia, przez zmniejszenie występowania próchnicy, u dzieci w wieku 5-6 i 7-8 lat, z rodzin zagrożonych ryzykiem ubóstwa lub wykluczenia społecznego, zamieszkałych na terenie jednej z gmin na terenie województwa. Projekt obejmował zatem wyłącznie teren jednej gminy. Z kolei nabór w 2020 roku w ramach Poddziałania 11.2.1 pozwolił wyłonić podmiot do realizacji szczepień przeciwko HPV. Okazało się jednak, że Beneficjent nie był w stanie zrealizować założeń projektu, uzasadniając to drastycznym wzrostem cen szczepionek. 30 sierpnia 2021 roku Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjął uchwałę w sprawie rozstrzygnięcia kolejnego konkursu. W ramach konkursu 1 projekt otrzymał ocenę pozytywną i został wybrany do dofinansowania. Jednak jego realizacja ruszyła dopiero na początku 2022 roku. Efekty tego projektu możliwe będą do określenia dopiero, gdy zakończy się wdrożenie wszystkich działań przewidzianych w projekcie (w połowie 2023 roku).

W ramach Poddziałania 11.2.2 wybrano do dofinansowania projekt dotyczący zabezpieczenia populacji dziewczynek w wieku 11-13 lat szczepionką przeciwko HPV oraz objęcia populacji działaniami edukacyjnymi dotyczącymi zachorowalności na nowotwory spowodowane wirusem brodawczaka ludzkiego, w latach 2018-2020 na terenie ZIT Olsztyn. Umowa na realizację tego projektu została jednak zerwana.

Program zdrowotny ukierunkowany na walkę z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w ogóle nie został wdrożony, gdyż okazało się, że analogiczne wsparcie dostępne jest w ramach programu rehabilitacji finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia.

W trakcie wdrażania okazało się, że dzieci z grupy docelowej są już objęte kompleksową pomocą ze strony instytucji działających w tym obszarze,

a skorzystanie ze wsparcia projektowego w ramach RPO WiM mogłoby stanowić właśnie czynnik taki, który zaburzyłby realizowany program rehabilitacji, który jest finansowany z NFZ.

Opisane wyżej uwarunkowania sprawiają, że skala realizacji działań w obszarze profilaktyki zdrowotnej w ramach osi XI RPO WiM była zdecydowanie mniejsza niż pierwotnie zakładano. Wkład UE na realizację projektów (których umów nie zerwano) wyniósł tylko niecałe 370 tys. zł. **Na obecnym etapie nie można więc ocenić efektów wsparcia w zakresie profilaktyki zdrowotnej.** Ocena dotycząca podwyższenia standardu usług zdrowotnych, poprawy dostępu do usług zdrowotnych czy zniwelowania dostępu do usług zdrowotnych, powinna zostać dokonana w momencie, gdy zakończy się proces wdrażania projektów. Aktualnie bowiem trudno zauważyć wpływ tych projektów na sytuację zdrowotną mieszkańców regionu. Trzeba też podkreślić, że w regionie na przestrzeni ostatnich lat pogorszył się stan zdrowia mieszkańców, w tym dzieci. Widać to wyraźnie w kontekście próchnicy wśród dzieci, jak i zgonów wśród kobiet z powodu nowotworu raka szyjki macicy.

Obszar społeczny

Zupełnie inaczej wygląda ocena wsparcia udzielonego w obszarze usług społecznych. Mając na uwadze liczbę zrealizowanych projektów w Poddziałaniach 11.2.3, 11.2.4 i 11.2.5 (w sumie 328 – według stanu z 14 października 2021 roku), nakład środków UE na ich realizację oraz skalę działania, obejmującą całe województwo warmińsko-mazurskie, wsparcie w obszarze usług społecznych wywarło istotny wpływ na sytuację mieszkańców regionu, w szczególności mieszkańców zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

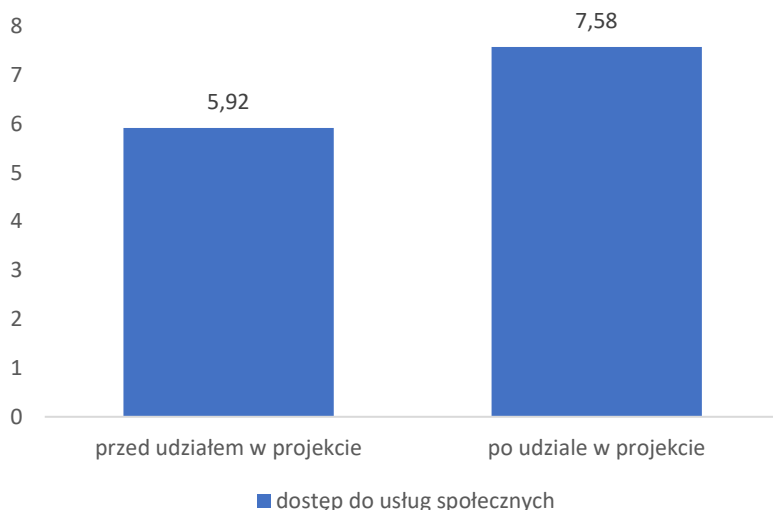
Poprawa dostępu do usług społecznych

- *W jaki sposób i w jakim stopniu realizacja projektów w ramach RPO WiM 2014-2020 przyczyniła lub może się przyczynić do zwiększenia dostępu osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym do usług społecznych w województwie warmińsko-mazurskim?*

Jednym z istotnych efektów wsparcia realizowanego w Działaniu 11.2 RPO WiM jest poprawa dostępu do usług społecznych w regionie. **Dostęp do usług społecznych wzrósł w regionie o 28 proc.**, jeśli porówna się stan sprzed realizacji wsparcia w osi XI RPO WiM (ocena 5,92 w

skali 1-10, gdzie 1 oznacza brak dostępności a 10 wysoką dostępność) i po realizacji projektów finansowanych ze środków UE w ramach RPO WiM (ocena 7,58).

WYKRES 24 ZMIANA DOSTĘPNOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH DZIĘKI REALIZACJI DZIAŁANIA 11.2 RPO WiM

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

Ustalenia z badań ilościowych na temat poprawy dostępu do usług społecznych w regionie potwierdzono wnioskami z wywiadów pogłębionych.

Jeśli chodzi o dostęp do usług społecznych to myślę, że w wielu gminach on się też zdecydowanie poprawił. Teraz też w wielu gminach powstają już Centra Usług Społecznych, wyspecjalizowane jednostki, które się tą tematyką zajmują. Wiec moim zdaniem jesteśmy co najmniej dwa kroki do przodu.

W ramach badania podjęto próbę ustalenia, czy wsparcie trafiło do powiatów o najniższym poziomie dostępu do usług społecznych. Powiaty z województwa warmińsko-mazurskiego podzielono na dwie grupy. Kryterium podziału była liczba zrealizowanych projektów z Działania 11.2 RPO WiM. Pierwsza grupa to powiaty o niskiej liczbie zrealizowanych projektów. Przyjęto, iż o niskiej liczbie zrealizowanych projektów świadczy sytuacja, kiedy ogólna liczba zrealizowanych projektów nie przekracza liczby 20. Warunek ten spełniło 12 powiatów. Druga grupa, składająca się z 9 powiatów, to zbiór, w którym liczba zrealizowanych projektów kształtuje się powyżej poziomu 20 projektów. Porównanie

wyników obu grup pozwala na sformułowanie dwóch interesujących spostrzeżeń. Otóż, po pierwsze, grupa powiatów o niskim natężeniu realizacji projektów z Działania 11.2 charakteryzowała się wyższą skalą problemów społecznych niż grupa powiatów, w których projekty były realizowane na szerszą skalę. W pierwszej grupie wskaźnik problemów społecznych przyjął wartość 12 proc., podczas gdy w drugiej grupie był on niższy o 1 punkt proc. Zidentyfikowano kilka powiatów, których liczba realizowanych projektów jest niedostateczna biorąc pod uwagę skalę problemów na ich terenie (oznaczono je kolorem czerwonym). Dwa powiaty (stolica województwa i olsztyński) to obszary, na których liczba projektów jest wysoka, mimo iż sytuacja społeczna przedstawia się na tle całego województwa jako relatywnie dobra. Po drugie, w powiatach o niskim natężeniu realizacji projektów w ramach Działania 11.2 ocena dostępności usług społecznych przed realizacją projektów wypada nieznacznie gorzej niż w przypadku powiatów, w których zrealizowano większą liczbę projektów z zakresu poprawy dostępu do usług społecznych. O ile w pierwszej grupie wynik wyniósł 5,6, o tyle w drugiej był on wyższy o 0,2.

Na podstawie powyższych ustaleń sformułować można kilka ogólnych konkluzji. Na terenie powiatów, w których ocena dostępności usług społecznych przed realizacją projektów wypadała przeciętnie, realizowano mniejszą liczbę projektów niż w powiatach, w których dostępność usług była wyższa. Jednocześnie w powiatach tych uwidoczniła się większa skala problemów społecznych. Można zatem stwierdzić, iż interwencja nie była optymalnie zaadresowana. W następnej perspektywie finansowej należy więc w większym stopniu zadbać o to, aby obszary województwa charakteryzujące się niższą dostępnością do usług społecznych były priorytetowo traktowane w procesie oceny wniosków o dofinansowanie. Ma to na celu zwiększenie ich szans na otrzymanie wsparcia w Programie. W ten sposób możliwe jest zniwelowanie różnic wewnątrzregionalnych. Wydaje się też koniecznym, aby informować Beneficjentów z województwa o potrzebie realizacji projektów na terenach, które nie były w latach 2014-2020 obszarem intensywnej realizacji projektów z zakresu poprawy dostępu do usług społecznych.

TABELA 17 POWIATY O NISKIEJ LICZBIE ZREALIZOWANYCH PROJEKTÓW Z ZAKRESU USŁUG SPOŁECZNYCH

POWIAT	WSKAŹNIK PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W 2014 R. ⁶	OCENA DOSTĘPNOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH PRZED REALIZACJĄ PROJEKTÓW	LICZBA PROJEKTÓW ZREALIZOWANYCH W POWIATACH	OCENA DOSTĘPNOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH PO REALIZACJI PROJEKTÓW	WSKAŹNIK PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W 2020 R.
piski	13%	b.d	8	b.d	8%
olecki	7%	5,2	9	8,8	6%
węgorzewski	11%	5,8	9	8,3	7%
nidzicki	11%	5,8	10	6,2	7%
działdowski	9%	4,3	11	9,0	5%
gotdapski	9%	6,5	11	7,5	7%
nowomiejski	14%	b.d	14	b.d	8%
elbląski	16%	b.d	17	b.d	10%
kętrzyński	18%	5,7	17	7,7	10%
mrągowski	13%	6,1	17	7,0	9%
braniewski	13%	6,1	19	7,6	8%
bartoszycki	15%	5,0	20	6,5	11%
Średnia	12%	5,6	14	7,6	8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS i badań CAWI/CATI z uczestnikami projektów

TABELA 18 POWIATY O WYSOKIEJ LICZBIE ZREALIZOWANYCH PROJEKTÓW Z ZAKRESU USŁUG SPOŁECZNYCH

POWIAT	SKALA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W 2014 R. ⁷	OCENA DOSTĘPNOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH PRZED REALIZACJĄ PROJEKTÓW	LICZBA PROJEKTÓW ZREALIZOWANYCH W POWIATACH	OCENA DOSTĘPNOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH PO REALIZACJI PROJEKTÓW	SKALA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W 2020 R.
szczycieński	13%	6,1	22	7,5	7%
giżycki	10%	6,4	23	7,4	6%
Elbląg	11%	5,5	29	7,4	7%
iławski	12%	5,6	31	7,4	8%
lidzbarski	13%	4,5	32	7,9	10%
ostródzki	11%	6,2	34	7,7	8%
ełcki	11%	5,7	39	7,4	6%

⁶ Rozumiana jako liczba usług wsparcia przyznana rodzinom w poszczególnych powiatach w relacji do ogółu populacji zamieszkującej powiat. Im wyższy wynik wskaźnika, tym skala problemów społecznych jest wyższa (duża liczba rodzin zgłasza zapotrzebowanie na pomoc w stosunku do ogółu mieszkańców).

⁷ Rozumiana jako liczba usług wsparcia przyznana rodzinom w poszczególnych powiatach w relacji do ogółu populacji zamieszkującej powiat. Im wyższy wynik wskaźnika, tym skala problemów społecznych jest wyższa (duża liczba rodzin zgłasza zapotrzebowanie na pomoc w stosunku do ogółu mieszkańców).

Olsztyn	8%	6,0	45	8,0	6%
olsztyński	9%	6,2	58	7,9	6%
Średnia	11%	5,8	35	7,6	7%

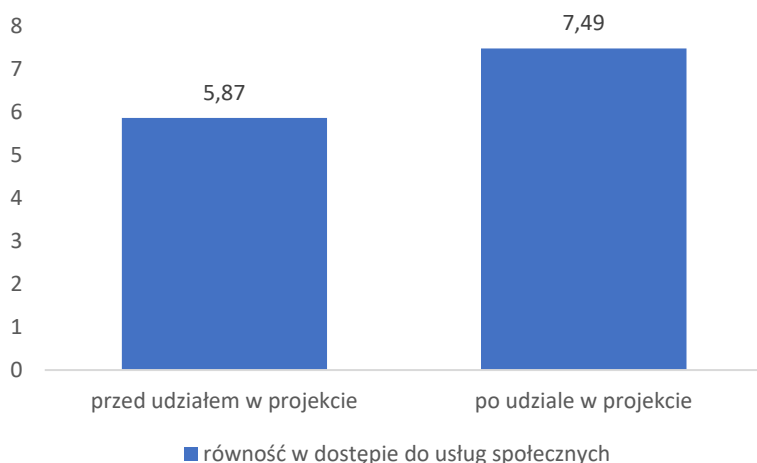
Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS i badań CAWI/CATI z uczestnikami projektów

Zwiększenie równości w dostępie do usług społecznych

- *Czy i w jakim stopniu realizacja projektów RPO WiM 2014-2020 przyczyniła się do zniwelowania nierówności w dostępie do usług społecznych?*

Przed realizacją wsparcia w osi XI RPO WiM, równość w dostępie do usług społecznych została oceniona jako średnia (5,87 w skali 1-10, gdzie 1 oznacza brak równości, a 10 pełną równość). Uruchomienie wsparcia ze środków unijnych na realizację usług społecznych skierowanych do osób z obszaru wykluczenia społecznego, przyczyniło się do zwiększenia równości w dostępie do tego typu usług. Uczestnicy badania ocenili równość w dostępie do usług społecznych po udziale w projekcie na 7,49. Oznacza to, iż **równość w dostępie do usług społecznych zwiększyła się o 27,6 proc., dzięki wsparciu udzielonemu w osi XI RPO WiM.**

WYKRES 25 ZMIANA POZIOMU RÓWNOŚCI W DOSTĘPIE DO USŁUG SPOŁECZNYCH DZIĘKI REALIZACJI DZIAŁANIA 11.2 RPO WiM

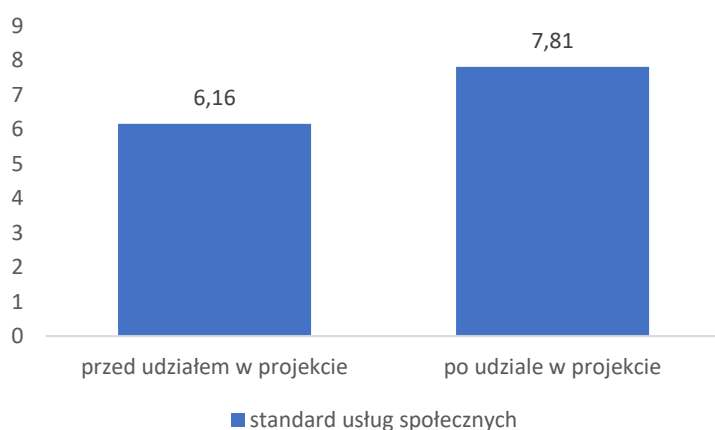
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

Podwyższenie standardu realizacji usług społecznych

- *Czy i w jakim stopniu realizacja projektów RPO WiM 2014-2020 przyczyniła się do podwyższenia standardu świadczonych usług społecznych?*

Z punktu widzenia mieszkańców regionu ważnym efektem realizacji wsparcia w osi XI RPO WiM jest podwyższenie standardu realizacji usług społecznych. Trzeba powiedzieć, iż ocena standardu usług społecznych utrzymywała się przed uruchomieniem projektów dofinansowanych ze środków unijnych na stosunkowo wysokim poziomie. Mieszkańcy regionu ocenili standard usług na 6,16 w skali 1-10, gdzie 1 oznacza bardzo niski standard usług społecznych, a 10 bardzo wysoki standard. Dzięki realizacji projektów z zakresu włączenia społecznego w ramach Działania 11.2 standard tych usług podniósł się do poziomu 7,81. **Należy stwierdzić, iż realizacja interwencji w ramach osi XI RPO WiM wpłynęła na podwyższenie standardu realizacji usług społecznych o 26,8 proc.**

WYKRES 26 ZMIANA STANDARDU USŁUG SPOŁECZNYCH DZIĘKI REALIZACJI DZIAŁANIA 11.2 RPO WiM

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

W większości powiatów standard realizacji usług społecznych uległ znaczącej poprawie. Wyjątkiem są dwa powiaty. W giżyckim nie odnotowano istotnej poprawy. Natomiast w gołdapskim standard usług społecznych pozostał na niezmiennym poziomie. Trzeba jednak podkreślić, iż w obu powiatach stosunkowo wysoko oceniano standard usług jeszcze przed realizacją projektów dofinansowanych z osi XI RPO WiM. W lidzbarskim i działdowskim standard usług społecznych podwyższył się odpowiednio o 75 i 69 proc. Trzy powiaty pozostały bez oceny z uwagi na brak danych.

TABELA 19 STANDARD ŚWIADCZENIA USŁUG SPOŁECZNYCH W POWIATACH

POWIAT	OCENA STANDARDU USŁUG PO UDZIALE W PROJEKCIE	OCENA STANDARDU USŁUG PRZED UDZIAŁEM W PROJEKCIE	WZROST STANDARDU USŁUG SPOŁECZNYCH

bartoszycki	5,6	7,0	25%
braniewski	6,6	8,3	26%
działdowski	4,9	8,3	69%
Elbląg	5,5	7,6	38%
elbląski	-	-	-
ełcki	6,5	7,7	18%
giżycki	7,5	8,1	8%
gołdapski	7,5	7,5	0%
iławski	6,1	7,6	25%
kętrzyński	6,3	7,8	24%
lidzbarski	4,8	8,4	75%
mrągowski	5,5	7,2	31%
nidzicki	5,8	6,6	14%
nowomiejski	-	-	-
olecki	5,4	8,9	65%
Olsztyn	6,4	8,3	30%
olsztyński	6,7	8,1	21%
ostródzki	6,5	7,9	22%
piski	-	-	-
szczycieński	6,4	8,0	25%
węgorzewski	5,9	7,9	34%

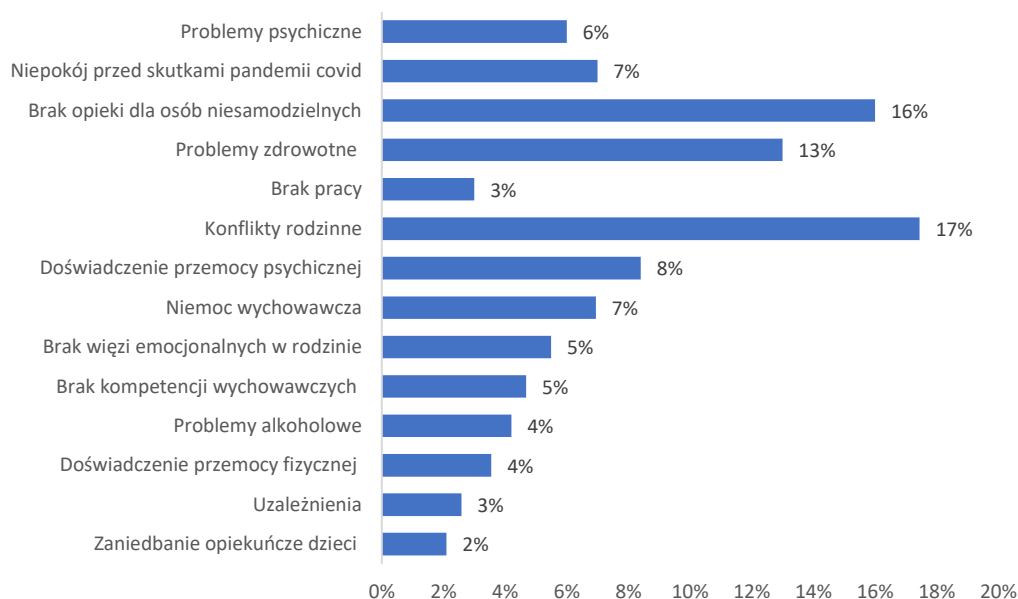
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

Zmniejszenie dysfunkcji rodzin z obszaru wykluczenia społecznego

- Czy i w jakim stopniu realizacja usług społecznych wspartych w ramach RPO WiM 2014-2020 wpłynęła na eliminację dysfunkcji osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej? Czy wpłynęła na ich integrację społeczną oraz aktywizację społeczno-zawodową?

Odbiorcy wsparcia i ich rodziny zmagali się z licznymi problemami, dysfunkcjami przed udziałem w projekcie. Do najczęściej występujących problemów należały: konflikty rodzinne (17 proc.), brak opieki dla osób niesamodzielnych (seniorów lub osób z niepełnosprawnościami) (16 proc.), problemy zdrowotne (13 proc.), doświadczanie przemocy psychicznej (8 proc.) oraz niepokój przed skutkami pandemii COVID-19 i niemoc wychowawcza (7 proc. respondentów zaznaczało te problemy).

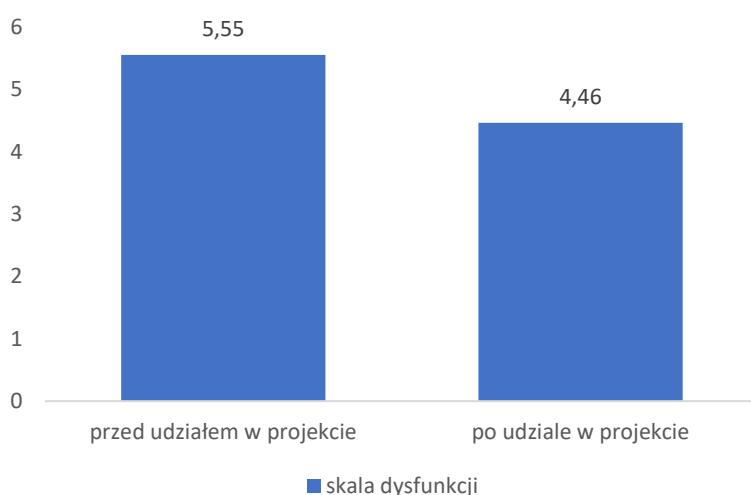
WYKRES 27 DYSKUNKCJE, PROBLEMY DOTYKAJĄCE ODBIORCÓW WSPARCIA I ICH RODZINY

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

Przed udziałem w projekcie skalę dysfunkcji, problemów oceniono na 5,55. Uczestnicy projektów ocenili też skalę dysfunkcji po otrzymaniu wsparcia z projektów dofinansowanych z osi XI RPO WiM. Z odpowiedzi respondentów wynika, iż skala dysfunkcji spadła do poziomu 4,46. **Oznacza to, że realizacja wsparcia w ramach Programu wpłynęła na spadek dysfunkcji w rodzinach z obszaru wykluczenia społecznego o 19,6 proc.**

WYKRES 28 ZMIANA SKALI DYSFUNKCJI W RODZINACH Z OBSZARU WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

Deinstytucjonalizacja świadczenia usług społecznych

- *W jakim stopniu dzięki interwencji RPO WiM 2014-2020 nastąpiła deinstytucjonalizacja świadczenia usług społecznych (przechodzenie z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej)?*

Deinstytucjonalizacja usług to proces przejścia od opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w społeczności lokalnej, realizowany w oparciu o „Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności” i wymagający z jednej strony rozwoju usług świadczonych w społeczności lokalnej, z drugiej – stopniowego ograniczenia usług w ramach opieki instytucjonalnej. Integralnym elementem deinstytucjonalizacji usług jest profilaktyka, mająca zapobiegać umieszczaniu osób w opiece instytucjonalnej, a w przypadku dzieci – rozdzieleniu dziecka z rodziną i umieszczeniu w pieczy zastępczej.

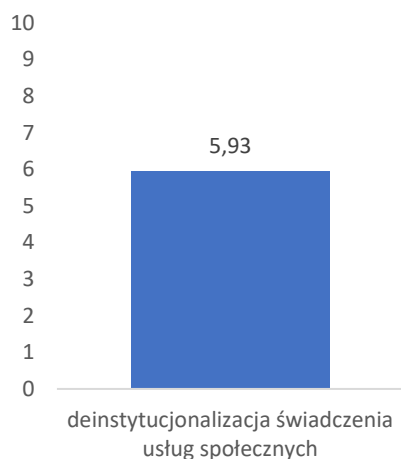
W SZOOP zapisano, iż dla celu szczegółowego „Zwiększenie dostępności usług społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym” wsparcie ukierunkowane miało być na ułatwienie osobom wykluczonym lub zagrożonym wykluczeniem społecznym dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.

Świadczenie usług społecznych w ramach PI 9iv miało opierać się przede wszystkim o zasadę przechodzenia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej (deinstytucjonalizacja). Ponadto stwierdzono, że wsparcie dla usług w formach stacjonarnych ma być oferowane wyłącznie w sytuacji, gdy objęcie danej grupy osób nie jest możliwe w innej formie (ze względu na stan zdrowia lub inne istotne przesłanki)⁸. Logika interwencji w PI 9iv jednoznacznie opiera się na zasadzie deinstytucjonalizacji.

W ramach badania ilościowego CAWI/CATI z Beneficjentami oceniono wpływ interwencji RPO WiM 2014-2020 na deinstytucjonalizację świadczenia usług społecznych w regionie. Ocena tego wpływu została dokonana w skali od 1 do 10. Na podstawie zebranych danych obliczono wpływ interwencji na proces deinstytucjonalizacji. Uzyskana wartość na poziomie 5,93 oznacza, że interwencja miała stosunkowo duży wpływ na deinstytucjonalizację usług.

⁸ SZOOP RPO WiM, s. 220.

WYKRES 29 WPŁYW INTERWENCJI NA DEINSTYTUCJONALIZACJĘ USŁUG SPOŁECZNYCH

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z Beneficjentami Działania 11.2 (n=61)

W trakcie wywiadów pogłębionych respondenci zauważyli, iż w perspektywie finansowej 2014-2020 położono duży nacisk na deinstytucjonalizację w województwie warmińsko-mazurskim, co też wyróżnia kończącą się perspektywę finansową od poprzedniej (2007-2013), kiedy środki UE były kierowane na wsparcie instytucji, które obecnie nie mogą liczyć na wsparcie finansowane z funduszy UE.

W trakcie zogniskowanych wywiadów pogłębionych przedstawiano również obawy, jakie wiążą się z zasadą deinstytucjonalizacji. Przedstawicielka domu pomocy społecznej z województwa warmińsko-mazurskiego zwróciła uwagę na wyzwania i trudności, jakie wiążą się z wdrożeniem zasady deinstytucjonalizacji dla instytucjonalnych jednostek pomocy społecznej (np. zapewnienie pokoi jednoosobowych). Podkreślała przy tym, że sprostanie tym wymogom związane jest z ponoszeniem istotnych nakładów finansowych, na które nie mogą sobie pozwolić DPS.

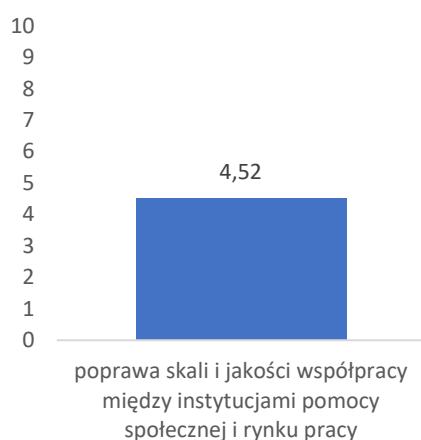
Poprawa skali i jakości współpracy między instytucjami pomocy społecznej i rynku pracy

- *Czy dzięki projektom zwiększyła się skala i jakość współpracy między instytucjami pomocy społecznej i rynku pracy, mającej na celu wsparcie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym? W jaki sposób i w jakim stopniu?*

W ramach badania z Beneficjentami oceniono, na ile poprawiła się skala i jakość współpracy między instytucjami pomocy społecznej i rynku pracy na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Kwestię tę oceniono w skali 1-10, gdzie 1 oznaczało brak poprawy, a 10 bardzo

dużą poprawę. Na podstawie zebranych danych ustalono, iż poprawa w tym zakresie wyniosła 4,52. Wynik ten nie należy do wysokich. Wynik ten można zinterpretować w taki sposób, że współpraca pomiędzy instytucjami pomocy społecznej i rynku pracy, pomimo pewnej poprawy na przestrzeni lat 2014-2020, nadal nie weszła na zaawansowany poziom. Konieczne jest więc kontynuowanie działań na rzecz intensyfikacji relacji między instytucjami reprezentującymi sektor pomocy społecznej i rynku pracy.

WYKRES 30 POPRAWA SKALI I JAKOŚCI WSPÓŁPRACY MIĘDZY INSTYTUCJAMI POMOCY SPOŁECZNEJ I RYNKU PRACY

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z Beneficjentami Działania 11.2 (n=61)

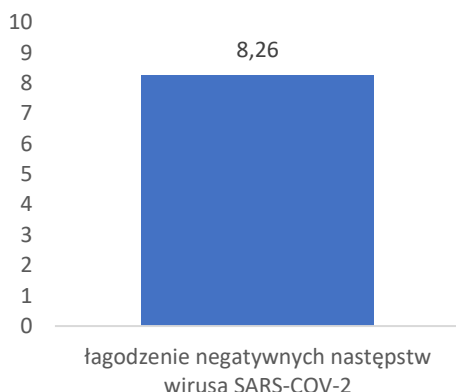
Złagodzenie negatywnych następstw wirusa SARS-COV-2

- *Czy i jaki sposób wsparcie instytucji podjęte w celu łagodzenia negatywnych następstw stanu epidemii związanego z zakażeniami wirusem SARS-COV-2, wpłynęło na powstrzymanie rozpowszechniania się COVID-19 wśród osób przebywających w tych instytucjach?*

W związku z pandemią SARS-COV-2 zmodyfikowano założenia interwencji w ramach Działania 11.2 RPO WiM, przewidując środki finansowe na wsparcie działań łagodzących negatywne skutki pandemii. Środki te pozwoliły m.in. na zakup środków ochrony osobistej czy też na zakup testów wykrywających wirusa. Część Beneficjentów z Działania 11.2 oceniło skuteczność interwencji w tym zakresie. W skali 1-10 ocenili, na ile wsparcie to pozwoliło złagodzić negatywne następstwa wirusa SARS-COV-2. Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, iż wsparcie uruchomione w Działaniu 11.2 miało bardzo duży wpływ na ograniczenie negatywnych skutków pandemii wśród mieszkańców regionu (wynik na poziomie 8,26). W trakcie wywiadów pogłębionych podkreślano, że środki finansowe z osi XI

RPO WiM zwiększyły bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców regionu i przyczyniły się do poprawienia wykrywalności wirusa, a przez to do zahamowania jego rozprzestrzeniania się.

WYKRES 31 ŁAGODZENIE NEGATYWNYCH NASTĘPSTW WIRUSA SARS-COV-2

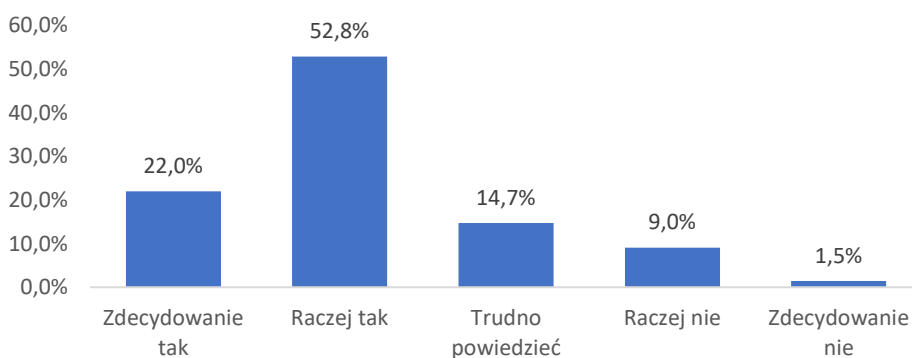
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z Beneficjentami Działania 11.2 (n=34)

TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW

- Jak należy ocenić trwałość usług społecznych wspartych dzięki realizacji RPO WiM 2014-2020?

Blisko 75 proc. badanych odbiorców wsparcia w Działaniu 11.2 RPO WiM oceniło, iż efekty wsparcia osiągnięte w wyniku udziału w projektach okazały się trwałe, a więc zmiana sytuacji uczestnika była nie chwilowa, lecz miała charakter względnie stały. Tylko co dziesiąty uczestnik projektów stwierdził, iż efekty okazały się nietrwałe. Z kolei 14,7 proc. respondentów nie było w stanie jednoznacznie odnieść się do tej kwestii. Na podstawie przytoczonych wyżej danych można stwierdzić, iż efekty wsparcia charakteryzują się wysokim poziomem trwałości.

WYKRES 32 TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW WSPARCIA

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

Ustalenia pochodzące z badań ilościowych potwierdzają obserwacje Beneficjentów biorących udział w wywiadach jakościowych.

Nie wszystkich się udało przygotować do samodzielności. Ale możemy też zauważyć, że większość tych osób jednak ograniczyła korzystanie z pomocy społecznej, my ich pamiętamy, jako klientów, a w tej chwili może jedna lub dwie osoby do tej pory korzystają z pomocy. Nawet nie wiemy z jakiego powodu, czy taka wewnętrzna motywacja, żeby zmienić coś w swoim życiu, czy to jest kluczem do sukcesu, czy są jakieś inne okoliczności, o których nie wiemy. Natomiast zdecydowanie widać, że tych klientów, którzy brali udział w projekcie jest zdecydowanie mniej. I to jest zasługa projektów, które są w regionie realizowane.

POPULARNOŚĆ FORM WSPARCIA

- *Jakiego typu projekty cieszyły się największym/najmniejszym zainteresowaniem beneficjentów wsparcia? Co było przyczyną wysokiego/niskiego zainteresowania danym typem projektów?*
- *Jakiego typu projekty cieszyły się największym/najmniejszym zainteresowaniem ostatecznych odbiorców wsparcia? Co było przyczyną wysokiego/niskiego zainteresowania danym typem projektów?*
- *Czy oferowane w ramach projektów formy wsparcia (i ich konfiguracja) były/są skuteczne? Jeśli tak, to co wpływało na ich skuteczność? Jeśli nie, to dlaczego? Które formy wsparcia okazały się najmniej skuteczne i dlaczego?*

Projekty realizowane w ramach Działania 11.2, choć miały zupełnie inny charakter od projektów nakierowanych na aktywizację społeczno-zawodową, to w jednym aspekcie wyglądały podobnie. Odbiorca wsparcia był poddawany szczegółowej diagnozie, by określić potrzeby i dopasować do nich zakres wsparcia.

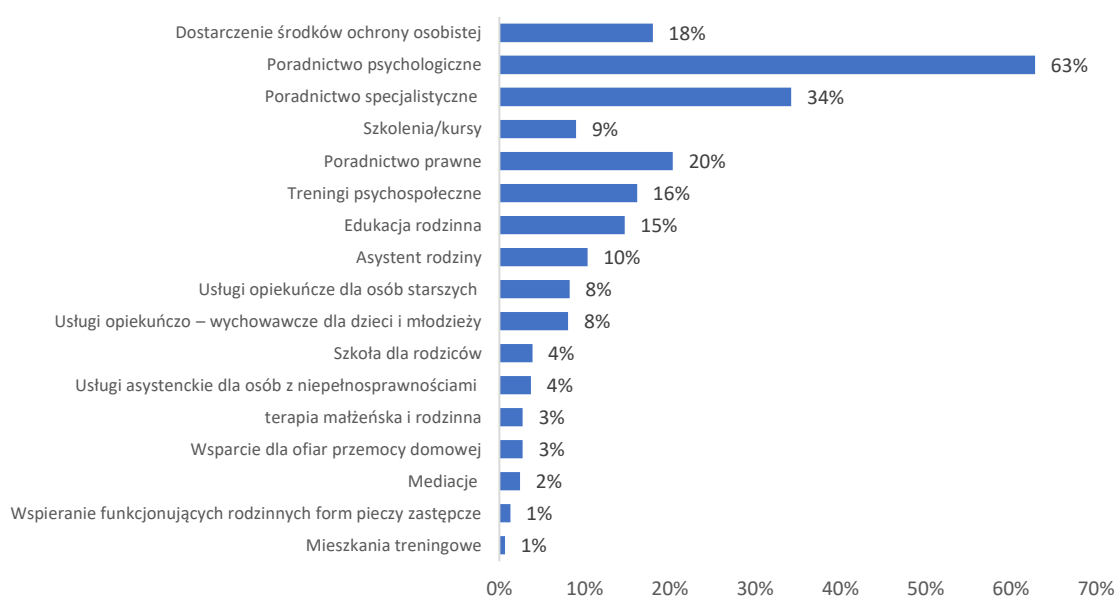
Choć typy wsparcia oferowane uczestnikom miały charakter zindywidualizowany, to jednocześnie na podstawie wyników badań ilościowych CAWI/CATI z uczestnikami projektów widać, iż pewne typy wsparcia były częściej wykorzystywane w projektach, a niektóre zdecydowanie rzadziej.

Poradnictwo psychologiczne było tym typem wsparcia, który był najczęściej oferowany odbiorcom. 63 proc. z nich deklarowało, iż otrzymało tego typu wsparcie. Co trzeci

respondent korzystał z poradnictwa specjalistycznego, a co piąty z poradnictwa prawnego. 18 proc. usług wsparcia polegało na dostarczeniu środków ochrony osobistej w związku z pandemią COVID-19. Treningi psychospołeczne i edukacja rodzinna objęła odpowiednio 16 i 15 proc. odbiorców ostatecznych. Co dziesiąty uczestnik projektu korzystał z pomocy asystenta rodziny. 8 proc. udział w zrealizowanych typach wsparcia miały usługi opiekuńcze dla osób starszych. Taki sam odsetek miało wsparcie, którego grupą docelową były dzieci i młodzież. Poziom wykorzystania ww. typów wsparcia zależał od charakteru problemów, które dotyczyły odbiorców ostatecznych. Do typów wsparcia, które występowały znacznie rzadziej w projektach, należą: mieszkania treningowe, wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej oraz mediacje.

Tak ukształtowana struktura zrealizowanych usług wsparcia na rzecz odbiorców z województwa warmińsko-mazurskiego wynika z potrzeb, jakie zidentyfikowano w ramach każdego projektu dzięki diagnozie. Wysoka popularność poradnictwa psychologicznego nie może dziwić, ponieważ kondycja psychologiczna społeczeństwa, w tym młodzieży, znacząco pogorszyła się na przestrzeni ostatnich lat. Pandemia COVID-19 i jej następstwa związane np. z przejściem na tryb zdalny zarówno przez część pracowników, jak i uczniów, w negatywnym stopniu wpłynęło na ich równowagę emocjonalną. Warunki pandemiczne stymulowały rosnące zainteresowanie uzyskaniem pomocy psychologicznej. Z kolei niska popularność mieszkań treningowych jako formy wsparcia wynika z faktu, iż ten rodzaj wsparcia jest stosunkowo nowy i znajduje się dopiero na etapie upowszechniania się. Ponadto, aby zrealizować usługi wsparcia w formie mieszkań treningowych konieczne są też nakłady inwestycyjne nakierowane na dostosowanie lokali mieszkalnych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

WYKRES 33 POPULARNOŚĆ FORM WSPARCIA W PROJEKTACH W RAMACH DZIAŁANIA 11.2

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

Powszechną praktyką w projektach realizowanych w ramach Działania 11.2 było zapewnienie odbiorcom wsparcia wielu uzupełniających się usług wsparcia. Takie rozwiązanie wynikało z chęci skutecznego przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Wykluczenie społeczne ma zazwyczaj charakter złożony i wieloczynnikowy. Stworzenie w ramach projektu komplementarnego zestawu usług wsparcia było próbą odpowiedzi na wielowarstwowy charakter wykluczenia społecznego. Usługi wsparcia sprawdzały się w różnych konfiguracjach. Jednym z przykładów jest łączenie poradnictwa prawnego z poradnictwem psychologicznym. Dzięki takiej konfiguracji, odbiorcy wsparcia mogli nie tylko uporać się z problemami psychiczno-mentalnymi, ale też poznać rozwiązania prawne, jakie można przedsięwziąć, aby rozwiązać źródło wpływające na pogorszenie się stanu emocjonalnego (np. zabezpieczyć się przed przemocą psychiczną lub fizyczną ze strony współmałżonka).

EFEKTYWNOŚĆ FORM WSPARCIA

- *Które elementy wsparcia rodzin w ramach RPO WiM 2014-2020, były najbardziej efektywne?*

Z zebranych danych wynika, że 7 form wsparcia oceniono jako wysoce efektywne (średnia ocen powyżej 9,0) w poprawie sytuacji odbiorców wsparcia. Tymi formami wsparcia są: poradnictwo prawne, mediacje, szkoła dla rodziców, edukacja rodzinna, mieszkania

treningowe, terapia małżeńska oraz wspieranie rodzinnych form pieczy zastępczej. Najniższą ocenę efektywności przypisano usługom opiekuńczym dla osób starszych. Niewykluczone, iż wpływ na taką ocenę miała pandemia COVID-19 skutkująca zdalną formą realizacji usług opiekuńczych dla osób starszych.

TABELA 20 EFEKTYWNOŚĆ FORM WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.2

TYPY WSPARCIA	OCENA EFEKTYWNOŚCI
poradnictwo prawne	9,14
poradnictwo psychologiczne	8,54
poradnictwo specjalistyczne	8,70
mediacje	9,53
szkoła dla rodziców	9,29
edukacja rodzinna	9,12
asystent rodziny	8,90
wsparcie dla ofiar przemocy domowej	8,94
mieszkania treningowe	9,00
treningi psychospołeczne	8,94
usługi opiekuńcze dla osób starszych	7,66
usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami	8,69
usługi opiekuńczo – wychowawcze dla dzieci i młodzieży	8,84
terapia małżeńska i rodzinna	9,05
wspieranie funkcjonujących rodzinnych form pieczy zastępcze	9,37

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

POZIOM OSIĄGNIĘCIA WSKAŹNIKÓW

- *Jaka jest skuteczność osiągnięcia założonych celów interwencji (wskaźników)? Jakie czynniki determinowały skuteczność wsparcia oferowanego w ramach RPO WiM 2014-2020?*

Podobnie jak w przypadku PI 9i, tak przy PI 9iv, ocenę postępów realizacji celów interwencji oparto na 8 wskaźnikach monitorujących. O ile jednak w przypadku PI 9i większość wskaźników posiadała wartości wyższe od zakładanych, o tyle w przypadku PI 9iv nie można mówić o tak wysokiej skuteczności w realizacji celów interwencji. 2 wskaźniki rzeczywiście pokazują ponadnormatywną wartość (na podstawie podpisanych umów). Dotyczy to wskaźników: Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych,

istniejących po zakończeniu programu oraz Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie. W ramach pierwszego wskaźnika wartość w podpisanych umowach wynosząca 2 141 stanowi 127,9 proc. wartości docelowej. Wartość aktualna jest jednak znacznie niższa i kształtuje się na poziomie 59,9 proc. W przypadku drugiego wskaźnika zarówno wartość z podpisanych umów, jak i wartość z wniosków o płatność, pokazują przekroczenie stanu docelowego odpowiednio o 10,15 proc. i 5,56 proc. 3 kolejne wskaźniki (zaznaczone kolorem niebieskim) mają na tyle duże wartości, że nie występuje ryzyko nieosiągnięcia zakładanych wartości. 2 wskaźniki (zaznaczone kolorem czerwonym) posiadają stosunkowo niskie wartości. Osiągnięcie wartości docelowych zależne jest od dalszej skuteczności w realizacji celów interwencji. Dla wskaźnika pt. Liczba osób objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID – 19 nie określonego stanu docelowego, zatem nie sposób ocenić aktualnego stanu realizacji wskaźnika.

TABELA 21 WSKAŹNIKI MONITORUJĄCE PI 9IV

NAZWA WSKAŹNIKA	WARTOŚĆ DOCELOWA 2023	WARTOŚĆ W PODPISANYCH UMOWACH	% REALIZACJI WARTOŚCI DOCELOWEJ DLA 2023 R. - PODPISANE UMOWY	WARTOŚĆ Z WNP	% REALIZACJI WARTOŚCI DOCELOWEJ DLA 2023 R. - WNP
Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych, istniejących po zakończeniu projektu	79	48	60,7%	0	0
Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych, istniejących po zakończeniu programu	1673	2 141	127,9	1 002	59,9%
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie	710	680	95,77%	0	0%
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje,	15%	1 504	50,12%	1 135	39,47%

pracujących (łącznie z prowadzącymi
działalność na własny rachunek) po
opuszczeniu programu

Liczba osób zagrożonych ubóstwem

lub wykluczeniem społecznym

objętych usługami społecznymi	18 160	20 004	110,15%	19 169	105,56%

świadczonymi w interesie ogólnym w
programie

Liczba osób objętych wsparciem

w zakresie zwalczania lub

przeciwdziałania skutkom pandemii

COVID - 19

0	6 439	-	6 715	-

Liczba podmiotów objętych wsparciem

w zakresie zwalczania lub

przeciwdziałania skutkom pandemii

COVID - 19

220	137	62,27%	138	62,73%

Wartość wydatków kwalifikowalnych

przeznaczonych na działania związane

z pandemią COVID - 19

4 520 000	3 012 428	66,65%	2 659 601	58,84%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych SL2014

ROZDZIAŁ VII

EFEKTY REALIZACJI INTERWENCJI W DZIAŁANIU 11.3 RPO WIM

ZMIANA SYTUACJI REGIONU W OBSZARZE WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO W 2020 R.

- *Jakie zmiany zaszły w obszarze włączenia społecznego w analizowanym zakresie czasowym?*

Sektor ekonomii społecznej

W Wojewódzkiej Bazie Publikacji Rejestru REGON województwa warmińsko-mazurskiego na dzień 31.12.2020 roku widniało ogółem 111 spółdzielni socjalnych. Aktywnie prowadzących działalność było 97 podmiotów. Z danych z monitoringu prowadzonego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej wynika, iż na koniec 2020 r. w regionie działało aktywnie 68 spółdzielni socjalnych⁹.

Ponadto, w skład infrastruktury ekonomii społecznej w 2020 roku wchodziło: 10 centrów integracji społecznej (o 1 więcej niż w 2016 roku), 48 kluby integracji społecznej (o 15 więcej niż cztery lata wcześniej) oraz 9 zakładów aktywności zawodowej (1 więcej). Łącznie sektor ekonomii społecznej tworzył miejsca pracy dla 735 osób.

Długotrwałe bezrobocie

Zgodnie z danymi GUS z 2019 roku (nie ma w bazie GUS bardziej aktualnych informacji), odsetek długotrwałe bezrobotnych (według definicji BAEL) spadł z poziomu 40,4 proc. W 2014 roku do poziomu 26,3 proc. w 2019 roku. Odnotowany spadek charakteryzował się dużą dynamiką. Co prawda nadal jest wyższy od średniej krajowej, ale nie odstaje już w takim stopniu jak przed kilkoma laty. Co więcej, w województwie podkarpackim sytuacja prezentowała się gorzej, choć w 2014 roku region ten miał lepszą sytuację od Warmii i Mazur. Statystyki podane przez GUS w 2019 roku nie są kompletne. Brakuje danych dla kilku województw, co w pewnym stopniu ogranicza możliwości porównawcze. Brak pełnych informacji uniemożliwia też prezentację danych w formie graficznej.

EFEKTY REALIZACJI WSPARCIA

Rozwój ekonomii społecznej w regionie

- *W jaki sposób i w jakim stopniu realizacja projektów w ramach RPO WiM 2014-2020 przyczyniła się lub może się przyczynić do rozwoju sieci podmiotów wspierających ekonomię społeczną oraz nawiązywania współpracy trójsektorowej?*

⁹ Raport o stanie ekonomii społecznej w województwie warmińsko-mazurskim w 2020 r., Olsztyn 2021, s. 22.

- *Czy dzięki realizacji RPO WiM 2014-2020 poprawiły się warunki do funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej? Ile podmiotów powstało dzięki realizacji RPO WiM 2014-2020 ? Jaka jest trwałość ich funkcjonowania?*

W ramach Działania 11.3 RPO WiM uruchomiono szeroki katalog wsparcia, obejmujący m.in. działania animacyjne, doradztwo biznesowe, szkolenia, dotacje, wsparcie pomostowe. Celem tych działań było kompleksowe przygotowanie mieszkańców regionu do założenia przedsiębiorstwa społecznego. W rozwijaniu sektora przedsiębiorczości społecznej upatrywano sposobu na wykreowanie popytu na miejsca pracy dla osób z obszaru ubóstwa i wykluczenia społecznego.

W ramach Poddziałania 11.3.1, 4 ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, przypisane do osobnych subregionów, prowadziły działalność koncentrującą się na organizowaniu kompleksowego wsparcia, prowadzącego do tworzenia przedsiębiorstw społecznych lub (co nastąpiło później) wspierania istniejących przedsiębiorstw społecznych. Ośrodki wsparcia ekonomii społecznej angażowały się też w inicjowanie współpracy trójsektorowej oraz zachęcanie jednostek samorządu terytorialnego do stosowania klauzul społecznych. Klauzule społeczne stosowane w procedurze zamówień publicznych miały kreować popyt na usługi oferowane przez regionalne PS.

Z kolei w ramach Poddziałania 11.3.2 ROPS koordynował rozwój sektora ekonomii społecznej, a także organizował wydarzenia promujące regionalną przedsiębiorczość społeczną. Do działań, które inicjuje ROPS w Olsztynie, należy zaliczyć tworzenie regionalnych partnerstw sieci podmiotów reintegracyjnych (CIS, KIS, ZAZ, W TZ). W regionie powołano do życia Regionalną Platformę Współpracy na rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej. Zgodnie ze stanem z końca 2020 r. Platforma obejmowała 67 podmiotów reintegracyjnych. Innym działaniem ROPS jest inicjowanie współpracy jednostek systemu pomocy społecznej, podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym, OWES z innymi podmiotami takimi jak szkoły, uczelnie wyższe, instytucje rynku pracy, przedsiębiorstwa, klastry przedsiębiorstw. Celem tych działań było zwiększenie synergii działań podejmowanych przez wyżej wymienione podmioty w procesie aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i wzrostu zatrudnienia w regionalnym sektorze ekonomii społecznej. Trzeba powiedzieć, że pandemia COVID-19 zmieniła charakter działań promocyjnych ROPS na rzecz

ekonomii społecznej. Wydarzenia organizowane przez ROPS miały charakter zdalny, aby nie narażać ich uczestników na zakażenie wirusem.

W ramach badania ewaluacyjnego oceniono efekty realizacji wsparcia w Działaniu 11.3.

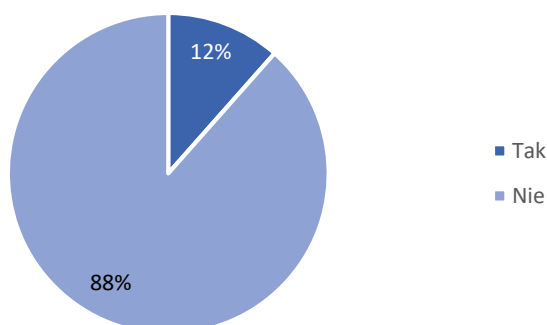
W badaniu wzięło udział 338 uczestników projektów.

Rozwój sektora ekonomii społecznej w regionie

Z informacji otrzymanych od OWES działających w województwie warmińsko-mazurskim wynika, iż w okresie 2014-2020 powstało co najmniej 82 PS, które łącznie utworzyły miejsca pracy dla blisko 500 osób. Dane te nie obejmują subregionu, w którym działa OWES w Elblągu (Ośrodek ten nie przesłał danych). Ponadto OWES w Olsztynie przekazał dane, obejmujące okres 2019-2021 (zabrakło więc w nich informacji z okresu 2016-2019).

Z przebadanej grupy respondentów w ramach badania CAWI/CATI 12 proc. przyznało, iż założyło przedsiębiorstwo społeczne. Pozostała grupa (88 proc. ankietowanych) nie była zainteresowana założeniem PS, a otrzymane wsparcie przez uczestników projektu było ukierunkowane na rozwój kwalifikacji i kompetencji społecznych.

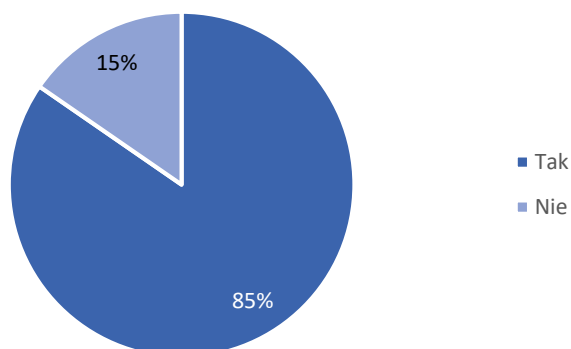
WYKRES 34 ODSETEK OSÓB, KTÓRE ZAŁOŻYŁY PRZEDSIĘBIORSTWO SPOŁECZNE W RAMACH DZIAŁANIA 11.3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=39)

Spośród powstałych przedsiębiorstw społecznych w wyniku wsparcia otrzymanego w ramach Działania 11.3 RPO WiM w latach 2014-2020, 85 proc. nadal działa. 15 proc. podmiotów zawiesiło swoją działalność. Przyczyną zawieszenia działalności była słaba kondycja finansowa oraz brak zleceń na usługi oferowane przez przedsiębiorstwa.

WYKRES 35 DZIAŁALNOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW SPOŁECZNYCH

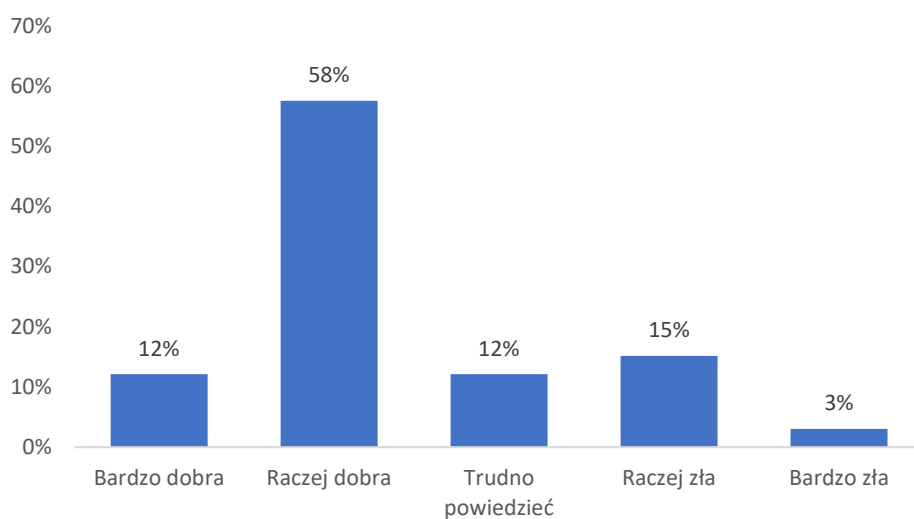
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=39)

Poprawa warunków funkcjonowania sektora ekonomii społecznej

- *Czy dzięki realizacji projektów w ramach RPO WiM 2014-2020 poprawiły się warunki do powstawania nowych miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej? Ile miejsc pracy powstało dzięki realizacji RPO WiM 2014-2020?*

Kondycja finansowa przedsiębiorstw społecznych, które otrzymały wsparcie ze środków UE, prezentuje się raczej korzystnie. 70 proc. przedsiębiorstw oceniło swoją sytuację finansową jako dobrą lub bardzo dobrą. Niemal co piąte wsparte przedsiębiorstwo źle oceniło swoją kondycję finansową. 12 proc. respondentów nie potrafiło jednoznacznie odnieść się do tej kwestii.

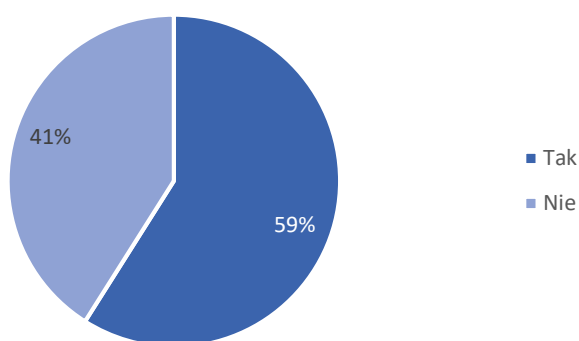
WYKRES 36 KONDYCJA FINANSOWA PRZEDSIĘBIORSTW SPOŁECZNYCH

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=33)

Z przeprowadzonego badania wynika, że 59 proc. przedsiębiorstw społecznych zatrudnia obecnie pracowników. Z kolei 41 proc. wspartych PS nie tworzy dziś miejsc pracy w regionie. Stoją za tym przesłanki ekonomiczne: brak zleceń, ograniczone możliwości finansowe, brak szans na rozwój.

WYKRES 37 TWORZENIE MIEJSC PRACY PRZEZ PRZEDSIĘBIORSTWA SPOŁECZNE

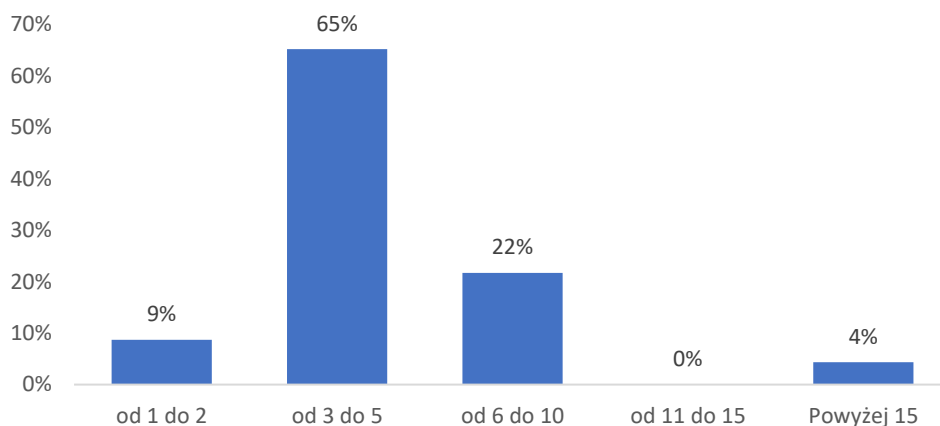

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=33)

W grupie przedsiębiorstw społecznych z województwa warmińsko-mazurskiego zatrudniających obecnie pracowników, 65 proc. tworzy miejsca pracy dla 3-5 osób. 22 proc. PS zatrudnia większą liczbę pracowników (przedział od 6 do 10 osób). Niewielki odsetek

przedsiębiorstw utrzymuje personel liczący powyżej 15 osób. Co dziesiąte firma społeczna ma charakter mikro, tworząc miejsca pracy dla 1-2 osób.

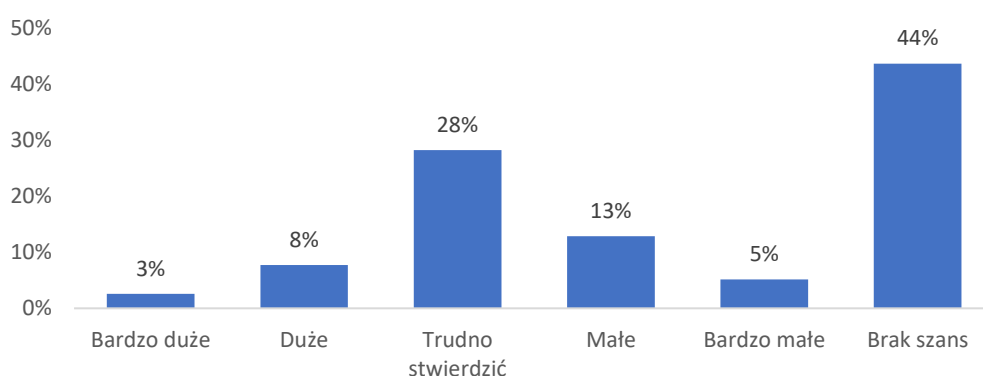
WYKRES 38 LICZBA ZATRUDNIANYCH PRACOWNIKÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH SPOŁECZNYCH

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=23)

Z badań wynika, iż niewielki odsetek wspartych przedsiębiorstw społecznych widzi szanse na zatrudnienie nowych pracowników (11 proc.). 44 proc. firm społecznych wyraża przekonanie o braku szans na tworzenie nowych miejsc pracy. Niewielkie szanse widzi 18 proc. badanych przedsiębiorstw społecznych. 28 proc. ankietowanych nie potrafiło precyzyjnie ustosunkować się do poruszanej w badaniu kwestii.

WYKRES 39 SZANSE NA ZATRUDNIENIE NOWYCH PRACOWNIKÓW W PS

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=39)

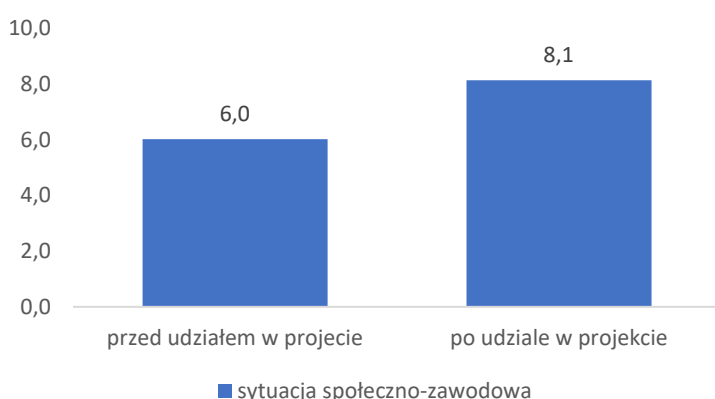
Poprawa sytuacji osób z obszaru wykluczenia społecznego

- *Czy i w jaki sposób wsparcie ekonomii społecznej przyczyniło się do przeciwdziałania marginalizacji osób bezrobotnych czy też dysfunkcyjnych? Jak jest skala zmian w tym zakresie?*

Uczestnicy projektów w Działaniu 11.3 RPO WiM mieli ocenić swoją sytuację społeczno-zawodową przed i po udziale w projekcie. Swoją sytuację przed otrzymaniem wsparcia ocenili na 6,0 w skali 1-10, gdzie 1 oznacza bardzo złą sytuację społeczno-zawodową, a 10 bardzo dobrą sytuację społeczno-zawodową. Znacznie lepiej wypadła ocena sytuacji społeczno-zawodowej po uzyskaniu wsparcia w projektach. Ankietowani ocenili ją na 8,1.

Dzięki realizacji wsparcia w Działaniu 11.3 RPO WiM sytuacja osób z obszaru wykluczenia społecznego poprawiła się o 35 proc.

WYKRES 40 OCENA SYTUACJI SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ ODBIORCÓW WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=338)

Poprawę stanu rozwoju ekonomii społecznej zauważono także w wywiadach jakościowych przeprowadzonych w ramach badania:

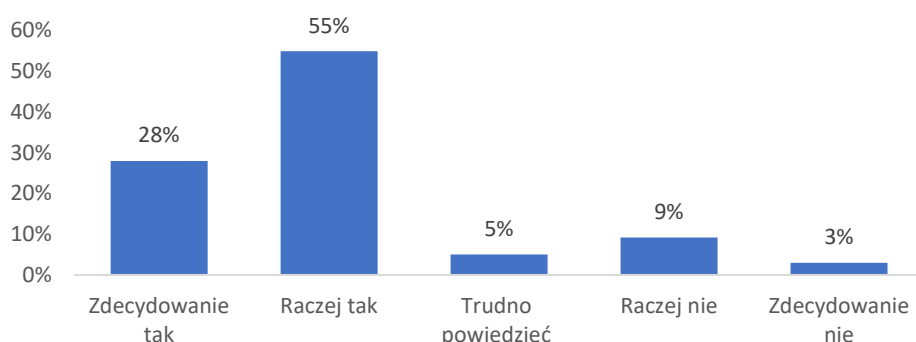
Jeśli chodzi o ekonomię społeczną to jeżeli spojrzymy choćby na tą kwestię miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych czy też liczby powstałych przedsiębiorstw to też myślę, że tutaj jako region poszliśmy do przodu. Także generalnie uważam, że te środki zostały dobrze wykorzystane i wpłynęło to pozytywnie na poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej w regionie

TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW

- W jakim stopniu efekty osiągnięte w ramach interwencji można uznać za trwałe? Jakie czynniki miały wpływ na trwałość?

Uczestników projektu w ramach Działania 11.3 zapytano o to, czy efekty uzyskane w projektach są nadal widoczne w ich życiu. Zdecydowana większość respondentów potwierdziła występowanie efektów. Takie stanowisko wyraziło 83 proc. badanych. 12 proc. ankietowanych oceniło, że efekty nie są już widoczne, a sama zmiana wywołana udziałem w projekcie okazała się nietrwała. 5 proc. uczestników projektu nie wyraziło jednoznacznej opinii w tej kwestii. Wyniki badania pozwalają uznać, iż efekty uzyskane w ramach Działania 11.3 są trwałe.

WYKRES 41 TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW W DZIAŁANIU 11.3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=338)

Ustalenia z badań ilościowych znalazły potwierdzenie w wywiadach jakościowych. Beneficjenci twierdzili, że wielu odbiorców wsparcia inaczej funkcjonuje po udziale w projekcie w porównaniu z sytuacją przed projektem.

Na pewno wzrosła motywacja i zaangażowanie odbiorców. Mają oni większą znajomość rynku pracy, niektórzy podnieśli kompetencje, niektórzy kwalifikacje, niektórzy podjęli zatrudnienie. Te efekty są do dzisiaj widoczne, co nas oczywiście bardzo cieszy.

Trwałość efektów, jak wynika z wywiadów z Beneficjentami, wykazuje silną zależność z poziomem motywacji samych uczestników projektów. Im wyższa motywacja do zmiany w obszarze społecznym i zawodowym, tym efekty uzyskane w projekcie nie tylko zachowują trwałość, ale też multiplikują się. Przy niskim poziomie motywacji uczestnika trudno jest

zachować efekty wsparcia. Dochodzi bowiem do regresu lub nawet całkowitego powrotu do sytuacji sprzed projektu.

POPULARNOŚĆ FORM WSPARCIA

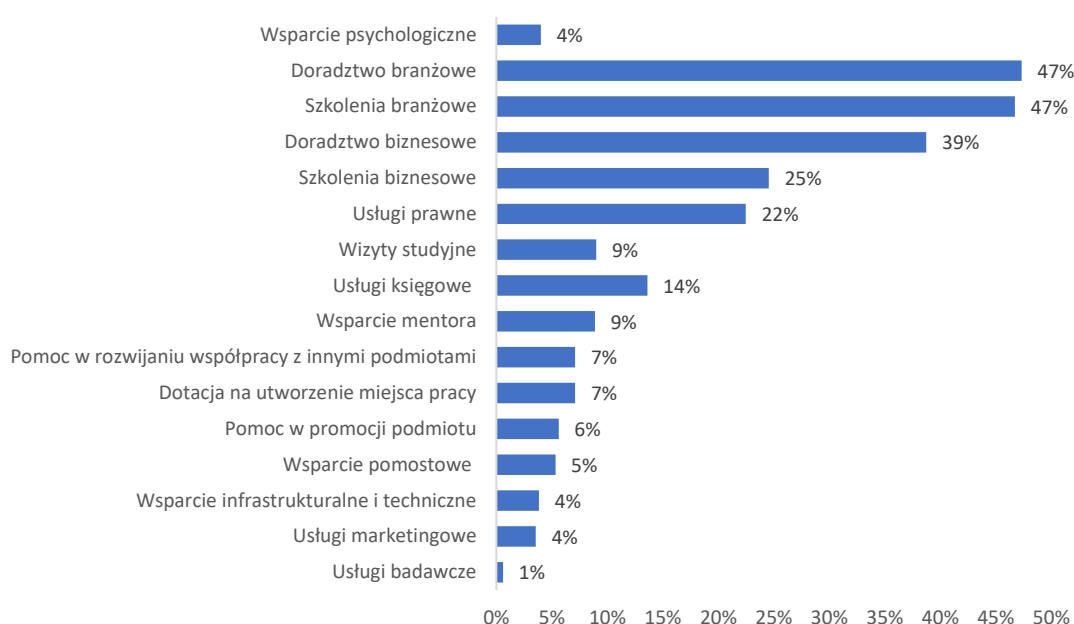
- *Jakiego typu projekty cieszyły się największym/najmniejszym zainteresowaniem beneficjentów wsparcia? Co było przyczyną wysokiego/niskiego zainteresowania danym typem projektów?*
- *Jakiego typu projekty cieszyły się największym/najmniejszym zainteresowaniem ostatecznych odbiorców wsparcia? Co było przyczyną wysokiego/niskiego zainteresowania danym typem projektów?*
- *Czy oferowane w ramach projektów formy wsparcia (i ich konfiguracja) były/są skuteczne? Jeśli tak, to co wpływało na ich skuteczność? Jeśli nie, to dlaczego? Które formy wsparcia okazały się najmniej skuteczne i dlaczego?*

Projekty realizowane w Działaniu 11.3 zapewniły uczestnikom dostęp do szeregu różnych form wsparcia. Z badań ilościowych przeprowadzonych w grupie odbiorców wsparcia wynika, że do najczęściej oferowanych typów wsparcia należały: doradztwo zawodowe i szkolenia branżowe. Blisko 50 proc. respondentów otrzymało ten rodzaj wsparcia.

Doradztwem biznesowym objęto 39 proc. uczestników. Co czwarty respondent uczestniczył w szkoleniach biznesowych. 22 proc. skorzystało z usług prawnych, a 14 proc. z usług księgowych. Zdaniem Beneficjentów, ww. formy wsparcia skutecznie rozwijały zasoby wiedzy i kwalifikacji uczestników projektów i pomagały im w aktywizacji społeczno-zawodowej.

Pozostałe formy wsparcia rzadziej występowały. Z usług badawczych skorzystał 1 proc. odbiorców. Wsparcie psychologiczne skierowano do 4 proc. uczestników. Taki sam odsetek uzyskał wsparcie z zakresu usług marketingowych oraz wsparcia infrastrukturalnego i technicznego.

WYKRES 42 POPULARNOŚĆ FORM WSPARCIA W PROJEKTACH W RAMACH DZIAŁANIA 11.3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=338)

Popularność szkoleń oraz doradztwa branżowego i biznesowego wynikały z faktu, iż otrzymywanie wsparcia ze strony OWES wiązało się z przejściem całej ścieżki wsparcia, którego integralną częścią były właśnie szkolenia i doradztwo. Nakierowane one były na rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji z zakresu m.in. prowadzenia przedsiębiorczości społecznej. Trzeba jednocześnie powiedzieć, iż nie każdy odbiorca wsparcia był zainteresowany założeniem przedsiębiorstwa społecznego. Utworzone dzięki wsparciu OWES przedsiębiorstwa społeczne mogły otrzymać bardziej specjalistyczne usługi, jak choćby usługi marketingowe lub badawcze. Nielicznie jednak decydowały się na skorzystanie z nich. Niewielka popularność usług badawczych wynikała z tego, iż założyciel PS posiadał szczegółową wiedzę o specyfice obszaru bądź segmentu, który planował zagospodarować poprzez uruchomienie działalności w ramach PS. Ponadto skala działania PS zazwyczaj miała charakter lokalny. Rozpoznanie potrzeb na tym terenie było więc stosunkowo łatwe.

Uczestnicy projektów realizowanych przez OWES mieli dostęp do całego spektrum usług wsparcia. Celem kompleksowego wsparcia było przekazanie niezbędnej wiedzy, ale też wyrobienie odpowiednich postaw i umiejętności do prowadzenia przedsiębiorczości społecznej lub podjęcia aktywności zawodowej. Do skutecznych konfiguracji wsparcia należy zaliczyć: połączenie szkolenia biznesowego z doradztwem branżowym lub wsparcia

psychologicznego i doradztwa biznesowego. Poprzez łączenie usług tworzono w ramach projektu silny strumień wsparcia, który miał zmienić nie tylko sytuację społeczno-zawodową odbiorcy, ale też jego postawy społeczne i nastawienie.

EFEKTYWNOŚĆ FORM WSPARCIA

- *Które elementy wsparcia w ramach RPO WiM 2014-2020, były najbardziej efektywne?*

Wsparcie dostępne w projektach realizowanych w Działaniu 11.3 zostało wysoko ocenione przez odbiorców. Zakres ocen efektywności (w skali 1 do 10, gdzie 1 oznacza brak efektywności a 10 wysoką efektywność) mieścił się w przedziale od 8,69 do 9,94. Najwyższą ocenę przypisano promocji podmiotu społecznego. Poza promocją także 4 inne formy wsparcia cechowały się wysoką efektywnością: wsparcie mentora, usługi księgowe, usługi marketingowe oraz dotacja na utworzenie miejsca pracy. Najniższą efektywność dostrzegano w doradztwie biznesowym i doradztwie branżowym.

TABELA 22 OCENA EFEKTYWNOŚCI FORM WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.3

FORMY WSPARCIA	OCENA EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA
Doradztwo biznesowe	8,69
Doradztwo branżowe	8,82
Usługi prawne	8,92
Usługi badawcze	9,00
Szkolenia branżowe	9,07
Pomoc w rozwijaniu współpracy z innymi podmiotami	9,12
Wsparcie infrastrukturalne i techniczne	9,23
Szkolenia biznesowe	9,24
Dotacja na utworzenie miejsca pracy	9,25
Usługi marketingowe	9,25
Usługi księgowe	9,39
Wsparcie mentora	9,57
Pomoc w promocji podmiotu	9,94
Wsparcie pomostowe	8,94

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=338)

POZIOM OSIĄGNIĘCIA WSKAŹNIKÓW

- *Jaka jest skuteczność osiągnięcia założonych celów interwencji (wskaźników)? Jakie czynniki determinowały skuteczność wsparcia oferowanego w ramach RPO WiM 2014-2020?*

Na podstawie oceny wartości monitorujących PI 9v można powiedzieć, że cele interwencji realizowane są z wysoką skutecznością. Na 7 wskaźników przypisanych do ww. priorytetu inwestycyjnego, 3 pokazują wartości ponadnormatywne, znacznie wyższe od zakładanego stanu docelowego. Najwyższe przekroczenie stanu docelowego widoczne jest w przypadku wskaźnika Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem. Wartość określona na podstawie podpisanych umów wynosi 536 wobec 92 jak stanu docelowego w 2023. Co ciekawe, wartość aktualna na podstawie wniosków o płatność jest jeszcze wyższa i wynosi 664, co stanowi 772,74 proc. wartości docelowej. Jeden wskaźnik Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) wykazuje wysoki poziom realizacji. Aktualna wartość wynosi 97,61 proc. stanu docelowego. Z kolei wartość określona na podstawie podpisanych umów jest o 84,83 proc. wyższa od wartości, jaka miała zostać osiągnięta w 2023 roku. Pozostałe 3 wskaźniki mają związek z pandemią COVID-19. W wskaźnikach tych nie określono jednak wartości docelowych, przez co wstrzymano się z oceną stanu realizacji.

TABELA 23 WSKAŹNIKI MONITORUJĄCE PI 9V

NAZWA WSKAŹNIKA	WARTOŚĆ DOCELOWA 2023	WARTOŚĆ W PODPISANYCH UMOWACH	% REALIZACJI		% REALIZACJI
			WARTOŚCI DOCELOWEJ DLA 2023 R. - PODPISANE UMOWY	WARTOŚĆ Z WNP	WARTOŚCI DOCELOWEJ DLA 2023 R. - WNP
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	1 538	2 175	141,42%	2 131	138,56%
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	20%	804	184,83%	416	97,61%

<i>Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych</i>	400	765	191,25%	735	183,75%
<i>Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem</i>	92	536	582,61%	664	721,74%
<i>Liczba osób objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID - 19</i>	0	10 085	-	11 989	-
<i>Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID - 19</i>	0	395	-	396	-
<i>Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID - 19</i>	0	113 214	-	90 220	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych SL2014

ROZDZIAŁ VIII

POMIAR WSKAŹNIKA REZULTATU DŁUGOTERMINIOWEGO

W ramach badania przeprowadzono pomiar wskaźnika: Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu. Pomiar wskaźnika dokonano zgodnie z Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej oraz wytycznymi Komisji Europejskiej. Pomiar wskaźnika został przeprowadzony w oparciu o populację tych uczestników projektów realizowanych w ramach osi XI RPO WiM 2014-2020, którzy: byli zatrudnieni w momencie rozpoczęcia uczestnictwa w projekcie oraz zakończyli udział w projekcie w okresie od 1 lipca 2018 r. do 31 grudnia 2020 r.

Według załącznika nr 6 do „Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020” (dalej: Wytyczne), definicja wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, sześć miesięcy po opuszczeniu programu” brzmi następująco: osoby pracujące, które uzyskały wsparcie Europejskiego Funduszu Społecznego i w ciągu sześciu miesięcy po opuszczeniu programu EFS przeszły z niepewnego do stabilnego zatrudnienia lub z niepełnego do pełnego zatrudnienia lub zmieniły pracę na inną, wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością, lub które awansowały w pracy.

Wskaźnik ten należy rozumieć jako zmianę statusu zatrudnienia uczestnika sześć miesięcy po opuszczeniu programu w porównaniu do sytuacji w chwili rozpoczęcia udziału.

WYNIK WSKAŹNIKA

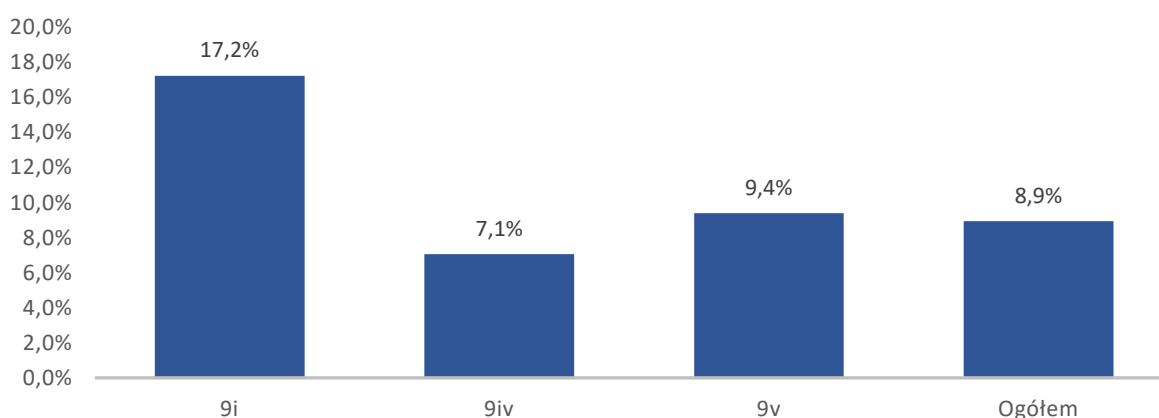
- *Jaką wartość osiągnął wskaźnik rezultatu długoterminowego Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu?*
- *Jakie czynniki wpłynęły na ukształtowanie się oszacowanej wartości wskaźnika?*
- *Jaka jest struktura zmian w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia programu, w ramach następujących kategorii wyszczególnionych w definicji przedmiotowego wskaźnika*

Zgodnie z założonym celem przeprowadzonego badania, oszacowano wartość wskaźnika rezultatu długoterminowego EFS Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu. Wyniki zrealizowanego pomiaru

przedmiotowego wskaźnika pozwalają wskazać, że ogólna jego **wartość osiągnęła 8,9 proc. (61 osób).**

Analiza wskaźnika z uwagi na PI pozwala na określenie, iż najwyższa jego wartość obserwowana jest w przypadku PI 9i i osiągnęła 17,2 proc. Tak wysoki wynik wynikał z faktu, iż priorytet ten zakładał aktywizację społeczno-zawodową osób z obszaru wykluczenia społecznego i pod kątem tego celu dopasowany był zakres wsparcia w projektach. Następnie można wskazać na PI 9v, tutaj wartość wskaźnika to 9,4 proc., a jego najniższy poziom charakteryzuje PI 9iv – 7,1 proc. Trzeba jednak pamiętać, iż ostatni analizowany priorytet był ukierunkowany na poprawę dostępu do usług społecznych i zdrowotnych. Nie był zatem bezpośrednio związany z aktywizacją społeczno-zawodową. Nie może zatem dziwić relatywnie niska wartość wskaźnika.

WYKRES 43. WARTOŚĆ WSKAŹNIKA REZULTATU DŁUGOTERMINOWEGO OGÓŁEM I W PODZIALE NA PI

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CAWI/CATI z uczestnikami projektu (n=682)

TABELA 24 WARTOŚĆ WSKAŹNIKA DŁUGOTERMINOWEGO

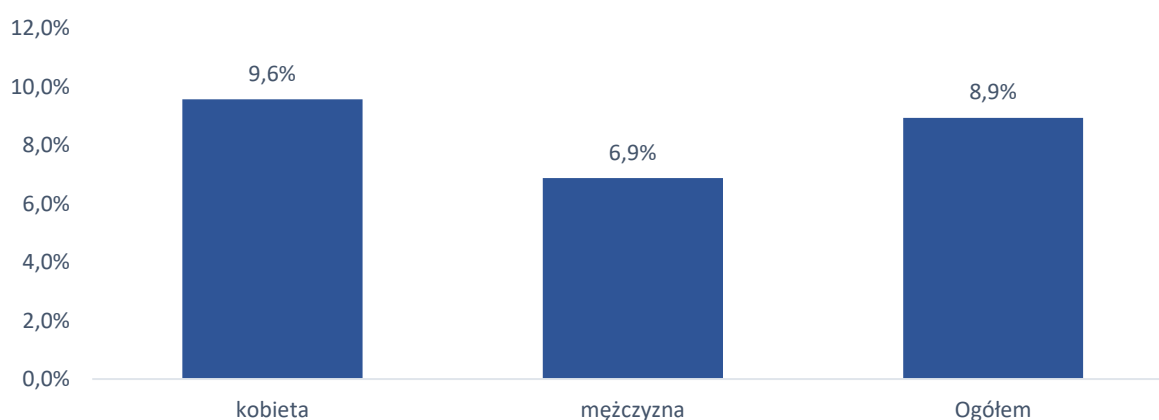
PI	WARTOŚĆ % WSKAŹNIKA	LICZBA UCZESTNIKÓW		LICZBA UCZESTNIKÓW			
		SPEŁNIAJĄCYCH		SPEŁNIAJĄCYCH			
		JEDEN Z	JEDEN Z	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI
		WARUNKÓW DO OBLICZENIA WSKAŹNIKA [PRÓBA BADAWCZA]	WARUNKÓW DO OBLICZENIA WSKAŹNIKA [POPULACJA GENERALNA]	[PRÓBA BADAWCZA]	[PRÓBA BADAWCZA]	[POPULACJA GENERALNA]	[POPULACJA GENERALNA]
9i	17,2 proc.	10	12	6	4	7	5
9iv	7,1 proc.	23	150	21	2	137	13

9v	9,4 proc.	28	115	23	5	94	21

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CAWI/CATI z uczestnikami projektu (n=682)

Uwzględniając podstawowe cechy społeczno-demograficzne respondentów, można zauważyć pewne ogólne różnice. W pierwszej kolejności należy podkreślić, że w przypadku mężczyzn, wartość wskaźnika jest niższa o 2,7 proc. niż wartość dla kobiet. Należy zatem powiedzieć, iż wśród kobiet wskaźnik wyniósł 9,6 proc., a wśród mężczyzn 6,9 proc.

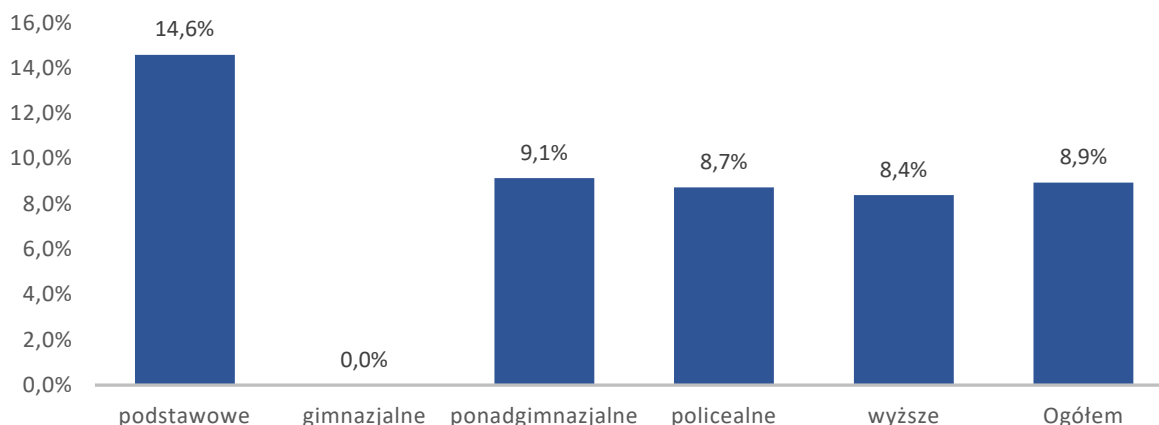
WYKRES 44. WARTOŚĆ WSKAŹNIKA REZULTATU DŁUGOTERMINOWEGO OGÓŁEM I W PODZIALE NA PŁEĆ

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CAWI/CATI z uczestnikami projektu

W analizach dotyczących osiągniętych wartości wskaźnika wzięto pod uwagę również poziom wykształcenia badanych. Pod tym względem można wyróżnić odsetek osób z wykształceniem podstawowym, w tej grupie osób 14,6% badanych znajdowało się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu. W przypadku pozostałych grup wykształcenia (poza gimnazjalnym, gdzie nie wystąpił żaden respondent o tej charakterystyce) w niewielkim stopniu zauważa się różnice i są zbliżone do wartości ogółem wskaźnika. Przy tak małej odnotowanej różnicy, nie można mówić o jakiegokolwiek wyraźnej tendencji.

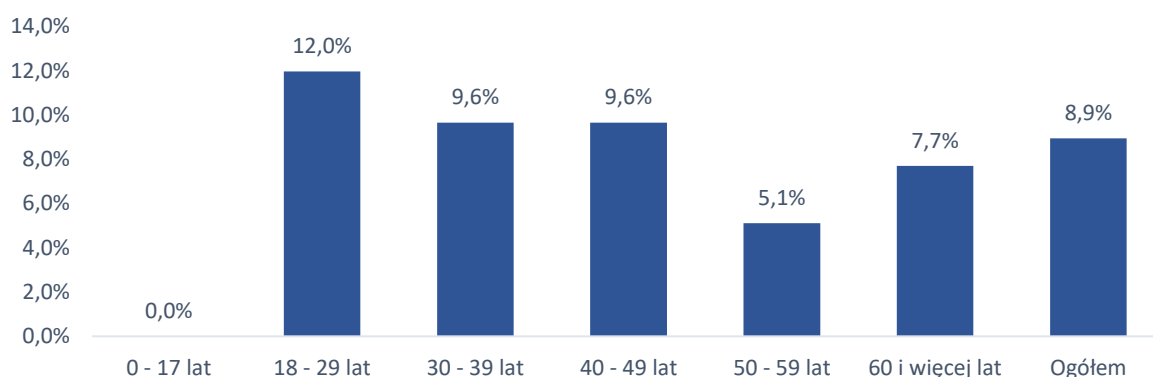
WYKRES 45. OGÓLNA WARTOŚĆ WSKAŹNIKA REZULTATU DŁUGOTERMINOWEGO W PODZIALE NA WYKSZTAŁCENIE

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CAWI/CATI z uczestnikami projektu

Analizując wartość wskaźnika z uwagi na kategorię wiekową, najwyższa jego wartość widoczna jest w kategorii 18-29 lat. Najniższa natomiast wśród osób w wieku od 50 do 59 lat – 5,1 proc. W przypadku osób w wieku od 30-39 lat wartość wskaźnika to 9,6 proc., podobnie jak w przypadku osób w wieku 40-49 lat. Dla osób w wieku 60 i więcej lat wartość wskaźnika długoterminowego wyniosła 7,7 proc..

WYKRES 46. OGÓLNA WARTOŚĆ WSKAŹNIKA REZULTATU DŁUGOTERMINOWEGO W PODZIALE NA KATEGORIE WIEKOWE

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CAWI/CATI z uczestnikami projektu

Podsumowując należy powiedzieć, iż przeciętnie osoba, znajdująca się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu, to najczęściej kobieta (wskaźnik dla kobiet wyniósł 9,6%) o wykształceniu podstawowym (wskaźnik w tej kategorii wyniósł 14,6%)

w wieku 18-29 lat (wartość wskaźnika 12,%), otrzymująca wsparcie w ramach PI 9i (wartość wskaźnika 17,2%).

Kolejnym zagadnieniem, po ustaleniu wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu Programu, była analiza zmian jakie zaszły w sytuacji uczestników projektów po 6 miesiącach od opuszczenia Programu.

Aby dowiedzieć się, jakie zmiany charakteryzują uczestników projektów objętych badaniem, konieczne było porównanie ich sytuacji w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie oraz 6 miesięcy po opuszczeniu programu. Kwestie te w sposób szczegółowy zostały określone w kwestionariuszu ankiety, w którym osobno badano oba momenty. Analizy dokonywane w tym podrozdziale dotyczą właśnie rodzajów zmian jakie zaszły w sytuacji zawodowej uczestników, podstawą obliczeń jest więc liczba osób, u której zidentyfikowano zmianę sytuacji w badanym okresie.

Analiza sytuacji zmiany realizowana jest na próbie osób, które takiej sytuacji doświadczyły, łącznie było to 61 osób, które wskazały, iż przynajmniej w jednej ze wskazanych sytuacji zaszła zmiana. Podstawą obliczeń w ramach niniejszego podrozdziału będzie zatem grupa respondentów, w której zidentyfikowano takie zmiany. Dokonywane opisy dotyczą sytuacji jakie się pojawiły w tej grupie i częstotliwości ich występowania. Zgodnie z założeniami metodologicznymi wystąpić mogły następujące zmiany:

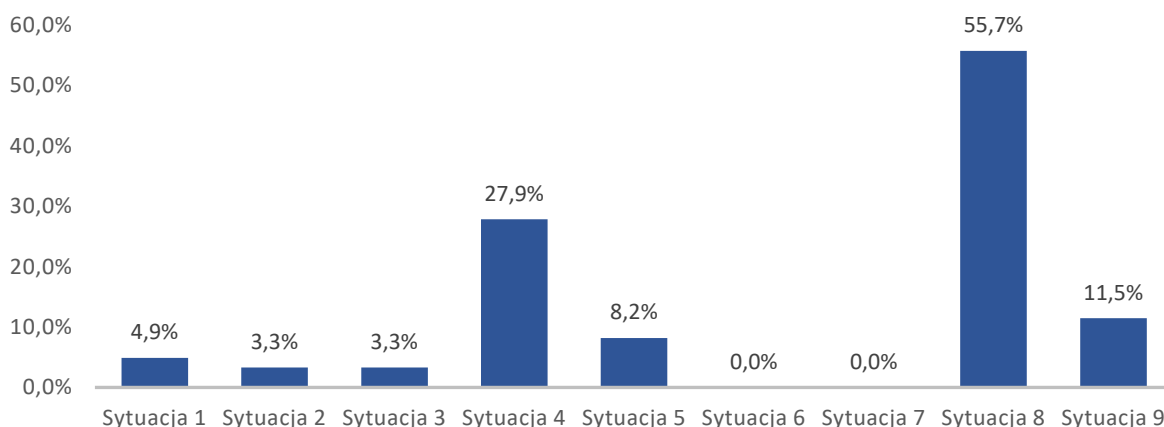
Numer sytuacji	Sytuacja w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie -> Sytuacja po 6 miesiącach od zakończenia udziału w projekcie
1	praca dorywcza -> regularny pracownik lub osoba prowadząca własną działalność gospodarczą lub własne gospodarstwo rolne
2	pomoc w rodzinnej działalności lub gospodarstwie rolnym -> regularny pracownik albo osoba prowadząca działalność gospodarczą lub własne gospodarstwo rolne
3	płatny staż lub praktyka -> regularny pracownik albo osoba prowadząca działalność gospodarczą lub własne gospodarstwo rolne
4	umowa o pracę na czas określony -> umowa o pracę na czas nieokreślony

Numer sytuacji	Sytuacja w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie -> Sytuacja po 6 miesiącach od zakończenia udziału w projekcie
5	umowa o dzieło/zlecenie -> umowa o pracę na czas nieokreślony
6	praca na podstawie innej umowy -> umowa o pracę na czas nieokreślony
7	praca bez umowy -> umowa o pracę na czas nieokreślony lub inną umowę
8	zmiana pracy lub stanowiska na wyższe lub wymagające wyższych kompetencji lub wiążące się z większą odpowiedzialnością lub podwyżką
9	praca na część etatu -> praca na cały etat

Na podstawie poniższego zestawienia zauważamy, iż sytuacja największej części uczestników, uległa poprawie poprzez zmianę pracy lub stanowiska na wyższe lub wymagające wyższych kompetencji lub wiążące się z większą odpowiedzialnością lub dana osoba otrzymała podwyżkę – odpowiedź taka została wskazana przez 55,7% badanych w tej grupie. Nieco ponad ¼ badanych to osoby, których sytuacja na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu zmieniła się, gdyż z osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę na czas określony, zmienili swój status na osoby zatrudnione na umowę o pracę na czas nieokreślony. Była to druga najczęstsza zmiana sytuacji uczestników projektów. Wśród badanych uczestników najmniej popularnymi były zmiany polegające na następujących statusach:

- pomoc w rodzinnej działalności lub gospodarstwie rolnym, zmiana na status regularnego pracownika albo osobę prowadzącą działalność gospodarczą lub własne gospodarstwo rolne – 3,3% badanych;
- płatny staż lub praktyka, zamiana statusu na rynku pracy, na regularnego pracownika albo osobę prowadzącą działalność gospodarczą lub własne gospodarstwo rolne – 3,3% badanych;
- praca dorywcza, zmiana statusu na regularnego pracownika lub osobę prowadzącą własną działalność gospodarczą lub własne gospodarstwo rolne – 4,9proc. badanych.

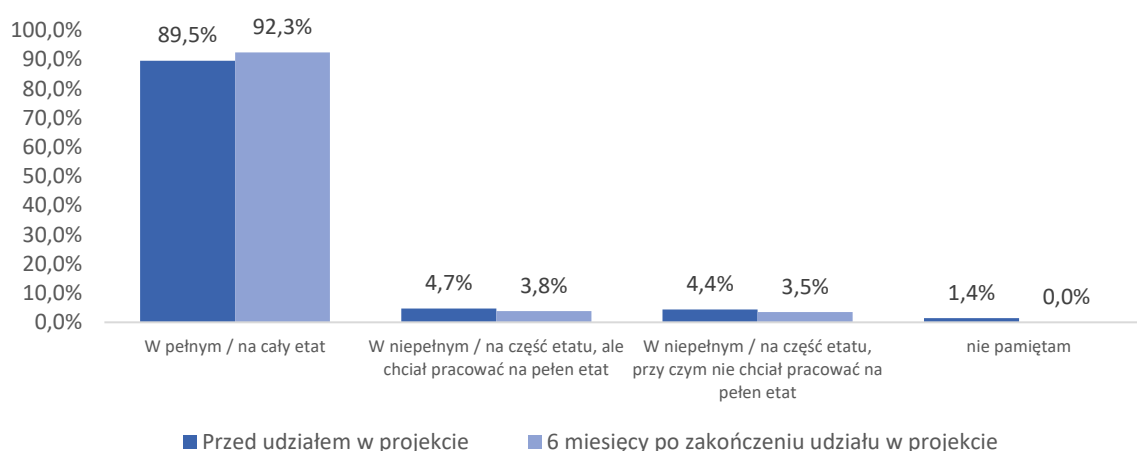
WYKRES 47. RODZAJE OSIĄGNIĘTEJ ZMIANY W SYTUACJI UCZESTNIKÓW PROJEKTÓW NA RYNKU PRACY SZEŚĆ MIESIĘCY PO OPUSZCZENIU PROGRAMU

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CAWI/CATI z uczestnikami projektu; Sytuacja jednej osoby mogła ulec poprawie pod wieloma względami. Kwestionariusz zastosowany w badaniu ankietowym dawał możliwość zaznaczenia wielu odpowiedzi

Ponad powyżej opisane sytuacje uczestników zapytano o inne zmiany, jakie zaszły w ich sytuacji na rynku pracy. Należy zatem przybliżyć wyniki badania w tym obszarze. Przed udziałem w projekcie, 89,5 proc. osób pracujących było zatrudnionych w pełnym wymiarze godzinowym (na cały etat). Dzięki otrzymaniu wsparcia w projektach finansowanych z osi XI RPO WiM nastąpił wzrost odsetka osób zatrudnionych w pełnym wymiarze czasowym (o 2,8 punktu proc.). Równolegle spadł odsetek pracujących w niepełnym wymiarze czasu (łącznie o 1,8 punktu proc.).

WYKRES 48 PRZEJŚCIE Z NIEPEŁNEGO DO PEŁNEGO ZATRUDNIENIA

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CAWI/CATI z uczestnikami projektu

Ponadto pracujący uczestnicy projektów realizowanych w osi XI RPO WiM ocenili swoją sytuację finansową przed udziałem w projekcie i 6 miesięcy po zakończonym udziale w programie. Ocena ta była dokonywana w skali 1-10, gdzie 1 oznaczało, że wynagrodzenie było za niskie w stosunku do wykonywanej pracy, a 10 wynagrodzenie było adekwatne do wykonywanej pracy. Trzeba zwrócić uwagę na fakt, iż odsetek uczestników wysoko oceniających adekwatność swojego wynagrodzenia w stosunku do wykonywanej pracy (oceny od 6 do 10) wzrósł w sumie o 4,66 proc., w tym 2,53 proc. przy maksymalnej ocenie adekwatności. Równolegle spadł udział procentowy odbiorców wsparcia negatywnie oceniających swoje wynagrodzenia (wyjątkiem są oceny 1 i 4, gdzie nieznacznie wzrósł odsetek respondentów).

TABELA 25 OCENA ADEKWATNOŚCI WYNAGRODZEŃ

OCENA SYTUACJI FINANSOWEJ	PRZED UDZIAŁEM W PROJEKCIE	6 MIESIĘCY PO ZAKOŃCZENIU UDZIAŁU W PROJEKCIE	RÓŻNICA %
1	0,6%	0,7%	0,04%
2	1,6%	0,8%	-0,73%
3	2,0%	1,7%	-0,37%
4	2,3%	2,5%	0,14%
5	9,4%	5,6%	-3,74%
6	10,8%	11,9%	1,16%
7	16,6%	16,9%	0,35%
8	33,6%	33,8%	0,24%
9	11,6%	11,9%	0,38%
10	11,6%	14,1%	2,53%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CAWI/CATI z uczestnikami projektu

Wpływ pandemii COVID-19 na wynik wskaźnika

- *Czy w ramach pomiaru wskaźnika rezultatu długoterminowego Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu zidentyfikowano pozytywne lub negatywne skutki obostrzeń spowodowanych pandemią koronawirusa Covid-19 na wynik pomiaru? Jakież?*

Nie ulega wątpliwości, iż pandemia COVID-19 miała negatywny wpływ na wskaźnika długoterminowego Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć

miesiące po opuszczeniu programu. Gdyby nie obostrzenia wprowadzone w związku z pandemią, wynik wskaźnika mógłby być wyższy, szczególnie w ramach PI 9i i PI 9v. Obostrzenia wprowadzone zarówno w regionie, jak i w całej Polsce pogorszyły w znaczący sposób warunki prowadzenia działalności gospodarczej. Niektóre branże (np. eventowa, gastronomia, hotelarstwo) zostały czasowo zamknięte lub ograniczono skalę ich działania. Inne branże odnotowały spadek obrotów (np. transport). Skutkiem tych zmian było pogorszenie się kondycji finansowej przedsiębiorstw. Oczywiście nie każda firma narażona była w takim samym stopniu na to ryzyko. Trzeba też zauważyć, że przedstawiciele niektórych branż (np. IT) nie tylko nie odczuli negatywnych następstw obostrzeń, lecz nawet byli w stanie zwiększać rentowność swojej działalności w czasie pandemii.

Nie zmienia to jednak faktu, iż obostrzenia w związku z COVID-19 tworzyły przeważnie niesprzyjające otoczenie zarówno dla firm, jak i dla ich pracowników. Do praktyk, które były stosowane przez przedsiębiorców w reakcji na wprowadzone obostrzenia, należały: redukcja etatów, wstrzymywanie podwyżek płac (w wyjątkowych sytuacjach obniżano nawet wynagrodzenia) czy spowalnianie ścieżek awansów. Wdrażanie takich rozwiązań pogarszało sytuację osób pracujących w regionie. Odbiło się to też negatywnie na wartości mierzonego w niniejszym badaniu wskaźnika.

W trakcie badania nie zidentyfikowano pozytywnego wpływu COVID-19 na wartość wskaźnika długoterminowego Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu.

ROZDZIAŁ IX

OCENA INTERWENCJI W OSI XI RPO WIM

GŁÓWNE KORZYŚCI

- *Jakie są największe korzyści wynikające z realizacji projektów w ramach XI osi priorytetowej RPO WiM 2014-2020?*
- *Jakie negatywne zjawiska w obszarze włączenia społecznego zostały zniwelowane (w całości lub częściowo - w jakim stopniu) dzięki podjętej interwencji? Jakie działania należy podjąć, żeby je zniwelować?*

Określenie głównych korzyści z realizacji projektów w ramach osi XI RPO WiM oparto na całościowej analizie zgromadzonego materiału o charakterze ilościowym i jakościowym, pierwotnym oraz wtórnym.

Nie ulega wątpliwości, iż regionalny rynek pracy w latach 2014-2020 przeszedł gruntowny proces zmian. Na początku kończącej się perspektywy finansowej rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim odstawał od reszty kraju pod względem stopy bezrobocia i strukturalnych problemów. Obecnie problem bezrobocia został w dużej mierze zniwelowany, choć oczywiście zauważalne są tereny w obrębie województwa, na których nie udało się skutecznie pobudzić popytu na nowe miejsca pracy.

No generalnie głównym problemem i w rynku pracy, i we wykluczeniu społecznym, było na początku perspektywy finansowej bezrobocie. To jest oczywiście nadal problemem, tyle że sytuacja znacznie poprawiła się i znacznie łatwiej jest dostać pracę niż kiedyś.

Drugą ważną korzyścią jest zmniejszenie odsetka osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Podobnie jak w przypadku stopy bezrobocia wpływ na to zjawisko miała nie tylko interwencja w osi XI RPO WiM, ale też takie czynniki jak uruchomienie rządowego programu Rodzina 500+ czy też ograniczenie zjawiska ubóstwa w regionie. W 2014 roku prawie 164 tys. mieszkańców regionu korzystało ze świadczeń pomocy społecznej. Według danych z końca 2020 roku było to już 98,3 tys. osób, a więc o 65,7 tys. mniej w porównaniu ze stanem z 2014 roku. Usługami wsparcia w poszczególnych w osi XI RPO WiM objęto: 22,6 tys. osób w Działaniu 11.1, kolejne 20 tys. osób w Działaniu 11.2 i ponad 2,1 tys. w ostatnim Działaniu. Łącznie wsparcie otrzymało 44,7 tys. osób. Otrzymanie wsparcia w projektach w osi XI

bardzo często prowadziło odbiorców do usamodzielnienia się, aktywizacji społeczno-zawodowej i tym samym rezygnacji z pobierania świadczeń z pomocy społecznej.

Z punktu widzenia rozwoju regionu ważną korzyścią było także rozwinięcie sektora ekonomii społecznej i wzmocnienie jego roli w pobudzaniu życia gospodarczego, w tym kreowaniu nowych miejsc pracy. Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Ełku, dzięki wsparciu finansowemu z Programu, umożliwił otwarcie 40 przedsiębiorstw społecznych. Powstało dzięki temu 208 miejsc pracy. Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Nidzicy założył 32 firmy społeczne, tworząc dla osób z obszaru wykluczenia społecznego 209 miejsc pracy. Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Olsztynie realizowany jest przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Spółdzielczości i Przedsiębiorczości Lokalnej WAMA-COOP w latach 2019-2020 otworzył 10 firm społecznych. W tym okresie powstało 75 miejsc pracy. Nie uwzględniono danych z działalności Ośrodka z lat 2016-2019. Ponadto przytoczone dane nie obejmują efektów działań OWES z Elbląga (podmiot ten nie przekazał danych). Jeśli dodać do tego wzrost liczby klubów integracji społecznej (15 więcej niż w 2014 roku) czy też centrów integracji społecznej (1 więcej niż na początku perspektywy finansowej 2014-2020), wówczas można przekonać się, w jak dużym stopniu zwiększył się potencjał sektora ekonomii społecznej w regionie.

NIEZAMIERZONE EFEKTY INTERWENCJI

- *Czy w wyniku realizacji projektów ujawniły się niezamierzone efekty (negatywne/ pozytywne) w obszarze włączenia społecznego? Jakie? Jeżeli wystąpiły negatywne efekty to dlaczego i jak należy je ograniczyć?*

Realizacja projektów w osi XI RPO WiM była ukierunkowana przede wszystkim na osiągnięcie celów interwencji. Nie oznacza to jednak, że wdrożenie przedsięwzięć z zakresu włączenia społecznego odpowiadało wyłącznie za wygenerowanie efektów, które mierzą np. wskaźniki monitorujące. Rzeczywisty wpływ projektów był znacznie szerszy niż wynika to z oceny efektów przedstawionych w poprzednich rozdziałach. Ma to związek z wystąpieniem niezamierzonych efektów. Można powiedzieć, że są to efekty uboczne przedsięwzięć finansowanych z osi XI RPO WiM. Często te efekty uboczne nie są w takim stopniu mierzalne, jak efekty bezpośrednie interwencji. Warto też zwrócić uwagę na fakt, iż znaczenie efektów niezamierzonych bywa równie ważne jak planowanych efektów interwencji. Dodać trzeba, że

Beneficjenci uczestniczący w badaniach jakościowych nie dostrzegali negatywnych, niezamierzonych efektów realizacji projektów. Poniżej zostanie przedstawiony niezamierzony efekty interwencji w osi XI RPO WiM, które miał charakter pozytywny. Odpowiadał bowiem za wywołanie korzystnych zmian w regionie. Zidentyfikowano go na podstawie wywiadów pogłębionych z Beneficjentami realizującymi projekty w Działaniach 11.1, 11.2 i 11.3.

Efekt ubocznym realizacji interwencji jest nawiązanie, pogłębienie i intensyfikacja współpracy między instytucjami działającymi w obszarze włączenia społecznego. Efekt ten polega na tym, iż dzięki realizacji projektów z obszaru włączenia społecznego zacieśniają się relacje pomiędzy instytucjami reprezentującymi różne sektory, począwszy od sektora prywatnego, poprzez pozarządowy, kończąc na samorządowym i administracyjnym. Współpraca ta jest konieczna, aby sprawnie realizować projekty i rozwiązywać efektywnie problemy, które pojawiają się w trakcie wdrażania wsparcia. Współpraca ta tworzy efekt synergii, gdyż instytucje te zaczynają wspierać się nawzajem i pomagać sobie w osiągnięciu celów. Wytworzony w ten sposób kapitał instytucjonalny pozostaje do dyspozycji także w momencie, gdy realizacja projektów dobiega końca.

Taką wartością dodaną jest na pewno współpraca ośrodka z Urzędem Miasta, ale to też wynika z tego, że w Urzędzie Miasta zmieniła się kadra i to był ten czas po wyborach samorządowych, ale też zmieniła się kadra naszego ośrodka poniekąd. Tak więc tutaj te szlaki komunikacji i współpracy przecieraliśmy i budowaliśmy na nowo.

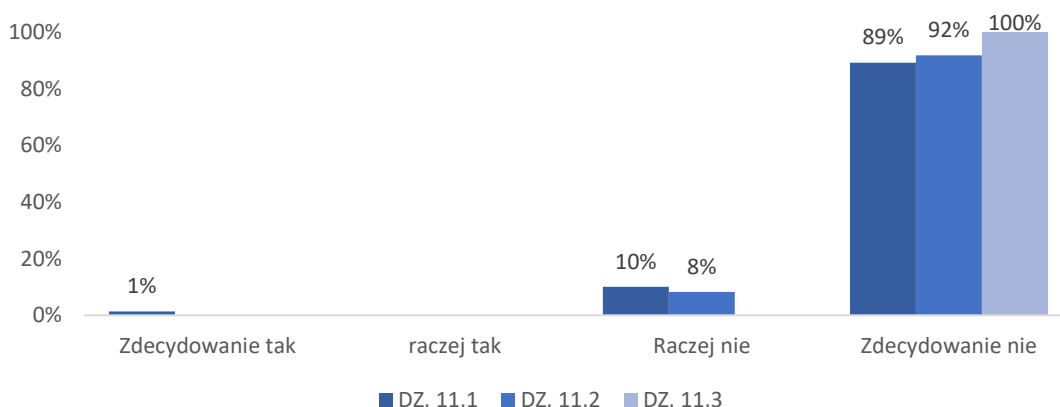
Nam się dosyć dobrze współpracuje z instytucjami pomocy społecznej w Olsztynie. Można powiedzieć, że ta współpraca jest już na wysokim poziomie. Nawiązaliśmy też kontakty z nowymi pracodawcami.

SZANSE NA UZYSKANIE ANALOGICZNYCH EFEKTÓW BEZ WSPARCIA Z OSI XI RPO WiM

- *Czy i w jakim stopniu osiągnięte efekty interwencji udałoby się zrealizować bez udzielonego wsparcia w ramach RPO WiM 2014-2020?*

Niemal wszyscy Beneficjenci biorący udział w badaniu wyrażali przekonanie, że bez wsparcia udzielonego w ramach osi XI RPO WiM nie byłoby możliwe uzyskanie analogicznych efektów i korzyści dla regionu w zakresie włączenia społecznego. Zdaniem respondentów, Program stał się głównym bodźcem inicjującym działania z zakresu włączenia społecznego w regionie. Wielkość nakładów na ten cel, a także przyjęte kierunki interwencji (odpowiadające ważniejszym problemom regionu) pozwoliły w znaczącym stopniu kształtować politykę społeczną w regionie i skutecznie niwelować istniejące w regionie problemy. Zaledwie 1 proc. ankietowanych w Działaniu 11.1 wyrażało zdanie przeciwne.

WYKRES 49 SZANSE NA UZYSKANIE IDENTYCZNYCH EFEKTÓW BEZ WSPARCIA ZE STRONY PROGRAMU

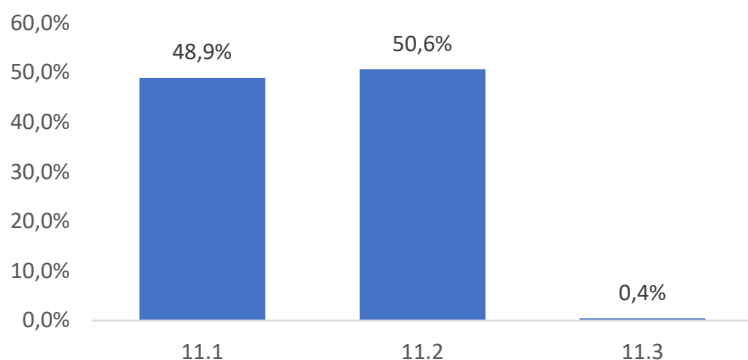

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CAWI/CATI z Beneficjentami (n=137)

Potwierdzenie powyższych ustaleń można odnaleźć w wynikach przeprowadzonych z Wnioskodawcami nieskutecznymi tj. z podmiotami, które ubiegały się o dofinansowanie w ramach Programu w zakresie poddanym ewaluacji (OP XI RPO WiM), ale wsparcia tego nie otrzymały (mogły jednak ponownie ubiegać się o dofinansowanie w przypadku kolejnych naborów). Celem zastosowania takiego zabiegu badawczego było zbadanie sytuacji kontrfaktycznej, a więc, czy bez przedmiotowego dofinansowania udałooby się zrealizować planowane przedsięwzięcia z obszarów objętych badaniem. Podejście to pomaga ocenić rzeczywisty efekt ewaluowanej interwencji.

Struktura badanych wnioskodawców nieskutecznych w podziale na Działania, w ramach których starali się uzyskać dofinansowanie przedstawia się następująco: 48,9 proc. starało się o środki w ramach Działania 11.1, 50,6 proc. w Działaniu 11.2, a niewielki odsetek (0,4 proc.) w Działaniu 11.3.

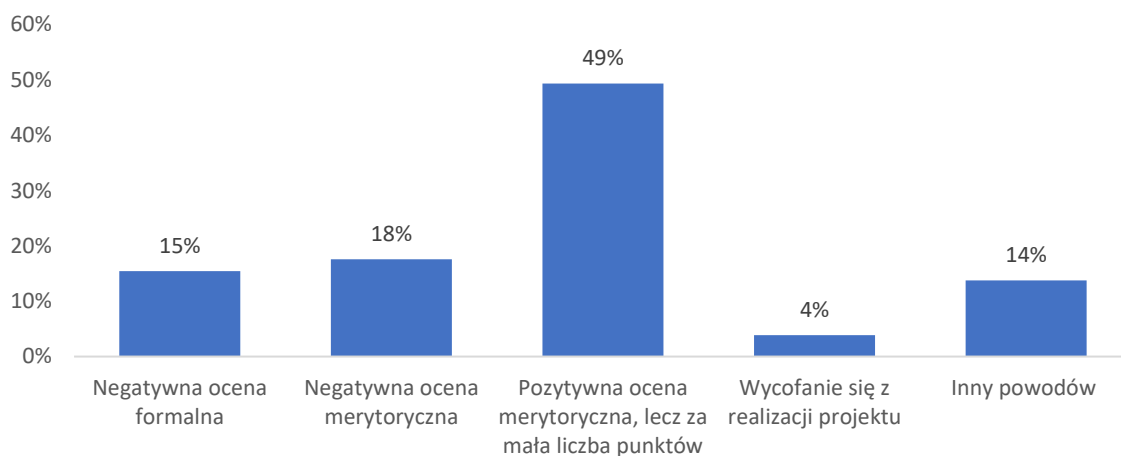
WYKRES 50 STRUKTURA WNIOSKODAWCÓW NIESKUTECZNYCH ZE WZGLĘDU NA DZIAŁANIA

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z wnioskodawcami nieskutecznymi (n=233)

Oczywiście, badani wnioskodawcy, o których mowa w tej części opracowania, byli wnioskodawcami nieskutecznymi z różnych przyczyn – najczęściej jednak powodem była zbyt mała liczba uzyskanych punktów, mimo otrzymania pozytywnej oceny merytorycznej złożonego wniosku.

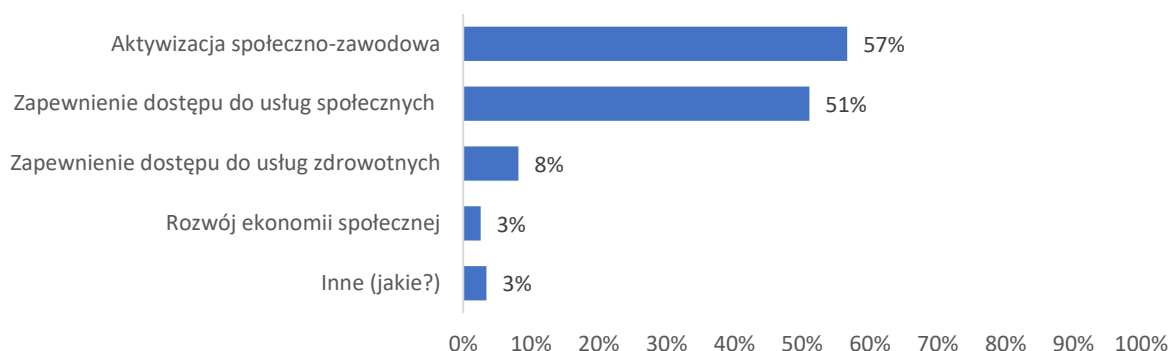
WYKRES 51 POWODY NIEOTRZYMANIA DOTACJI

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z wnioskodawcami nieskutecznymi (n=233)

Wnioskodawcy chcieli pozyskać dofinansowanie przede wszystkim na realizację projektów związanych z aktywizacją społeczno-zawodową oraz wpisujące się w działania zapewniające dostęp do usług społecznych. Szczegółowe dane pokazujące odsetki wskazań poszczególnych kategorii planowanych projektów przez wnioskodawców nieskutecznych przedstawiono poniżej.

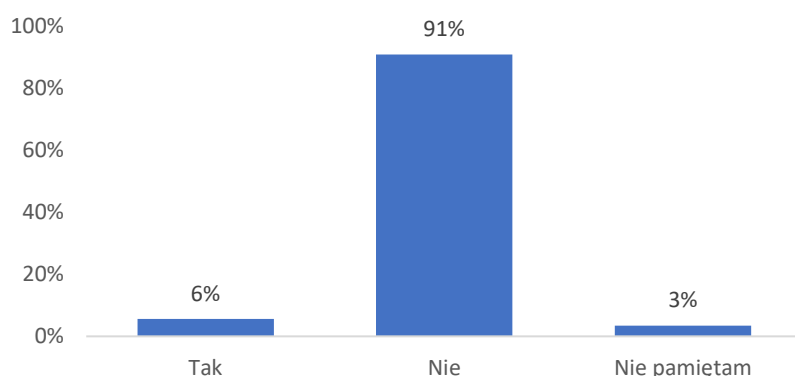
WYKRES 52 RODZAJ PLANOWANEGO WSPARCIA W PROJEKTACH

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z wnioskodawcami nieskutecznymi (n=233)

W kontekście niniejszych analiz najważniejsze jest to, czy mimo braku uzyskania dofinansowania w ramach RPO WiM udało się zrealizować przedsięwzięcia, które wnioskodawcy chcieli wdrożyć dzięki środkom w ramach Programu. Analizując zgromadzone odpowiedzi w tym zakresie, należy podkreślić, że w ponad 90 proc. przypadków projekty te nie zostały w ogóle uruchomione – a warto pamiętać, że w przeważającej mierze, były to działania zakładające aktywizację społeczno-zawodową oraz wsparcie dostępności do usług społecznych w województwie warmińsko-mazurskim. Planowane przez potencjalnych Beneficjentów przedsięwzięcia mogłyby wspomóc te obszary dzięki wsparciu Programu – jednak z różnych przyczyn, które przeanalizowano w dalszej części opracowania, nie udało się ich przeprowadzić bez tego wsparcia.

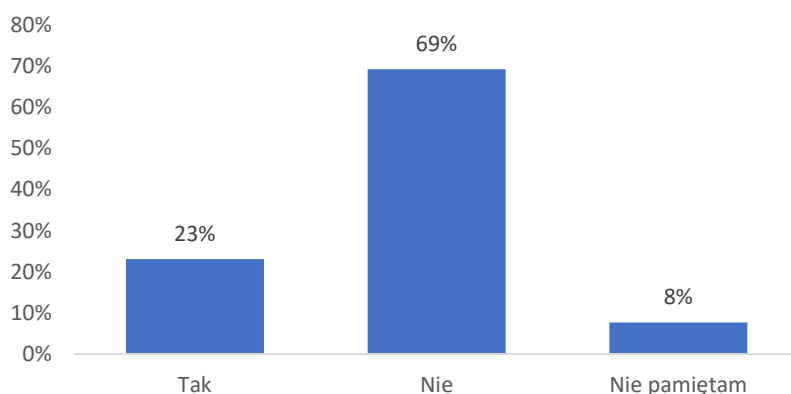
WYKRES 53 URUCHOMIENIE PROJEKTU BEZ WSPARCIA W OSI XI RPO WiM

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z wnioskodawcami nieskutecznymi (n=233)

Jednocześnie, aż 69 proc. podmiotów, które ubiegały się o przedmiotowe wsparcie finansowe i go nie otrzymały, nie podejmowały prób uzyskania dofinansowania z innego źródła na realizację swoich projektów.

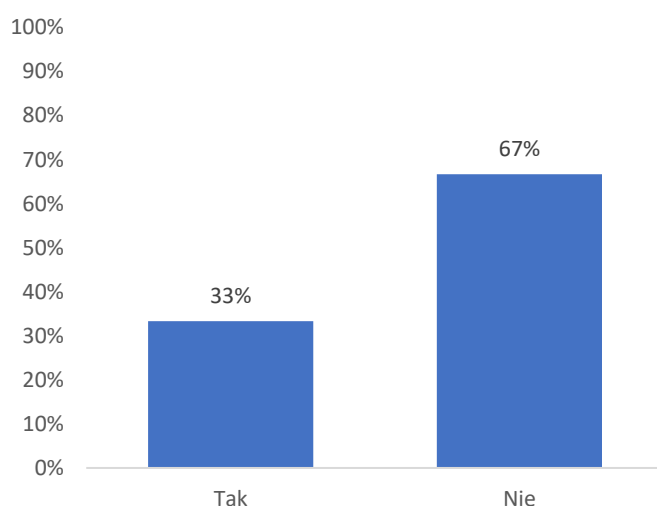
WYKRES 54 POZYSKANIE ŚRODKÓW FINANSOWANYCH NA REALIZACJĘ PROJEKTU Z INNEGO ŹRÓDŁA

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z wnioskodawcami nieskutecznymi (n=14)

Z kolei w przypadku tej części wnioskodawców, którzy starali się o dofinansowanie z innego źródła, podjęte starania zakończyły również bezskutecznie – pozytywny rezultat odniosła 1/3 tej grupy respondentów.

WYKRES 55 POZYSKANIE Z SUKCESEM ŚRODKÓW NA REALIZACJĘ PROJEKTU

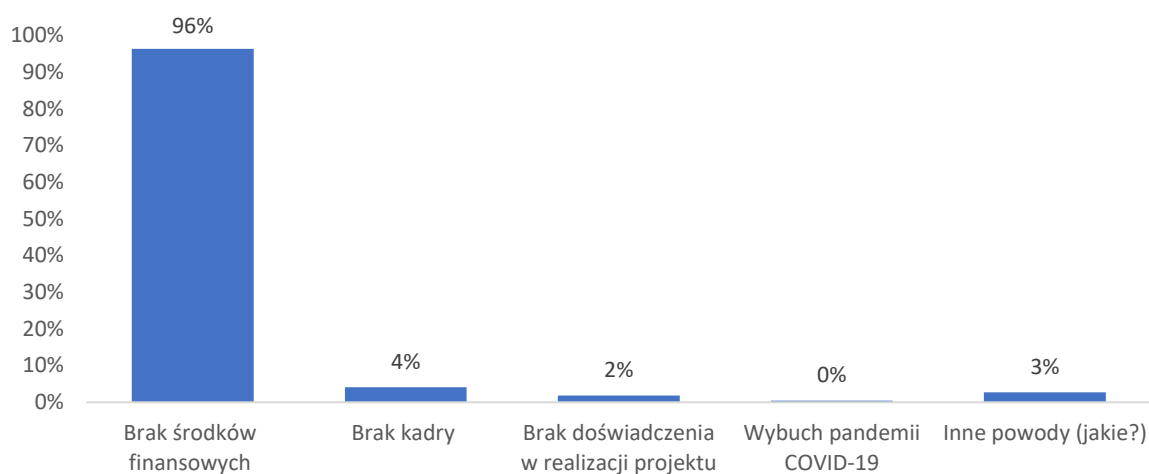

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z wnioskodawcami nieskutecznymi (n=3)

Jak pokazały wyniki badania, najbardziej powszechną przyczyną braku uruchomienia realizacji projektów pozostaje brak środków finansowych. 96 proc. Wnioskodawców

nieskutecznych przyznało, że właśnie to było powodem niemożności przeprowadzenia planowanego przez nich przedsięwzięcia – nie otrzymali oni wsparcia w ramach RPO WiM i jednocześnie nie powiodły im się próby pozyskania dofinansowania z innego źródła, w efekcie czego nie doszły do skutku działania, którymi wspomóc chcieli obszary związane z włączeniem społecznym w regionie. Co warto zaznaczyć, według deklaracji ankietowanych, do przyczyn niepowodzenia, jeśli chodzi o wdrożenie projektów w życie, nie zaliczają oni sytuacji wynikających z wybuchu pandemii COVID-19.

WYKRES 56 POWODY NIEURUCHOMIENIA PROJEKTU?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z wnioskodawcami nieskutecznymi (n=219)

Na podstawie zgromadzonego materiału badawczego w badaniu Wnioskodawców nieskutecznych, można sformułować wniosek, że wsparcie finansowe w ramach osi XI RPO WiM istotnie wpływa na możliwości wdrażania działań z obszaru szeroko rozumianego włączenia społecznego. Bez wsparcia finansowego z Programu nie byłoby możliwe osiągnięcie tak istotnej poprawy w obszarze aktywizacji społeczno-zawodowej, poprawy dostępu do usług społecznych i rozwoju ekonomii społecznej.

DOBRE I ZŁE PRAKTYKI

- *Jakie dobre praktyki interwencji podjętej w ramach RPO WiM 2014-2020 można wyróżnić? Które projekty miały szczególnie pozytywny wpływ na włączenie społeczne?*
- *Jakie złe praktyki interwencji podjętej w ramach RPO WiM 2014-2020 można wyróżnić? Które projekty miały szczególnie negatywny wpływ na włączenie społeczne?*

Na podstawie przeglądu i pogłębionej analizy projektów dofinansowanych w ramach osi XI RPO WiM zidentyfikowano w projektach kilka dobrych praktyk. Wybór projektów oparto na kilkuetapowej ocenie, gdzie skupiano się na takich kwestiach jak: liczba uczestników, zakres działań w projekcie (różnorodność instrumentów), kompleksowość i innowacyjność. Ostateczny dobór projektu poddano konsultacji z Zamawiającym i uzyskano dla tego doboru akceptację.

Dobra praktyka 1

Wykorzystywanie animatorów społeczności lokalnych w projekcie

- **Beneficjent, u którego zidentyfikowano dobrą praktykę:** Gmina Świątajno

- **Tytuł projektu:** Gminne Centrum Aktywności Lokalnej w Gminie Świątajno

- **Poddziałanie:** 11.2.3 RPO WiM

- **Charakterystyka dobrej praktyki:** projekt opierał się na wykorzystaniu animatorów społeczności lokalnych, którzy wykazywali się gruntowną, wieloletnią znajomością społeczności, z którymi współpracowali. Takie rozwiązanie pozwoliło skutecznie dotrzeć z działaniami projektowymi do grup odbiorców, a przede wszystkim zachęcić ludzi do angażowania się w działania na rzecz społeczności lokalnych. Animatorzy nie byli postrzegani jako osoby z zewnątrz. Byli bowiem doskonale znani społeczności lokalnej, przez co łatwiej było pozyskać zaufanie grup docelowych i skłonić te grupy do zaangażowania. W wywiadzie podkreślano, że społeczności lokalne bardzo często zamknięte są na osoby z zewnątrz. Podchodzą do tych osób z rezerwą i nie dzielą się z nimi swoimi obserwacjami. Wykorzystanie animatorów znanych społeczności lokalnej pozwala uniknąć szeregu problemów na początkowym etapie współpracy (niechęć, brak zaufania, niezrozumienie).

Dobra praktyka 2

Tworzenie formalnych lub nieformalnych partnerstw z innymi podmiotami celem wykorzystania ich potencjału (ludzkiego, know-how) do zapewnienia wysokiej jakości usług i skutecznego rozwiązywania problemów grup docelowych.

- **Beneficjent, u którego zidentyfikowano dobrą praktykę:** Stowarzyszenie Alternatywa
- **Tytuł projektu:** Utworzenie i funkcjonowanie młodzieżowego klubu integracji społecznej
- **Poddziałanie:** 11.1.3 RPO WiM
- **Charakterystyka dobrej praktyki:** organizacje, które od wielu lat realizują wsparcie z zakresu włączenia społecznego w województwie warmińsko-mazurskim, posiadają rozbudowane sieci formalnych i nieformalnych partnerstw, dzięki którym są w stanie skutecznie realizować projekty, ale też zapewniać wsparcie uczestnikom wykraczające dalece poza zakres danego projektu. Po pierwsze, przekazują swoim uczestnikom informacje o innych projektach, w ramach których mogą uzyskać inny typ wsparcia. Po drugie, pomagają uczestnikom w zdobyciu zatrudnienia, ponieważ współpracują z pracodawcami z regionu. I wreszcie po trzecie, mogą wspomóc uczestników w skutecznym rozwiązaniu lub zniwelowaniu problemów, które blokują aktywność społeczną i zawodową odbiorców. Dzięki takiej dobrej praktyce możliwe jest zwiększenie skuteczności i trwałości udzielonego wsparcia.

Dobra praktyka 3

Korzystanie z doświadczonej kadry specjalistów, dzięki której oferowana jest w projekcie wysoka jakość usług wsparcia

- **Beneficjent, u którego zidentyfikowano dobrą praktykę:** Warmińsko-mazurski sejmik osób niepełnosprawnych
- **Tytuł projektu:** Centrum Aktywności II
- **Poddziałanie:** 11.1.1 RPO WiM

- **Charakterystyka dobrej praktyki:** powodzenie danego projektu w dostarczaniu realnego, skutecznego i trafnego wsparcia dla odbiorców zależy nie tylko od założeń projektu i oferowanych usług wsparcia, ale przede wszystkim od sposobu realizacji wsparcia. Innymi słowy, kluczową kwestią jest to, w jaki sposób przebiega proces aktywizacji społeczno-zawodowej w ramach projektu, kto odpowiada na dostarczanie wsparcia i jakimi technikami, metodami dostarcza to wsparcie. Kadra specjalistów w projekcie w istotnym więc stopniu wpływa na skuteczność projektu. Beneficjent, u którego zidentyfikowano dobrą praktykę, podkreślał w ramach wywiadu, że zadania w projekcie są realizowane wyłącznie przez doświadczoną kadrę specjalistów, z którymi Beneficjent współpracuje od wielu lat. Jest to kadra sprawdzona, ciesząca się pozytywnymi opiniami wśród odbiorców wsparcia. Zwrócono też uwagę na fakt, że w innych projektach realizowanych ze środków unijnych zdarzają się sytuacje, gdzie o doborze kadry decydują wyłącznie kwestie finansowe, a kwestie kwalifikacji, kompetencji i doświadczenia specjalisty schodzą na dalszy plan.

Do złych praktyk zidentyfikowanych w trakcie badania należą:

Zła praktyka 1

Nieprawidłowe konstruowanie budżetu projektu, polegające na nieuwzględnieniu ryzyka wzrostu cen na towary lub usługi

- **Wyjaśnienie:** na etapie przygotowywania i składania wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca określa budżet projektu. W momencie zatwierdzenia wniosku o dofinansowanie, przygotowany wcześniej budżet projektu określa ramy finansowe projektu. Jeśli więc popełniono błędy przy kalkulacji wydatków (niedoszacowanie wydatków), wówczas rodzić to będzie szereg trudności przy wdrażaniu działań projektowych. Należy pamiętać, że nie ma możliwości zwiększenia dotacji na realizację projektu. W badaniach niektórzy Beneficjenci podkreślali, iż mieli problem z zakupem towarów lub usług zgodnie z założeniami przyjętymi w budżecie.
- **Konsekwencje:** skutkiem nieprawidłowego skonstruowania budżetu projektu jest trudność w jego realizacji w zgodzie z przyjętymi ramami finansowymi. Jeśli

wydatki w nieznacznym stopniu przekraczają założenia budżetowe, wówczas Beneficjent może wnieść wyższy wkład własny. Jeśli zaś koszty są znacząco wyższe od założeń w budżecie, wówczas może to skutkować wycofaniem się Beneficjenta z realizacji projektu i rozwiązaniem umowy z IZ RPO WiM.

- Poddziałanie, w którym zidentyfikowano złą praktykę: 11.2.1 RPO WiM

Zła praktyka 2

Równoległa realizacja przez Beneficjentów szablonowych projektów w kilku województwach, bez znajomości lokalnej lub regionalnej specyfiki i potrzeb mieszkańców

- **Wyjaśnienie:** częstą praktyką stosowaną nie tylko w ramach RPO WiM, ale też w innych regionalnych programach operacyjnych jest aplikowanie o środki finansowe przez firmy spoza regionu na realizację projektu, bez znajomości lokalnej lub regionalnej specyfiki i potrzeb mieszkańców. Choć projekty te osiągają zakładane wartości wskaźników (produktu i rezultatu), to pozostaje otwartą kwestią to, na ile odbiorcy wsparcia skorzystali na udziale w projekcie, na ile zmieniła się ich sytuacja oraz czy mogą liczyć na dodatkowe wsparcie ze strony Beneficjenta.
- **Konsekwencje:** skutkiem realizowania projektów szablonowych jest zapewnienie usług wsparcia, które mogą charakteryzować się niższą trafnością i trwałością efektów
- Poddziałanie, w którym zidentyfikowano złą praktykę: 11.1.1 RPO WiM

DZIAŁANIA W ZAKRESIE WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO REALIZOWANE Z INNYCH ŹRÓDEŁ

- *Jakie działania (poza RPO WiM 2014-2020) podejmowano w zakresie włączenia społecznego?*

RPO WiM był ważnym, choć nie jedynym źródłem pozyskiwania środków unijnych na realizację wsparcia w obszarze włączenia społecznego. W wyniku analizy oferty wsparcia z innych Programów dostępnych dla Beneficjentów z województwa warmińsko-mazurskiego w obszarze włączenia społecznego zidentyfikowano dodatkowe źródło, z którego pozyskiwano dofinansowania na realizację projektów.

Tym źródłem był Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. W ramach tego Programu wyodrębniono oś priorytetową II dotyczącą Efektywnych polityk publicznych dla rynku pracy, gospodarki i edukacji. W ramach tej osi przewidziano 5 działań powiązanych z obszarem objętym ewaluacją w ramach niniejszego badania. Łącznie zrealizowano w tych działaniach 54 projekty, które częściowo lub w całości były realizowane na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Należy jednak pamiętać, iż część projektów obejmowała swoimi zasięgiem cały kraj i były to systemowe projekty, których Beneficjentem było np. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Podkreślenia wymaga fakt, iż inne źródła nie obejmowały działań powiązanych z obszarem włączenia społecznego.

TABELA 26 PROJEKTY REALIZOWANE W REGIONIE W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020

NAZWA DZIAŁANIA	LICZBA REALIZOWANYCH PROJEKTÓW W REGIONIE
Działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna	21
Działanie 2.6 Wysoka jakość polityki na rzecz włączenia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych	9
Działanie 2.7 Zwiększenie szans na zatrudnienie osób szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym	1
Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym	8
Działanie 2.9 Rozwój ekonomii społecznej	15

Źródło: opracowanie własne na podstawie Listy projektów realizowanych z Funduszy Europejskich w Polsce w latach 2014-2020

Spośród 54 projektów, które zidentyfikowano w ramach POWER, 9 obejmowało wyłącznie obszar województwa warmińsko-mazurskiego lub jego części. Łącznie na ich realizację

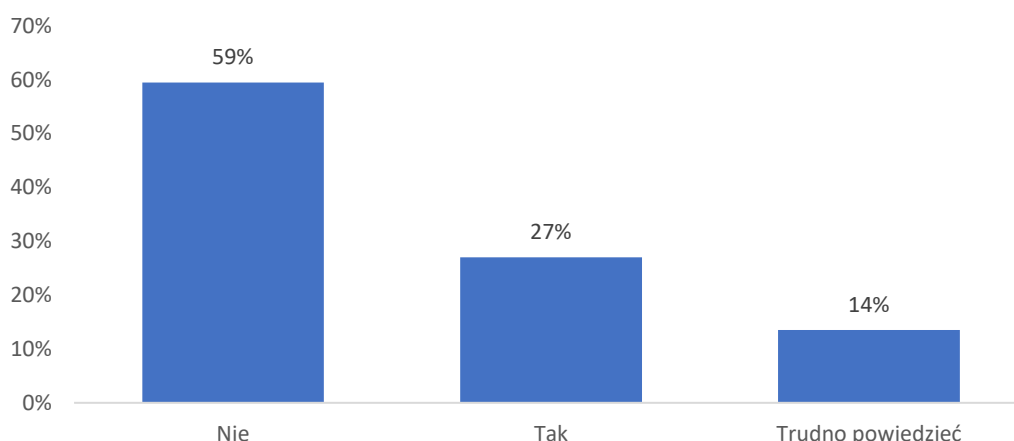
pozyskano ponad 26,4 mln zł. 4 z nich zakładały wdrożenie usprawnień organizacyjnych w funkcjonowaniu ośrodków pomocy społecznej (w Olsztynie, Elblągu, Lidzbarku Warmińskim i Lidzbarku). 2 projekty (Elbląg i gmina Srokowo) zakładały pilotaż realizacji usług społecznych i zdrowotnych w formule Centrum Usług Społecznych. Jeden projekt ukierunkowany był na wsparcie Romów w zakresie aktywizacji zawodowej. Kolejny projekt polegał na zbudowaniu partnerstwa na rzecz realizacji praw osób z niepełnosprawnościami wśród administracji publicznej województwa warmińsko-mazurskiego. Największy projekt pod względem uzyskanego dofinansowania (prawie 18 mln zł) nosił nazwę Pomagajmy Razem i zakładał on wsparcie domów pomocy społecznej w zapewnieniu właściwej opieki nad pensjonariuszami, mającej na celu ochronę ich zdrowia i życia poprzez ograniczenie skutków COVID- 19.

BARIERY I ICH WPŁYW NA REALIZACJĘ INTERWENCJI

- *Jakie zidentyfikowano bariery ograniczające skuteczną interwencję? Które z nich w największym stopniu ograniczały oczekiwane efekty interwencji? W jaki sposób należy ograniczyć ich negatywny wpływ?*

Należy zwrócić uwagę na fakt, iż większość Beneficjentów realizujących projekty w osi XI RPO WiM nie identyfikowała barier w realizacji projektów. Taki pogląd podzielało 59 proc. respondentów biorących udział w badaniu. 14 proc. ankietowanych nie potrafiło odnieść się do tej kwestii. Natomiast 27 proc. badanych Beneficjentów podkreślało, iż spotkało się z barierami podczas wdrażania przedsięwzięć w osi XI. Źródłem informacji o rodzaju barier będą więc wyłącznie ci Beneficjenci, którzy doświadczyli trudności na etapie implementacji działań projektowych.

WYKRES 57 BARIERY W TRAKCIE REALIZACJI PROJEKTÓW W OSI XI RPO WIM

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CAWI/CATI z Beneficjentami (n=137)

84 proc. respondentów oceniło, iż trudności w realizacji projektów wynikały z powodu pandemii COVID-19. Jak tłumaczono w wywiadach pogłębionych, pandemia sprawiła, iż projekty zostały zawieszone w czasie lub zmodyfikowano ich założenia tak, aby możliwa była ich realizacja w warunkach pandemicznych. U 42 proc. Beneficjentów wystąpiły opóźnienia w realizacji projektów (wynikały one głównie z pandemii COVID-19). Co trzeci respondent przyznał, że miał problem z osiągnięciem zakładanych wartości wskaźników przypisanych do projektu. Co piąty ankietowany doświadczył trudności w rekrutacji personelu. Problemy te wynikały z niskiego poziomu bezrobocia i ograniczonej dostępności do wykwalifikowanej kadry. 11 proc. Beneficjentów stwierdziło, iż spotkało się z sytuacją, w której zainteresowanie udziałem w projekcie przekroczyło ich założenia. Taki sam odsetek respondentów przyznał, że miało trudności z wyborem wykonawcy do realizacji inwestycji przewidzianej w projekcie. Tylko 5 proc. Beneficjentów spotkało się z barierą, polegającą na niższym niż oczekiwano zainteresowaniu ze strony mieszkańców regionu.

WYKRES 58 RODZAJE BARIER W TRAKCIE REALIZACJI PROJEKTÓW W OSI XI

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CAWI/CATI z Beneficjentami (n=43)

Choć realizacja niektórych projektów w osi XI wiązała się z koniecznością poradzenia sobie z różnego rodzaju barierami i wyzwaniami, to zarazem Beneficjenci wyrażali pogląd, iż żadna z barier nie wpłynęła destrukcyjnie na projekt oraz jego cele i założenia. Innymi słowy, udało się zachować skuteczność interwencji pomimo oddziaływania szeregu różnych czynników i barier. Można zatem stwierdzić, iż bariery zewnętrzne, choć znacząco utrudniały realizację zadań w projekcie, to jednocześnie nie miały potencjału do ograniczenia pożądanych efektów interwencji.

W wywiadach jakościowych zwracano natomiast uwagę na inny czynnik, który wywierał wpływ na skuteczność interwencji. Podkreślano bowiem, że istotnym czynnikiem wywierającym wpływ na skuteczność w zakresie poprawiania sytuacji osób z obszaru wykluczenia społecznego, jest ich indywidualna skłonność i motywacja do współpracy i poprawy swojej sytuacji życiowej. W bardzo wielu przypadkach odnotowywano sukcesy w aktywizacji społecznej czy zawodowej osób z obszaru wykluczenia społecznego. Natomiast nie brakowało też przykładów na to, iż wsparcie w zakresie włączenia społecznego nie zawsze przynosi oczekiwane efekty. Część odbiorców wsparcia nie wykazywała się systematycznością w uczestnictwie w działaniach projektowych. Niektórzy uczestnicy nie byli też zainteresowani zmianą swoich postaw, które umacniają ich wykluczenie społeczne. Beneficjenci wyrażali pogląd, iż skuteczne wsparcie w zakresie włączenia społecznego często wiąże się z

koniecznością realizacji działań w dłuższej perspektywie czasowej aby móc skutecznie zmienić dysfunkcyjne postawy czy zachowania odbiorców wsparcia. Tę obserwację potwierdza też literatura przedmiotu na temat wykluczenia społecznego. Zasadny więc wydaje się postulat, aby nowa perspektywa finansowa (2021-2027) przewidywała interwencję ukierunkowaną na włączenie społeczne.

EFEKTYWNOŚĆ KOSZTOWA INTERWENCJI

- *Jaki jest stosunek nakładów poniesionych na realizację poszczególnych działań do uzyskanych lub planowanych do uzyskania efektów interwencji? Które z dostępnych form wsparcia cechowała najwyższa, a które najniższa efektywność?*

Ocenę efektywności kosztowej interwencji oparto na prostym, lecz powszechnie stosowanym w procesie ewaluacji wskaźniku, polegającym na wyliczeniu średnich nakładów finansowych na 1 odbiorcę w ramach poszczególnych Działań realizowanych w Programie. Wartość wskaźnika to iloraz alokacji finansowej przypisanej do Działania przez liczbę odbiorców wsparcia (określoną na podstawie wartości podpisanych).

Najwyższą efektywnością kosztową charakteryzuje się Działanie 11.2. Nakłady poniesione na 1 odbiorcę wyniosły ponad 1,8 tys. euro. Wysoka efektywność kosztowa jest wynikiem, z jednej strony, dużej liczby odbiorców wsparcia, z drugiej zaś, stosunkowo niskich kosztów związanych z realizacją usług wsparcia. Trzeba zauważyć, że np. treningi psychospołeczne, porady psychologiczne i inne nie wiążą się z dużymi kosztami, a mogą one w znaczący sposób pomóc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym w rozwiązaniu wielu problemów.

Działanie 11.1 charakteryzowało się średnią efektywnością kosztową. Nakład na 1 uczestnika wyniósł 3,2 tys. euro. Wyższe nakłady na uczestnika miały związek głównie z tym, iż podnoszenie kwalifikacji przez uczestników wiązało się z dosyć wysokimi wydatkami (w zależności od tego, jaki rodzaj kwalifikacji chciał nabyć uczestnik). Udział w kursach i szkoleniach, a więc najpopularniejszych formach wsparcia w Działaniu 11.1, generował więc dosyć znaczne koszty, a ich wielkość była uwarunkowana ich wyceną rynkową.

Działanie 11.3 cechowało się najniższą efektywnością kosztową spośród Działań poddawanych ewaluacji. Wysoki nakład na 1 odbiorcę w wysokości prawie 9,2 tys. euro wynikał ze specyfiki udzielanego wsparcia. Podkreślenia wymaga fakt, iż katalog usług

wsparcia OWES obejmował wypłatę dotacji na utworzenie miejsca pracy w PS, a także wsparcie pomostowe. Realizacja obu typów wsparcia miała na celu rozwój sektora ekonomii społecznej w regionie oraz poprawę jego zdolności do tworzenia i utrzymywania miejsc pracy. Osiągnięcie tych celów wiązało się jednak ze znaczącymi nakładami finansowymi. Trzeba też zaznaczyć, iż zakres wsparcia oraz wysokość przyznawanych środków była regulowana przez wytyczne na szczeblu krajowym¹⁰. Szansy na poprawę efektywności kosztowej należy upatrywać we wsparciu istniejących PS. Nie wiąże się to bowiem z koniecznością tworzenia od podstaw nowych firm społecznych i ponoszeniem ryzyka utraty płynności finansowej przez nowy podmiot (ryzyko jest znacznie większe w przypadku nowego PS niż firmy społecznej o ugruntowanej pozycji na rynku).

TABELA 27 EFEKTYWNOŚĆ KOSZTOWA INTERWENCJI

DZIAŁANIE	ALOKACJA FINANSOWA	LICZBA ODBIORCÓW WSPARCIA	NAKŁADY PONIESIONE NA 1 ODBIORCĘ
Działanie 11.1	72 339 564,00 €	22 604	€ 3 200,30
Działanie 11.2	38 056 676,00 €	20 684	€ 1 839,91
Działanie 11.3	20 000 000,00 €	2 175	€ 9 195,40

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych SZOOP RPO WiM i SL2014

Pozytywny wpływ na poprawę efektywności kosztowej miał fakt, iż interwencja realizowana w ramach osi XI opierała się na zasadzie deinstytucjonalizacji, przenoszącej ciężar dostarczania usług wsparcia z poziomu instytucjonalnego na poziom społeczności lokalnych. Wraz z położeniem nacisku na zapewnienie wsparcia w formie zdeinstytucjonalizowanej zmieniła się nie tylko logika wsparcia (przejście od opieki całodobowej do opieki w miejscu zamieszkania), ale też kosztochłonność wsparcia. Jak wynika z literatury przedmiotu, z realizacją usług w formie zdeinstytucjonalizowanej wiąże się bowiem wyższa efektywność kosztowa¹¹. Mówiąc wprost, usługi te są generalnie tańsze od usług zapewnianych w formie

¹⁰ Chodzi mianowicie o Wytyczne Ministra Inwestycji i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.

¹¹ J. Krzyszowski, Deinstytucjonalizacja usług dla seniorów jako element polityki senioralnej, „Problemy Polityki Społecznej. Studia i Dyskusje”, 2018, nr 42, s. 37-52.

instytucjonalnej. Ponieważ w ramach Programu zapewniono odpowiednie warunki do rozwoju usług wsparcia w formie zdeinstytucjonalizowanej, to należy ocenić, iż podjęto działania zmierzające do osiągnięcia optymalnej efektywności kosztowej w ramach interwencji.

WPŁYW INTERWENCJI NA SYTUACJĘ WEWNĄTRZREGIONALNĄ

Działanie 11.1

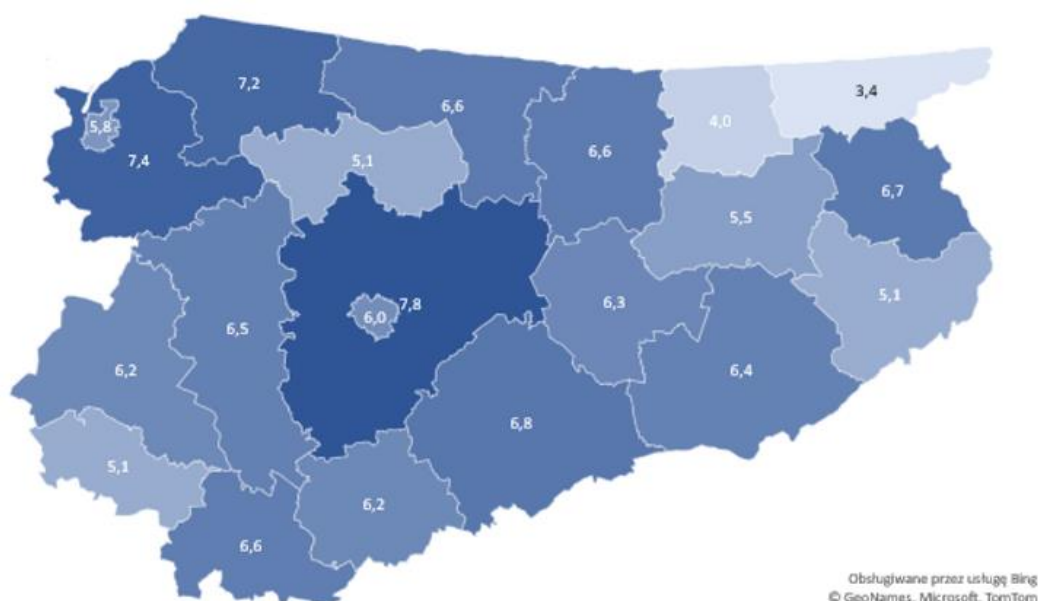
Do wyliczenia wpływu interwencji na aktywizację społeczno-zawodową w powiatach województwa warmińsko-mazurskiego, zastosowano cztery kryteria:

- Kryterium 1: Liczba projektów realizowanych w powiatach (waga kryterium: 50 proc.)
- Kryterium 2: Wzrost aktywności społecznej (waga kryterium: 16,6 proc.)
- Kryterium 3: Wzrost aktywności zawodowej (waga kryterium: 16,6 proc.)
- Kryterium 4: Wzrost kwalifikacji (waga kryterium: 16,6 proc.)

Wartości uzyskane w ramach każdego kryterium przez powiat zostały zestandaryzowane i zamienione na wartości w skali 1-10. Następnie wpływ interwencji na powiaty wyliczono jako sumę wartości zestandaryzowanych w ramach każdego kryterium, uwzględniając jednocześnie ich wagę procentową. Wpływ interwencji na powiaty ukazano w skali 1-10, gdzie oznacza niski wpływ, a 10 bardzo wysoki wpływ.

Przeprowadzone obliczenia pozwoliły dojść do kilku istotnych ustaleń. Po pierwsze, niemal wszystkie powiaty stanowiły obszar względnie silnego lub bardzo silnego oddziaływania interwencji w ramach Działania 11.1. Szczególnie na terenie trzech powiatów uwidaczniał się wysoki wpływ interwencji. Należy tutaj wymienić przede wszystkim powiat olsztyński (7,8), elbląski (7,4) oraz braniewski (7,2). Po drugie, w zasadzie tylko na terenie dwóch powiatów wpływ interwencji jest słabszy. Oba leżą w północno-wschodniej części regionu. Mowa w tym miejscu o gołdapskim (3,4) i węgorzewskim (4,0). Po trzecie, w pozostałych powiatach wpływ interwencji nie podlega istotnym wahaniom. Mieści się on bowiem w przedziale od 5,1 do 6,8.

MAPA 19 WPŁYW INTERWENCJI W RAMACH DZIAŁANIA 11.1 NA POWIATY

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych SL2014 i CAWI/CATI z uczestnikami projektów (n=473)

Działanie 11.2

Do wyliczenia wpływu interwencji na poprawę dostępu do usług społecznych w powiatach województwa warmińsko-mazurskiego, zastosowano trzy kryteria:

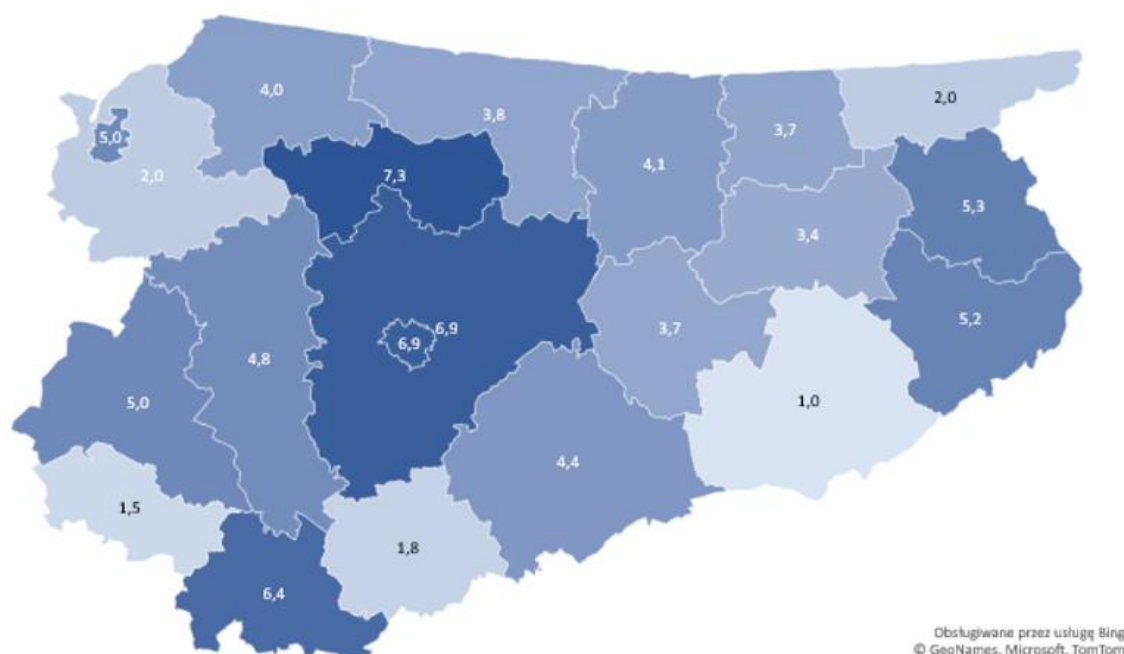
- Kryterium 1: Liczba projektów realizowanych w powiatach (waga kryterium: 50 proc.)
- Kryterium 2: Wzrost dostępności do usług społecznych (waga kryterium: 25 proc.)
- Kryterium 3: Wzrost standardu realizacji usług społecznych (waga kryterium: 25 proc.)

Analogicznie jak w przypadku Działania 11.1, wartości uzyskane w ramach każdego z trzech kryteriów zostały zestandaryzowane i zamienione na wartości w skali 1-10. Następnie wpływ interwencji wyliczono jako sumę wartości zestandaryzowanych w ramach każdego kryterium, uwzględniając przy tym ich wagę procentową. Wpływ interwencji na powiaty ukazano w skali 1-10, gdzie oznacza niski wpływ, a 10 bardzo wysoki wpływ.

Na podstawie przeprowadzonych obliczeń ustalono, iż największy wpływ interwencji uwidacznia się w trzech sąsiadujących ze sobą powiatach. W powiecie lidzbarskim wpływ interwencji wynosi 7,3. Z kolei w Olsztynie i powiecie olsztyńskim 6,9. Nieco niższy wpływ

Programu zauważalny jest w powiecie działdowskim. W dwóch powiatach wpływ interwencji jest bardzo niski. Mowa tutaj o nidzickim i gołdapskim. Chociaż trzy inne powiaty mają również niskie wartości wpływu (elbląski, nowomiejski i piski) to należy pamiętać, iż powiaty te nie zostały ocenione pod kątem wzrostu dostępności usług i poprawy standardu wsparcia z uwagi na brak danych. Tak więc wynik tych powiatów jest wypadkową wyłącznie jednego czynnika (liczby realizowanych na ich terenie projektów). W pozostałych powiatach wpływ interwencji mieści się w przedziale od 3,4 do 5,3, co oznacza słaby lub przeciętny wpływ wsparcia w ramach Działania 11.2 RPO WiM.

MAPA 20 WPŁYW INTERWENCJI W RAMACH DZIAŁANIA 11.2 NA POWIATY

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych SL2014 i CAWI/CATI z uczestnikami projektów (n=619)

Działanie 11.3

Logika wsparcia w Działaniu 11.3 podlegała zupełnie innym rygorom niż wsparcie udzielone w Działaniach 11.1 i 11.2. W ramach działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, region został umownie podzielony na 4 subregiony, które stanowiły obszar aktywności ośrodków wsparcia ekonomii społecznej. Na terenie każdego powiatu, jak już sygnalizowano wcześniej, realizowano po 5 projektów z Działania 11.3, z czego 3 dotyczyły działań OWES, a 2 odnosiły się do aktywności ROPS w Olsztynie. Na podstawie przedstawionych wyżej uwag należy stwierdzić, iż wpływ interwencji na powiaty utrzymywał się na takim samym poziomie. Biorąc

pod uwagę fakt, iż interwencja w ramach Programu była głównym źródłem finansowania rozwoju ekonomii społecznej w regionie należy przyjąć, iż Program wywarł bardzo duży wpływ na przedmiotowy obszar.

ROZDZIAŁ X

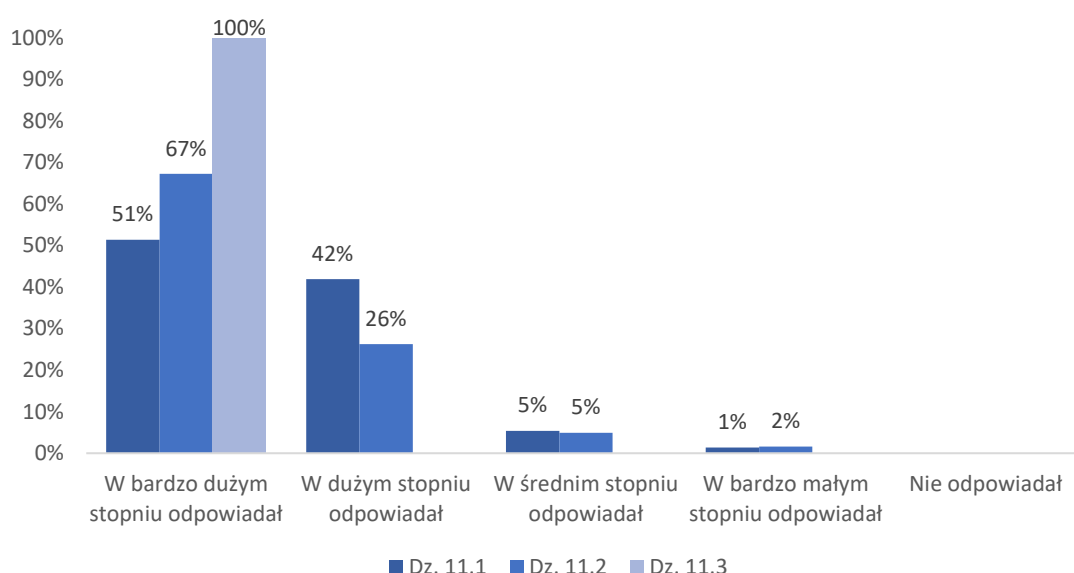
OPTYMALIZACJA ORAZ UKIERUNKOWANIE WSPARCIA NA WŁĄCZENIE SPOŁECZNE W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

ADEKWATNOŚĆ WSPARCIA

- Czy zaplanowane interwencje w ramach XI osi priorytetowej RPO WiM 2014-2020 są adekwatne do potrzeb mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego?

Nie ulega wątpliwości, iż interwencja w ramach osi XI RPO WiM w wysokim stopniu odpowiadała na potrzeby występujące w województwie warmińsko-mazurskim. Takie stanowisko podzielała zdecydowana większość Beneficjentów realizujących projekty finansowane w ramach Programu. Tylko 1 proc. ankietowanych w Działaniu 11.1 i 2 proc. 2 Działaniu 11.2 wyrażało zdanie przeciwne. Ocenę, zgodnie z którą logika interwencji w środki stopniu odpowiadała potrzebom regionu formułowano po 5 proc. respondentów z Działów 11.1 i 11.2.

WYKRES 59 ADEKWATNOŚĆ INTERWENCJI W STOSUNKU DO POTRZEB REGIONU

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z Beneficjentami (n=137)

Ustalenia z badań ilościowych znalazły potwierdzenie w badaniach jakościowych, choć jednocześnie negatywnie oceniono założenia interwencji w obszarze zdrowotnym, co odnosiło się do Poddziałów 11.2.1 i 11.2.2.

Jeśli chodzi o aktywizację społeczną zawodową to te projekty były ważne, były potrzebne, wpływały na poprawę zatrudnienia w regionie.

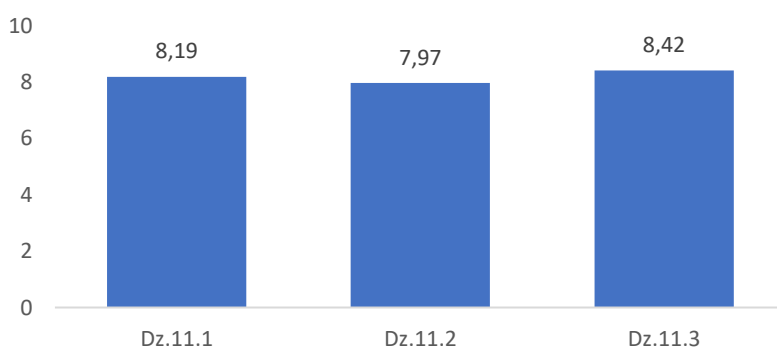
Jeśli chodzi o ekonomię społeczną to tutaj tak naprawdę wydają się, że większość celów, które były postawione przez ekonomię społeczną udało się zrealizować, włącznie z celem najważniejszym dotyczącym stworzeniem miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych.

Zdaniem respondentów, w obszarze zdrowotnym założenia wsparcia nie pozwoliły na uzyskanie wymiernych efektów.

W obszarze zdrowotnym ewidentnie nie udało się skutecznie zagospodarować środków. Z punktu widzenia jakichś systemowych zmian to nie udało się ich najlepiej zagospodarować.

Źródłem wiedzy na temat adekwatności interwencji byli sami uczestnicy projektów, którzy w ramach badania ilościowego CAWI/CATI mieli określić, na ile projekty z oferowanym w nich zakresem wsparcia, odpowiadały na ich potrzeby. Ocena była dokonywana w skali 1-10, gdzie 1 oznaczało brak adekwatności do potrzeb uczestnika, a 10 wysokie stopień adekwatności do potrzeb. Uzyskane wyniki pozwalają stwierdzić, iż wsparcie dostępne w projektach generalnie odpowiadało na potrzeby odbiorców. W największym stopniu miało to miejsce w Działaniu 11.3 (ocena 8,42) oraz Działaniu 11.1 (8,19). Nieco niższy rezultat odnotowano dla Działania 11.2 (7,97).

WYKRES 60 ADEKWATNOŚĆ WSPARCIA DO POTRZEB UCZESTNIKÓW PROJEKTÓW

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=1430)

OCENA ZAKRESU DOSTĘPNEGO WSPARCIA

- *Jakich działań zabrakło w kontekście problemów i wyzwań województwa oraz zdiagnozowanych potrzeb jego mieszkańców?*
- *Jakie czynności należy podjąć, aby zintensyfikować pozytywne efekty poszczególnych działań XI osi priorytetowej RPO WiM 2014-2020?*

Pomimo faktu, iż pozytywnie oceniono adekwatność interwencji zarówno z punktu widzenia potrzeb regionu, jak i potrzeb jego mieszkańców, to zarazem wskazano kilka uwag co do zakresu wsparcia w osi XI RPO WiM.

Zdaniem respondentów, w perspektywie całej osi XI RPO WiM nacisk położony na aktywizację zawodową mieszkańców województwa okazał się zbyt duży, biorąc pod uwagę dynamikę zmian na regionalnym i krajowym rynku pracy. Co prawda sytuacja w 2014 roku całkowicie uzasadniała traktowanie bezrobocia jako jednego z kluczowych problemów regionu. Natomiast późniejsza poprawa obserwowana na rynku pracy sprawiała, że bezrobocie w niektórych częściach regionu kształtowało się na akceptowalnym poziomie, nie wymagającym silnej interwencji ze strony Programu. Zamiast koncentracji na rynku pracy proponowano skupienie się na rozwoju usług społecznych, co uzasadniają trendy demograficzne wskazujące się na depopulację regionu i starzenie się społeczeństwa.

Warto zauważyć, że pandemia COVID-19 stała się istotnym bodźcem wpływającym na rynek pracy. W wyniku uruchomienia tarcz anty kryzysowych ukierunkowanych na wsparcie przedsiębiorstw i utrzymanie w nich miejsc pracy, skutki pandemii zostały częściowo zneutralizowane. Trudno natomiast przewidywać, jak dalej będzie kształtować się sytuacja na rynku pracy, przy prognozowanym spadku wzrostu gospodarczego w Polsce i problemach firm w związku z rosnącymi kosztami prowadzenia działalności gospodarczej, wysoką inflacją oraz podnoszącymi się stopami procentowymi, powodującymi wzrost kosztów obciążeń kredytowych. Należy więc w działaniach skierowanych na aktywizację społeczno-zawodową uwzględnić aspekt związany z ryzykiem utraty pracy na skutek spadku płynności finansowej przedsiębiorstw.

Podkreślano też, że w kończącej się perspektywie finansowej nie zapewniono w osi XI w dostatecznym stopniu możliwości łączenia inwestycji w infrastrukturę Beneficjenta z możliwością realizacji projektów skierowanych do mieszkańców regionu. Proponowano również zwiększenie nacisku na rozwój mieszkalnictwa chronionego i wspomaganego.

Zabrakło też większego powiązania projektów tak zwanych miękkich, czyli tych wsparciowych skoncentrowanych na pracy z człowiekiem z tymi projektami infrastrukturalnymi, które dotyczą też kwestii społecznych i zdrowotnych, bo dużym problemem podmiotów, które realizują działania w ramach osi XI jest też niedostateczna baza lokalowa sprzętowa i tam te projekty mogłyby tę sytuację poprawić, a myślę, że to nie zostało w pełni wykorzystane.

Jeśli chodzi o kwestie społeczne to myślę, że takim tematem do większego wsparcia jest chociażby rozwój mieszkalnictwa chronionego i wspomaganego, który jest ważnym elementem dla aktywizacji pewnych grup, a tych środków na ten rodzaj wsparcia nie było aż tak dużo.

W obszarze zdrowia zalecano skupienie się nie tyle na dzieciach, ile na osobach dorosłych, co powinno się przełożyć na większe zainteresowanie udziałem w projektach.

Na pewno w kontekście zdrowia sugerowaliśmy wzmocnienie działań profilaktycznych na rzecz w ogóle mieszkańców, osób pracujących, zwłaszcza w średnim wieku, żeby objąć ich badaniami, które też pokazywały ich stan zdrowia i mogły wcześniej przedsięwziąć jakieś kroki, żeby nie przechodziły w przyszłości jakieś jednostki chorobowe.

W ramach Działania 11.3 dotyczącego rozwoju ekonomii społecznej zwrócono uwagę na fakt, iż w początkowym okresie perspektywy finansowej 2014-2020 wsparcie mogło być skierowane wyłącznie do nowopowstających podmiotów. Z możliwości otrzymywania

wsparcia były zaś wyłączone istniejące przedsiębiorstwa społeczne. Co prawda na przestrzeni czasu zmieniły się zapisy wytycznych, co pozwoliło objąć wsparciem istniejące wcześniej podmioty. W ramach interwencji wprowadzono więc potrzebne modyfikacje. Tym niemniej uczestnicy badań jakościowych (ITI i FGIO) zwracali uwagę na potrzebę utrzymania wsparcia dla istniejących przedsiębiorstw społecznych w nowej perspektywie finansowej. Jest to tym bardziej uzasadnione, gdyż wsparcie dla istniejących PS jest bardziej efektywne pod względem kosztowym niż finansowanie utworzenia nowego podmiotu. Wynika to z faktu, iż nowe podmioty narażone są w większym stopniu na utratę płynności finansowej i wypadnięcie z rynku niż działające od wielu lat PS.

Jedynym takim elementem, na który trzeba było zwrócić większą uwagę to jest wsparcie dla już istniejących przedsiębiorstw społecznych. Skupiliśmy się na tworzeniu nowych miejsc. Natomiast łatwiej wspierać już istniejące firmy społeczne niż tworzyć firmy od początku, bo to jest długotrwały proces, pracochłonny proces i koszty też są znacznie większe. Dlatego według mnie należałoby się skupić bardziej na tych już funkcjonujących firmach niż na tworzeniu kolejnych nowych.

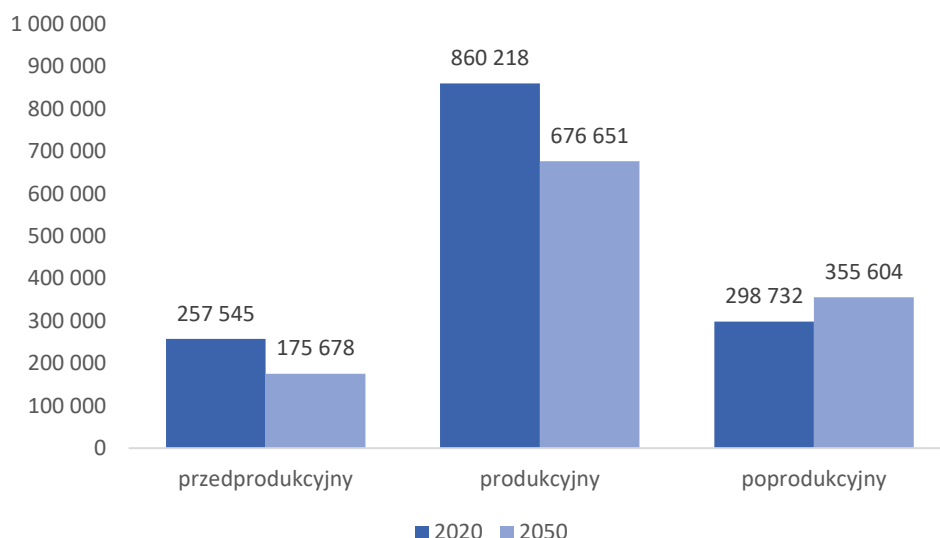
Myślę, że powinny być zwiększone środki, preferencje dla firm społecznych. Są to najtrudniejsze w polskim systemie prawnym przedsiębiorstwa, niestety w wielu obszarach mają mniejsze możliwości wsparcia niż chociażby firmy komercyjne i kwotowe dotacje i możliwości sięgania po dodatkowe źródła finansowania.

KIERUNKI WSPARCIA W NOWEJ PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ

Z prognoz przygotowanych przez GUS wynika, że ludność województwa warmińsko-mazurskiego, podobnie jak mieszkańcy innych regionów, znajduje się w fazie starzenia się. Oznacza to, iż odsetek osób w wieku poprodukcyjnym będzie zwiększał się w ogólnej populacji, przy jednoczesnym spadku udziału osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. Innymi słowy, w następnych dekadach będzie rosło obciążenie

demograficzne. Wiąże się to w naturalny sposób z licznymi wyzwaniami dla podmiotów udzielających usług społecznych i zdrowotnych. Wraz z rosnącą liczbą osób starszych i wydłużającą się przeciętną długością życia, rosnać będzie popyt na usługi opiekuńcze, w tym opiekę geriatryczną, długoterminową, paliatywną i hospicyjną.

WYKRES 61 AKTUALNY I PROGNOZOWANY STAN LUDNOŚCI WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W POSZCZEGÓLNYCH GRUPACH WIEKOWYCH W ROKU 2020 I 2050

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W trakcie badania zwrócono też uwagę na potrzebę skierowania wsparcia na poprawę kondycji psychicznej dzieci oraz osób dorosłych. Podkreślano, iż zdrowie psychiczne mieszkańców regionu ulega pogorszeniu, na co duży wpływ ma pandemia COVID-19 oraz wprowadzane obostrzenia, które ograniczyły kontakty społeczne. Zwracano uwagę w zogniskowanych wywiadzie pogłębianym na potrzebę zapewnienia doradztwa psychologicznego dla młodzieży, na co złożyła się pandemia COVID-19 i izolacja młodzieży od kontaktu z rówieśnikami.

Także na szczeblu unijnym i krajowym dostrzega się potrzebę zintensyfikowania działań na rzecz poprawy stanu zdrowia psychicznego. Jak wynika z załącznika nr 2 „Strategia deinstytucjonalizacji: opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami psychicznymi” do programu „Zdrowa Przyszłość. Ramy Strategiczne Rozwoju Systemu Ochrony Zdrowia na lata 2021–2027, z perspektywą do 2030 r.”, działania na rzecz wsparcia psychiatrii osób

dorosłych oraz dzieci i młodzieży będą podejmowane na szczeblu krajowym, przy czym dopuszczalne jest uzupełnienie tego wsparcia na poziomie regionalnym.

Zwrócono też uwagę na potrzebę wspierania obywateli z państw trzecich, w tym migrantów przebywających czasowo lub na stałe na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Trudno oszacować liczbę obywateli państw trzecich. Dane pochodzące z 2017 roku mówią o tym, iż liczba obywateli państw trzecich w województwie warmińsko-mazurskim wynosi ponad 5 tys. osób, z czego połowa to obywatele Ukrainy. Wydaje się, iż obecnie takich osób jest znacznie więcej. Niewątpliwie kwestia pełnego włączenia osób z państw trzecich w sensie społecznym i zawodowym stanowi istotne wyzwanie dla regionu i powinno być uwzględnione w założeniach Programu na nową perspektywę finansową.

W wyniku agresji rosyjskiej w Ukrainie doszło do masowej ucieczki uchodźców z terenów objętych wojną. Uchodźcy zaczęli kierować się do takich krajów jak: Polska, Słowacja, Węgry i Mołdawia. Z danych podanych przez Straż Graniczną (na dzień 6 marca 2022 roku) wynika, że do Polski przybyło ponad 922 tys. uchodźców z Ukrainy¹². Polska jest najczęściej wybieranym kierunkiem przez Ukraińców. W najbliższym czasie przybędą kolejne fale uchodźców. Szacuje się, iż na terenie Polski może znaleźć się nawet 3 miliony obywateli Ukrainy. Trudno określić, jak liczna grupa zostanie przyjęta w województwie warmińsko-mazurskim (według danych Wojewody Warmińsko-Mazurskiego na koniec marca 2022 r. w regionie w obiektach zbiorowego zakwaterowania przebywało ponad 3,8 tys. osób)¹³. Region, z uwagi na położenie geograficzne, nie będzie głównym punktem docelowym. Celem uchodźców są najczęściej duże ośrodki miejskie (Warszawa, Wrocław, Kraków, Poznań). Tym niemniej należy poważnie liczyć się z scenariuszem, zgodnie z którym w regionie pojawi się grupa kilku- lub nawet kilkudziesięciu tysięcy uchodźców. Biorąc pod uwagę liczne ataki armii rosyjskiej na obiekty i ludność cywilną, skalę zniszczeń na terenach objętych działaniami zbrojnymi (m.in. Charków, Czernihów, Mariupol, Mikołajów i inne), trudno spodziewać się, aby pobyt uchodźców w Polsce należał do krótkich. Niewykluczone, iż część Ukraińców pozostanie w Polsce na stałe. Obecna pomoc dostarczana Ukraińcom ukierunkowana jest przede

¹² <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/kraj/artykuly/8372898,straz-graniczna-uchodzcy-z-ukrainy.html>

¹³ <https://www.portalsamorzadowy.pl/polityka-i-spolescenstwo/w-warminsko-mzurskim-ponad-3-8-tys-uchodzcow-w-kwaterach-zbiorowych,365423.html>

wszystkim na zapewnienie schronienia i wyżywienia. Należy jednak uwzględnić potrzebę zapewnienia im wsparcia w kwestii włączenia społecznego, aby ograniczyć ryzyko ich społecznej marginalizacji i wykluczenia.

ROZDZIAŁ XI WNIOSKI KOŃCOWE

Na podstawie przeprowadzonych badań i analiz sformułowano następujące ustalenia badawcze:

- Zaprojektowana logika interwencji w Działaniach 11.1, 11.2 i 11.3 RPO WiM została oceniona jako trafna. Działania te odpowiadają na zdiagnozowane problemy regionalne. Stworzone założenia interwencji pozwalają na niwelowanie zidentyfikowanych problemów i deficytów.
- Aktualny poziom realizacji interwencji w Działaniach 11.1, 11.2 i 11.3 utrzymuje się na wysokim poziomie. Duża część wskaźników monitorujących przypisanych do priorytetów inwestycyjnych (PI 9i, PI 9iv, PI 9v) wykazuje poziom ponadnormatywny w stosunku do stanu docelowego określonego dla 2023 roku. W przypadku żadnego ze wskaźników nie zidentyfikowano poważnego zagrożenia, polegającego na nieosiągnięciu zakładanej wartości docelowej.
- Alokacja finansowa przypisana do ewaluowanych Działań w ramach osi XI RPO WiM została oceniona jako wystarczająca. Podkreślano wręcz, iż skala działań w obszarze aktywizacji zawodowej była wyższa od realnych potrzeb, kiedy poprawiła się sytuacja na regionalnym rynku pracy. Jednocześnie podkreślano, iż problemy i deficyty w obszarach objętych ww. działaniami są wciąż na tyle duże, iż konieczne jest kontynuowanie interwencji i przeznaczenie, o ile będzie to możliwe w nowej perspektywie finansowej, podobnych środków finansowych.
- Badania wykazały, iż projekty realizowane w Działaniach w osi XI RPO WiM odpowiadały w bardzo dużym stopniu na potrzeby mieszkańców regionu oraz charakteryzowały się one stosunkowo dużą skutecznością w poprawie sytuacji społecznej i zawodowej odbiorców wsparcia. Niższą oceną adekwatności cechują się przewidziane do wsparcia działania w zakresie profilaktyki zdrowotnej.
- Wskaźnik rezultatu długoterminowego Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu wyniósł dla całej osi XI RPO WiM 8,9 proc. Najwyższą wartość wskaźnik ten przyjął dla priorytetu inwestycyjnego PI 9i (17,2 proc.). Dla PI 9v wskaźnik rezultatu długoterminowego uzyskał wartość 9,4 proc. Najniższy wynik wskaźnika odnotowano z kolei dla PI 9iv (7.1 proc.).
- Do kierunków interwencji w nowej perspektywie finansowej w zakresie usług społecznych i zdrowotnych zaliczono: rozwój usług opiekuńczych dla osób starszych i

niesamodzielnym, rozwój doradztwa psychologicznego, w szczególności dla młodzieży, a także wsparcie dla obywateli państw trzecich przebywających czasowo lub na stałe w regionie, w tym dla uchodźców z Ukrainy.

ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Wysoka skuteczność wsparcia w Działaniach 11.1 i 11.3 oraz Poddziałaniach 11.2.3, 11.2.4 i 11.2.5 Znaczące ograniczenie skali ubóstwa w regionie w latach 2014-2020 Ograniczenie odsetka osób pobierających świadczenia społeczne Dobrze funkcjonujący system wsparcia ekonomii społecznej, w tym sprawna współpraca pomiędzy ROPS a OWES Dobrze rozbudowana sieć podmiotów ekonomii społecznej (m.in. 10 CIS i 48 KIS)	Nierównomiernie rozłożona wewnątrz województwa dostępność do usług społecznych Wysoka na tle kraju stopa bezrobocia rejestrowanego Niepowodzenie w realizacji wsparcia w zakresie profilaktyki zdrowotnej (niewielka liczba zrealizowanych projektów, brak wpływu na ograniczenie negatywnych trendów w obszarze zdrowia mieszkańców) Pogarszające się statystyki dotyczące zdrowia mieszkańców regionu (pogłębiające się problemy próchnicy wśród dzieci, wzrost liczby zgonów wśród kobiet z powodu nowotworu raka szyjki macicy)
SZANSE	ZAGROŻENIA
Dalszy rozwój sektora ekonomii społecznej w regionie Przeciwdziałanie procesowi depopulacji poprzez możliwe osiedlanie się w regionie obywateli państw trzecich, w tym uchodźców z Ukrainy	Starzenie się społeczeństwa i przewidywany wzrost popytu na usługi społeczne i zdrowotne w regionie. Depopulacja społeczeństwa (spadek liczby mieszkańców regionu) Możliwy wzrost problemu bezrobocia na skutek sytuacji gospodarczej w Polsce i na

	świecie (m.in. wzrost cen surowców, wyższe stopy procentowe, spadek popytu na rynku) ▪ Możliwe pogorszenie się kondycji finansowej gospodarstw domowych (z powodu np. inflacji, wyższych stóp procentowych, wzrostu kosztów życia) ▪ Napływ fali uchodźców z Ukrainy do regionu i konieczność zapewnienia im skutecznej pomocy i wsparcia

ROZDZIAŁ XII REKOMENDACJE

Rekomendacje dla nowej perspektywy finansowej (PI 9i)

LP	WNIOSEK WYNIKAJĄCY Z BADANIA	PROPONOWANA REKOMENDACJA	ADRESAT	PROPONOWANY SPOSÓB WDROŻENIA REKOMENDACJI	TERMIN WDROŻENIA	KLASA REKOMENDACJI	OBSZAR TEMATYCZNY
1	Z badania wynika, że istotnie poprawiła się sytuacja na regionalnym rynku pracy w porównaniu ze stanem z 2014 roku. Jednocześnie w związku z pandemią COVID-19 i pesymistycznymi prognozami ekonomicznymi, przewiduje się pogorszenie sytuacji na rynku pracy [s. 145]	Proponuje się utrzymanie wsparcia w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej w ramach Programu.	IZ	Kontynuowanie wsparcia w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej poprzez zapisanie w Programie / SZOP alokacji finansowej do Działania dedykowanego aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców regionu.	30 czerwca 2023 r. (Indykatywny termin wdrożenia)	strategiczna	włączenie społeczne

Rekomendacje dla nowej perspektywy finansowej (PI 9iv)

LP	WNIOSEK WYNIKAJĄCY Z BADANIA	PROPONOWANA REKOMENDACJA	ADRESAT	PROPONOWANY SPOSÓB WDROŻENIA REKOMENDACJI	TERMIN WDROŻENIA	KLASA REKOMENDACJI	OBSZAR TEMATYCZNY
1	Badania pokazały, że pomimo istotnych nakładów na poprawę dostępu do usług społecznych w perspektywie finansowej 2014-2020, nadal występują duże	Zaleca się kontynuowanie wsparcia ukierunkowanego na poprawę dostępności usług społecznych w	IZ	Kontynuowanie wsparcia w zakresie poprawy dostępu do usług społecznych poprzez zapisanie w Programie / SZOP alokacji finansowej do Działania	30 czerwca 2023 r. (Indykatywny termin wdrożenia)	strategiczna	włączenie społeczne

LP	WNIOSEK WYNIKAJĄCY Z BADANIA	PROPONOWANA REKOMENDACJA	ADRESAT	PROPONOWANY SPOSÓB WDROŻENIA REKOMENDACJI	TERMIN WDROŻENIA	KLASA REKOMENDACJI	OBSZAR TEMATYCZNY
	potrzeby w tym zakresie. Ustalono też, że dostępność usług prezentuje się nierównomiernie w poszczególnych powiatach. [s. 71-92]	nowej perspektywie finansowej (zgodnie z ideą deinstytucjonalizacji), a w szczegółności preferowanie realizacji projektów w tych powiatach, w których ocena dostępności usług wypada najgorzej (nidzicki), lub w których liczba zrealizowanych projektów w perspektywie finansowej 2014-2020 była niewielka (piski, olecki, węgorzewski). Proponuje się też, aby przeznaczyć większą alokację finansową, o ile będzie to możliwe, na realizację działań ukierunkowanych na poprawę dostępności do usług społecznych.		dedykowanego poprawy dostępu do usług społecznych dla mieszkańców regionu. Należy rozważyć preferencyjne traktowanie tych powiatów, w których liczba zrealizowanych projektów z zakresu poprawy dostępności usług społecznych lub ocena dostępności usług społecznych wypada przeciętnie.			

LP	WNIOSEK WYNIKAJĄCY Z BADANIA	PROPONOWANA REKOMENDACJA	ADRESAT	PROPONOWANY SPOSÓB WDROŻENIA REKOMENDACJI	TERMIN WDROŻENIA	KLASA REKOMENDACJI	OBSZAR TEMATYCZNY
2	W ramach badania ustalono, że celów interwencji w obszarze usług zdrowotnych (profilaktyki zdrowotnej) nie udało się zrealizować pomimo podejmowanych środków zaradczych. Nadal pogarsza się stan zdrowia mieszkańców regionu. Widać to m.in. na przykładzie problemu próchnicy wśród dzieci oraz rosnącej liczby zgonów wśród kobiet z powodu nowotworu raka szyjki macicy [s. 88-90]	Proponuje się kontynuowanie w nowej perspektywie działań profilaktycznych w zakresie chorób determinowanych obecnymi uwarunkowaniami regionalnymi i będących istotnymi problemami zdrowotnymi regionu, aby zapobiec dalszemu pogarszaniu się stanu zdrowia mieszkańców.	IZ	Przeprowadzenie szczegółowej analizy stanu zdrowia mieszkańców regionu i uwzględnienie w SZOP działań w obszarze profilaktyki zdrowotnej, które mają największe szanse na utrzymanie dobrego stanu zdrowotnego mieszkańców.	30 czerwca 2023 r. (Indykatywny termin wdrożenia)	strategiczna	włączenie społeczne
3	Do kierunków interwencji, które uznano za zgodne z obecnymi i przyszłymi potrzebami regionu jest poprawa dostępu do usług opiekuńczych dla osób starszych i niesamodzielných, rozwój doradztwa psychologicznego, w szczególności dla młodzieży, a	Zaleca się, aby w nowej perspektywie finansowej jako priorytetowe kierunki interwencji traktować: poprawę dostępu do usług opiekuńczych dla osób starszych i niesamodzielných, rozwój	IZ	Uwzględnienie w SZOP listy priorytetowych kierunków interwencji w obszarze usług społecznych i uwzględnienie w niej w szczególności: poprawy dostępu do usług opiekuńczych dla osób starszych i niesamodzielných, rozwój	30 czerwca 2023 r. (Indykatywny termin wdrożenia)	operacyjna	włączenie społeczne

LP	WNIOSEK WYNIKAJĄCY Z BADANIA	PROPONOWANA REKOMENDACJA	ADRESAT	PROPONOWANY SPOSÓB WDROŻENIA REKOMENDACJI	TERMIN WDROŻENIA	KLASA REKOMENDACJI	OBSZAR TEMATYCZNY
	także objęcie wsparciem migrantów z państw trzecich. [s. 147-148]	doradztwa psychologicznego, w szczególności dla młodzieży, a także wsparcie migrantów z państw trzecich.		doradztwa psychologicznego, w szczególności dla młodzieży, a także wsparcie dla migrantów z państw trzecich, w tym dla uchodźców z Ukrainy.			

Rekomendacje dla nowej perspektywy finansowej (PI 9v)

LP	WNIOSEK WYNIKAJĄCY Z BADANIA	PROPONOWANA REKOMENDACJA	ADRESAT	PROPONOWANY SPOSÓB WDROŻENIA REKOMENDACJI	TERMIN WDROŻENIA	KLASA REKOMENDACJI	OBSZAR TEMATYCZNY
1	W ramach badania ustalono, że PI 9v charakteryzował się niską na tle innych priorytetów inwestycyjnych efektywnością kosztową. Niska efektywność kosztowa wynikała z przeznaczenia nakładów finansowych na zakładanie PS, tworzenie w nich miejsc pracy dla osób z obszaru wykluczenia	Proponuje się, aby uwzględnić w zakresie wsparcia na rzecz ekonomii społecznej oferty wsparcia skierowanej do istniejących przedsiębiorstw społecznych (na utworzenie lub utrzymanie miejsc pracy). Dzięki	IZ	Uwzględnienie w Działaniu kierowanym w nowej perspektywie finansowej do sektora ekonomii społecznej oferty wsparcia w ramach rozwoju ekonomii społecznej dla istniejących przedsiębiorstw społecznych (o ile umożliwią to zapisy wytucznych MFIPR).	30 czerwca 2023 r. (Indykatywny termin wdrożenia)	strategiczna	włączenie społeczne

LP	WNIOSEK WYNIKAJĄCY Z BADANIA	PROPONOWANA REKOMENDACJA	ADRESAT	PROPONOWANY SPOSÓB WDROŻENIA REKOMENDACJI	TERMIN WDROŻENIA	KLASA REKOMENDACJI	OBSZAR TEMATYCZNY
	społecznego oraz zapewnienia wsparcia pomostowego. W ramach badania ustalono też, że wsparcie istniejących przedsiębiorstw społecznych jest bardziej efektywnie kosztowo niż tworzenie nowych podmiotów, Jednocześnie przez pewien okres kończącej się perspektywy finansowej, istniejące PS pozbawione były możliwości wsparcia w ramach Programu [s. 138-139].	takiemu rozwiązaniu możliwe będzie zwiększenie trwałości efektów wsparcia i uzyskanie lepszych rezultatów w kwestii włączenia osób z obszaru wykluczenia społecznego.					

SPIS WYKRESÓW, MAP I TABEL

SPIS WYKRESÓW

- WYKRES 1 ALOKACJA FINANSOWANIA PODDZIAŁAŃ 11.1.1, 11.1.2 I 11.1.3 [EURO]
- WYKRES 2 NABORY W RAMACH DZIAŁANIA 11.1 RPO WIM
- WYKRES 3 LICZBA REALIZOWANYCH PROJEKTÓW W DZIAŁANIU 11.1 RPO WIM
- WYKRES 4 ALOKACJA FINANSOWA PODDZIAŁAŃ 11.2.1, 11.2.2, 11.2.3, 11.2.4, 11.2.5 [EUR]
- WYKRES 5 NABORY W RAMACH DZIAŁANIA 11.2 RPO WIM
- WYKRES 6 ALOKACJA FINANSOWA PODDZIAŁAŃ 11.3.1 I 11.3.2 [EURO]
- WYKRES 7 NABORY W RAMACH DZIAŁANIA 11.3 RPO WIM
- WYKRES 8 LICZBA REALIZOWANYCH PROJEKTÓW W DZIAŁANIU 11.3 RPO WIM
- WYKRES 9 WPŁYW PANDEMII NA SYTUACJĘ SPOŁECZNO-ZAWODOWĄ UCZESTNIKÓW W DZIAŁANIU 11.1
- WYKRES 10 SKUTKI PANDEMII NA SYTYACJĘ SPOŁECZNO-ZAWODOWĄ UCZESTNIKÓW W DZIAŁANIU 11.1
- WYKRES 11 WPŁYW PANDEMII NA SYTUACJĘ SPOŁECZNO-ZAWODOWĄ UCZESTNIKÓW W DZIAŁANIU 11.2
- WYKRES 12 SKUTKI PANDEMII NA SYTYACJĘ SPOŁECZNO-ZAWODOWĄ UCZESTNIKÓW W DZIAŁANIU 11.2
- WYKRES 13 WPŁYW PANDEMII NA SYTUACJĘ SPOŁECZNO-ZAWODOWĄ UCZESTNIKÓW W DZIAŁANIU 11.3
- WYKRES 14 SKUTKI PANDEMII NA SYTYACJĘ SPOŁECZNO-ZAWODOWĄ UCZESTNIKÓW W DZIAŁANIU 11.3
- WYKRES 15 ZMIANA AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ ODBIORCÓW WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.1 RPO WIM
- WYKRES 16 ZMIANA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ ODBIORCÓW WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.1 RPO WIM
- WYKRES 17 ZMIANA POZIOMU KWALIKACJI ODBIORCÓW WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.1 RPO WIM
- WYKRES 18 ZMIANA POZIOMU RYZYKA DEZAKTYWIZACJI ODBIORCÓW WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.1 RPO WIM
- WYKRES 19 ZMIANA POZIOMU MOBILNOŚCI ZAW. ODBIORCÓW WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.1 RPO WIM
- WYKRES 20 ODSETEK OSÓB, KTÓRE PODJĘŁY PRACĘ LUB ROZPOCZĘŁY PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI NA WŁASNY RACHUNEK
- WYKRES 21 OCENA SKUTECZNOŚCI PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH
- WYKRES 22 TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW W DZIAŁANIU 11.1
- WYKRES 23 POPULARNOŚĆ FORM WSPARCIA W PROJEKTACH W RAMACH DZIAŁANIA 11.1
- WYKRES 24 ZMIANA DOSTĘPNOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH DZIĘKI REALIZACJI DZIAŁANIA 11.2 RPO WIM
- WYKRES 25 ZMIANA POZIOMU RÓWNOŚCI W DOSTĘPIE DO USŁUG SPOŁECZNYCH DZIĘKI REALIZACJI DZIAŁANIA 11.2 RPO WIM
- WYKRES 26 ZMIANA STANDARDU USŁUG SPOŁECZNYCH DZIĘKI REALIZACJI DZIAŁANIA 11.2 RPO WIM
- WYKRES 27 DYSKUNKCJE, PROBLEMY DOTYKAJĄCE ODBIORCÓW WSPARCIA I ICH RODZINY
- WYKRES 28 ZMIANA SKALI DYSFUNKCJI W RODZINACH Z OBSZARU WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO
- WYKRES 29 WPŁYW INTERWENCJI NA DEINSTYTUCJONALIZACJĘ USŁUG SPOŁECZNYCH
- WYKRES 30 POPRAWA SKALI I JAKOŚCI WSPÓŁPRACY MIĘDZY INSTYTUCJAMI POMOCY SPOŁECZNEJ I RYNKU PRACY

WYKRES 31 ŁAGODZENIE NEGATYWNYCH NASTĘPSTW WIRUSA SARS-COV-2

WYKRES 32 TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW WSPARCIA

WYKRES 33 POPULARNOŚĆ FORM WSPARCIA W PROJEKTACH W RAMACH DZIAŁANIA 11.2

WYKRES 34 ODSETEK OSÓB, KTÓRE ZAŁOŻYŁY PRZEDSIĘBIORSTWO SPOŁECZNE W RAMACH DZIAŁANIA 11.3

WYKRES 35 DZIAŁALNOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW SPOŁECZNYCH

WYKRES 36 KONDYCJA FINANSOWA PRZEDSIĘBIORSTW SPOŁECZNYCH

WYKRES 37 TWORZENIE MIEJSC PRACY PRZEZ PRZEDSIĘBIORSTWA SPOŁECZNE

WYKRES 38 LICZBA ZATRUDNIANYCH PRACOWNIKÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH SPOŁECZNYCH

WYKRES 39 SZANSE NA ZATRUDNIENIE NOWYCH PRACOWNIKÓW W PS

WYKRES 40 OCENA SYTUACJI SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ ODBIORCÓW WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.3

WYKRES 41 TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW W DZIAŁANIU 11.3

WYKRES 42 POPULARNOŚĆ FORM WSPARCIA W PROJEKTACH W RAMACH DZIAŁANIA 11.3

WYKRES 43. WARTOŚĆ WSKAŹNIKA REZULTATU DŁUGOTERMINOWEGO OGÓŁEM I W PODZIALE NA PI

WYKRES 44. WARTOŚĆ WSKAŹNIKA REZULTATU DŁUGOTERMINOWEGO OGÓŁEM I W PODZIALE NA PŁEĆ

WYKRES 45. OGÓLNA WARTOŚĆ WSKAŹNIKA REZULTATU DŁUGOTERMINOWEGO W PODZIALE NA WYKSZTAŁCENIE

WYKRES 46. OGÓLNA WARTOŚĆ WSKAŹNIKA REZULTATU DŁUGOTERMINOWEGO W PODZIALE NA KATEGORIE WIEKOWE

WYKRES 47. RODZAJE OSIĄGNIĘTEJ ZMIANY W SYTUACJI UCZESTNIKÓW PROJEKTÓW NA RYNKU PRACY SZEŚĆ MIESIĘCY PO OPUSZCZENIU PROGRAMU

WYKRES 48 PRZEJŚCIE Z NIEPEŁNEGO DO PEŁNEGO ZATRUDNIENIA

WYKRES 49 SZANSE NA UZYSKANIE IDENTYCZNYCH EFEKTÓW BEZ WSPARCIA ZE STRONY PROGRAMU

WYKRES 50 STRUKTURA WNIOSKODAWCÓW NIESKUTECZNYCH ZE WZGLĘDU NA DZIAŁANIA

WYKRES 51 POWODY NIEOTRZYMANIA DOTACJI

WYKRES 52 RODZAJ PLANOWANEGO WSPARCIA W PROJEKTACH

WYKRES 53 URUCHOMIENIE PROJEKTU BEZ WSPARCIA W OSI XI RPO WIM

WYKRES 54 POZYSKANIE ŚRODKÓW FINANSOWANYCH NA REALIZACJĘ PROJEKTU Z INNEGO ŹRÓDŁA

WYKRES 55 POZYSKANIE Z SUKCESEM ŚRODKÓW NA REALIZACJĘ PROJEKTU

WYKRES 56 POWODY NIEURUCHOMIENIA PROJEKTU?

WYKRES 57 BARIERY W TRAKCIE REALIZACJI PROJEKTÓW W OSI XI RPO WIM

WYKRES 58 RODZAJE BARIER W TRAKCIE REALIZACJI PROJEKTÓW W OSI XI

WYKRES 59 ADEKWATNOŚĆ INTERWENCJI W STOSUNKU DO POTRZEB REGIONU

WYKRES 60 ADEKWATNOŚĆ WSPARCIA DO POTRZEB UCZESTNIKÓW PROJEKTÓW

WYKRES 61 AKTUALNY I PROGNOZOWANY STAN LUDNOŚCI WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W POSZCZEGÓLNYCH GRUPACH WIEKOWYCH W ROKU 2020 I 2050

SPIS MAP

MAPA 1 STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W UJĘCIU WOJEWÓDZTW W 2014 ROKU

MAPA 2 BEZROBOCIE W POWIATACH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2014 R.

MAPA 3 ROZMIESZCZENIE PROJEKTÓW W OBRĘBIE WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W DZIAŁANIU 11.1

MAPA 4 ODSETEK DZIECI Z PRÓCHNICĄ W 2015 ROKU

MAPA 5 LICZBA ZGONÓW Z POWODU NOWOTWORU SZYJKI MACICY NA 100 TYS. KOBIET

MAPA 6 LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2014 ROKU

MAPA 7 LICZBA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W RELACJI DO OGÓŁU POPULACJI W POWIATACH W 2014 ROKU

MAPA 8 OCENA DOSTĘPNOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH PRZED UDZIAŁEM W PROJEKCIE W PODZIALE NA POWIATY

MAPA 9 REALIZOWANE PROJEKTY W DZIAŁANIU 11.2 RPO WIM

MAPA 10 ROZMIESZCZENIE PROJEKTÓW W OBRĘBIE WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W DZIAŁANIU 11.2

MAPA 11 ODSETEK DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH (13 MIESIĘCY I DŁUŻEJ) W 2014 R.

MAPA 12 ROZMIESZCZENIE PROJEKTÓW W OBRĘBIE WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W DZIAŁANIU 11.3

MAPA 13 BEZROBOCIE W WOJEWÓDZTWACH W 2020 ROKU

MAPA 14 BEZROBOCIE W POWIATACH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2020 R.

MAPA 15 LICZBA ZGONÓW Z POWODU NOWOTWORU SZYJKI MACICY NA 100 TYS. KOBIET

MAPA 16 LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁ. NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2020

MAPA 17 LICZBA RODZIN, KTÓRYM PRZYZNANO POMOC W RELACJI DO OGÓLNEJ LICZBY POPULACJI W POWIATACH W 2020 ROKU

MAPA 18 DOSTĘP DO USŁUG SPOŁECZNYCH W WYNIKU REALIZACJI PROJEKTÓW Z OSI XI RPO WIM

MAPA 19 WPŁYW INTERWENCJI W RAMACH DZIAŁANIA 11.1 NA POWIATY

MAPA 20 WPŁYW INTERWENCJI W RAMACH DZIAŁANIA 11.2 NA POWIATY

SPIS TABEL

TABELA 1 UBÓSTWO W POLSCE W 2014 R.

TABELA 2 POŻĄDANE EFEKTY INTERWENCJI W RAMACH DZIAŁANIA 11.1 RPOWIM (WSKAŹNIKI STRATEGICZNE)

TABELA 3 POSTĘPY FINANSOWE REALIZACJI PI 9I

TABELA 4 POŻĄDANE EFEKTY INTERWENCJI W RAMACH DZIAŁANIA 11.2

TABELA 5 POSTĘPY FINANSOWE REALIZACJI PI 9IV

TABELA 6 POŻĄDANE EFEKTY INTERWENCJI W RAMACH DZIAŁANIA 11.3

TABELA 7 POSTĘPY FINANSOWE REALIZACJI PI 9V

TABELA 8 ZASIĘG UBÓSTWA W POLSCE W 2020 R.

TABELA 9 AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA W POWIATACH

TABELA 10 WZROST AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ W POWIATACH

TABELA 11 POWIATY O NISKIEJ AKTYWNOŚCI PROJEKTOWEJ

TABELA 12 POWIATY O RELATYWNIE WYSOKIEJ AKTYWNOŚCI PROJEKTOWEJ

TABELA 13 KWALIFIKACJE W POWIATACH

TABELA 14 OCENA EFEKTYWNOŚCI FORM WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.1 RPO WIM

TABELA 15 WPŁYW USŁUG WSPARCIA NA WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ

TABELA 16 WSKAŹNIKI MONITORUJĄCE PI 9I

TABELA 17 POWIATY O NISKIEJ LICZBIE ZREALIZOWANYCH PROJEKTÓW Z ZAKRESU USŁUG SPOŁECZNYCH

TABELA 18 POWIATY O WYSOKIEJ LICZBIE ZREALIZOWANYCH PROJEKTÓW Z ZAKRESU USŁUG SPOŁECZNYCH

TABELA 19 STANDARD ŚWIADCZENIA USŁUG SPOŁECZNYCH W POWIATACH

TABELA 20 EFEKTYWNOŚĆ FORM WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.2

TABELA 21 WSKAŹNIKI MONITORUJĄCE PI 9IV

TABELA 22 OCENA EFEKTYWNOŚCI FORM WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.3

TABELA 23 WSKAŹNIKI MONITORUJĄCE PI 9V

TABELA 24 WARTOŚĆ WSKAŹNIKA DŁUGOTERMINOWEGO

TABELA 25 OCENA ADEKWATNOŚCI WYNAGRODZEŃ

TABELA 26 PROJEKTY REALIZOWANE W REGIONIE W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO WIEDZA EDUKACJA
ROZWÓJ 2014-2020

TABELA 27 EFEKTYWNOŚĆ KOSZTOWA INTERWENCJI

ANEKSY

METODYKA BADANIA

Niniejsze badanie zostało podzielone na cztery ściśle powiązane ze sobą etapy badawcze.

Faza strukturalizacji

Pierwszy etap prac badawczych miał na celu doprecyzowanie zakresu i metodologii badania poprzez przeprowadzenie wstępnej analizy desk research oraz zapoznanie się z materiałami dotyczącymi przedmiotu badania. Dokonana została analiza informacji pozyskanych m.in. z aktów prawnych, strategii, literatury, wyników badań, dokumentów, danych statystyki publicznej itp.

Na tym etapie zespół badawczy szczegółowo zaprojektował cały proces badawczy oraz opracował narzędzia do badań terenowych. Przygotowane zostały następujące narzędzia badawcze:

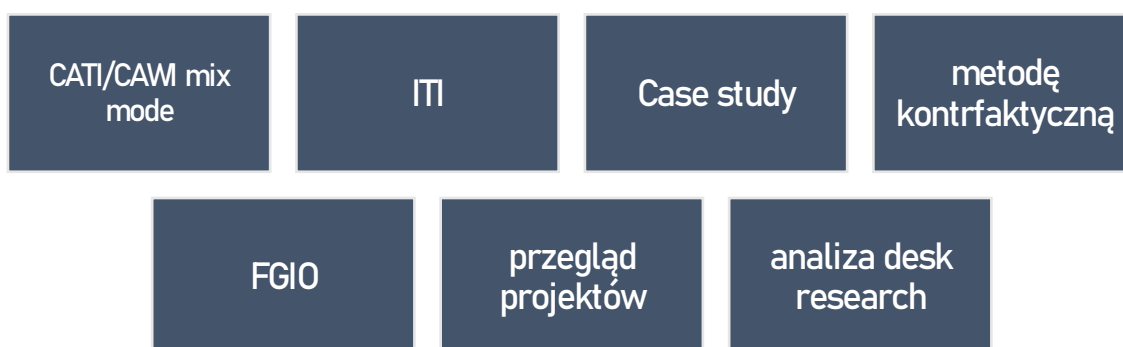
- Wstępny klucz do analizy danych zastanych;
- Wstępny klucz do analizy wniosków o dofinansowanie projektów;
- Scenariusze wywiadów ITI z przedstawicielami IZ RPO WiM, ROPS w Olsztynie, ekspertami oceniającymi wnioski o dofinansowanie, beneficjentami projektów;
- Scenariusze wywiadów FGIO w obszarze zdrowia i ekonomii społecznej;
- Kwestionariusze ankiet do realizacji badania CATI/CAWI z przedstawicielami uczestników projektów, beneficjentów oraz nieskutecznych wnioskodawców.
- Scenariusz wywiadów ITI w ramach case study

Faza obserwacji

Etap ten rozpoczął się wraz z zatwierdzeniem przez Zamawiającego raportu metodycznego wraz z zestawem narzędzi badawczych. Na tym etapie została zrealizowana analiza danych zastanych oraz badania terenowe. Dane uzyskane w ramach analizy desk research i badań

terenowych zostały ze sobą skonfrontowane i zsyntezowane w procesie analizy danych (zarówno ilościowych jak i jakościowych). W fazie obserwacji zastosowano triangulację metod i technik badawczych, dzięki czemu możliwe było pozyskanie szerokiego zakresu danych i informacji, kompleksowo opisujących badane zagadnienia.

W fazie obserwacji do zbierania danych wykorzystano następujące metody/techniki badawcze:

W ramach postępowania badawczego zrealizowano powyższe metody badawcze na następujących próbach badawczych:

- przeprowadzono 137 wywiadów CAWI/CATI z beneficjentami RPO WiM 2014-2020, co stanowi 60,4 proc. całej populacji.
- przeprowadzono 1 420 wywiadów CAWI/CATI z uczestnikami projektów, co stanowi 100 proc. zakładanej próby badawczej
- przeprowadzono 230 wywiadów CAWI/CATI z nieskutecznymi Wnioskodawcami, co stanowi 102,2 proc. zakładanej wielkości próby
- przeprowadzono 2 zogniskowane wywiady grupowe
- zrealizowano 31 indywidualnych wywiadów telefonicznych
- przeprowadzono pogłębiony przegląd 388 projektów wybranych do dofinansowania
- przeprowadzono 3 wywiady pogłębione ITI w ramach case study (100 proc. próby badawczej)

Faza analizy

Faza analizy polegała na przebadaniu danych, które zostały zebrane w fazie obserwacji. Zgromadzone dane poddano interpretacji oraz próbie szacowania efektów. Analiza zgromadzonego materiału badawczego była niezbędna dla prawidłowego opracowania wyników badania i sformułowania wstępnych wniosków z badania.

Celem analizy ilościowej (in. statystycznej) jest pozyskanie jak największej wiedzy z uzyskanych danych o charakterze ilościowym. Dzięki analizie statystycznej można zatem ustalić, na jaką skalę bądź w jakim stopniu dane zjawisko występuje, a następnie wskazać główne tendencje obserwowane na konkretnym obszarze. Dzięki analizie statystycznej można odpowiedzieć głównie na pytanie „ile?”.

Analiza jakościowa objęła transkrypcje wywiadów oraz dokumenty. Jest to pogłębiona analiza tekstu, która pomaga uzyskać odpowiedź na pytanie „w jaki sposób?” i „jak?”. Służy wyciągnięciu wniosków z materiałów badawczych o charakterze jakościowym. Dodatkową metodą analizy danych była metoda kartograficzna oraz analiza SWOT.

Faza oceny i rekomendacji

Faza oceny to ostatnia faza procesu badawczego, polegająca na ocenie i wnioskowaniu na podstawie zebranych danych. Na tym etapie realizowany jest również panel dyskusyjny, przeprowadzony w formule FGI, pozwalający w gronie ekspertów dokonać analizy wyników badania, poddać je ocenie eksperckiej, przeprowadzić nad nimi dyskusję oraz wypracować związane z nimi rekomendacje. Celem tej fazy procesu badawczego było opracowanie zaleceń i rekomendacji.

NARZĘDZIA BADAWCZE

IDI/ITI

- przedstawiciel Departamentu Polityki Regionalnej
- przedstawiciel Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej
- przedstawiciel Biura Projektów Integracji Społecznej w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej
- przedstawiciel Biura Planowania i Naboru Wniosków w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej
- przedstawiciele Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej

Dzień dobry,

Nazywam się ... i reprezentuję agencję badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego realizuje badanie pn. „Wpływ interwencji RPO WiM 2014-2020 na promowanie włączenia społecznego, walkę z ubóstwem i wszelką dyskryminacją w województwie warmińsko-mazurskim”.

Celem głównym badania jest ocena dotychczasowego oraz potencjalnego wpływu wsparcia udzielanego w ramach XI osi priorytetowej „Włączenie społeczne” RPO WiM 2014-2020 na promowanie włączenia społecznego, walkę z ubóstwem i wszelką dyskryminacją w województwie warmińsko-mazurskim.

Badanie jest anonimowe, co oznacza, że odbiorcy wyników badania nie będą mieli możliwości powiązania udzielonych odpowiedzi z poszczególnymi uczestnikami. Dlatego proszę o szczerze i przemyślane wypowiedzi.

Nasza dzisiejsza rozmowa zostanie zarejestrowana, byśmy nie pominęli żadnego ważnego szczegółu na etapie analizy. Czy wyraża Pan/Pani zgodę na nagrywanie naszej rozmowy?

OBSZAR BADAWCZY	PYTANIE BADAWCZE	PYTANIE OGÓLNE	PYTANIA SZCZEGÓŁOWE	TYP RESPONDENTA
B. Obszar II – Ocena wsparcia realizowanego w ramach XI osi priorytetowej Włączenie społeczne RPO WiM 2014-2020.	Czy zaplanowane interwencje w ramach XI osi priorytetowej RPO WiM 2014-2020 są adekwatne do problemów i wyzwań województwa warmińsko-mazurskiego w zakresie włączenia społecznego?	Jakie główne problemy społeczne i zdrowotne identyfikowano w województwie warmińsko-mazurskim w 2013 roku?	Na czym polegały najważniejsze problemy w obszarze społecznym i zdrowotnym w regionie? Z czego one wynikały? Jakie czynniki warunkowały sytuację społeczną i zdrowotną w regionie?	
j.w.	j.w.	Czy, a jeśli tak, w jaki sposób, uwzględniono zidentyfikowane problemy społeczne i zdrowotne	Proszę ocenić, w jakim stopniu założenia interwencji w osi XI są	

		przy tworzeniu logiki interwencji w osi XI RPO WiM?	adekwatne do problemów regionu w zakresie włączenia społecznego?	
j.w.	Jakich działań zabrakło w kontekście problemów i wyzwań województwa oraz zdiagnozowanych potrzeb jego mieszkańców?	Jakie działania okazały się najważniejsze z punktu widzenia potrzeb i wyzwań regionu? Z czego to wynikało?	Jakich działań zabrakło w kontekście problemów i wyzwań społecznych i zdrowotnych regionu? Z czego to wynikało?	
j.w.	Czy przeznaczona alokacja i jej podział na poszczególne działania XI osi priorytetowej RPO WiM 2014-2020 jest adekwatna do zapotrzebowania województwa i potencjalnych beneficjentów?	Czy alokacja i jej podział na działania osi XI były wystarczające z punktu widzenia potrzeb i wyzwań regionu?	W których działaniach/poddziałaniach zapotrzebowanie na środki finansowe było największe, a w których najmniejsze? Z czego to wynikało?	
A. Obszar I – Analiza zmiany sytuacji województwa	Jak sformułowano założenia interwencji w	Czy, a jeśli tak, w jaki sposób zmieniano zapisy Programu w osi	Jakie główne modyfikacje wprowadzono? Czy	

warmińsko-mazurskiego w obszarze włączenia społecznego oraz ewentualnych zmian regulacji prawnych w przedmiotowym zakresie w okresie realizacji RPO WiM 2014-2020.	tym obszarze na poziomie strategicznym i programowym? Czy i jakim modyfikacjom ulegały w okresie 2014-2020 i dlaczego? Jakie przesłanki stały za modyfikacjami?	XI w latach 2014-2020? Z czego one wynikały?	wprowadzone modyfikacje przyniosły oczekiwane efekty?	
j.w.	Jakie zmiany zaszyły w obszarze włączenia społecznego w analizowanym zakresie czasowym?	Jakie najważniejsze zmiany w sytuacji społecznej i zdrowotnej dostrzega Pan/Pani w regionie od 2013 roku?	▪ Proszę wskazać te obszary, w których poprawa sytuacji była największa? ▪ Proszę wskazać te obszary, w których poprawa sytuacji nie miała miejsce? ▪ Proszę wskazać te obszary, w których sytuacja pogorszyła się, mimo podjętej interwencji? ▪ W jakim stopniu realizacja Programu w osi XI wpłynęła na wystąpienie	

			poprawy w obszarze społecznym i zdrowotnym? ▪ Jakie działania (poza RPO WiM 2014-2020) podejmowano w zakresie włączenia społecznego?	
j.w.	Czy nastąpiły zmiany w otoczeniu prawnym, które miały wpływ na realizację RPO WiM 2014-2020 w badanym obszarze?	Czy, a jeśli tak, na proces realizacji wsparcia w osi XI RPO WiM wpływały zmiany otoczenia prawnego?	▪ Jakie zmiany uwarunkowań prawnych wpływały na realizację wsparcia w osi XI? Na czym one polegały? ▪ W jaki sposób zmieniała się logika wsparcia w osi XI pod wpływem zmian prawnych?	
j.w.	Jakie bariery zewnętrzne wpływały na realizację RPO WiM 2014-2020 i w jaki sposób?	Jakie bariery, uwarunkowania zewnętrzne wpływały na realizację wsparcia w osi XI RPO WiM? W jaki sposób?	▪ Z czego to wynikało? ▪ W jaki sposób pandemia COVID-19 wpłynęła na realizację wsparcia w osi XI? Jakie skutki przyniosła	

			pandemia w kontekście włączenia społecznego?	
j.w.	Jaka jest skuteczność osiągnięcia założonych celów interwencji (wskaźników)? Jakie czynniki determinowały skuteczność wsparcia oferowanego w ramach RPO WiM 2014-2020?	Czy przy obecnym etapie możliwe jest osiągnięcie zakładanych wartości wskaźników? Jeśli nie, dlaczego? Które wskaźniki mają wartości odbiegające od zakładanych poziomów?	Co należy zrobić, aby zniwelować ryzyko nieosiągnięcia zakładanych wartości wskaźników?	
j.w.	j.w.	Czy funkcjonujący system wskaźników w trafny sposób odzwierciedla wsparcie w ramach osi XI RPO WiM? Jeśli nie, dlaczego?	Jak powinien wyglądać system monitorowania przedmiotowego wsparcia w perspektywie 2021-2027?	
A. Obszar V – Optymalizacja oraz ukierunkowanie wsparcia na włączenie społeczne w województwie warmińsko-mazurskim		Jakie zmiany powinny być uwzględnione w logice interwencji w obszarze infrastruktury zdrowotnej i społecznej w nowej perspektywie finansowej?	Jak powinna wyglądać logika interwencji w latach 2021-2027? Dlaczego?	

j.w.		Czy pojawiły się nowe zagadnienia/obszary, które wymagają objęcia wsparciem Programu w perspektywie finansowej 2021-2027?		

Eksperti

OBSZAR BADAWCZY	PYTANIE BADAWCZE	PYTANIE OGÓLNE	PYTANIA SZCZEGÓŁOWE
A. Obszar I – Analiza zmiany sytuacji województwa warmińsko-mazurskiego w obszarze włączenia	Jakie zmiany zaszły w obszarze włączenia społecznego w analizowanym zakresie czasowym?	1. Jakie są Pana/Pani zdaniem największe potrzeby w obszarze zdrowotnym i społecznym w regionie?	Z czego wynikają wymienione potrzeby w obszarze zdrowotnym i społecznym?

OBSZAR BADAWCZY	PYTANIE BADAWCZE	PYTANIE OGÓLNE	PYTANIA SZCZEGÓŁOWE
społecznego oraz ewentualnych zmian regulacji prawnych w przedmiotowym zakresie w okresie realizacji RPO WiM 2014-2020.			
j.w.	j.w.	2. W jakim stopniu inwestycje dofinansowane w ramach osi XI odpowiadały najważniejszym potrzebom regionu w obszarze zdrowotnym i społecznym?	Proszę podać przykłady projektów, które Pana/Pani zdaniem w największym stopniu odpowiadały potrzebom regionu w obszarze zdrowotnym i społecznym Czy dostrzega Pan/Pani projekty, które uzyskały dofinansowanie w ramach osi XI, a nie były trafne z punktu widzenia potrzeb regionu? Czy potrafi Pan/Pani wskazać projekty wyróżniające się stosowaniem dobrych praktyk, które mogłyby stanowić przykład dla innych Beneficjentów?
j.w.	j.w.	3. Jak wygląda proces oceny wniosków o dofinansowanie w ramach osi XI RPO WiM?	Jak ocenia Pan/Pani przygotowanie Wnioskodawców do aplikowania o środki w ramach osi XI? Co sprawiało Wnioskodawcom największe problemy, trudności? Jak ocenia Pan/Pani system oceny wniosków o dofinansowanie? Czy system ten pozwala wybrać do

OBSZAR BADAWCZY	PYTANIE BADAWCZE	PYTANIE OGÓLNE	PYTANIA SZCZEGÓŁOWE
			dofinansowania najlepsze projekty punktu widzenia potrzeb regionu? ▪ Jakie kryteria brane są pod uwagę przy ocenie wniosków o dofinansowanie w ramach Działania 9.1? ▪ Jakie elementy Pana/Pani zdaniem należy zmienić, aby ulepszyć system oceny wniosków o dofinansowanie w przyszłej perspektywie finansowej?

Beneficjenci

OBSZAR BADAWCZY	PYTANIE OGÓLNE	PYTANIA SZCZEGÓŁOWE	TYP RESPONDENTA
C.5. Efektywność i trwałość wsparcia w ramach XI osi priorytetowej RPO WiM 2014-2020	Z jakich powodów przystąpili Państwo do realizacji projektu w ramach osi XI?	▪ Jakie problemy i potrzeby skłoniły Państwa do zaprojektowania tego przedsięwzięcia? ▪ W jaki sposób identyfikowali Państwo problemy/potrzeby, które stały się powodem uruchomienia projektu?	Beneficjenci
j.w.	Jakie założenia, cele zostały przyjęte w ramach realizowanego przez Państwa projektu?	▪ Jakie działania zostały podjęte w ramach projektu? Dlaczego? ▪ Jaka była grupa docelowa projektu? ▪ Jak oceniają Państwo trafność projektu? Czy właściwie Państwo zidentyfikowali potrzeby/problemy? Jeśli nie, dlaczego tak się stało?	j.w.

OBSZAR BADAWCZY	PYTANIE OGÓLNE	PYTANIA SZCZEGÓŁOWE	TYP RESPONDENTA
		▪ Czy w czasie realizacji projektu wystąpiły nieoczekiwane sytuacje lub zdarzenia, które wpłynęły na realizację projektu i które wymagały zmiany w pierwotnie przyjętych założeniach projektu? ▪ Jakie uwarunkowania w największym stopniu wpływały na realizację wsparcia? ▪ Z jakimi barierami spotkali się Państwo w procesie realizacji projektu?	
j.w.	Jak oceniają Państwo skuteczność realizacji projektu? Jakie efekty Państwo zauważacie? Jakie efekty planowaliście Państwo osiągnąć?	▪ Co zmieniło się w sytuacji grup docelowych, dzięki realizacji projektu? Czy jest to trwała zmiana, czy tymczasowa? ▪ Czego nie udało się osiągnąć w ramach projektu? Dlaczego? ▪ Jakie negatywne zjawiska w obszarze włączenia społecznego zostały zniwelowane (w całości lub częściowo - w jakim stopniu) dzięki projektowi? ▪ Czy w wyniku realizacji projektu ujawniły się niezamierzone efekty (negatywne/ pozytywne) w obszarze włączenia społecznego? Jakie? Jeżeli wystąpiły negatywne efekty to dlaczego i jak należy je ograniczyć? ▪ Czy i w jakim stopniu osiągnięte efekty projektu udałoby się zrealizować bez przyznanego wsparcia w ramach osi XI RPO WiM 2014-2020?	j.w.
j.w.	Czy osiągnięte zostaną zakładane wartości wskaźników produktu i rezultatu? Czy uda się je osiągnąć w założonej	▪ Jakimi były największe trudności w osiągnięciu zakładanych wartości wskaźników?	j.w.

OBSZAR BADAWCZY	PYTANIE OGÓLNE	PYTANIA SZCZEGÓŁOWE	TYP RESPONDENTA
	perspektywie czasowej? Jeśli nie, to jakie są tego przyczyny?		
j.w.	Jakie dobre praktyki zastosowano w realizowanym projekcie?	▪ Które elementy projektu wyróżniają się i zasługują na kontynuowanie w innych projektach? ▪ Jak wskazane dobre praktyki wpłynęły na realizację projektu, w szczególności na skuteczność i efektywność projektu?	j.w.

CASE STUDY

OBSZAR BADAWCZY	PYTANIE OGÓLNE	PYTANIA SZCZEGÓŁOWE	TYP RESPONDENTA
C.5. Efektywność i trwałość wsparcia w ramach XI osi priorytetowej RPO WiM 2014-2020	Z jakich powodów przystąpili Państwo do realizacji projektu w ramach osi XI?	▪ Jakie problemy i potrzeby skłoniły Państwa do zaprojektowania tego przedsięwzięcia? ▪ W jaki sposób identyfikowali Państwo problemy/potrzeby, które stały się powodem uruchomienia projektu?	Beneficjenci

OBSZAR BADAWCZY	PYTANIE OGÓLNE	PYTANIA SZCZEGÓŁOWE	TYP RESPONDENTA
j.w.	Jakie założenia, cele zostały przyjęte w ramach realizowanego przez Państwa projektu?	Jakie działania zostały podjęte w ramach projektu? Dlaczego? Jaka była grupa docelowa projektu? Jak oceniają Państwo trafność projektu? Czy właściwie Państwo zidentyfikowali potrzeby/problemy? Jeśli nie, dlaczego tak się stało? Czy w czasie realizacji projektu wystąpiły nieoczekiwane sytuacje lub zdarzenia, które wpłynęły na realizację projektu i które wymagały zmiany w pierwotnie przyjętych założeniach projektu? Jakie uwarunkowania w największym stopniu wpływały na realizację wsparcia? Z jakimi barierami spotkali się Państwo w procesie realizacji projektu?	j.w.
j.w.	Jak oceniają Państwo skuteczność realizacji projektu? Jakie efekty Państwo zauważacie? Jakie efekty planowaliście Państwo osiągnąć?	Co zmieniło się w sytuacji grup docelowych, dzięki realizacji projektu? Czy jest to trwała zmiana, czy tymczasowa? Czego nie udało się osiągnąć w ramach projektu? Dlaczego? Jakie negatywne zjawiska w obszarze włączenia społecznego zostały zniwelowane (w całości lub częściowo - w jakim stopniu) dzięki projektowi? Czy w wyniku realizacji projektu ujawniły się niezamierzone efekty (negatywne/ pozytywne) w obszarze włączenia społecznego? Jakież? Jeżeli wystąpiły negatywne efekty to dlaczego i jak należy je ograniczyć? Czy i w jakim stopniu osiągnięte efekty projektu udałoby się zrealizować bez przyznanego wsparcia w ramach osi XI RPO WiM 2014-2020?	j.w.

OBSZAR BADAWCZY	PYTANIE OGÓLNE	PYTANIA SZCZEGÓŁOWE	TYP RESPONDENTA
j.w.	Czy osiągnięte zostaną zakładane wartości wskaźników produktu i rezultatu? Czy uda się je osiągnąć w założonej perspektywie czasowej? Jeśli nie, to jakie są tego przyczyny?	Jakie były największe trudności w osiągnięciu zakładanych wartości wskaźników?	j.w.
j.w.	Jakie dobre praktyki zastosowano w realizowanym projekcie?	Które elementy projektu wyróżniają się i zasługują na kontynuowanie w innych projektach? Jak wskazane dobre praktyki wpłynęły na realizację projektu, w szczególności na skuteczność i efektywność projektu?	j.w.

FGI/FGIO

Dzień dobry,

Nazywam się ... i reprezentuję agencję badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego realizuje badanie pn. „Wpływ interwencji RPO WiM 2014-2020 na promowanie włączenia społecznego, walkę z ubóstwem i wszelką dyskryminacją w województwie warmińsko-mazurskim”.

Celem głównym badania jest ocena dotychczasowego oraz potencjalnego wpływu wsparcia udzielanego w ramach XI osi priorytetowej „Włączenie społeczne” RPO WiM 2014-2020 na promowanie włączenia społecznego, walkę z ubóstwem i wszelką dyskryminacją w województwie warmińsko-mazurskim.

Badanie jest anonimowe, co oznacza, że odbiorcy wyników badania nie będą mieli możliwości powiązania udzielonych odpowiedzi z poszczególnymi uczestnikami. Dlatego proszę o szczerze i przemyślane wypowiedzi.

Nasza dzisiejsza rozmowa zostanie zarejestrowana, byśmy nie pominęli żadnego ważnego szczegółu na etapie analizy. Czy wyraża Pan/Pani zgodę na nagrywanie naszej rozmowy?

FGI – usługi zdrowotne

Rzeczpospolita
Polska

Zdrowe życie, czysty zysk

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

PYTANIE OGÓLNE	PYTANIA SZCZEGÓŁOWE
1. Jakie są Państwa zdaniem największe potrzeby w obszarze zdrowotnym i społecznym w regionie?	▪ Z czego wynikają wymienione potrzeby w obszarze zdrowotnym i społecznym?
2. Jak zmieniały się potrzeby województwa warmińsko-mazurskim w obszarze zdrowotnym i społecznym w latach 2014-2020?	▪ W jakim stopniu inwestycje dofinansowane ze środków osi XI RPO WiM wpływały na zmianę sytuacji w regionie? W których obszarach ten wpływ był największy, a w których najmniejszy? ▪ Jakie są największe korzyści wynikające z realizacji projektów w ramach XI osi priorytetowej RPO WiM 2014-2020?
3. Jakie potrzeby Pana/Pani zdaniem będą nabierać i tracić na znaczeniu w latach 2021-2027 w obszarze usług zdrowotnych i społecznych w regionie?	▪ Jakie czynniki będą warunkować kształtowanie się potrzeb regionu w obszarze usług zdrowotnych i społecznych? ▪ Jakie będą konsekwencje ewolucji potrzeb regionu w obszarze usług zdrowotnych i społecznych?
4. Jak powinna wyglądać logika interwencji w odniesieniu do obszaru społecznego i zdrowotnego w perspektywie finansowej 2021-2027?	▪ Na jakich potrzebach powinna skupiać się interwencja w obszarze usług społecznych i zdrowotnych w nowej perspektywie finansowej? ▪ Jakie typy projektów powinny być w sposób szczególny wspierane? ▪ Jakie podmioty powinny być traktowane priorytetowo w kontekście udzielania dofinansowania na realizację wsparcia w obszarze zdrowotnym i społecznym? ▪ Jak zapewnić kompleksowość działań w obszarze usług społecznych i zdrowotnych w nowej perspektywie finansowej?

FGI – ekonomia społeczna

PYTANIE OGÓLNE	PYTANIA SZCZEGÓŁOWE
1. Jakież są Państwa zdaniem największe potrzeby w ekonomii społecznej w regionie?	▪ Z czego wynikają wymienione potrzeby w obszarze ekonomii społecznej?
2. Jak zmieniały się potrzeby województwa warmińsko-mazurskim w obszarze ekonomii społecznej w latach 2014-2020?	▪ W jakim stopniu inwestycje dofinansowane ze środków osi XI RPO WiM wpływały na zmianę sytuacji w regionie? W których obszarach ten wpływ był największy, a w których najmniejszy? ▪ W jaki sposób rozwój ekonomii społecznej w regionie przyczyniał się do niwelowania wykluczenia społecznego w regionie? ▪ Jakież są największe korzyści wynikające z realizacji projektów w ramach osi priorytetowej RPO WiM 2014-2020?
3. Jakież potrzeby Pana/Pani zdaniem będą nabierać i tracić na znaczeniu w latach 2021-2027 w obszarze ekonomii społecznej w regionie?	▪ Jakież czynniki będą warunkować kształtowanie się potrzeb regionu w obszarze ekonomii społecznej? ▪ Czy dostrzegają Państwo nowe źródła wykluczeń społecznych, którymi powinna zająć się ekonomia społeczna?
4. Jak powinna wyglądać logika interwencji w odniesieniu do obszaru ekonomii społecznej w perspektywie finansowej 2021-2027?	▪ Na jakich potrzebach powinna skupiać się interwencja w obszarze ekonomii społecznej w nowej perspektywie finansowej? ▪ Jakiego typu projektów powinny być w sposób szczególny wspierane? ▪ W jaki sposób należy zachęcać do nawiązywania współpracy trójsektorowej?

CATI/CAWI Z UCZESTNIKAMI PROJEKTÓW

Dzień Dobry. Nazywam się [ANKIETER] i jestem pracownikiem (nazwa firmy badawczej). Czy mógłbym (mogłabym) porozmawiać z Panem(ią) [IMIĘ I NAZWISKO RESPONDENTA Z BAZY]?

Ankieter: jeszcze raz odczytać jeśli zmiana rozmówcy: Dzień Dobry. Nazywam się [ANKIETER] i jestem pracownikiem _____

Na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego prowadzimy badanie wśród osób, które uczestniczyły w projektach finansowanych z osi XI RPO WiM 2014-2020. Celem tego badania jest sprawdzenie skuteczności wsparcia. Według informacji otrzymanych z (nazwa instytucji) od [MIESIĄC I ROK ROZPOCZĘCIA UDZIAŁU W PROJEKCIE Z BAZY] do [MIESIĄC I ROK ZAKOŃCZENIA UDZIAŁU W PROJEKCIE Z BAZY] uczestniczył(a) Pan(i) w projekcie o nazwie [NAZWA PROJEKTU Z BAZY] realizowanym przez [NAZWA WNIOSKODAWCY]¹⁴. Przystępując do tego projektu wyraził(a) Pan(i) zgodę na uczestnictwo w badaniu oraz na przekazanie danych niezbędnych do przeprowadzenia tego wywiadu.

Dyspozycja dla Ankietera: Jeśli pojawi się prośba o potwierdzenie, uwierzytelnienie badania, proszę respondentowi przesłać list uwierzytelniający dołączony do materiałów nt. badania.

Pana/i dane osobowe przetwarzane są zgodnie z Ustawą o ochronie danych osobowych oraz RODO. [Tylko w przypadku CATI] Nasza rozmowa będzie nagrywana w celu kontroli mojej pracy.

W związku z realizacją wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych „RODO”), informujemy o zasadach przetwarzania Pani/Pana danych osobowych oraz o przysługujących Pani/Panu prawach z tym związanych.

¹⁴ Podanie wszystkich danych dotyczących nazwy projektu, daty zakończenia udziału w projekcie, a także nazwy beneficjenta projektu jest niezbędne, aby respondent przypomniął sobie o jaki projekt i jaką sytuację pytamy. Jest to warunkiem udzielenia właściwych odpowiedzi w trakcie ankiety.

Poniższe zasady stosuje się począwszy od 25 maja 2018 roku.

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Województwo Warmińsko – Mazurskie reprezentowane przez Zarząd Województwa Warmińsko – Mazurskiego pełniący rolę Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Warmińsko – Mazurskiego na lata 2014-2020, ul. E. Plater 1, 10-562 Olsztyn
2. Administrator powołał Inspektora Ochrony Danych, z którym kontakt jest możliwy pod adresem email: iod@warmia.mazury.pl. Dodatkowo informacje w przedmiocie przetwarzania danych osobowych można uzyskać od podmiotu, któremu administrator powierzył przetwarzanie danych pod adresem email: office@openfield.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacji badania ewaluacyjnego pt. „Wpływ interwencji RPO WiM 2014-2020 na promowanie włączenia społecznego, walkę z ubóstwem i wszelką dyskryminacją w województwie warmińsko-mazurskim” na zlecenie Województwa Warmińsko-Mazurskiego reprezentowanego przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Celem badania jest ocena dotychczasowego oraz potencjalnego wpływu wsparcia udzielanego w ramach XI osi priorytetowej „Włączenie społeczne” RPO WiM 2014-2020 na promowanie włączenia społecznego, walkę z ubóstwem i wszelką dyskryminacją w województwie warmińsko-mazurskim.
4. Dane osobowe przetwarzane będą na podstawie art. 54-57 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. U. UE L Nr 347/320, ze zm.)
5. Dane osobowe będą przekazane następującym odbiorcom: „Openfield” Sp. z o.o., ul. Ozimska 4/7, 45-057 Opole, z którą administrator danych osobowych zawarł umowę na świadczenie usług w celu przeprowadzenia badania ewaluacyjnego wskazanego w pkt 3. Dane zostały powierzone do przetwarzania na podstawie art. 28 RODO.
6. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celów określonych w pkt 3.

7. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące uprawnienia: prawo dostępu do danych osobowych, w tym prawo do uzyskania kopii tych danych, prawo do żądania sprostowania, prawo do żądania usunięcia danych osobowych, prawo do żądania ograniczenia przetwarzania danych osobowych, prawo do przenoszenia danych osobowych, prawo sprzeciwu wobec przetwarzania.
8. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych
9. Pani/Pana dane mogą być przetwarzane w sposób zautomatyzowany i nie będą profilowane.

PYTANIA WPROWADZAJĄCE

0. W ramach, którego działania/poddziałania uczestnik brał udział w projekcie [ANKIETER UZUPEŁNIA TO SAMODZIELNIE KORZYSTAJĄC Z BAZY]:

- ☐ Poddziałanie: 11.1.1 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekty konkursowe
- ☐ Poddziałanie: 11.1.2 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji – projekt ZIT Olsztyn
- ☐ Poddziałanie: 11.1.3 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekt ZIT Ełk
- ☐ Poddziałanie 11.2.1 Ułatwienie dostępu do usług zdrowotnych – projekty konkursowe
- ☐ Poddziałanie 11.2.2 Ułatwienie dostępu do usług zdrowotnych – projekt ZIT Olsztyn
- ☐ Poddziałanie 11.2.3 Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym – projekty konkursowe
- ☐ Poddziałanie 11.2.4 Ułatwienie dostępu do usług społecznych – projekt ZIT Olsztyn
- ☐ Poddziałanie 11.2.5 Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym – projekt ZIT Ełk
- ☐ Poddziałanie 11.3.1 Wsparcie przedsiębiorczości społecznej
- ☐ Poddziałanie 11.3.2 Koordynacja ekonomii społecznej w regionie

1. Proszę spróbować sobie przypomnieć czy w momencie rozpoczęcia udziału w tym projekcie tj. (ROK I MIESIĄC ROZPOCZĘCIA UDZIAŁU W PROJEKCIE Z BAZY):

Uwaga: w pytaniu możliwe jest udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi.

- ☐ Był(a) Pan(i) zarejestrowany(a) w urzędzie pracy jako bezrobotny(a)
- ☐ Nie pracował(a) Pan(i), ale nie był(a) Pan(i) zarejestrowany w urzędzie pracy
- ☐ Prowadził(a) Pan(i) własną działalność gospodarczą
- ☐ Był(a) Pan(i) regularnym pracownikiem, ale nie we własnej firmie, a podstawą zatrudnienia była umowa o pracę
- ☐ Był(a) Pan(i) regularnym pracownikiem, ale nie we własnej firmie, a podstawą zatrudnienia była umowa cywilno-prawna
- ☐ Pracował(a) Pan(i) dorywczo
- ☐ Prowadził(a) Pan(i) własne gospodarstwo rolne
- ☐ Pomagał(a) Pan(i) w rodzinnej działalności gospodarczej lub gospodarstwie rolnym
- ☐ Był(a) Pan(i) na płatnym stażu lub praktyce
- ☐ Żadne z powyższych (dopytać i odnotować)
- ☐ (NIE CZYTAĆ) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi - **zakończyć - wywiad nieefektywny**

PYTANIA O SYTUACJĘ PRZED PROJEKTEM

2. Na podstawie jakiej umowy był(a) Pan(i) wtedy zatrudniony/a?

- a) Umowy o pracę na czas nieokreślony
- b) Umowy o pracę na czas określony
- c) Umowy o dzieło/zlecenie zawartej na co najmniej 3 miesiące lub dłuższy okres
- d) Umowy o dzieło/zlecenie zawartej na okres krótszy niż 3 miesiące
- e) Samozatrudnienie/działalność gospodarcza na zasadach ogólnych
- f) Innej umowy (dopytać i odnotować)
- g) Pracował(a) Pan(i) ale bez umowy
- h) (NIE CZYTAĆ) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi

3. W jakim wymiarze godzinowym Pan(i) wtedy pracował (proszę podać liczbę godzin w tygodniu):

.....

Dla osób, które w pyt. 2 wskazały a) lub b):

4. W jakim wymiarze etatu Pan(i) wtedy pracował(a)?

- a) W pełnym / na cały etat, ale chciał(a) Pan(i) pracować na część etatu
- b) W pełnym/na cały etat, przy czym nie chciał(a) Pan(i) pracować na część etatu
- c) W niepełnym / na część etatu, ale chciał(a) Pan(i) pracować na pełen etat
- d) W niepełnym / na część etatu, przy czym nie chciał(a) Pan(i) pracować na pełen etat
- e) (NIE CZYTAĆ) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi

- 5. Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10 jak oceniał(a) Pan(i) poziom otrzymywanego wynagrodzenia w tamtym momencie? (tj. przed udziałem w projekcie), gdzie 1 oznacza - „wynagrodzenie było za niskie w stosunku do wykonywanej pracy”, a 10 oznacza, że „wynagrodzenie było adekwatne do wykonywanej pracy”.**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

PYTANIA O SYTUACJĘ PO PROJEKCIE

Proszę teraz spróbować sobie przypomnieć swoją sytuację sześć miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie tj. w (Podać datę określoną jako: ROK I MIESIĄC ZAKOŃCZENIA UDZIAŁU W PROJEKCIE Z BAZY + 6 miesięcy). Kolejne pytania będą dotyczyły właśnie tego okresu.

- 6. Czy wtedy pracował(a) Pan(i) w jakiegokolwiek formie, w tym odbywał(a) staż, prowadził(a) działalność gospodarczą lub rolniczą?**

- ☐ Tak
- ☐ Nie – przejść do pytania nr 18
- ☐ (NIE CZYTAĆ) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi

- 7. W jakiej formie był(a) Pan(i) wtedy zatrudniony/a?**

Uwaga: w pytaniu możliwe jest udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi.

- ☐ Prowadził(a) Pan(i) własną działalność gospodarczą

- ☐ Był(a) Pan(i) regularnym pracownikiem, ale nie we własnej firmie, a podstawą zatrudnienia była umowa o pracę
- ☐ Był(a) Pan(i) regularnym pracownikiem, ale nie we własnej firmie, a podstawą zatrudnienia była umowa cywilno-prawna
- ☐ Był(a) Pan(i) regularnym pracownikiem, ale nie we własnej firmie, a Pana/Pani zarobki w ujęciu miesięcznym nie przekraczały minimalnego wynagrodzenia za pracę
- ☐ Pracował(a) Pan(i) dorywczo
- ☐ Prowadził(a) Pan(i) własne gospodarstwo rolne
- ☐ Pomagał(a) Pani(i) w rodzinnej działalności gospodarczej lub gospodarstwie rolnym
- ☐ Był(a) Pan(i) na płatnym stażu lub praktyce
- ☐ W innej formie (*dopytać i odnotować*)
- ☐ (NIE CZYTAĆ) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi

8. Na podstawie jakiej umowy był(a) Pan(i) wtedy zatrudniony/a?

- ☐ Umowy o pracę na czas nieokreślony
- ☐ Umowy o pracę na czas określony
- ☐ Umowy o dzieło/zlecenie zawartej na co najmniej 3 miesiące lub dłuższy okres
- ☐ Umowy o dzieło/zlecenie zawartej na okres krótszy niż 3 miesiące
- ☐ Samozatrudnienie/działalność gospodarcza na zasadach ogólnych
- ☐ Innej umowy (*dopytać i odnotować*)
- ☐ Pracował(a) Pan(i) ale bez umowy
- ☐ (NIE CZYTAĆ) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi

9. W jakim wymiarze godzinowym Pan(i) wtedy pracował (proszę podać liczbę godzin w tygodniu):

.....

Dla osób, które w pyt. 8 wskazały a) lub b):

10. W jakim wymiarze etatu Pan(i) wtedy pracował(a)?

- ☐ W pełnym / na cały etat, ale chciał(a) Pan(i) pracować na część etatu
- ☐ W pełnym/na cały etat, przy czym nie chciał(a) Pan(i) pracować na część etatu
- ☐ W niepełnym / na część etatu, ale chciał(a) Pan(i) pracować na pełen etat
- ☐ W niepełnym / na część etatu, przy czym nie chciał(a) Pan(i) pracować na pełen etat

☐ (NIE CZYTAĆ) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi

11. Czy w tamtym okresie (tj. sześć miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie) zmieniał(a) Pan(i) pracę lub stanowisko?

☐ Tak

☐ Nie – przejść do pyt. nr 13

☐ (NIE CZYTAĆ) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi

12. W jakim stopniu udział w projekcie przyczynił się do tej zmiany? Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza "w ogóle się nie przyczynił", a 10 oznacza, że "bardzo się przyczynił".

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

13. Czy w wyniku tej zmiany:	Tak	Nie	(NIE CZYTAĆ) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi
a) Zmienił(a) Pan(i) pracę na wymagającą wyższych kwalifikacji/ kompetencji/ umiejętności wiążącą się z większą odpowiedzialnością?			
b) Zmienił(a) Pan(i) stanowisko na wyższe lub wymagające wyższych kwalifikacji/kompetencji/umiejętności wiążące się z większą odpowiedzialnością?			
c) Wzrosły Pana/Pani zarobki?			
d) Ma Pan/Pani większą satysfakcję z pracy?			
e) Ma Pan/Pani większe możliwości rozwoju zawodowego?			
f) Miał(a) Pan(i) poczucie większego bezpieczeństwa zatrudnienia – bez zagrożenia zwolnieniem			

g) Nastąpiły jakieś niekorzystne dla Pana/Pani skutki tej zmiany zawodowej? (jakich?)			

14. Czy w tamtym okresie (tj. sześć miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie) ubiegał(a) się Pan(i) o:

Uwaga: w pytaniu możliwe jest udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi.

- ☐ korzystniejszą umowę z dotychczasowym pracodawcą
- ☐ awans w dotychczasowym miejscu pracy
- ☐ pracę u innego pracodawcy
- ☐ żadne z powyższych – przejść do pyt. nr 14

1.1. [jeśli co najmniej jedno tak] Co było głównym motywem do podjęcia takich działań?

Uwaga: w pytaniu możliwe jest udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi, max 3.

- ☐ korzyści finansowe
- ☐ bardziej stabilne zatrudnienie
- ☐ korzyści pozafinansowe
- ☐ powody związane z samorozwojem
- ☐ utrata zatrudnienia
- ☐ zagrożenie zwolnieniem
- ☐ kondycja finansowa pracodawcy
- ☐ inne powody, jakie?.....

15. Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10 jak oceniał(a) Pan(i) poziom otrzymywanego wynagrodzenia w tamtym momencie? (tj. 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie), gdzie 1 oznacza - „wynagrodzenie było za niskie w stosunku do wykonywanej pracy”, a 10 oznacza, że „wynagrodzenie było adekwatne do wykonywanej pracy”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

16. Proszę o całościową ocenę wpływu projektu Pana/Pani sytuację zawodową – tę w [Data 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie] i obecną. Proszę o odpowiedzi na skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza "brak korzystnego wpływu", a 10 oznacza, że "bardzo duży korzystny"

wpływ". „Korzystny wpływ” proszę rozumieć szeroko – jest to np. wpływ na poszukiwanie lub posiadanie pracy, rozwój kariery, pozycję zawodową, przydatność umiejętności zdobytych w projekcie itp.

		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Wpływ na Pana/Pani sytuację zawodową po pół roku od zakończenia udziału w projekcie.											
	Wpływ na Pana/Pani dzisiejszą sytuację zawodową.											

17. Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10 jak oceniał(a) Pan(i) wpływ udziału w projekcie na swoje umiejętności zawodowe? Na skali „1” oznacza – „brak wpływu udziału w projekcie na moje umiejętności zawodowe”, a „10” oznacza „udział w projekcie miał bardzo duży wpływ na moje umiejętności zawodowe”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

18. Czy efekty udziału w projekcie w Pana(i) odczuciu są nadal widoczne?

- ☐ Zdecydowanie tak
- ☐ Raczej tak
- ☐ Trudno powiedzieć (nie czytać)
- ☐ Raczej nie
- ☐ Zdecydowanie nie

19. Czy w Pana(i) ocenie, oprócz tych działań, w których Pan/i brał/a udział w projekcie, należałoby w podobnych projektach wprowadzić jeszcze inne działania, które odpowiadałyby na potrzeby osób znajdujących się w podobnej do Pana/Pani sytuacji?

- ☐ Nie. To w czym uczestniczyłem/am było wystarczające.
- ☐ Tak. Powinno się wprowadzić nowe działania

19.1. Jakie działania należy wprowadzić?

PYTANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTU W RAMACH PODDZIAŁAŃ 11.1.1, 11.1.2 I

11.1.3

20. Proszę sobie przypomnieć jakiego rodzaju wsparcie otrzymali Państwo w ramach projektu:

Uwaga: w pytaniu możliwe jest udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi.

- ☐ szkolenie/kurs
- ☐ studia licencjackie/magisterskie/studia doktoranckie/kształcenie podyplomowe
- ☐ zajęcia dodatkowe
- ☐ doskonalenie zawodowe
- ☐ staż/ praktyka, przygotowanie zawodowe dorosłych
- ☐ doradztwo zawodowe i poradnictwo psychologiczne
- ☐ pośrednictwo pracy
- ☐ trener pracy
- ☐ usługi asystenckie
- ☐ turnus rehabilitacyjny
- ☐ finansowanie kosztu badań lekarskich związanych z podjęciem zatrudnienia
- ☐ opieka nad dzieckiem do lat 3/ refundacja kosztów opieki nad dziećmi do lat 7 lub inną osobą zależną
- ☐ program zdrowotny/usługa zdrowotna/medyczna
- ☐ zwrot kosztów przejazdu, zakwaterowania
- ☐ wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy
- ☐ zatrudnienie wspomagane, czyli wsparcie osoby z niepełnosprawnością na wszystkich etapach zdobycia i utrzymania pracy.
- ☐ inne, jakie?.....

21. Proszę ocenić w skali 1-10, efektywność form wsparcia, z których Pan/Pani korzystał w ramach projektu pod kątem tego, w jaki stopniu poprawiły one Pana/Pani sytuację społeczno-zawodową? 1 oznacza brak efektywności, a 10 wysoką efektywność

Forma wsparcia	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Trudno powiedzieć	Nie korzystałem
szkolenie/kurs												
studia licencjackie/magisterskie/studia doktoranckie/kształcenie podyplomowe												
zajęcia dodatkowe												
doskonalenie zawodowe												
staż/ praktyka, przygotowanie zawodowe dorosłych												
doradztwo zawodowe i poradnictwo psychologiczne												
pośrednictwo pracy												
trener pracy												
usługi asystenckie												
turnus rehabilitacyjny												
finansowanie kosztu badań lekarskich związanych z podjęciem zatrudnienia												
opieka nad dzieckiem do lat 3/ refundacja kosztów opieki nad dziećmi do lat 7 lub inną osobą zależną												
program zdrowotny/usługa zdrowotna/medyczna												
zwrot kosztów przejazdu, zakwaterowania												
wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy												
zatrudnienie wspomagane, czyli wsparcie osoby z niepełnosprawnością na wszystkich etapach zdobycia i utrzymania pracy.												
inne, jakie?.....												

22. Czy w Pana/Pani ocenie realizowane działania w projekcie były dopasowane do Pana/Pani potrzeb?

- a) Tak
b) Nie

c) (NIE CZYTAĆ) Nie wiem, nie pamiętam lub odmowa odpowiedzi

Dla osób, które wskazały 22. b)

22.1 Co należałoby zmienić / wprowadzić / dodać do wsparcia aby było ono lepiej dopasowane do Pana/Pani potrzeb?

.....

23. Jakie Pana(i) potrzeby, wynikające z otrzymanego wsparcia nie zostały zaspokojone w projekcie?

.....

24. Czy na początku Pana/Pani udziału w projekcie przeprowadzono z Panem/Panią rozmowę o Pana/Pani potrzebach i o tym, jakie działania w projekcie byłyby dla Pana/Pani najlepsze?

- a) Tak
- b) Nie
- c) (NIE CZYTAĆ) Trudno powiedzieć, nie pamiętam

25. Czy na początku Pana/Pani udziału w projekcie miał/a Pan/i wybór w jakich działaniach weźmie Pan/i udział – np. zaproponowano Panu/Pani tematy szkoleń do wyboru, ustalono czy potrzebuje Pan/Pani doradztwa lub innych opcjonalnych form pomocy?

- a) Tak
- b) Nie
- c) (NIE CZYTAĆ) Trudno powiedzieć, nie pamiętam

26. Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10 jak ocenia Pan(i) swoją aktywność społeczną (udział w wydarzeniach kulturalnych, wolontariat, uprawianie sportu, spotykanie się z innymi ludźmi) przed udziałem w projekcie. Na skali 1 oznacza – „bardzo niska aktywność społeczna”, a 10 oznacza „bardzo wysoka aktywność społeczna”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

26.1. Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10 jak ocenia Pan(i) swoją aktywność społeczną (udział w wydarzeniach kulturalnych, wolontariat, uprawianie sportu, spotykanie się z innymi ludźmi) po udziale w projekcie. Na skali 1 oznacza – „bardzo niska aktywność społeczna”, a 10 oznacza „bardzo wysoka aktywność społeczna”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

27. Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10 jak ocenia Pan(i) swoją aktywność zawodową (planowanie rozwoju zawodowego, podnoszenie kwalifikacji, szukanie lepiej płatnej pracy) przed udziałem w projekcie. Na skali 1 oznacza – „bardzo niska aktywność zawodowa”, a 10 oznacza „bardzo wysoka aktywność zawodowa”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

27.1 Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10 jak ocenia Pan(i) swoją aktywność zawodową (planowanie rozwoju zawodowego, podnoszenie kwalifikacji, szukanie lepiej płatnej pracy) po udziale w projekcie. Na skali 1 oznacza – „bardzo niska aktywność zawodowa”, a 10 oznacza „bardzo wysoka aktywność zawodowa”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

28. Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10 jak ocenia Pan(i) swoje kwalifikacje/kompetencje przed udziałem w projekcie? Na skali 1 oznacza – „bardzo niskie kwalifikacje/kompetencje”, a 10 oznacza „bardzo wysokie kwalifikacje/kompetencje”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

28.1 Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10 jak ocenia Pan(i) swoje kwalifikacje/kompetencje po udziale w projekcie? Na skali 1 oznacza – „bardzo niskie kwalifikacje/kompetencje”, a 10 oznacza „bardzo wysokie kwalifikacje/kompetencje”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

29. Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10 jak ocenia Pan(i) ryzyko dezaktywizacji zawodowej (wycofania się z rynku pracy) przed udziałem w projekcie? Na skali 1 oznacza – „bardzo niskie ryzyko dezaktywizacji”, a 10 oznacza „bardzo duże ryzyko dezaktywizacji zawodowej”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

29.1 Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10 jak ocenia Pan(i) ryzyko dezaktywizacji zawodowej (wycofania się z rynku pracy) po udziale w projekcie? Na skali 1 oznacza – „bardzo niskie ryzyko dezaktywizacji”, a 10 oznacza „bardzo duże ryzyko dezaktywizacji zawodowej”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

30. Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10 jak ocenia Pan(i) swoją mobilność zawodową (gotowość do zmiany pracy, do zmiany miejsca zamieszkania, zawodu, branży) przed udziałem w projekcie? Na skali 1 oznacza – „bardzo niska mobilność zawodowa”, a 10 oznacza „bardzo wysoka mobilność zawodowa”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

30.1 Proszę o odpowiedź na skali od 1 do 10 jak ocenia Pan(i) swoją mobilność zawodową (gotowość do zmiany pracy, do zmiany miejsca zamieszkania, zawodu, branży) po udziale w projekcie? Na skali 1 oznacza – „bardzo niska mobilność zawodowa”, a 10 oznacza „bardzo wysoka mobilność zawodowa”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

31. Czy uzyskał Pan/Pani zatrudnienie w wyniku udziału w projekcie?

☐ Tak

☐ Nie

31.1

Jakie są Pana/Pani zdaniem inne efekty uzyskane w

wyniku udziału w projekcie

- ☐ Podniosłem swoje kompetencje/kwalifikacje
- ☐ Dostałem awans
- ☐ Lepiej zarabiam
- ☐ Jestem lepszym pracownikiem
- ☐ Zmieniłem zawód
- ☐ Stałem się specjalistą w swoim zawodzie
- ☐ Jestem bardziej doceniany w miejscu pracy
- ☐ Wzrosła moja satysfakcja z wykonywanej pracy
- ☐ Czuję się bardziej spełniony
- ☐ Nie boję się utraty pracy
- ☐ Stałem się bardziej elastycznym pracownikiem
- ☐ Brak efektów
- ☐ Trudno powiedzieć
- ☐ Inne (jakie?).....

32. Czy na Pana(i) sytuację zawodową miały wpływ ograniczenia wprowadzane w związku z wybuchem pandemii COVID – 19?

- ☐ Tak(przejdź do pytania 32.1.)
- ☐ Nie

32.1. Czy na Pana(i) sytuację zawodową miały wpływ ograniczenia wprowadzane w związku z wybuchem pandemii COVID-19? Proszę wskazać odpowiedzi, które Pana/i dotyczą. Może Pan/i również udzielić własnej odpowiedzi.

Uwaga: w pytaniu możliwe jest udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi.

- ☐ Utrata pracy (zwolnienie z pracy lub likwidacja firmy)
- ☐ Przerwy w pracy, zmniejszenie czasu pracy lub zmniejszenie liczby zleceń
- ☐ Zmniejszenie dochodów (np. z powodu obniżenia wynagrodzenia, rzadszych zarobków lub bezrobocia)
- ☐ Niewygoda wskutek nowych środków bezpieczeństwa, np. obowiązku noszenia maseczki w pracy
- ☐ Przejście na pracę zdalną (przynajmniej na miesiąc)
- ☐ Trudności z wykonaniem pracy zgodnie z wymaganiami (np. spóźnienia, pomyłki) wskutek zdalnej nauki dzieci (np. dzieci Pana/Panią rozpraszały lub poświęcały/a im Pani więcej czasu)
- ☐ Przemęczenie, przepracowanie – z powodu ograniczeń związanych z pandemią

- ☐ Utrata możliwości awansu lub podwyżki – z powodu ograniczeń związanych z pandemią
- ☐ Uzyskanie awansu, podwyżki lub zmiana pracy na lepszą – dzięki nowym możliwościom związanym z pandemią
- ☐ Rozwój zawodowy, nauczenie się nowych umiejętności przydatnych w pracy (np. na szkoleniach, samodzielnie lub od współpracowników) – w związku ze zmianami spowodowanymi pandemią
- ☐ Zmiana pracy na mniej satysfakcjonującą lub gorzej płatną – z powodu ograniczeń związanych z pandemią
- ☐ Poprawa komfortu życia, np. więcej czasu dla siebie, bardziej satysfakcjonująca organizacja pracy – dzięki nowym możliwościom związanym z pandemią
- ☐ Utrudniona komunikacja ze współpracownikami, przykre poczucie izolacji od współpracowników
- ☐ Spadek motywacji do pracy, pogorszenie nastroju – z powodu zmian związanych z pandemią
- ☐ Żadne z powyższych
- ☐ Inne – jakie?.....

33. Jakie wsparcie Pana/Pani zdaniem mogłoby poprawić Pana/Pani sytuację zawodową spowodowaną pandemią COVID – 19?

Uwaga: w pytaniu możliwe jest udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi.

- ☐ szkolenie/kurs
- ☐ studia licencjackie/magisterskie/studia doktoranckie/kształcenie podyplomowe
- ☐ zajęcia dodatkowe
- ☐ doskonalenie zawodowe
- ☐ staż/ praktyka, przygotowanie zawodowe dorosłych
- ☐ doradztwo
- ☐ pośrednictwo pracy
- ☐ opieka nad dzieckiem do lat 3/ refundacja kosztów opieki nad dziećmi do lat 7 lub inną osobą zależną
- ☐ działania podejmowane przez firmę, które mają pomóc zwalnianym pracownikom w radzeniu sobie z utratą pracy (program outplacementowy)
- ☐ program zdrowotny/usługa zdrowotna/medyczna
- ☐ usługa społeczna świadczona w interesie ogólnym
- ☐ zwrot kosztów przejazdu, zakwaterowania
- ☐ instrument finansowy, czyli pożyczki lub poręczenia na preferencyjnych warunkach
- ☐ bon/dodatek relokacyjny, czyli kwota wspomagająca bezrobotnego w wydatkach związanych ze zmianą miejsca zamieszkania w celu podjęcia pracy zarobkowej

- ☐ wsparcie pomostowe, czyli bezzwrotna pomoc finansowa, która pokrywa obowiązkowe opłaty związane z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa
- ☐ wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy
- ☐ zatrudnienie wspierane, czyli udzielenie wsparcia o charakterze doradczym i finansowym osobie w utrzymaniu aktywności zawodowej, umożliwiającej podjęcie zatrudnienia
- ☐ zatrudnienie wspomagane, czyli wsparcie osoby z niepełnosprawnością na wszystkich etapach zdobycia i utrzymania pracy.
- ☐ inne, jakie?

PYTANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTU W RAMACH PODDZIAŁAŃ 11.2.1 I 11.2.2.

34. Proszę sobie przypomnieć, czego dotyczył projekt, w którym brał Pan/Pani udział:

Uwaga: w pytaniu możliwe jest udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi.

- ☐ program wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych,
- ☐ program zapobiegania rozwojowi próchnicy,
- ☐ profilaktyka raka szyjki macicy.

35. Proszę ocenić w skali 1-10, jaki miał Pan/Pani dostęp do usług z zakresu profilaktyki przed udziałem w projekcie? Na skali 1 oznacza – „brak dostępu do usług z zakresu profilaktyki”, a 10 oznacza „bardzo dobry dostęp do usług z zakresu profilaktyki”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

35.1 Proszę ocenić w skali 1-10, jaki miał Pan/Pani dostęp do usług z zakresu profilaktyki w wyniku udziału w projekcie? Na skali 1 oznacza – „brak dostępu do usług z zakresu profilaktyki”, a 10 oznacza „bardzo dobry dostęp do usług z zakresu profilaktyki”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

36. Proszę ocenić w skali 1-10, czy dostęp do usług zdrowotnych był równy dla mieszkańców regionu przed udziałem w projekcie. Na skali 1 oznacza – „brak równości w dostępie do usług zdrowotnych”, a 10 oznacza „pełna równość w dostępie do usług zdrowotnych”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

36.1. Proszę ocenić w skali 1-10, czy dostęp do usług zdrowotnych był równy dla mieszkańców regionu w wyniku realizacji projektu, w którym wziął Pan/Pani udział. Na skali 1 oznacza – „brak równości w dostępie do usług zdrowotnych”, a 10 oznacza „pełna równość w dostępie do usług zdrowotnych”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

37. Proszę ocenić w skali 1-10, jak ocenia Pan/Pani standard świadczenia usług zdrowotnych przed udziałem w projekcie. Na skali 1 oznacza – „bardzo niska ocena standardu świadczonych usług zdrowotnych”, a 10 oznacza „bardzo wysoka ocena standardu świadczonych usług zdrowotnych”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

37.1 Proszę ocenić w skali 1-10, jak ocenia Pan/Pani standard świadczenia usług zdrowotnych po udziale w projekcie. Na skali 1 oznacza – „bardzo niska ocena standardu świadczonych usług zdrowotnych”, a 10 oznacza „bardzo wysoka ocena standardu świadczonych usług zdrowotnych”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

38. Proszę ocenić w skali 1-10, stan Pana/Pani zdrowia przed udziałem w projekcie? Na skali 1 oznacza – „bardzo zły stan zdrowia”, a 10 oznacza „bardzo dobry stan zdrowia”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

38.1. Proszę ocenić w skali 1-10, stan Pana/Pani zdrowia po udziale w projekcie? Na skali 1 oznacza – „bardzo zły stan zdrowia”, a 10 oznacza „bardzo dobry stan zdrowia”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

39. Proszę określić, w jakim stopniu projekt odpowiadał na Pana/Pani potrzeby. Na skali 1 oznacza – „nie odpowiadał na moje potrzeby”, a 10 oznacza „w bardzo dużym stopniu odpowiadał na moje potrzeby”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

40. Proszę określić, jakie zostały osiągnięte przez Pana/Panią główne efekty w wyniku udziału w projekcie?

- ☐ Poprawiłem stan swojego zdrowia
- ☐ Wykryłem/wykryłam niebezpieczne choroby
- ☐ Podniosłem swoją świadomość na temat profilaktyki zdrowotnej
- ☐ Zrezygnowałem z niezdrowych nawyków
- ☐ Bardziej dbam o siebie
- ☐ Zdrowiej się odżywiam
- ☐ Mam więcej ruchu
- ☐ Częściej sprawdzam stan swojego zdrowia
- ☐ Brak efektów
- ☐ Trudno powiedzieć
- ☐ Inne (jakie?)

41. Czy na Pana(i) udział w programie profilaktycznym miały negatywny wpływ ograniczenia wprowadzane w związku z wybuchem pandemii COVID – 19?

- ☐ Tak(przejdź do pytania 41.1.)
- ☐ Nie

41.1 Na czym polegał negatywny wpływ ograniczeń wprowadzonych w związku z pandemią COVID-19?

- ☐ Realizacja konsultacji w sposób zdalny
- ☐ Ograniczony dostęp do specjalistów
- ☐ Wydłużenie czasu oczekiwania na usługę profilaktyczną
- ☐ Niższa jakość usługi profilaktycznej
- ☐ Pogorszenie się kondycji psychicznej
- ☐ Pogorszenie się stanu zdrowia

☐ Inne (jakie?).....

PYTANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTU W RAMACH PODDZIAŁAŃ 11.2.3, 11.2.4., 11.2.5

42. Proszę sobie przypomnieć, jakie problemy przeżywał Pan/Pani lub Pana/Pani rodzina przed wzięciem udziału w projekcie?

- ☐ Doświadczenie przemocy fizycznej
- ☐ Doświadczenie przemocy psychicznej
- ☐ Problemy alkoholowe
- ☐ Uzależnienia
- ☐ Niemoc wychowawcza
- ☐ Zaniedbanie opiekuńcze dzieci
- ☐ Konflikty rodzinne
- ☐ Brak kompetencji wychowawczych
- ☐ Brak więzi emocjonalnych
- ☐ Żadne
- ☐ Inne

42.1 W skali 1-10 proszę ocenić, jaka była skala Pana/Pani problemów/dysfunkcji przed udziałem w projekcie, gdzie 1 – oznacza bardzo małe problemy, a 10 bardzo duże problemy.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

42.2 W skali 1-10 proszę ocenić, jaka była skala Pana/Pani problemów/dysfunkcji po udziale w projekcie i otrzymaniu wsparcia? 1 – oznacza bardzo małe problemy, a 10 bardzo duże problemy.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

43. Proszę sobie przypomnieć, jakie formy wsparcia otrzymał Pan/Pani w czasie udziału w projekcie:

- ☐ Poradnictwo prawne
- ☐ Poradnictwo psychologiczne
- ☐ Mediacje

- ☐ Szkoła dla rodziców
- ☐ Edukacja rodzinna
- ☐ Asystent rodziny
- ☐ Wsparcie dla ofiar przemocy domowej
- ☐ Mieszkania treningowe
- ☐ Treningi psychospołeczne
- ☐ Usługi opiekuńcze dla osób starszych
- ☐ Usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami
- ☐ Usługi opiekuńczo – wychowawcze dla dzieci i młodzieży
- ☐ terapia małżeńska i rodzinna
- ☐ Wspieranie funkcjonujących rodzinnych form pieczy zastępczej
- ☐ Inne (jakie?)

44. Proszę ocenić w skali 1-10 efektywność form wsparcia, z których Pan/Pani korzystał w ramach projektu pod kątem tego, w jaki stopniu poprawiły one Pana/Pani sytuację, gdzie 1 oznacza brak efektywności, a 10 wysoką efektywność.

Formy wsparcia	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Nie korzystałem	Trudno powiedzieć
Poradnictwo prawne												
Poradnictwo psychologiczne												
Poradnictwo specjalistyczne												
Mediacje												
Szkoła dla rodziców												
Edukacja rodzinna												
Asystent rodziny												
Wsparcie dla ofiar przemocy domowej												
Mieszkania treningowe												
Treningi psychospołeczne												
Usługi opiekuńcze dla osób starszych												
Usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami												
Usługi opiekuńczo – wychowawcze dla dzieci i młodzieży												

terapia małżeńska i rodzinna													
Wspieranie funkcjonujących rodzinnych form pieczy zastępcze													
Inne (jakie?)													

45. Proszę ocenić w skali 1-10, jaki dostęp miał Pan/Pani do usług społecznych przed udziałem w projekcie? Na skali 1 oznacza – „brak dostępu do usług społecznych, a 10 oznacza „bardzo dobry dostęp do usług społecznych”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

44.1 Proszę ocenić w skali 1-10, jaki dostęp miał Pan/Pani do usług społecznych w wyniku udziału w projekcie? Na skali 1 oznacza – „brak dostępu do usług społecznych, a 10 oznacza „bardzo dobry dostęp do usług społecznych”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

46. Proszę ocenić w skali 1-10, jak oceniał Pan/Pani równość w dostępie do usług społecznych przed udziałem w projekcie? Na skali 1 oznacza – „brak równości w dostępie do usług społecznych”, a 10 oznacza „pełną równość w dostępie do usług społecznych”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

45.1. Proszę ocenić w skali 1-10, jak oceniał Pan/Pani równość w dostępie do usług społecznych w wyniku udziału w projekcie? Na skali 1 oznacza – „brak równości w dostępie do usług społecznych”, a 10 oznacza „pełną równość w dostępie do usług społecznych”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

47. Proszę ocenić w skali 1-10, jak oceniał Pan/Pani standard świadczenia usług społecznych przed udziałem w projekcie? Na skali 1 oznacza – „bardzo niski standard świadczonych usług społecznych”, a 10 oznacza „bardzo wysoki standard świadczonych usług społecznych”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

46.1. Proszę ocenić w skali 1-10, jak oceniał Pan/Pani standard świadczenia usług społecznych po udziale w projekcie? Na skali 1 oznacza – „bardzo niski standard świadczonych usług społecznych”, a 10 oznacza „bardzo wysoki standard świadczonych usług społecznych”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

48. Proszę określić, w jakim stopniu udział w projekcie odpowiadał na Pana/Pani potrzeby. Na skali 1 oznacza – „nie odpowiadał na moje potrzeby”, a 10 oznacza „w bardzo dużym stopniu odpowiadał na moje potrzeby”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

49. Co zmieniło się w Pana/Pani życiu, dzięki udziałowi w projekcie?

- ☐ nabyłem nowe umiejętności
- ☐ poprawiłem swój stan zdrowia fizycznego
- ☐ poprawiłem swój stan zdrowia psychicznego
- ☐ zwiększyłem swoją samodzielność życiową
- ☐ poprawiłem swoją sytuację rodzinną
- ☐ stałem się lepszym rodzicem
- ☐ uzyskałem pomoc w wychowywaniu dzieci
- ☐ uzyskałem pomoc w opiece nad dzieckiem z niepełnosprawnościami
- ☐ poprawiłem swoje bezpieczeństwo
- ☐ rozwiązałem problemy prawne
- ☐ zdobyłem zatrudnienie
- ☐ uwolniłem się od uzależnień

- ☐ nie osiągnąłem żadnych efektów
- ☐ inne (jakie....?)

50. Czy efekty uzyskane dzięki udziałowi w projekcie są trwałe?

- ☐ Zdecydowanie tak
- ☐ Raczej tak
- ☐ Trudno powiedzieć
- ☐ Raczej nie
- ☐ Zdecydowanie nie

51. Czy uzyskane efekty dzięki udziałowi w projekcie są nadal widoczne w Pana/Pani życiu?

- ☐ Zdecydowanie tak
- ☐ Raczej tak
- ☐ Trudno powiedzieć
- ☐ Raczej nie
- ☐ Zdecydowanie nie

52. Czy na Pana(i) udział w programie profilaktycznym miały negatywny wpływ ograniczenia wprowadzane w związku z wybuchem pandemii COVID – 19?

- ☐ Tak(przejdź do pytania 51.1.)
- ☐ Nie

51.1 Na czym polegał negatywny wpływ ograniczeń wprowadzonych w związku z pandemią COVID-19?

- ☐ Realizacja wsparcia w ramach projektu w sposób zdalny
- ☐ Ograniczony dostęp do specjalistów
- ☐ Wydłużenie czasu oczekiwania na usługi społeczne
- ☐ Niższa jakość usług społecznych
- ☐ Pogorszenie się kondycji psychicznej
- ☐ Pogorszenie się stanu zdrowia
- ☐ Inne (jakie?).....

PYTANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTU W RAMACH PODDZIAŁAŃ 11.3.1 i 11.3.2

53. Proszę sobie przypomnieć, z jakich form wsparcia korzystał Pan/Pani w czasie udziału w projekcie?

- ☐ Doradztwo biznesowe
- ☐ Doradztwo branżowe

- ☐ Dotacja na utworzenie miejsca pracy
- ☐ Usługi prawne
- ☐ Usługi księgowe
- ☐ Usługi marketingowe
- ☐ Usługi badawcze
- ☐ Pomoc w promocji podmiotu
- ☐ Pomoc w rozwijaniu współpracy z innymi podmiotami
- ☐ Szkolenia biznesowe
- ☐ Szkolenia branżowe
- ☐ Wsparcie infrastrukturalne i techniczne
- ☐ Wsparcie mentora
- ☐ Wsparcie pomostowe
- ☐ Inne (jakie?)

54. Proszę ocenić w skali 1-10, efektywność form wsparcia, z których Pan/Pani korzystał w ramach projektu pod kątem tego, w jaki stopniu poprawiły one Pana/Pani sytuację społeczno-zawodową, gdzie 1 oznacza brak efektywności, a 10 wysoką efektywność.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Trudno powiedzieć	Nie korzystałem
Doradztwo biznesowe												
Doradztwo branżowe												
Dotacja na utworzenie miejsca pracy												
Usługi prawne												
Usługi księgowe												
Usługi marketingowe												
Usługi badawcze												
Pomoc w promocji podmiotu												
Pomoc w rozwijaniu współpracy z innymi podmiotami												
Szkolenia biznesowe												
Szkolenia branżowe												
Wsparcie infrastrukturalne i techniczne												
Wsparcie mentora												

Wsparcie pomostowe													
Inne (jakie?)													

55. Czy dzięki realizacji projektu otworzył Pan/Pani przedsiębiorstwo społeczne?

- ☐ Tak (przejdź do pytania 54.1)
- ☐ Nie

54.1 W którym roku utworzył Pan/Pani przedsiębiorstwo społeczne?

.....

54.2 Czy przedsiębiorstwo społeczne, które założył Pan/Pani w ramach projektu, nadal działa?

- ☐ Tak (przejdź do pytania 54.3)
- ☐ Nie

54.3 Jaka jest obecna kondycja finansowa Pana/Pani przedsiębiorstwa społecznego?

- ☐ Bardzo dobra
- ☐ Raczej dobra
- ☐ Trudno powiedzieć
- ☐ Raczej zła
- ☐ Bardzo zła

54.4. Czy Pana/Pani przedsiębiorstwo społeczne zatrudnia obecnie pracowników?

- ☐ Tak (przejdź do pytania 40.5)
- ☐ Nie

54.5. Ilu pracowników zatrudnia Pana/Pani przedsiębiorstwo społeczne?

- ☐ 1-2
- ☐ 2-5
- ☐ 5-10
- ☐ 10-15
- ☐ Powyżej 15

54.6. Jakie są szanse na zatrudnienie w okresie najbliższego roku nowych pracowników?

- ☐ Bardzo duże
- ☐ Duże

- ☐ Trudno stwierdzić
- ☐ Małe
- ☐ Bardzo małe
- ☐ Brak szans

54.7. Czy Pana/Pani przedsiębiorstwo nawiązało trwałą współpracę z podmiotami rynkowymi u/lub publicznymi?

- ☐ Tak
- ☐ Nie

54.8. Proszę określić w skali 1-10, w jakim stopniu realizacja projektów w ramach RPO WiM 2014-2020 przyczyniła się lub może się przyczynić do rozwoju sieci podmiotów wspierających ekonomię społeczną oraz nawiązywania współpracy trójsektorowej, gdzie 1 oznacza brak wpływu, a 10 wysoki wpływ.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

56. Proszę określić, w jakim stopniu udział w projekcie odpowiadał na Pana/Pani potrzeby. Na skali 1 oznacza – „nie odpowiadał na moje potrzeby”, a 10 oznacza „w bardzo dużym stopniu odpowiadał na moje potrzeby”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

57. Proszę określić w skali 1-10, jako ocenia Pan swoją sytuację społeczno-zawodową przed udziałem w projekcie. Na skali 1 oznacza – „bardzo zła sytuacja społeczno-zawodowa”, a 10 oznacza „bardzo dobra sytuacja społeczno-zawodowa”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

56.1. Proszę określić w skali 1-10, jako ocenia Pan swoją sytuację społeczno-zawodową po udziale w projekcie. Na skali 1 oznacza – „bardzo zła sytuacja społeczno-zawodowa”, a 10 oznacza „bardzo dobra sytuacja społeczno-zawodowa”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

58. Czy na Pana(i) udział w programie profilaktycznym miały negatywny wpływ ograniczenia wprowadzane w związku z wybuchem pandemii COVID – 19?

- ☐ Tak(przejdź do pytania 57.1.)
☐ Nie

57.1 Na czym polegał negatywny wpływ ograniczeń wprowadzonych w związku z pandemią COVID-19?

- ☐ Realizacja wsparcia w ramach projektu w sposób zdalny
☐ Ograniczony dostęp do ekspertów/mentorów
☐ Wydłużenie czasu oczekiwania na wsparcie
☐ Niższa jakość wsparcia
☐ Pogorszenie się kondycji psychicznej
☐ Pogorszenie się stanu zdrowia
☐ Inne (jakie?).....

59. Jakie główne efekty osiągnął Pan/Pani dzięki udziałowi w projekcie?

- ☐ Nabyłem nowe kompetencje
☐ Podniosłem kompetencje
☐ Przekształciłem organizację wolontariacką w podmiot ekonomii społecznej
☐ Zdobyłem zatrudnienie
☐ Uzyskałem środki finansowe na prowadzenie działalności
☐ Założyłem podmiot ekonomii społecznej/przedsiębiorstwo społeczne
☐ Zbudowałem lokalne partnerstwo
☐ Nie osiągnąłem żadnych efektów

PYTANIA DO WSZYSTKICH

60. Czy bez otrzymanego wsparcia osiągnęliby Państwo podobne efekty?

- ☐ zdecydowanie osiągnęlibyśmy podobne efekty
☐ raczej osiągnęlibyśmy podobne efekty
☐ trudno powiedzieć
☐ raczej nie osiągnęlibyśmy podobnych efektów
☐ zdecydowanie nie osiągnęlibyśmy podobnych efektów

61. Czy podczas udziału w projekcie napotkali Państwo na jakieś bariery?

- ☐ Tak (przejdź do pytania 60.1)
- ☐ Nie

60.1 Jakie bariery napotkali Państwo w trakcie starań o uzyskanie wsparcia lub podczas korzystania ze wsparcia?

- ☐ Bariery formalno-proceduralne (skomplikowana dokumentacja itp.)
- ☐ Bariery informacyjne (brak dostępu do informacji)
- ☐ Bariery administracyjne (utrudnienia ze strony organizatorów wsparcia)
- ☐ Bariery kompetencyjne (brak kwalifikacji do sprostania wymogom)
- ☐ Inne. Jakież?

METRYCZKA**62. Płeć**

- ☐ kobieta
- ☐ mężczyzna

63. Wiek

- ☐ w chwili przystąpienia do projektu:
- ☐ obecnie:

64. Wykształcenie

- ☐ podstawowe
- ☐ gimnazjalne
- ☐ ponadgimnazjalne
- ☐ policealne
- ☐ wyższe

65. Powiat/gmina**66. Czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności?**

- ☐ Tak
- ☐ Nie

Proszę dopytać o:

67. Czy jest Pan(i) zatrudniony(a) w firmie liczącej:

- ☐ 0-9 pracowników
- ☐ 10-49 pracowników
- ☐ 50-249 pracowników
- ☐ powyżej 249 pracowników
- ☐ nie wiem, trudno powiedzieć

BADANIE CAWI/CATI Z BENEFICJENTAMI

Na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego prowadzimy badanie wśród osób, które uczestniczyły w projektach finansowanych z osi XI RPO WiM 2014-2020. Celem tego badania jest sprawdzenie skuteczności wsparcia. Według informacji otrzymanych z (nazwa instytucji) od **[MIESIĄC I ROK ROZPOCZĘCIA UDZIAŁU W PROJEKCIE Z BAZY]** do **[MIESIĄC I ROK ZAKOŃCZENIA UDZIAŁU W PROJEKCIE Z BAZY]** uczestniczył(a) Pan(i) w projekcie o nazwie **[NAZWA PROJEKTU Z BAZY]** realizowanym przez **[NAZWA WNIOSKODAWCY]**¹⁵. Przystępując do tego projektu wyraził(a) Pan(i) zgodę na uczestnictwo w badaniu oraz na przekazanie danych niezbędnych do przeprowadzenia tego wywiadu.

Dyspozycja dla Ankietera: Jeśli pojawi się prośba o potwierdzenie, uwierzytelnienie badania, proszę respondentowi przesłać list uwierzytelniający dołączony do materiałów nt. badania.

Pana/i dane osobowe przetwarzane są zgodnie z Ustawą o ochronie danych osobowych oraz RODO. [Tylko w przypadku CATI] Nasza rozmowa będzie nagrywana w celu kontroli mojej pracy.

¹⁵ Podanie wszystkich danych dotyczących nazwy projektu, daty zakończenia udziału w projekcie, a także nazwy beneficjenta projektu jest niezbędne, aby respondent przypomniał sobie o jaki projekt i jaką sytuację pytamy. Jest to warunkiem udzielenia właściwych odpowiedzi w trakcie ankiety.

W związku z realizacją wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych „RODO”), informujemy o zasadach przetwarzania Pani/Pana danych osobowych oraz o przysługujących Pani/Panu prawach z tym związanych.

Poniższe zasady stosuje się począwszy od 25 maja 2018 roku.

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Województwo Warmińsko – Mazurskie reprezentowane przez Zarząd Województwa Warmińsko – Mazurskiego pełniący rolę Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Warmińsko – Mazurskiego na lata 2014-2020, ul. E. Plater 1, 10-562 Olsztyn
2. Administrator powołał Inspektora Ochrony Danych, z którym kontakt jest możliwy pod adresem email: iod@warmia.mazury.pl. Dodatkowo informacje w przedmiocie przetwarzania danych osobowych można uzyskać od podmiotu, któremu administrator powierzył przetwarzanie danych pod adresem email: office@openfield.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacji badania ewaluacyjnego pt. „Wpływ interwencji RPO WiM 2014-2020 na promowanie włączenia społecznego, walkę z ubóstwem i wszelką dyskryminacją w województwie warmińsko-mazurskim” na zlecenie Województwa Warmińsko-Mazurskiego reprezentowanego przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Celem badania jest ocena dotychczasowego oraz potencjalnego wpływu wsparcia udzielanego w ramach XI osi priorytetowej „Włączenie społeczne” RPO WiM 2014-2020 na promowanie włączenia społecznego, walkę z ubóstwem i wszelką dyskryminacją w województwie warmińsko-mazurskim.
4. Dane osobowe przetwarzane będą na podstawie art. 54-57 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. U. UE L Nr 347/320, ze zm.)

5. Dane osobowe będą przekazane następującym odbiorcom: „Openfield” Sp. z o.o., ul. Ozimska 4/7, 45-057 Opole, z którą administrator danych osobowych zawarł umowę na świadczenie usług w celu przeprowadzenia badania ewaluacyjnego wskazanego w pkt 3. Dane zostały powierzone do przetwarzania na podstawie art. 28 RODO.
6. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celów określonych w pkt 3.
7. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące uprawnienia: prawo dostępu do danych osobowych, w tym prawo do uzyskania kopii tych danych, prawo do żądania sprostowania, prawo do żądania usunięcia danych osobowych, prawo do żądania ograniczenia przetwarzania danych osobowych, prawo do przenoszenia danych osobowych, prawo sprzeciwu wobec przetwarzania.
8. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych
9. Pani/Pana dane mogą być przetwarzane w sposób zautomatyzowany i nie będą profilowane.

PYTANIA WPROWADZAJĄCE

0. W ramach, którego działania/poddziałania był realizowany projekt przez instytucję/organizację, którą Pan/ Pani reprezentuje?

- ☐ Poddziałanie: 11.1.1 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekty konkursowe
- ☐ Poddziałanie: 11.1.2 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji – projekt ZIT Olsztyn
- ☐ Poddziałanie: 11.1.3 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekt ZIT Ełk
- ☐ Poddziałanie 11.2.1 Ułatwienie dostępu do usług zdrowotnych – projekty konkursowe
- ☐ Poddziałanie 11.2.2 Ułatwienie dostępu do usług zdrowotnych – projekt ZIT Olsztyn
- ☐ Poddziałanie 11.2.3 Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym – projekty konkursowe
- ☐ Poddziałanie 11.2.4 Ułatwienie dostępu do usług społecznych – projekt ZIT Olsztyn
- ☐ Poddziałanie 11.2.5 Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym – projekt ZIT Ełk

- ☐ Poddziałanie 11.3.1 Wsparcie przedsiębiorczości społecznej
- ☐ Poddziałanie 11.3.2 Koordynacja ekonomii społecznej w regionie

PYTANIA DO BENEFICJENTÓW Z PODDZIAŁAŃ 11.1.1, 11.1.2 I 11.1.3

1. Proszę sobie przypomnieć jakiego rodzaju wsparcie było oferowane w ramach projektu?

Uwaga: w pytaniu możliwe jest udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi.

- ☐ szkolenie/kurs
- ☐ studia licencjackie/magisterskie/studia doktoranckie/kształcenie podyplomowe
- ☐ zajęcia dodatkowe
- ☐ doskonalenie zawodowe
- ☐ staż/ praktyka, przygotowanie zawodowe dorosłych
- ☐ doradztwo zawodowe i poradnictwo psychologiczne
- ☐ pośrednictwo pracy
- ☐ trener pracy
- ☐ usługi asystenckie
- ☐ turnus rehabilitacyjny
- ☐ finansowanie kosztu badań lekarskich związanych z podjęciem zatrudnienia
- ☐ opieka nad dzieckiem do lat 3/ refundacja kosztów opieki nad dziećmi do lat 7 lub inną osobą zależną
- ☐ program zdrowotny/usługa zdrowotna/medyczna
- ☐ zwrot kosztów przejazdu, zakwaterowania
- ☐ wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy
- ☐ zatrudnienie wspomagane, czyli wsparcie osoby z niepełnosprawnością na wszystkich etapach zdobycia i utrzymania pracy.
- ☐ inne, jakie?.....

2. Proszę ocenić w skali 1-10, efektywność form wsparcia (stosunek nakładów finansowych do efektów), które były oferowane w ramach projektu, gdzie 1 oznacza brak efektywności, a 10 wysoką efektywność.

Forma wsparcia	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Trudno powiedzieć	Nie oferowano
szkolenie/kurs												

☐ W bardzo dużym stopniu odpowiadał

4. Czy udałooby się uzyskać większe efekty w ramach projektu przy tej samej wielkości dofinansowania?

- ☐ Zdecydowanie nie
☐ Raczej nie
☐ Trudno powiedzieć
☐ Raczej tak
☐ Zdecydowanie tak

5. Czy udałooby się osiągnąć identyczne efekty bez dofinansowania z osi XI RPO WiM?

- ☐ Zdecydowanie nie
☐ Raczej nie
☐ Trudno powiedzieć
☐ Raczej tak
☐ Zdecydowanie tak

6. Proszę ocenić w skali 1-10, jaka była skala problemów wymagająca podjęcia działań rewitalizacyjnych przed realizacją projektu rewitalizacyjnego, gdzie 1 oznacza bardzo małą skalę problemów, a 10 bardzo dużą skalę problemów.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

a. Proszę ocenić w skali 1-10, jaka ocenia Pan/Pani skalę problemów wymagającą podjęcia działań rewitalizacyjnych w miastach województwa warmińsko-mazurskiego po realizacji projektu rewitalizacyjnego, gdzie 1 oznacza bardzo małą skalę problemów, a 10 bardzo dużą skalę problemów.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

7. Czy napotkali Państwo na bariery/trudności w procesie aplikowania o środki finansowe w ramach osi XI RPO WiM?

- ☐ Tak (przejdź do pytania 7.1)
☐ Nie
☐ Trudno powiedzieć

7.1. Na czym polegały trudności w procesie aplikowania?

- ☐ Zbyt krótki czas na przygotowanie aplikacji

- ☐ Skomplikowane wymagania formalne (przejdź do pytania 7.1.1)
- ☐ Duża liczba wymaganych dokumentów, zaświadczeń
- ☐ Trudności z wypełnieniem wniosku o dofinansowanie (przejdź do pytania 7.1.2)
- ☐ Inne (jakie)

7.1.1 Proszę wyjaśnić, które wymagania formalne były najbardziej skomplikowane?

.....

7.1.2 Proszę wyjaśnić, na czym polegały główne trudności z wypełnieniem wniosku o dofinansowanie?

.....

8. Czy napotkali Państwo na bariery w procesie realizacji projektu w ramach osi XI RPO WiM?

- ☐ Tak (przejdź do pytania 8.1)
- ☐ Nie
- ☐ Trudno powiedzieć

8.1 Na czym polegały trudności w procesie realizacji projektu?

- ☐ Trudności w wyborze wykonawcy do realizacji inwestycji
- ☐ Opóźnienia w realizacji projektu
- ☐ Ograniczona kwalifikowalność wydatków
- ☐ Trudności w zakupie sprzętu
- ☐ Trudności w realizowaniu projektu ze względu na COVID-19
- ☐ Problem w osiągnięciu zakładanych wartości wskaźników
- ☐ Trudności w rekrutacji personelu
- ☐ Większe zapotrzebowanie na świadczone usługi niż zakładano
- ☐ Mniejsze zapotrzebowanie na świadczone usługi niż zakładano
- ☐ Inne (jakie?).....

PYTANIA DO BENEFICJENTÓW Z PODDZIAŁAŃ 11.2.1 I 11.2.2.

1. Proszę wybrać, jakiego rodzaju charakter miał Państwa projekt:

- ☐ program wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych,
- ☐ program zapobiegania rozwojowi próchnicy,
- ☐ profilaktyka raka szyjki macicy.

2. Proszę ocenić w skali 1-10, efektywność programów zdrowotnych (stosunek nakładów finansowych do efektów), które realizowane w woj. warmińsko-mazurskim, gdzie 1 oznacza brak efektywności, a 10 wysoką efektywność.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Trudno powiedzieć
program wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych,											
program zapobiegania rozwojowi próchnicy,											
profilaktyka raka szyjki macicy											

3. Proszę ocenić w skali 1-10, wpływ programów realizowanych w woj. warmińsko-mazurskim na zmniejszenie zachorowalności mieszkańców regionu, gdzie 1 oznacza brak wpływu na zmniejszenie zachorowalności a 10 wysoki wpływ na zmniejszenie zachorowalności

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Trudno powiedzieć
program wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych,											
program zapobiegania rozwojowi próchnicy,											
profilaktyka raka szyjki macicy											

4. Proszę ocenić w skali 1-10, wpływ programów realizowanych w woj. warmińsko-mazurskim na zmniejszenie kosztów opieki zdrowotnej w przyszłości, gdzie 1 oznacza brak wpływu na zmniejszenie kosztów opieki zdrowotnej w przyszłości, a 10 wysoki wpływ na kosztów opieki zdrowotnej w przyszłości

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Trudno powiedzieć
program wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych,											
program zapobiegania rozwojowi próchnicy,											
profilaktyka raka szyjki macicy											

5. W jakim stopniu Pana/Pani zdaniem realizowany przez Państwa projekt z osi XI RPO WiM odpowiadał potrzebom w regionie?

- ☐ Nie odpowiadała w ogóle
- ☐ W bardzo małym stopniu odpowiadał
- ☐ W średnim stopniu odpowiadał
- ☐ W dużym stopniu odpowiadał
- ☐ W bardzo dużym stopniu odpowiadał

6. Czy udałooby się uzyskać większe efekty w ramach projektu przy tej samej wielkości dofinansowania?

- ☐ Zdecydowanie nie
- ☐ Raczej nie
- ☐ Trudno powiedzieć
- ☐ Raczej tak
- ☐ Zdecydowanie tak

7. Czy udałooby się osiągnąć identyczne efekty bez dofinansowania z osi XI RPO WiM?

- ☐ Zdecydowanie nie
- ☐ Raczej nie
- ☐ Trudno powiedzieć
- ☐ Raczej tak
- ☐ Zdecydowanie tak

15.1 Czy kontynuują lub zamierzają Państwo kontynuować usługi zdrowotne świadczone w ramach projektu?

- ☐ Zdecydowanie nie
- ☐ Raczej nie
- ☐ Trudno powiedzieć
- ☐ Raczej tak
- ☐ Zdecydowanie tak

8. Czy napotkali Państwo na bariery/trudności w procesie aplikowania o środki finansowe w ramach osi XI RPO WiM?

- ☐ Tak (przejdź do pytania 16.1)
- ☐ Nie
- ☐ Trudno powiedzieć

16.1 Na czym polegały trudności w procesie aplikowania?

- ☐ Zbyt krótki czas na przygotowanie aplikacji
- ☐ Skomplikowane wymagania formalne (przejdź do pytania 15.1.1)
- ☐ Duża liczba wymaganych dokumentów, zaświadczeń
- ☐ Trudności z wypełnieniem wniosku o dofinansowanie (przejdź do pytania 15.1.2)
- ☐ Inne (jakie)

16.1.1 Proszę wyjaśnić, które wymagania formalne były najbardziej skomplikowane?

.....

16.1.2 Proszę wyjaśnić, na czym polegały główne trudności z wypełnieniem wniosku o dofinansowanie?

.....

9. Czy napotkali Państwo na bariery w procesie realizacji projektu w ramach osi XI?

- ☐ Tak (przejdź do pytania 17.1)
- ☐ Nie
- ☐ Trudno powiedzieć

17.1 Na czym polegały trudności w procesie realizacji projektu?

- ☐ Trudności w wyborze wykonawcy do realizacji inwestycji
- ☐ Opóźnienia w realizacji projektu
- ☐ Ograniczona kwalifikowalność wydatków
- ☐ Trudności w zakupie sprzętu
- ☐ Trudności w realizowaniu projektu ze względu na COVID-19

- ☐ Problem w osiągnięciu zakładanych wartości wskaźników
- ☐ Trudności w rekrutacji personelu
- ☐ Większe zapotrzebowanie na świadczone usługi niż zakładano
- ☐ Mniejsze zapotrzebowanie na świadczone usługi niż zakładano
- ☐ Inne (jakie?).....

PYTANIA DO BENEFICJENTÓW Z PODDZIAŁAŃ 11.2.3, 11.2.4., 11.2.5

10. Proszę sobie przypomnieć, jakie formy wsparcia były oferowane w ramach projektu:

- ☐ Poradnictwo prawne
- ☐ Poradnictwo psychologiczne
- ☐ Mediacje
- ☐ Szkoła dla rodziców
- ☐ Edukacja rodzinna
- ☐ Asystent rodziny
- ☐ Wsparcie dla ofiar przemocy domowej
- ☐ Mieszkania treningowe
- ☐ Treningi psychospołeczne
- ☐ Usługi opiekuńcze dla osób starszych
- ☐ Usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami
- ☐ Usługi opiekuńczo – wychowawcze dla dzieci i młodzieży
- ☐ terapia małżeńska i rodzinna
- ☐ Wspieranie funkcjonujących rodzinnych form pieczy zastępczej
- ☐ Inne (jakie?)

11. Proszę ocenić w skali 1-10 efektywność form wsparcia (stosunek nakładów finansowych do efektów), gdzie 1 oznacza brak efektywności, a 10 wysoką efektywność.

Formy wsparcia	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Nie oferowano	Trudno powiedzieć
Poradnictwo prawne												
Poradnictwo psychologiczne												
Poradnictwo specjalistyczne												
Mediacje												

- ☐ Raczej nie
- ☐ Trudno powiedzieć
- ☐ Raczej tak
- ☐ Zdecydowanie tak

15. Czy napotkali Państwo na bariery/trudności w procesie aplikowania o środki finansowe w ramach osi XI RPO WiM?

- ☐ Tak (przejdź do pytania 23.1)
- ☐ Nie
- ☐ Trudno powiedzieć

23.1. Na czym polegały trudności w procesie aplikowania?

- ☐ Zbyt krótki czas na przygotowanie aplikacji
- ☐ Skomplikowane wymagania formalne (przejdź do pytania 23.1.1)
- ☐ Duża liczba wymaganych dokumentów, zaświadczeń
- ☐ Trudności z wypełnieniem wniosku o dofinansowanie (przejdź do pytania 23.1.2)
- ☐ Inne (jakie)

23.1.1 Proszę wyjaśnić, które wymagania formalne były najbardziej skomplikowane?

.....

23.1.2 Proszę wyjaśnić, na czym polegały główne trudności z wypełnieniem wniosku o dofinansowanie?

.....

16. Czy napotkali Państwo na bariery w procesie realizacji projektu w ramach osi XI RPO WiM?

- ☐ Tak (przejdź do pytania 24.1)
- ☐ Nie
- ☐ Trudno powiedzieć

24.1 Na czym polegały trudności w procesie realizacji projektu?

- ☐ Trudności w wyborze wykonawcy do realizacji inwestycji
- ☐ Opóźnienia w realizacji projektu
- ☐ Ograniczona kwalifikowalność wydatków
- ☐ Trudności w zakupie sprzętu
- ☐ Trudności w realizowaniu projektu ze względu na COVID-19

- ☐ Problem w osiągnięciu zakładanych wartości wskaźników
- ☐ Trudności w rekrutacji personelu
- ☐ Większe zapotrzebowanie na świadczone usługi niż zakładano
- ☐ Mniejsze zapotrzebowanie na świadczone usługi niż zakładano
- ☐ Inne (jakie?).....

17. Proszę ocenić w skali 1-10, jak ocenia Pan/Pani poziom rozwoju zdeinstytucjonalizowanych usług społecznych przed uruchomieniem projektów w ramach Programu? 1 oznacza brak deinstytucjonalizacji, a 10 wysoki poziom zdeinstytucjonalizowanych usług społecznych.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

25.1. Proszę ocenić w skali 1-10, jak ocenia Pan/Pani poziom rozwoju zdeinstytucjonalizowanych usług społecznych w wyniku realizacji projektów w ramach Programu? 1 oznacza brak zdeinstytucjonalizowanych usług społecznych, a 10 wysoki poziom zdeinstytucjonalizowanych usług społecznych.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

18. Proszę ocenić w skali 1-10, jak ocenia Pan/Pani poziom integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym przed realizacją projektów w ramach Programu, gdzie 1 oznacza brak integracji społecznej, a 10 wysoka integracja społeczna.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

26.1 Proszę ocenić w skali 1-10, jak ocenia Pan/Pani poziom integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym po realizacji projektów w ramach Programu, gdzie 1 oznacza brak integracji społecznej, a 10 wysoka integracja społeczna.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

19. Proszę ocenić w skali 1-10, jak ocenia Pan/Pani skalę i jakość współpracy między instytucjami pomocy społecznej i rynku pracy przed uruchomieniem projektów w ramach Programu w kontekście wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, gdzie 1 oznacza brak współpracy, a 10 wysoka jakość współpracy.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

- 27.1 Proszę ocenić w skali 1-10, jak ocenia Pan/Pani skalę i jakość współpracy między instytucjami pomocy społecznej i rynku pracy po realizacji projektów w ramach Programu w kontekście wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, gdzie 1 oznacza brak współpracy, a 10 wysoka jakość współpracy.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

- 27.2. W jaki sposób zwiększyła się skala i jakość współpracy między instytucjami pomocy społecznej i rynku pracy?

.....

20. Czy Państwa instytucja uzyskała wsparcie na łagodzenia negatywnych następstw stanu epidemii związanego z zakażeniami wirusem SARS-COV-2

- ☐ Tak (przejdź do pytania 28.1)
☐ Nie

- 28.1 W jakim stopniu uzyskane wsparcie na łagodzenie negatywnych następstw stanu epidemii związanego z zakażeniami wirusem SARS-COV-2, wpłynęło na powstrzymanie rozpowszechniania się COVID-19 wśród osób przebywających w Państwa instytucji?

- ☐ Nie wpłynęło
☐ W niskim stopniu wpłynęło
☐ W średnim stopniu wpłynęło
☐ W dużym stopniu wpłynęło
☐ W bardzo dużym stopniu wpłynęło

28.2 W jaki sposób uzyskane wsparcie na łagodzenie negatywnych następstw stanu epidemii związanego z zakażeniami wirusem SARS-COV-2 wpłynęło na powstrzymanie rozpowszechniania się COVID-19 wśród osób przebywających w Państwa instytucji?

.....

PYTANIA DO BENEFICJENTÓW Z PODDZIAŁAŃ 11.3.1 i 11.3.2

29 Proszę sobie przypomnieć, jakie formy wsparcia były dostępne w projekcie?

- ☐ Doradztwo biznesowe
- ☐ Doradztwo branżowe
- ☐ Dotacja na utworzenie miejsca pracy
- ☐ Usługi prawne
- ☐ Usługi księgowe
- ☐ Usługi marketingowe
- ☐ Usługi badawcze
- ☐ Pomoc w promocji podmiotu
- ☐ Pomoc w rozwijaniu współpracy z innymi podmiotami
- ☐ Szkolenia biznesowe
- ☐ Szkolenia branżowe
- ☐ Wsparcie infrastrukturalne i techniczne
- ☐ Wsparcie mentora
- ☐ Wsparcie pomostowe
- ☐ Inne (jakie?)

30 Proszę ocenić w skali 1-10, efektywność form wsparcia (stosunek nakładów finansowych do efektów), gdzie 1 oznacza brak efektywności, a 10 wysoką efektywność

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Trudno powiedzieć	Nie oferowano
Doradztwo biznesowe												
Doradztwo branżowe												
Dotacja na utworzenie miejsca pracy												
Usługi prawne												

Usługi księgowe														
Usługi marketingowe														
Usługi badawcze														
Pomoc w promocji podmiotu														
Pomoc w rozwijaniu współpracy z innymi podmiotami														
Szkolenia biznesowe														
Szkolenia branżowe														
Wsparcie infrastrukturalne i techniczne														
Wsparcie mentora														
Wsparcie pomostowe														
Inne (jakie?)														

31 W jakim stopniu Pana/Pani zdaniem realizowany przez Państwa projekt z osi XI RPO WiM odpowiadał potrzebom w regionie?

- ☐ Nie odpowiadała w ogóle
- ☐ W bardzo małym stopniu odpowiadał
- ☐ W średnim stopniu odpowiadał
- ☐ W dużym stopniu odpowiadał
- ☐ W bardzo dużym stopniu odpowiadał

32 Czy udałoby się uzyskać większe efekty w ramach projektu przy tej samej wielkości dofinansowania?

- ☐ Zdecydowanie nie
- ☐ Raczej nie
- ☐ Trudno powiedzieć
- ☐ Raczej tak
- ☐ Zdecydowanie tak

33 Czy udałoby się osiągnąć identyczne efekty bez dofinansowania z osi XI RPO WiM?

- ☐ Zdecydowanie nie
- ☐ Raczej nie
- ☐ Trudno powiedzieć
- ☐ Raczej tak
- ☐ Zdecydowanie tak

34 Proszę określić w skali 1-10, w jaki sposób wsparcie ekonomii społecznej przyczyniło się do przeciwdziałania marginalizacji osób bezrobotnych czy też dysfunkcyjnych, gdzie 1 oznacza brak wpływu, a 10 wysoki wpływ.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

35 Czy napotkali Państwo na bariery/trudności w procesie aplikowania o środki finansowe w ramach osi XI RPO WiM?

- ☐ Tak (przejdź do pytania 35.1)
- ☐ Nie
- ☐ Trudno powiedzieć

35.1 Na czym polegały trudności w procesie aplikowania?

- ☐ Zbyt krótki czas na przygotowanie aplikacji
- ☐ Skomplikowane wymagania formalne (przejdź do pytania 35.1.1)
- ☐ Duża liczba wymaganych dokumentów, zaświadczeń
- ☐ Trudności z wypełnieniem wniosku o dofinansowanie (przejdź do pytania 35.1.2)
- ☐ Inne (jakie)

35.1.1 Proszę wyjaśnić, które wymagania formalne były najbardziej skomplikowane?

.....

35.1.2 Proszę wyjaśnić, na czym polegały główne trudności z wypełnieniem wniosku o dofinansowanie?

.....

36 Czy napotkali Państwo na bariery w procesie realizacji projektu w ramach osi XI RPO WiM?

- ☐ Tak (przejdź do pytania 36.1)
- ☐ Nie
- ☐ Trudno powiedzieć

36.1 Na czym polegały trudności w procesie realizacji projektu?

- ☐ Trudności w wyborze wykonawcy do realizacji inwestycji
- ☐ Opóźnienia w realizacji projektu

- ☐ Ograniczona kwalifikowalność wydatków
- ☐ Trudności w zakupie sprzętu
- ☐ Trudności w realizowaniu projektu ze względu na COVID-19
- ☐ Problem w osiągnięciu zakładanych wartości wskaźników
- ☐ Trudności w rekrutacji personelu
- ☐ Większe zapotrzebowanie na świadczone usługi niż zakładano
- ☐ Mniejsze zapotrzebowanie na świadczone usługi niż zakładano
- ☐ Inne (jakie?).....

METODA KONTRAFAKTYCZNA

PYTANIA WPROWADZAJĄCE

0. W ramach, którego działania/poddziałania planowali Państwo realizację projektu?

- ☐ Poddziałanie: 11.1.1 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekty konkursowe
- ☐ Poddziałanie: 11.1.2 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji – projekt ZIT Olsztyn
- ☐ Poddziałanie: 11.1.3 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekt ZIT Ełk
- ☐ Poddziałanie 11.2.1 Ułatwienie dostępu do usług zdrowotnych – projekty konkursowe
- ☐ Poddziałanie 11.2.2 Ułatwienie dostępu do usług zdrowotnych – projekt ZIT Olsztyn
- ☐ Poddziałanie 11.2.3 Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym – projekty konkursowe
- ☐ Poddziałanie 11.2.4 Ułatwienie dostępu do usług społecznych – projekt ZIT Olsztyn
- ☐ Poddziałanie 11.2.5 Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym – projekt ZIT Ełk
- ☐ Poddziałanie 11.3.1 Wsparcie przedsiębiorczości społecznej
- ☐ Poddziałanie 11.3.2 Koordynacja ekonomii społecznej w regionie

1. Czy otrzymali Państwo dofinansowanie na realizację projektu w ramach RPO WiM na lata 2014-2020?

- ☐ Tak (zakończ badanie)
- ☐ Nie (przejdź do pytania 2)
- ☐ Wniosek w trakcie oceny (zakończ badanie)

2. Z jakiego powodu nie otrzymali Państwo dofinansowania na realizację projektu?

- ☐ Negatywna ocena formalna
- ☐ Negatywna ocena merytoryczna
- ☐ Pozytywna ocena merytoryczna, lecz za małą liczbą punktów
- ☐ Wycofanie się z realizacji projektu

☐ Inny powodów (jaki?).....

3. Jaki rodzaj wsparcia planowali Państwo zaoferować w ramach projektu?

- ☐ Rozbudowa infrastruktury medycznej
- ☐ Rozbudowa infrastruktury społecznej
- ☐ Zapewnienie dostępu do usług społecznych
- ☐ Zapewnienie dostępu do usług zdrowotnych
- ☐ Inne

4. Proszę krótko scharakteryzować założenia projektu?

.....

5. Czy pomimo braku dofinansowania projektu w ramach osi XI RPO WiM udało się Państwu uruchomić projekt?

- ☐ Tak (przejdź do pytania 6)
- ☐ Nie (przejdź do pytania 7)
- ☐ Nie pamiętam

6. Czy podjęli Państwo próbę uzyskania dofinansowania z innego źródła?

- ☐ Tak (przejdź do 6.1)
- ☐ Nie
- ☐ Nie pamiętam

6.1 W ramach jakiego innego źródła starali się Państwo pozyskać dofinansowanie?

.....

6.2 Czy udało się Państwu skutecznie pozyskać środki finansowe z innego źródła na realizację projektu?

- ☐ Tak
- ☐ Nie
- ☐ Nie pamiętam

6.3 Czy napotkali Państwo na bariery/trudności w procesie aplikowania o środki finansowe?

- ☐ Tak (przejdź do pytania 6.4)

- ☐ Nie
- ☐ Trudno powiedzieć

6.4. Na czym polegały trudności w procesie aplikowania?

- ☐ Zbyt krótki czas na przygotowanie aplikacji
- ☐ Skomplikowane wymagania formalne
- ☐ Duża liczba wymaganych dokumentów, zaświadczeń
- ☐ Trudności z wypełnieniem wniosku o dofinansowanie
- ☐ Inne (jakie)

6.5. Czy napotkali Państwo na bariery w procesie realizacji projektu w ramach osi XI RPO WiM?

- ☐ Tak (przejdź do pytania 6.6)
- ☐ Nie
- ☐ Trudno powiedzieć

6.6. Na czym polegały trudności w procesie realizacji projektu?

- ☐ Trudności w wyborze wykonawcy do realizacji inwestycji
- ☐ Opóźnienia w realizacji projektu
- ☐ Ograniczona kwalifikowalność wydatków
- ☐ Trudności w zakupie sprzętu
- ☐ Trudności w realizowaniu projektu ze względu na COVID-19
- ☐ Problem w osiągnięciu zakładanych wartości wskaźników
- ☐ Trudności w rekrutacji personelu
- ☐ Większe zapotrzebowanie na świadczone usługi niż zakładano
- ☐ Mniejsze zapotrzebowanie na świadczone usługi niż zakładano
- ☐ Inne (jakie?).....

6.7 Jakie efekty uzyskali Państwo w trakcie realizacji projektu?

- ☐ Nie osiągnięto żadnych efektów
- ☐ Poprawiła się jakość leczenia
- ☐ Zwiększono dostępność do usług profilaktycznych
- ☐ Objęcie opieką medyczną większej liczby osób
- ☐ Skrócono czas oczekiwania na realizację usług profilaktycznych
- ☐ Skuteczniej przeciwdziałano skutkom pandemii COVID-19
- ☐ Pobudzono aktywność społeczności lokalnej
- ☐ Ograniczono zjawisko wykluczenia społecznego
- ☐ Ograniczono przemoc rodzinną

- ☐ Poprawiono bezpieczeństwo rodzin i dzieci
- ☐ Zwiększono samodzielność życiową odbiorców wsparcia
- ☐ Rozwiązano lub zniwelowano problemy społeczne
- ☐ Inne (jakie?)

7 Dlaczego nie udało się Państwu uruchomić projektu?

- ☐ Brak środków finansowych
- ☐ Brak kadry
- ☐ Brak doświadczenia w realizacji projektu
- ☐ Wybuch pandemii COVID-19
- ☐ Inne powody (jakie?).....

LISTA RESPONDENTÓW

ITI	
Projekt	Respondent
Indywidualna i kompleksowa aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami z woj. warmińsko-mazurskiego - II edycja	FUNDACJA AKTYWNEJ REHABILITACJI „FAR”
Centrum wsparcia	CENTRUM ANDRZEJ RYSZARD SZOPE
Zwiększenie dostępu do usług społecznych na terenie Gminy-Miasto Działdowo	GINA-MIASTO DZIAŁDOWO
Gmina Rybno - Nam nie jest wszystko jedno!	GINA RYBNO
AKTYWNE WŁĄCZENIE – SZANSĄ NA LEPSZE JUTRO	GINA LIDZBARK
Utworzenie ośrodka działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście – wsparcie finansowe świadczonych usług oraz zakup niezbędnego wyposażenia	GINA DOBRE MIASTO
Niepowtarzalni - ujawniamy umiejętności	POWIAT OSTRÓDZKI
POSTAW NA RODZINĘ	GINA KORSZE
Zwiększenie potencjału usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej w Powiecie Kętrzyńskim	POWIAT KĘTRZYŃSKI
Usługi społeczne w Barcianach	GINA BARCIANY
„Bądź aktywny” - rozwój usług społecznych szansą na aktywne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej	GINA MIEJSKA BARTOSZYCE
PRZYSTAŃ DLA RODZINY	GINA MIEJSKA GÓROWO IŁAWECKIE
Gmina Susz stawia na seniorów! -utworzenie Klubu Seniora	GINA SUSZ
Wsparcie instytucji zajmujących się opieką nad osobami wymagającymi wsparcia z terenu powiatu szczycieńskiego	POWIAT SZCZYCIEŃSKI
Utworzenie Klubu Integracji Społecznej	GINA PASYM
Kurs na pracę! Reintegracja społeczno - zawodowa mieszkańców Giżycka w ramach działalności Centrum Integracji Społecznej w Giżycku	GINA MIEJSKA GIŻYCKO
Organizacja warsztatów i działań edukacyjnych, zawodowych, społecznych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu rewitalizowanego.	GINA NIDZICA
Moja mała ojczyzna	GINA PURDA

Razem w Przyszłość	STOWARZYSZENIE OSTOJA WARMIŃSKA
Aktywny senior	Gmina Olecko
Case study	
Centrum Aktywności II	WARMIŃSKO-MAZURSKI SEJMIK OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Utworzenie i funkcjonowanie młodzieżowego klubu integracji społecznej	STOWARZYSZENIE "ALTERNATYWA"
Gminne Centrum Aktywności Lokalnej w Gminie Świętajno	GMINA ŚWIĘTAJNO/GOPS
ITI Eksperti	
Pani Teresa Wolska	
Regina Richert-Kaźmierska	
Arkadiusz Tyrkin	
OWES	
Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych	
Nidzicka Fundacja Rozwoju NIDA/Działdowska Agencja Rozwoju S.A	
WAMACOOOP miasto Olsztyn	
IZ i ROPS	
Maria Micińska – Starszy Inspektor przedstawiciel Departamentu Polityki Regionalnej	
Dorota Solnicka – Z-ca Dyrektora ROPS	
Rafał zabłotny – kierownik Biura Projektów Integracji Społecznej	
Marta Kowalska – kierownik Biura Planowania i Naboru Wniosków	
FGI 1 usługi zdrowotne	27.01.2022 godz. 10:00
osoba wywodząca się ze środowiska naukowo-badawczego	prof. Jacek Pyrzalski
przedstawiciel Instytucji Zarządzającej RPO WiM 2014-2020;	ROPS Olsztyn
przedstawiciel Domów Pomocy Społecznej;	DPS Ełk
	DPS Niezapominajka Elbląg
przedstawiciele podmiotów leczniczych;	GMINNY SAMODZIELNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ
przedstawiciel Instytucji Pośredniczącej RPO WiM 2014-2020;	ZIT Olsztyn 89 523-61-20
FGI 2 ekonomia społeczna	28.01.2022 godz. 10:00
Instytucja	osoba do wywiadu

osoba wywodząca się ze środowiska naukowo-badawczego	prof. Piotr Chomczyński
przedstawiciel Instytucji Zarządzającej RPO WiM 2014-2020;	ROPS Olsztyn
przedstawiciel Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej;	OWES-ESWIP
przedstawiciel podmiotów działających w sferze pomocy i integracji społecznej;	CIS Adelfi Aneta Makowska
przedstawiciel Instytucji Pośredniczącej RPO WiM 2014-2020;	ZIT Olsztyn 89 523-61-20

WYKAZ ŹRÓDEŁ

Akty prawne i wytyczne szczebla unijnego i krajowego:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006;
- Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych;
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/460 z dnia 30 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013 oraz (UE) nr 508/2014 w odniesieniu do szczególnych środków w celu uruchomienia inwestycji w systemach ochrony zdrowia państw członkowskich oraz w innych sektorach ich gospodarek w odpowiedzi na epidemię COVID-19 (Inicjatywa inwestycyjna w odpowiedzi na koronawirusa);
- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów operacyjnych polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020;
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych;
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

- Ustawa z dnia 1 lipca 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Narodowy program zwalczania chorób nowotworowych”;
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej;
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- Ustawa z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r.;
- Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r.

Dokumenty strategiczne:

- EUROPA 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, Rada Europy, Czerwiec 2010 r.;
- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2013;
- Strategia rozwoju społeczno- gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2013 r.;
- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do 2030 r. „Warmińsko Mazurskie 2030”, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2020 r.;
- Diagnoza strategiczna województwa warmińsko-mazurskiego, GEOPROFIT, Warszawa, grudzień 2018;
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Warszawa 2017 r.;
- Strategia Polityki Społecznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2020 roku, Olsztyn 2012 r.;
- Wojewódzki program rozwoju ekonomii społecznej Warmia i Mazury 2015-2020, Olsztyn 2015 r.;
- Zaktualizowana Strategia Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2025 roku.

Dokumenty programowe/systemowe i sprawozdania:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (z załącznikami);
- Szczegółowy Opis Osi Priorytetowej XI „Włączenie społeczne” RPO WiM 2014-2020 wydane na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy wdrożeniowej;
- Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 – Umowa Partnerstwa, MliR, 21 maja 2014 r. z późn. zm.;
- Sprawozdania Roczne za lata 2014-2020 z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020;
- Protokoły z posiedzeń Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020;
- Regulaminy konkursów RPO WiM 2014-2020;
- Raporty z realizacji Strategii rozwoju społeczno- gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- Analizy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego, Regionalne Obserwatorium Terytorialne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- Analizy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego w obszarach oddziaływania Europejskiego Funduszu Społecznego, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- Informacje o wykorzystaniu środków publicznych z programów wdrażanych w województwie warmińsko-mazurskim, Regionalne Obserwatorium Terytorialne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- Analizy sytuacji na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim; Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- Raporty z monitorowania Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim, Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie.

Raporty ewaluacyjne:

Badania ewaluacyjne przeprowadzone na potrzeby RPO Warmia i Mazury na lata 2007-2013, w tym w szczególności rekomendacje z tych badań, które dotyczyły perspektywy finansowej UE 2014-2020:

- Przegląd stanu wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013. PSDB na zlecenie Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2011,

- Ewaluacja Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2020 w celu oceny stopnia jej realizacji w połowie okresu obowiązywania i w kontekście jej aktualizacji w związku z nowym okresem programowania. Konsorcjum firm: Fundacja Naukowa Instytut Badań Strukturalnych i Reytech Sp. z o.o, Olsztyn 2011 r.,
- Ewaluacja ex ante projektu zaktualizowanej Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025. Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. na zlecenie Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2013,
- Ewaluacja ex-ante projektu programu operacyjnego dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2014-2020, Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. na zlecenie Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2014,
- Ocena wpływu Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013 na zatrudnienie i rozwój społeczno-ekonomiczny województwa warmińsko-mazurskiego. Openfield Sp. z o. o. w Opolu na zlecenie Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2015,

Badania ewaluacyjne przeprowadzone na potrzeby PO KL 2007-2013 w tym w szczególności rekomendacje z tych badań dotyczące perspektywy finansowej UE 2014-2020:

- Badanie zdolności absorpcyjnych podmiotów realizujących projekty w ramach POKL w województwie warmińsko-mazurskim, Instytut Badań i Analiz OSB na zlecenie Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, maj 2008,
- Badanie potencjału instytucji realizujących zadania Polityki Społecznej w województwie warmińsko – mazurskim, Agencja Badania Rynku Opinia, listopad 2008,
- Prognoza zmian na rynku pracy wynikających z realizacji programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Funduszu Spójności w kontekście planowania wdrażania PO KL w województwie warmińsko-mazurskim, PSDB na zlecenie Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, czerwiec 2008,
- Zapotrzebowanie na wsparcie w ramach komponentu regionalnego PO KL w kontekście prognozowanej sytuacji na rynku pracy, ECDF Badania i Szkolenia na zlecenie Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, sierpień 2010,
- Ocena funkcjonowania ekonomii społecznej w województwie warmińsko-mazurskim, listopad 2013,
- Ocena działań prozatrudnieniowych w województwie warmińsko-mazurskim, ECDF Badania i Szkolenia na zlecenie Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, grudzień 2012,

- Badanie ewaluacyjne w obszarze oceny adresatów wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego, WYG PSDB Sp. z o.o. na zlecenie Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, październik 2014,
- Badanie ewaluacyjne w obszarze oceny skuteczności instrumentów i narzędzi aktywizacji społeczno-zawodowej uczestników projektów EFS, Europejskie Centrum Doradztwa Finansowego Badania i Szkolenia Ewa Joachimczak, Fundacja im. Królowej Polski Św. Jadwigi na zlecenie Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, grudzień 2014.

Badania ewaluacyjne ex post perspektywy 2007-2013:

- Wpływ Funduszy Europejskich perspektywy finansowej 2007-2013 na rozwój społeczno-gospodarczy Polski Wschodniej, IMAPP Sp. z o.o., Warszawa 2016 r.,
- Ocena wpływu makroekonomicznego realizacji NSRO 2007-2013 na rozwój kraju i regionów, WARR S.A., Warszawa 2016 r.,
- Wpływ realizacji NSRO 2007-2013 na poziom i jakość zatrudnienia w Polsce, Konsorcjum: Evalu Sp. z o.o., WYG PSDB Sp. z o.o., Warszawa 2017 r.

Badania ewaluacyjne przeprowadzone na potrzeby RPO WiM 2014-2020:

- Ewaluacja systemu wyboru projektów ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów wyboru projektów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Rynku Pracy S-TO-S w Warszawie, 2016 r.,
- Ewaluacja mid-term postępu rzeczowego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, Konsorcjum: ECORYS Polska Sp. z o.o., EVALU Sp. z o.o., Warszawa 2019;
- Wpływ interwencji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim”.

Źródła internetowe

- Główny Urząd Statystyczny
- Eurostat
- [https://strategia2030.warmia.mazury.pl/strategia/;](https://strategia2030.warmia.mazury.pl/strategia/)
- [www.strategia2030.warmia.mazury.pl;](http://www.strategia2030.warmia.mazury.pl/)
- [http://rpo.warmia.mazury.pl/;](http://rpo.warmia.mazury.pl/)

- <http://wupolsztyn.praca.gov.pl/>;
- <http://warmia.mazury.pl/> (zakładka „Polityka społeczna”)

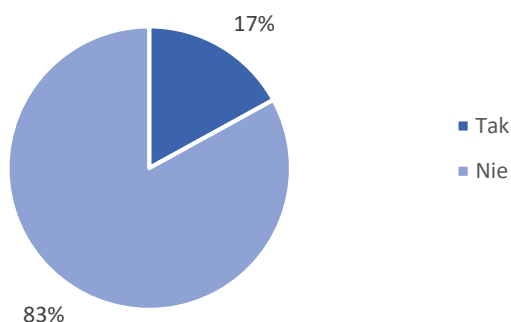
RAPORT Z BADANIA ILOŚCIOWEGO

UWARUNKOWANIA REALIZACJI WSPARCIA W OSI XI RPO WIM

Uczestnicy projektów w ramach działania 11.1

W ramach badania uczestników projektów w ramach Działania 11.1 ustalono, że zdecydowana większość uczestników projektów nie doświadczyła trudności w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19. Tylko 17 proc. respondentów przyznało, że ograniczenia wprowadzone w związku z COVID-19 miały wpływ na ich życie społeczno-zawodowe.

WPŁYW PANDEMII NA SYTUACJĘ SPOŁECZNO-ZAWODOWĄ UCZESTNIKÓW W DZIAŁANIU 11.1

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

Jednocześnie, respondenci, którzy znaleźli się w grupie potwierdzających wpływ obostrzeń w związku z pandemią na ich sytuację społeczno-zawodową, wskazywali jakie konkretne skutki tych ograniczeń dotyczyły ich bezpośrednio. 46 proc. badanych doświadczyło przestoju w pracy, zmniejszenia czasu pracy lub spadku liczby zleceń. 18 proc. badanych stwierdziło, że spadły ich dochody podczas pandemii. 15 proc. zostało zwolnionych z pracy. 13 proc. zauważyło pogorszenie się stanu zdrowia (fizycznego lub psychicznego). Wśród skutków pandemii, które zauważyli ankietowani, były: spadek motywacji do pracy (12 proc. wskazań) oraz przemęczenie (11 proc. odpowiedzi).

SKUTKI PANDEMII NA SYTYACJĘ SPOŁECZNO-ZAWODOWĄ UCZESTNIKÓW W DZIAŁANIU 11.1

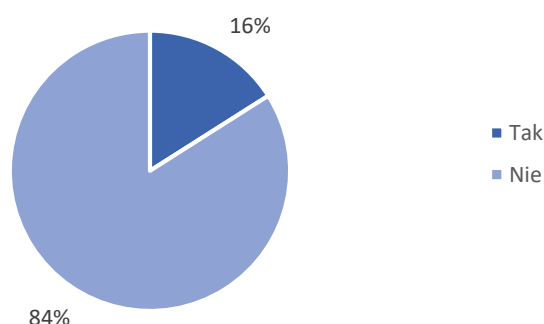

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=80)

Uczestnicy projektów w ramach działania 11.2

Wśród uczestników projektów w ramach Działania 11.2, sytuacja wyglądała bardzo podobnie – 16 proc. z nich przyznało, że ograniczenia wprowadzone w związku z COVID-19 miały wpływ na ich życie społeczno-zawodowe.

WPŁYW PANDEMII NA SYTUACJĘ SPOŁECZNO-ZAWODOWĄ UCZESTNIKÓW W DZIAŁANIU 11.2

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

Również w tej kategorii respondentów, do najczęściej wymienianych skutków ograniczeń związanych z pandemią COVID-19 (wskazywanych przez 32 proc. badanych, których dotyczył jakikolwiek wpływ obostrzeń), wpływających na sytuację społeczno-zawodową, należy zaliczyć problemy z przestojem w pracy, zmniejszeniem czasu pracy lub zmniejszeniem liczby zleceń.

SKUTKI PANDEMII NA SYTYACJĘ SPOŁECZNO-ZAWODOWĄ UCZESTNIKÓW W DZIAŁANIU 11.2

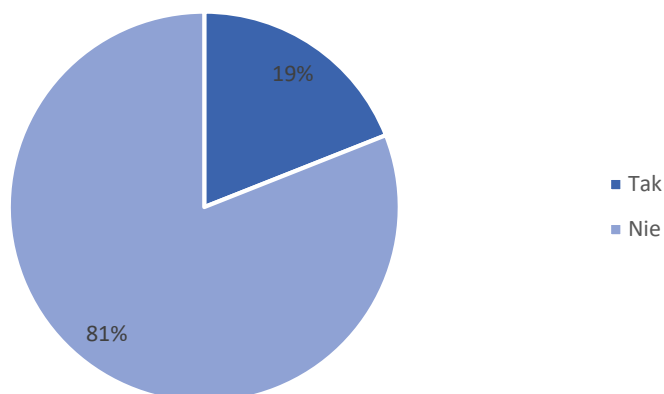

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=99)

Uczestnicy projektów w ramach działania 11.3

Jeśli chodzi o uczestników projektów w ramach Działania 11.3, 19% z badanych w tej grupie potwierdziło, że na ich sytuację społeczno-zawodową miały wpływ ograniczenia wprowadzane w związku z wystąpieniem pandemii COVID.

WPŁYW PANDEMII NA SYTUACJĘ SPOŁECZNO-ZAWODOWĄ UCZESTNIKÓW W DZIAŁANIU 11.3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=338)

Podobnie jak w przypadku uczestników projektów w ramach pozostałych Działań objętych ewaluacją, najczęściej wskazywanym skutkiem ograniczeń związanych z pandemią COVID-19 w kontekście sytuacji społeczno-zawodowej respondentów korzystających ze wsparcia Działania 11.3, pozostają problemy z przestojem w pracy, zmniejszeniem czasu pracy lub zmniejszeniem liczby zleceń.

SKUTKI PANDEMII NA SYTUACJĘ SPOŁECZNO-ZAWODOWĄ UCZESTNIKÓW W DZIAŁANIU 11.3

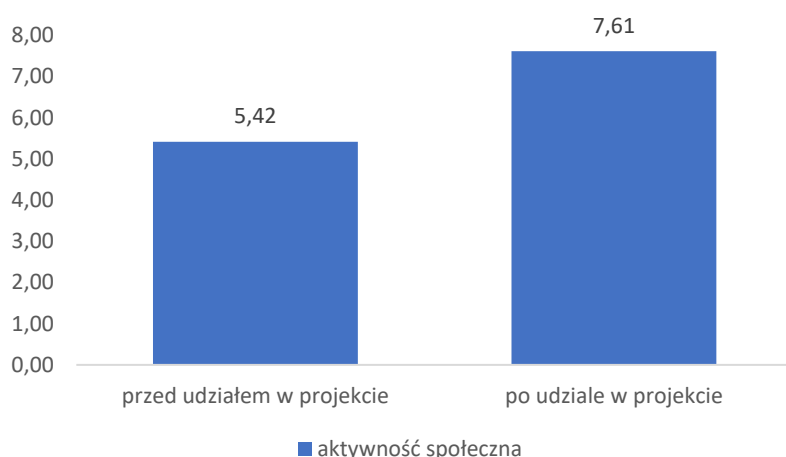
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=64)

EFEKTY REALIZACJI INTERWENCJI W DZIAŁANIU 11.1 RPO WiM

Wzrost aktywności społecznej

Współczynnik aktywności społecznej uczestników projektu w ramach Działania 11.1 RPO WiM wyniósł przed otrzymaniem wsparcia 5,42 (w skali 1-10, gdzie 1 oznacza brak aktywności społecznej, a 10 bardzo dużą aktywność społeczną). Wynik ten oznacza, iż uczestnicy projektu byli przeciętnie aktywni w sensie społecznym. W wyniku otrzymanego wsparcia w ramach osi XI RPO WiM, aktywność społeczna odbiorców ostatecznych wzrosła do poziomu 7,61 (częściej uczestniczyli w wydarzeniach kulturalnych, bardziej angażowali się w działalność społeczności lokalnej itp.) Oznacza to, iż **aktywność społeczna mieszkańców regionu, uczestniczących w projektach w Działaniu 11.1, wzrosła dzięki wsparciu w ramach RPO WiM o 40,4 proc.**

ZMIANA AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ ODBIORCÓW WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.1 RPO WiM

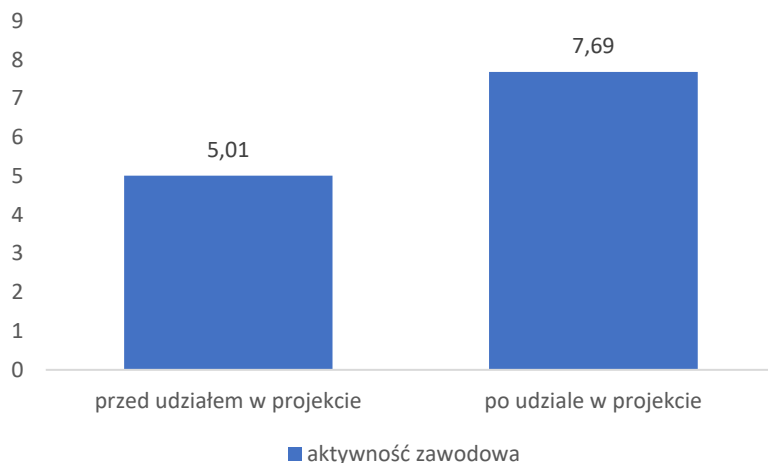
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

Wzrost aktywności zawodowej

Poziom aktywności zawodowej uczestników badania przed udziałem w projekcie kształtował się na poziomie 5,01 (w skali 1-10, gdzie 1 oznacza brak aktywności zawodowej, a 10 wysoki poziom aktywności zawodowej). Udział w projekcie wiążący się z uzyskaniem szerokiego zakresu wsparcia (np. kursy, szkolenia, doradztwo) istotnie wpłynął na podniesienie aktywności zawodowej odbiorców wsparcia. Poziom aktywności zawodowej po udziale w

projekcie wyniósł 7,69. **Oznacza to, iż realizacja wsparcia w Działaniu 11.1 RPO WiM przyczyniła się do wzrostu aktywności zawodowej uczestników projektów o 53,5 proc.**

ZMIANA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ ODBIORCÓW WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.1 RPO WiM

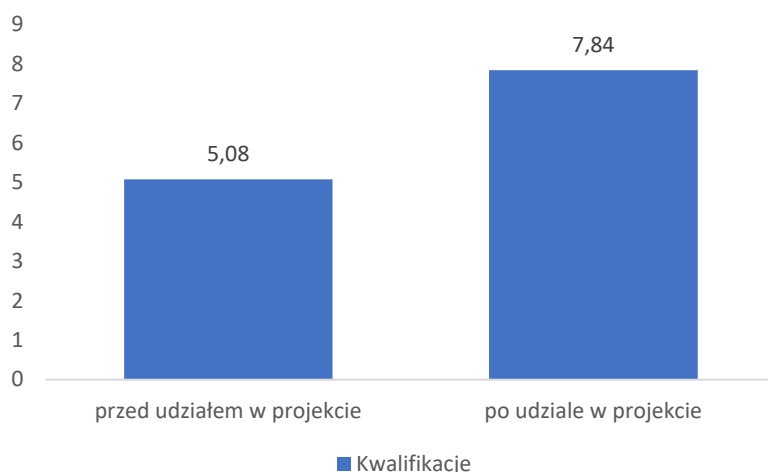

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

Podniesienie kwalifikacji

Średnia ocena kwalifikacji w grupie odbiorców wsparcia wyniosła 5,08 (przed udziałem w projekcie). Projekty z Działania 11.1 RPO WiM nastawione były na podwyższanie kwalifikacji odbiorców wsparcia i dostosowywanie ich do potrzeb regionalnego rynku pracy. Udział w projektach wyraźnie wpłynął na ocenę kwalifikacji u odbiorców wsparcia. W wyniku udziału w projekcie kwalifikacje podniosły się do poziomu 7,84. **Oznacza to, iż wsparcie w ramach osi XI RPO WiM skutkowało podniesieniem poziomu kwalifikacji o 54,3 proc.**

ZMIANA POZIOMU KWALIFIKACJI ODBIORCÓW WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.1 RPO WIM

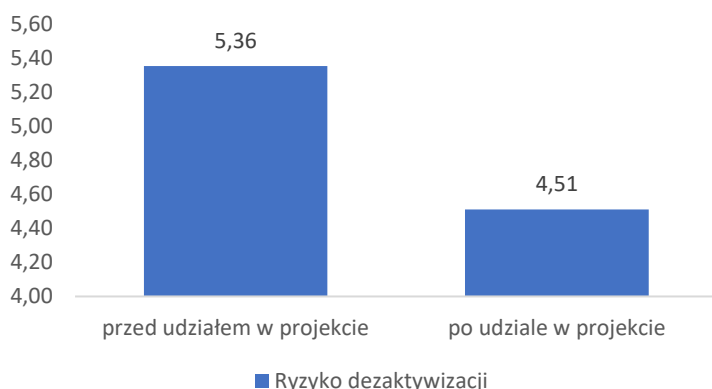

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

Spadek ryzyka dezaktywizacji zawodowej

Dezaktywizacja zawodowa oznacza przejście do stanu bierności zawodowej w związku z brakiem wiary w znalezienie zatrudnienia. Dezaktywizacja może być także stymulowana czynnikami zewnętrznymi, jak choćby przez obowiązki rodzinne i niemożność pogodzenia ich z aktywnością zawodową. Uczestnicy badania mieli ocenić ryzyko dezaktywizacji zawodowej przed udziałem w projekcie i po udziale w projekcie. Służyła im do tego skala 1-10, gdzie 1 oznaczało brak ryzyka dezaktywizacji, a 10 wysokie ryzyko dezaktywizacji. Z badania wynika, iż ryzyko dezaktywizacji zawodowej przed udziałem w projekcie utrzymywało się na średnim poziomie (5,36). Udział w projekcie wpłynął na obniżenie ryzyka wystąpienia dezaktywizacji zawodowej. Ryzyko to oceniono po udziale w projekcie na 4,51. **Oznacza to, iż wsparcie w ramach Działania 11.1 wpłynęło na spadek ryzyka dezaktywizacji zawodowej o 15,7 proc.**

ZMIANA POZIOMU RYZYKA DEZAKTYWIZACJI ODBIORCÓW WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.1 RPO WiM

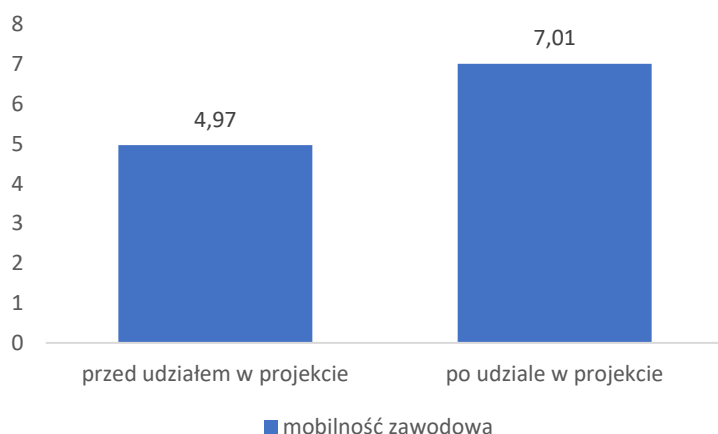

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

Wzrost mobilności zawodowej

Mobilność zawodowa to umiejętność dostosowania się pracownika do wymogów rynku pracy. Mobilność ta może wyrażać się na różne sposoby, począwszy gotowości do zmiany pracy, zawodu, branży poprzez doskonalenie i poszerzanie swoich kwalifikacji zawodowych, kończąc na dostosowywaniu się do wymogów pracodawcy. W ramach przeprowadzonego badania z odbiorcami wsparcia sprawdzono poziom mobilności zawodowej przed udziałem w projekcie i po udziale w projekcie. W tej pierwszej sytuacji mobilność zawodowa została oceniona na 4,97 (w skali 1-10, gdzie 1 oznacza brak mobilności zawodowej, a 10 wysoką mobilność zawodową). W drugiej sytuacji oceniono mobilność zawodową na poziomie 7,01, a więc znacznie wyższym niż początkowo. **Oznacza to, iż wsparcie udzielone w ramach Działania 11.1 RPO WiM wpłynęło na wzrost mobilności zawodowej u odbiorców ostatecznych o 41 proc.**

ZMIANA POZIOMU MOBILNOŚCI ZAW. ODBIORCÓW WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.1 RPO WiM

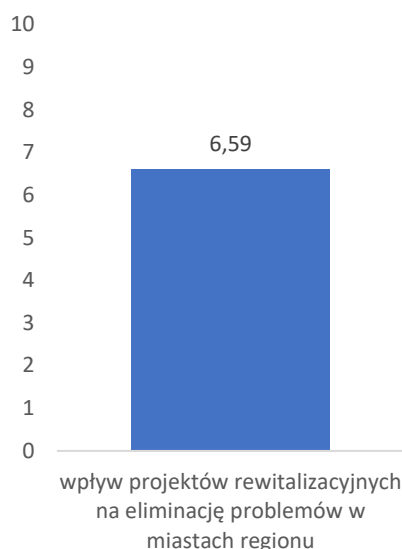

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

Eliminacja problemów w miastach województwa warmińsko-mazurskiego

W ramach badania ilościowego z Beneficjentami realizującymi projekty w osi XI RPO WiM podjęto próbę określenia skuteczności projektów rewitalizacyjnych w eliminacji problemów występujących w miastach województwa warmińsko-mazurskiego. Skuteczność ww. projektów oceniano w skali 1-10, gdzie 1 oznacza brak skuteczności, a 10 wysoką skuteczność w eliminacji problemów. **Na podstawie zebranych danych obliczono wskaźnik skuteczności projektów rewitalizacyjnych. Wskaźnik ten przyjął wartość 6,59.** Oznacza to, że projekty te charakteryzowały się ponadprzeciętną skutecznością w eliminacji problemów na terenach zdegradowanych. W trakcie badań jakościowych zauważono, że pomimo relatywnie dobrej skuteczności projektów rewitalizacyjnych, skala problemów na terenach zdegradowanych w miastach regionu jest nadal duża i wymaga kontynuacji wsparcia w tym zakresie.

OCENA SKUTECZNOŚCI PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

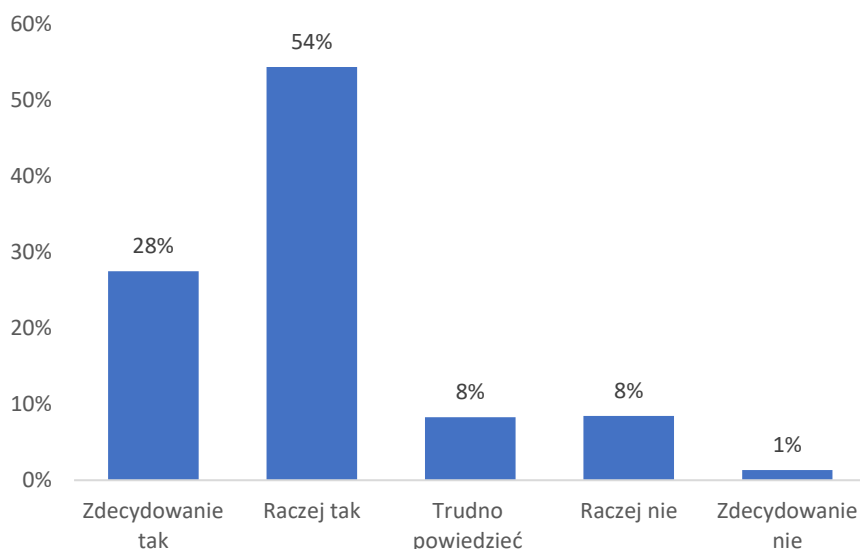

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z Beneficjentami (n=74)

TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW

72 proc. odbiorców ostatecznych w Działaniu 11.1 nadal dostrzega efekty wsparcia. Tylko 9 proc. respondentów uważa, że uzyskane efekty okazały się nietrwałe. 8 proc. badanych nie potrafiło jednoznacznie odnieść się do tej kwestii. Z przytoczonych danych wynika, że osiągnięte efekty w ramach Działania 11.1 mają na ogół charakter trwały. Trwałość efektów, jak wynika z wywiadów z Beneficjentami, w głównej mierze zależy od motywacji samych uczestników projektów do utrzymania zmiany, jaka dokonała się w wyniku udziału w projekcie. Beneficjenci twierdzili, że projekty wyposażają odbiorców w określone kompetencje, kwalifikacje, zasoby wiedzy, dzięki którym powinni oni łatwiej funkcjonować w środowisku społecznym i zawodowym. Jednak rzeczywisty poziom trwałości efektów wynika z postawy, jaką przyjmuje uczestnik – czy zależy mu na poprawie swojej sytuacji społeczno-zawodowej, czy też zamierza przyjąć bierną postawę. W dyskusji o czynnikach wpływających na poziom trwałości efektów wybrzmiał głos, mówiący o tym, iż jakość realizowanych usług wsparcia wywiera wpływ na trwałość efektów. Projekty zapewniające wysokiej jakości usługi wsparcia uzyskują lepsze wyniki w zakresie trwałości efektów. I odwrotnie – niska jakość usług przekłada się na niższe wskaźniki trwałości efektów.

TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW W DZIAŁANIU 11.1

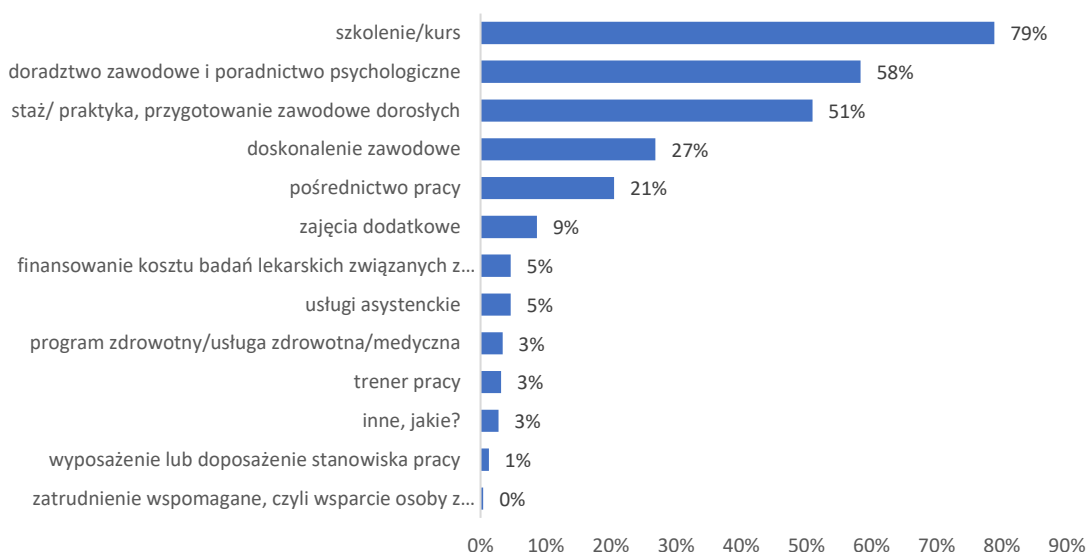
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

POPULARNOŚĆ FORM WSPARCIA

Na podstawie przeprowadzonego badania z uczestnikami projektów można wskazać te typy wsparcia, które oferowano najczęściej i najrzadziej w projektach. 5 typów wsparcia występowały najczęściej. Są nimi: szkolenie i kursy (79 proc. uczestników objęto tego typu działaniami), doradztwo zawodowe i poradnictwo psychologiczne (58 proc. wskazań), staż i praktyka (nieco ponad 50 proc. odpowiedzi), doskonalenie zawodowe (27 proc.) i pośrednictwo pracy (co piąty respondent zaznaczył tę formę wsparcia). Beneficjenci podkreślali, iż wysoka popularność omówionych wyżej form wsparcia wynika z tego, iż przyczyniają się one do podniesienia kwalifikacji odbiorców wsparcia i pozwalają dopasować ich profil do oczekiwań rynku pracy. Formy te przekładają się więc na aktywizację zawodową.

Najrzadziej sięgano w projektach po takie formy wsparcia jak wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy. Sporadyczne wykorzystanie z tej formy wsparcia wynikała z faktu, iż diagnoza potrzeb uczestników rzadko uzasadniała uruchomienie tego typu działań.

POPULARNOŚĆ FORM WSPARCIA W PROJEKTACH W RAMACH DZIAŁANIA 11.1

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

EFEKTYWNOŚĆ FORM WSPARCIA

Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, iż uczestnicy projektu wysoko oceniali efektywność poszczególnych form wsparcia. Najwyżej zostały ocenione następujące formy wsparcia: zajęcia dodatkowe (ocena 9,10), trener pracy (9,13), wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy (9,16), program zdrowotny (9,34). Natomiast najwyższą ocenę przypisano usługom asystenckim (9,77) i ta forma wsparcia jawi się jako najbardziej efektywna. W zestawieniu form wsparcia jako najmniej efektywną oceniono finansowanie szkoleń i kursów (8,66). Ocenę efektywności pozostałych form wsparcia mieściły się w przedziale od 8,73 do 9,00.

OCENA EFEKTYWNOŚCI FORM WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.1 RPO WIM

FORMA WSPARCIA	OCENA EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA
szkolenie/kurs	8,66
zajęcia dodatkowe	9,10
doskonalenie zawodowe	8,99
staż/ praktyka, przygotowanie zawodowe dorosłych	9,00

doradztwo zawodowe i poradnictwo psychologiczne	8,76
pośrednictwo pracy	8,91
trener pracy	9,13
usługi asystenckie	9,77
finansowanie kosztu badań lekarskich związanych z podjęciem zatrudnienia	9,00
program zdrowotny/usługa zdrowotna/medyczna	9,34
wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy	9,16

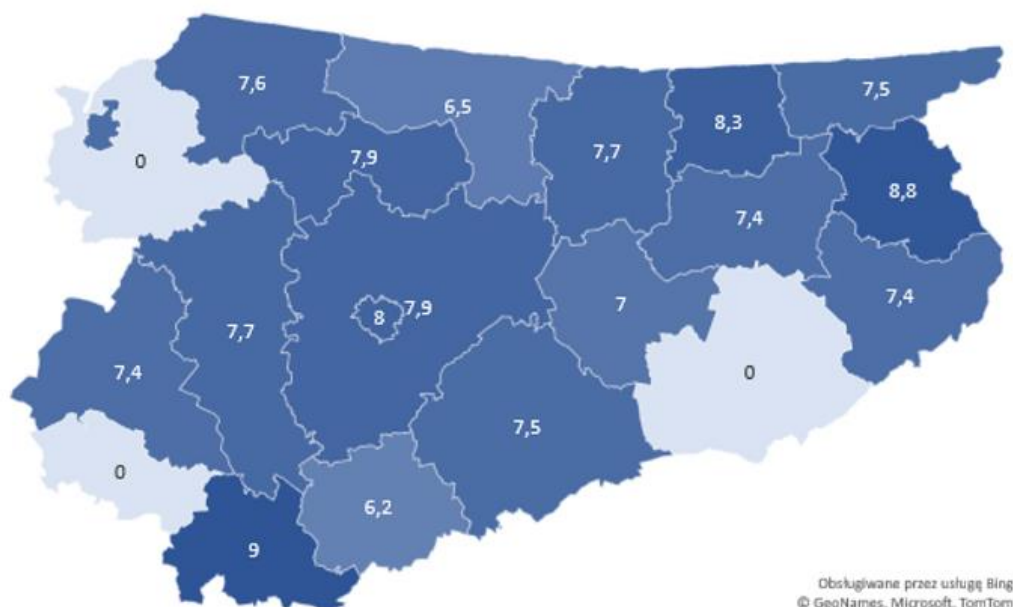
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=473)

EFEKTY REALIZACJI INTERWENCJI W DZIAŁANIU 11.2 RPO WIM

Dostęp do usług społecznych

W województwie warmińsko-mazurskim znacząco poprawiła się dostępność do usług społecznych. Co ciekawe, 2 powiaty, w których dostępność do usług społecznych przed uruchomieniem wsparcia w ramach Programu została oceniona najniżej (działdowski i lidzbarski) odnotowały znaczącą poprawę dostępności, dzięki której należą one do czołówki w województwie. Powiatem o najniższej dostępności usług społecznych jest, jak wynika z badań uczestników projektów, powiat nidzicki. Zdaniem respondentów, realizacja projektów z osi XI RPO WiM nieznacznie wpłynęła na poprawę dostępu do usług społecznych (zmiana na poziomie 0,4 punktu w porównaniu z stanem bazowym – przed realizacją projektów). Także w powiecie bartoszyckim dostęp do usług społecznych nie jest tak dobry, jak w innych częściach regionu (ocena 6,5). W pozostałych powiatach dostęp do usług kształtuje się w przedziale od 7,4 do 9,0. Trzy powiaty pozostały bez oceny z uwagi na brak danych od respondentów (przy nich widnieje wartość 0).

DOSTĘP DO USŁUG SPOŁECZNYCH W WYNIKU REALIZACJI PROJEKTÓW Z OSI XI RPO WIM

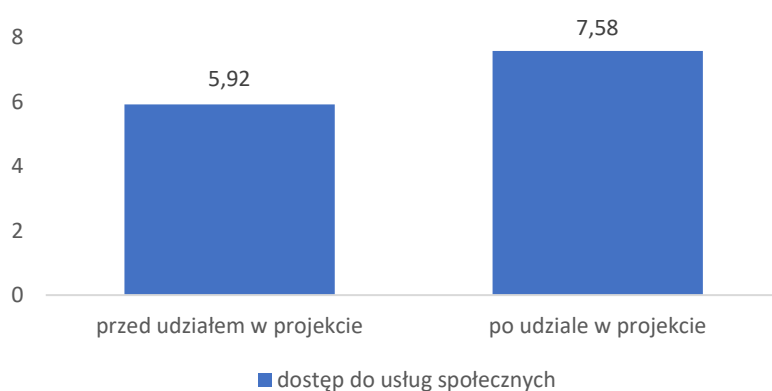
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI/CATI z uczestnikami projektów (n=619)

EFEKTY REALIZACJI WSPARCIA

Poprawa dostępu do usług społecznych

Jednym z istotnych efektów wsparcia realizowanego w Działaniu 11.2 RPO WiM jest poprawa dostępu do usług społecznych w regionie. **Dostęp do usług społecznych wzrósł o 28 proc.**, jeśli porówna się stan sprzed realizacji wsparcia w osi XI RPO WiM (ocena 5,92 w skali 1-10, gdzie 1 oznacza brak dostępności a 10 wysoką dostępność) i po realizacji projektów finansowanych ze środków UE w ramach RPO WiM (ocena 7,58).

ZMIANA DOSTĘPNOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH DZIĘKI REALIZACJI DZIAŁANIA 11.2 RPO WIM

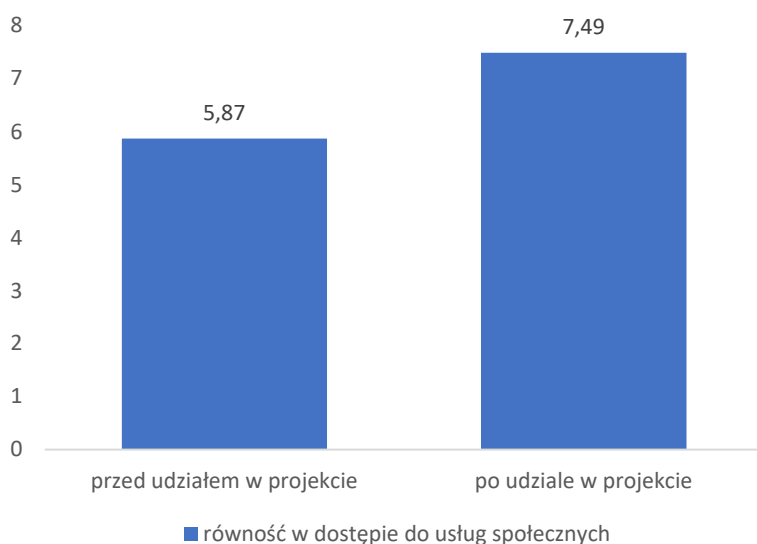

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

Zwiększenie równości w dostępie do usług społecznych

Przed realizacją wsparcia w osi XI RPO WiM, równość w dostępie do usług społecznych została oceniona jako średnia (5,87 w skali 1-10, gdzie 1 oznacza brak równości, a 10 pełną równość). Uruchomienie wsparcia ze środków unijnych na realizację usług społecznych skierowanych do osób z obszaru wykluczenia społecznego, przyczyniło się do zwiększenia równości w dostępie do tego typu usług. Uczestnicy badania ocenili równość w dostępie do usług społecznych po udziale w projekcie na 7,49. Oznacza to, iż **równość w dostępie do usług społecznych zwiększyła się o 27,6 proc., dzięki wsparciu udzielonemu w osi XI RPO WiM.**

ZMIANA POZIOMU RÓWNOŚCI W DOSTĘPIE DO USŁUG SPOŁECZNYCH DZIĘKI REALIZACJI DZIAŁANIA 11.2 RPO WiM

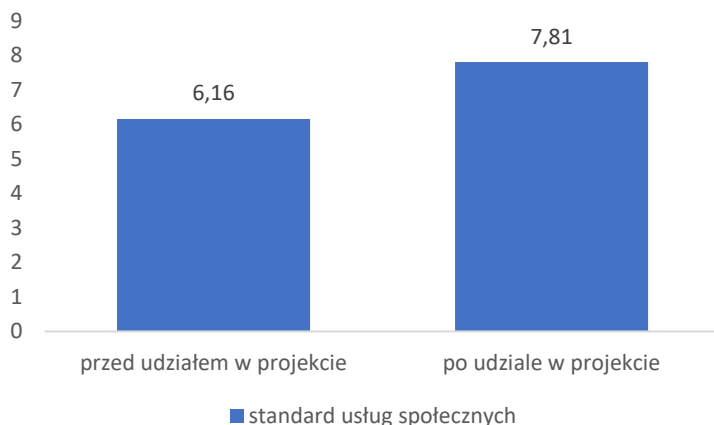
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

Podwyższenie standardu realizacji usług społecznych

Z punktu widzenia mieszkańców regionu ważnym efektem realizacji wsparcia w osi XI RPO WiM jest podwyższenie standardu realizacji usług społecznych. Trzeba powiedzieć, iż ocena standardu usług społecznych utrzymywała się przed uruchomieniem projektów dofinansowanych ze środków unijnych na stosunkowo wysokim poziomie. Mieszkańcy regionu ocenili standard usług na 6,16 w skali 1-10, gdzie 1 oznacza bardzo niski standard usług społecznych, a 10 bardzo wysoki standard. Dzięki realizacji projektów z zakresu włączenia społecznego w ramach Działania 11.2 standard tych usług podniósł się do poziomu

7,81. Należy stwierdzić, iż realizacja interwencji w ramach osi XI RPO WiM wpłynęła na podwyższenie standardu realizacji usług społecznych o 26,8 proc.

ZMIANA STANDARDU USŁUG SPOŁECZNYCH DZIĘKI REALIZACJI DZIAŁANIA 11.2 RPO WiM

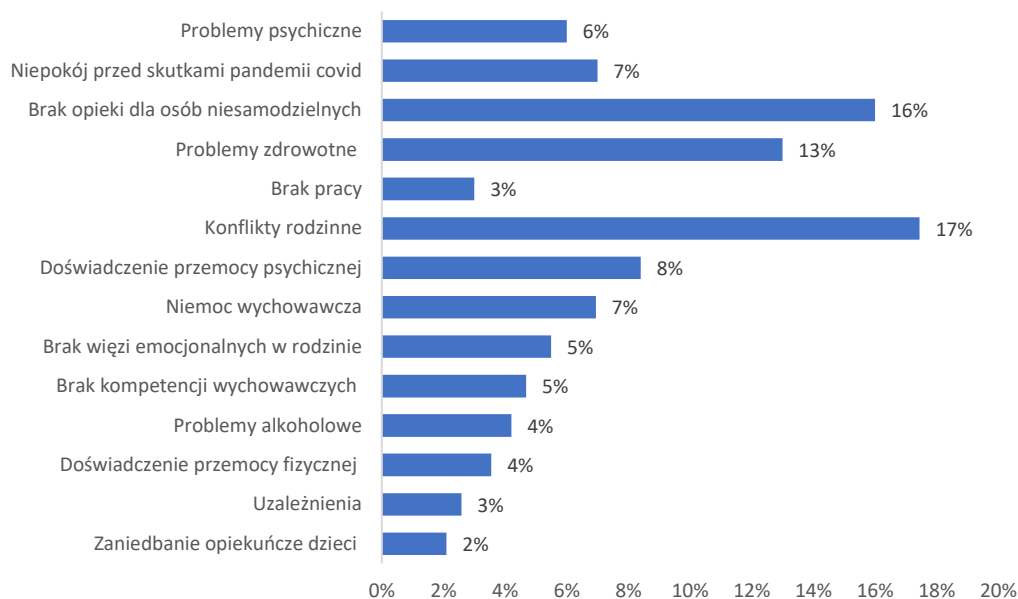

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

Zmniejszenie dysfunkcji rodzin z obszaru wykluczenia społecznego

Odbiorcy wsparcia i ich rodziny zmagali się z licznymi problemami, dysfunkcjami przed udziałem w projekcie. Do najczęściej występujących problemów należały: konflikty rodzinne (17 proc.), brak opieki dla osób niesamodzielnych (seniorów lub osób z niepełnosprawnościami) (16 proc.), problemy zdrowotne (13 proc.), doświadczanie przemocy psychicznej 8) oraz niepokój przed skutkami pandemii COVID-19 i niemoc wychowawcza (7 proc. respondentów zaznaczało te problemy).

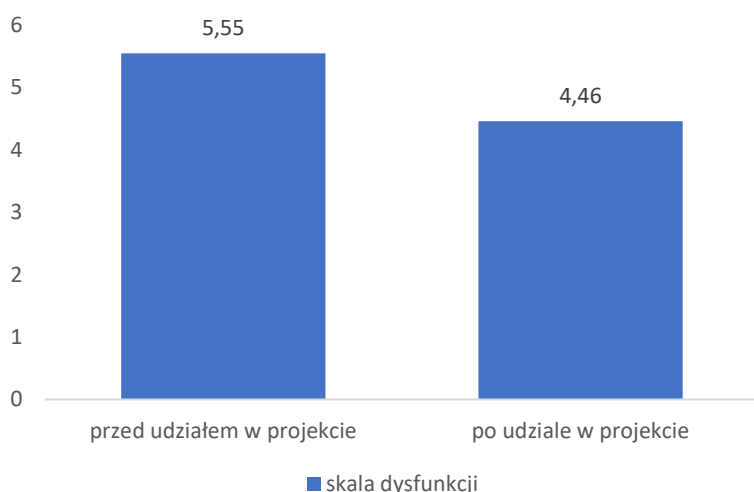
DYSKUNKCJE, PROBLEMY DOTYKAJĄCE ODBIORCÓW WSPARCIA I ICH RODZINY

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

Przed udziałem w projekcie skalę dysfunkcji, problemów oceniono na 5,55. Uczestnicy projektów ocenili też skalę dysfunkcji po otrzymaniu wsparcia z projektów dofinansowanych z osi XI RPO WiM. Z odpowiedzi respondentów wynika, iż skala dysfunkcji spadła do poziomu 4,46. **Oznacza to, że realizacja wsparcia w ramach Programu wpłynęła na spadek dysfunkcji w rodzinach z obszaru wykluczenia społecznego o 19,6 proc.**

ZMIANA SKALI DYSFUNKCJI W RODZINACH Z OBSZARU WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO

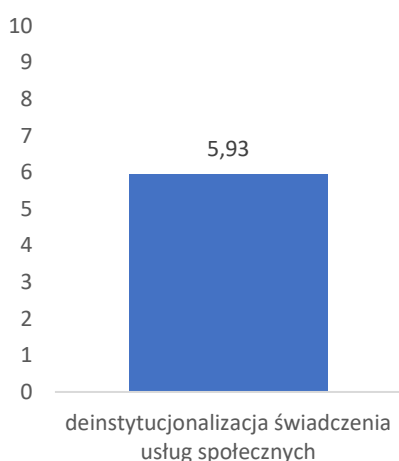

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

Deinstytucjonalizacja świadczenia usług społecznych

W ramach badania ilościowego CAWI/CATI z Beneficjentami oceniono wpływ interwencji RPO WiM 2014-2020 na deinstytucjonalizację świadczenia usług społecznych w regionie. Ocena tego wpływu została dokonana w skali od 1 do 10. Na podstawie zebranych danych obliczono wpływ interwencji na proces deinstytucjonalizacji. Uzyskana wartość na poziomie 5,93 oznacza, że interwencja miała stosunkowo duży wpływ na deinstytucjonalizację usług.

WPŁYW INTERWENCJI NA DEINSTYTUCJONALIZACJĘ USŁUG SPOŁECZNYCH

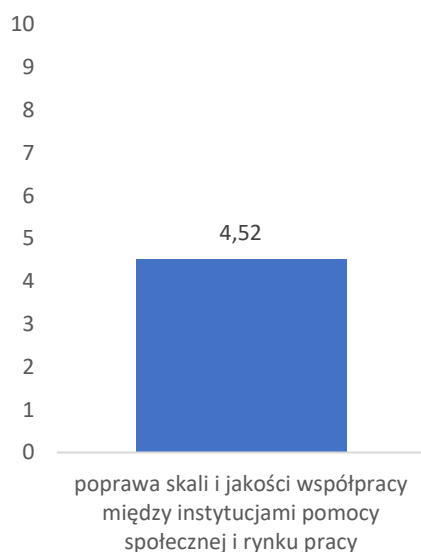

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z Beneficjentami Działania 11.2 (n=61)

Poprawa skali i jakości współpracy między instytucjami pomocy społecznej i rynku pracy

W ramach badania z Beneficjentami oceniono, na ile poprawiła się skala i jakość współpracy między instytucjami pomocy społecznej i rynku pracy na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Kwestię tę oceniono w skali 1-10, gdzie 1 oznaczało brak poprawy, a 10 bardzo dużą poprawę. Na podstawie zebranych danych ustalono, iż poprawa w tym zakresie wyniosła 4,52. Wynik ten nie należy do wysokich. Wynik ten można zinterpretować w taki sposób, że współpraca pomiędzy instytucjami pomocy społecznej i rynku pracy, pomimo pewnej poprawy na przestrzeni lat 2014-2020, nadal nie weszła na zaawansowany poziom. Konieczne jest więc kontynuowanie działań na rzecz intensyfikacji relacji między instytucjami reprezentującymi sektor pomocy społecznej i rynku pracy.

POPRAWA SKALI I JAKOŚCI WSPÓŁPRACY MIĘDZY INSTYTUCJAMI POMOCY SPOŁECZNEJ I RYNKU PRACY

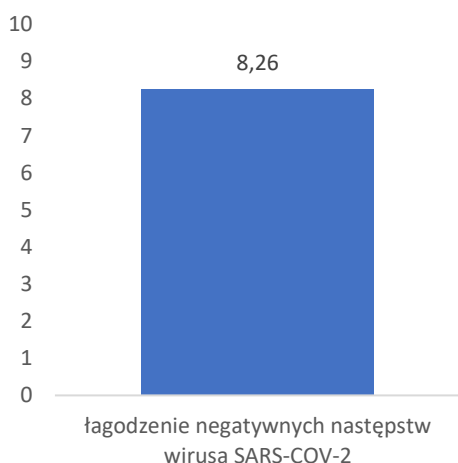

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z Beneficjentami Działania 11.2 (n=61)

Złagodzenie negatywnych następstw wirusa SARS-COV-2

W związku z pandemią SARS-COV-2 zmodyfikowano założenia interwencji w ramach Działania 11.2 RPO WiM, przewidując środki finansowe na wsparcie działań łagodzących negatywne skutki pandemii. Środki te pozwoliły m.in. na zakup środków ochrony osobistej czy też na zakup testów wykrywających wirusa. Część Beneficjentów z Działania 11.2 oceniło skuteczność interwencji w tym zakresie. W skali 1-10 ocenili, na ile wsparcie to pozwoliło złagodzić negatywne następstwa wirusa SARS-COV-2. Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, iż wsparcie uruchomione w Działaniu 11.2 miało bardzo duży wpływ na ograniczenie negatywnych skutków pandemii wśród mieszkańców regionu (wynik na poziomie 8,26). W trakcie wywiadów pogłębionych podkreślano, że środki finansowe z osi XI RPO WiM zwiększyły bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców regionu i przyczyniły się do poprawienia wykrywalności wirusa, a przez to do zahamowania jego rozprzestrzeniania się.

ŁAGODZENIE NEGATYWNYCH NASTĘPSTW WIRUSA SARS-COV-2

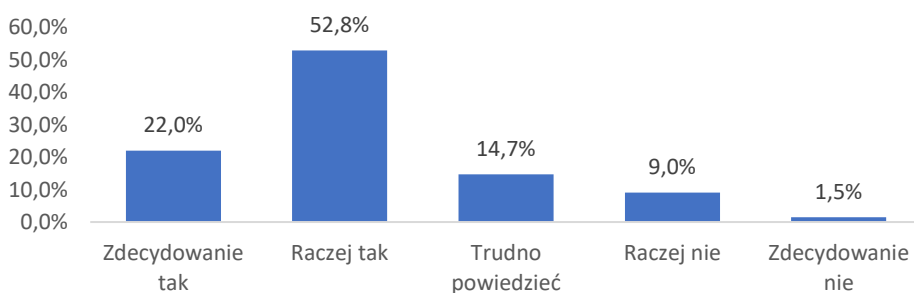

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z Beneficjentami Działania 11.2 (n=34)

TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW

Blisko 75 proc. badanych odbiorców wsparcia w Działaniu 11.2 RPO WiM oceniło, iż efekty wsparcia osiągnięte w wyniku udziału w projektach okazały się trwałe, a więc zmiana sytuacji uczestnika była nie chwilowa, lecz miała charakter względnie stały. Tylko co dziesiąty uczestnik projektów stwierdził, iż efekty okazały się nietrwałe. Z kolei 14,7 proc. respondentów nie było w stanie jednoznacznie odnieść się do tej kwestii. Na podstawie przytoczonych wyżej danych można stwierdzić, iż efekty wsparcia charakteryzują się wysokim poziomem trwałości.

TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW WSPARCIA

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

POPULARNOŚĆ FORM WSPARCIA

Choć typy wsparcia oferowane uczestnikom miały charakter zindywidualizowany, to jednocześnie na podstawie wyników badań ilościowych CAWI/CATI z uczestnikami projektów

widać, iż pewne typy wsparcia były częściej wykorzystywane w projektach, a niektóre zdecydowanie rzadziej.

Poradnictwo psychologiczne było tym typem wsparcia, który był najczęściej oferowany odbiorcom. 63 proc. z nich deklaroowało, iż otrzymało tego typu wsparcie. Co trzeci respondent korzystał z poradnictwa specjalistycznego, a co piąty z poradnictwa prawnego. 18 proc. usług wsparcia polegało na dostarczeniu środków ochrony osobistej w związku z pandemią COVID-19. Treningi psychospołeczne i edukacja rodzinna objęła odpowiednio 16 i 15 proc. odbiorców ostatecznych. Co dziesiąty uczestnik projektu korzystał z pomocy asystenta rodziny. 8 proc. udział w zrealizowanych typach wsparcia miały usługi opiekuńcze dla osób starszych. Taki sam odsetek miało wsparcie, którego grupą docelową były dzieci i młodzież. Poziom wykorzystania ww. typów wsparcia zależał od charakteru problemów, które dotyczyły odbiorców ostatecznych. Do typów wsparcia, które występowały znacznie rzadziej w projektach, należą: mieszkania treningowe, wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej oraz mediacje.

POPULARNOŚĆ FORM WSPARCIA W PROJEKTACH W RAMACH DZIAŁANIA 11

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

EFEKTYWNOŚĆ FORM WSPARCIA

Z zebranych danych wynika, że 7 form wsparcia oceniono jako wysoce efektywne (średnia ocen powyżej 9,0) w poprawie sytuacji odbiorców wsparcia. Tymi formami wsparcia są:

poradnictwo prawne, mediacje, szkoła dla rodziców, edukacja rodzinna, mieszkania treningowe, terapia małżeńska oraz wspieranie rodzinnych form pieczy zastępczej. Najniższą ocenę efektywności przypisano usługom opiekuńczym dla osób starszych. Niewykluczone, iż wpływ na taką ocenę miała pandemia COVID-19 skutkująca zdalną formą realizacji usług opiekuńczych dla osób starszych.

EFEKTYWNOŚĆ FORM WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.2

TYPY WSPARCIA	OCENA EFEKTYWNOŚCI
poradnictwo prawne	9,14
poradnictwo psychologiczne	8,54
poradnictwo specjalistyczne	8,70
mediacje	9,53
szkoła dla rodziców	9,29
edukacja rodzinna	9,12
asystent rodziny	8,90
wsparcie dla ofiar przemocy domowej	8,94
mieszkania treningowe	9,00
treningi psychospołeczne	8,94
usługi opiekuńcze dla osób starszych	7,66
usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami	8,69
usługi opiekuńczo – wychowawcze dla dzieci i młodzieży	8,84
terapia małżeńska i rodzinna	9,05
wspieranie funkcjonujących rodzinnych form pieczy zastępczej	9,37

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=619)

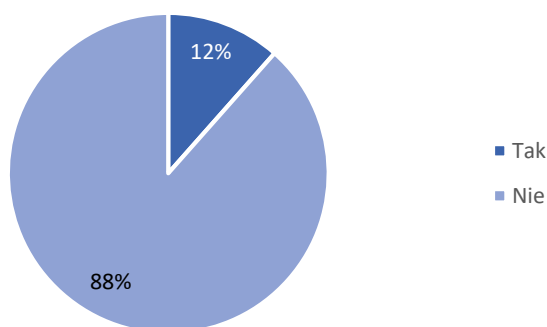
EFEKTY REALIZACJI INTERWENCJI W DZIAŁANIU 11.3 RPO WIM

Rozwój sektora ekonomii społecznej w regionie

Z informacji otrzymanych od OWES działających w województwie warmińsko-mazurskim wynika, iż w okresie 2014-2020 powstało co najmniej 82 PS, które łącznie utworzyły miejsca pracy dla blisko 500 osób. Dane te nie obejmują subregionu, w którym działa OWES w Elblągu (Ośrodek ten nie przesłał danych). Ponadto OWES w Olsztynie przekazał dane, obejmujące okres 2019-2021 (zabrakło więc w nich informacji z okresu 2016-2019).

Z przebadanej grupy respondentów w ramach badania CAWI/CATI 12 proc. przyznało, iż założyło przedsiębiorstwo społeczne. Pozostała grupa (88 proc. ankietowanych) nie była zainteresowana założeniem PS, a otrzymane wsparcie przez uczestników projektu było ukierunkowane na rozwój kwalifikacji i kompetencji społecznych.

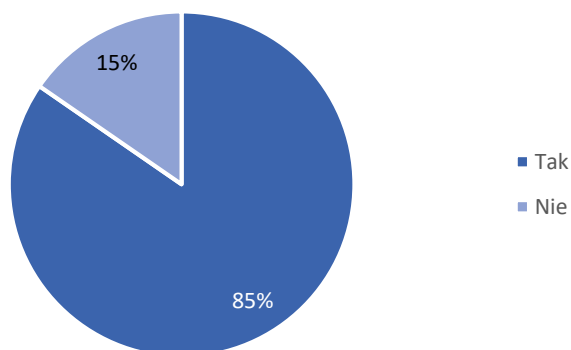
ODSETEK OSÓB, KTÓRE ZAŁOŻYŁY PRZEDSIĘBIORSTWO SPOŁECZNE W RAMACH DZIAŁANIA 11.3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=39)

Spośród powstałych przedsiębiorstw społecznych w wyniku wsparcia otrzymanego w ramach Działania 11.3 RPO WiM w latach 2014-2020, 85 proc. nadal działa. 15 proc. podmiotów zawiesiło swoją działalność. Przyczyną zawieszenia działalności była słaba kondycja finansowa oraz brak zleceń na usługi oferowane przez przedsiębiorstwa.

DZIAŁALNOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW SPOŁECZNYCH

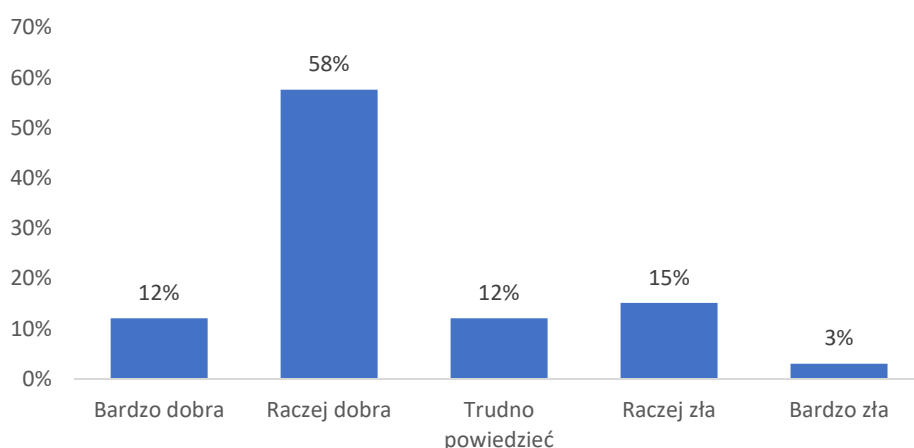

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=39)

Poprawa warunków funkcjonowania sektora ekonomii społecznej

Kondycja finansowa przedsiębiorstw społecznych, które otrzymały wsparcie ze środków UE, prezentuje się raczej korzystnie. 70 proc. przedsiębiorstw oceniło swoją sytuację finansową jako dobrą lub bardzo dobrą. Niemal co piąte wsparte przedsiębiorstwo źle oceniło swoją kondycję finansową. 12 proc. respondentów nie potrafiło jednoznacznie odnieść się do tej kwestii.

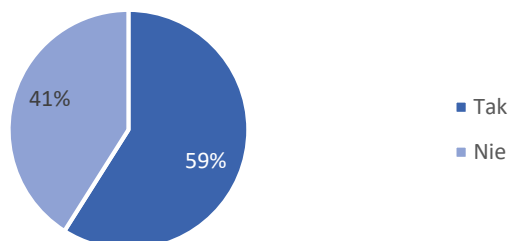
KONDYCJA FINANSOWA PRZEDSIĘBIORSTW SPOŁECZNYCH

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=33)

Z przeprowadzonego badania wynika, że 59 proc. przedsiębiorstw społecznych zatrudnia obecnie pracowników. Z kolei 41 proc. wspartych PS nie tworzy dziś miejsc pracy w regionie.

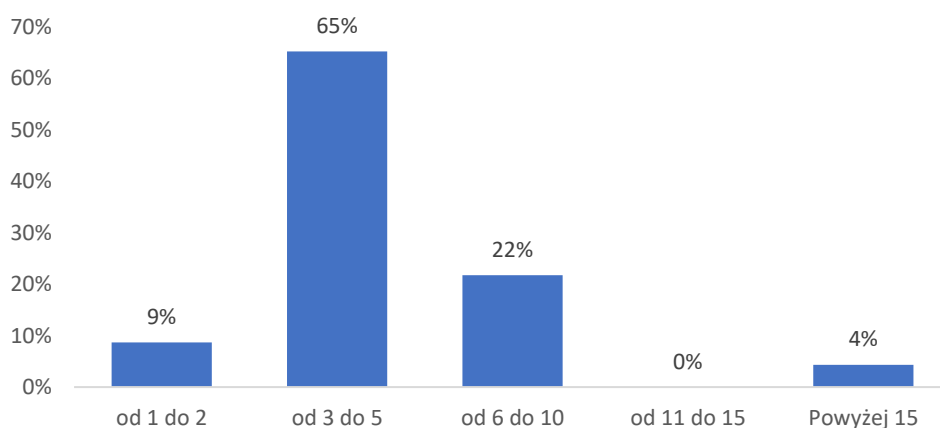
TWORZENIE MIEJSC PRACY PRZEZ PRZEDSIĘBIORSTWA SPOŁECZNE

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=33)

W grupie przedsiębiorstw społecznych z województwa warmińsko-mazurskiego zatrudniających obecnie pracowników, 65 proc. tworzy miejsca pracy dla 3-5 osób. 22 proc. PS zatrudnia większą liczbę pracowników (przedział od 6 do 10 osób). Niewielki odsetek przedsiębiorstw utrzymuje personel liczący powyżej 15 osób. Co dziesiąte firma społeczna ma charakter mikro, tworząc miejsca pracy dla 1-2 osób.

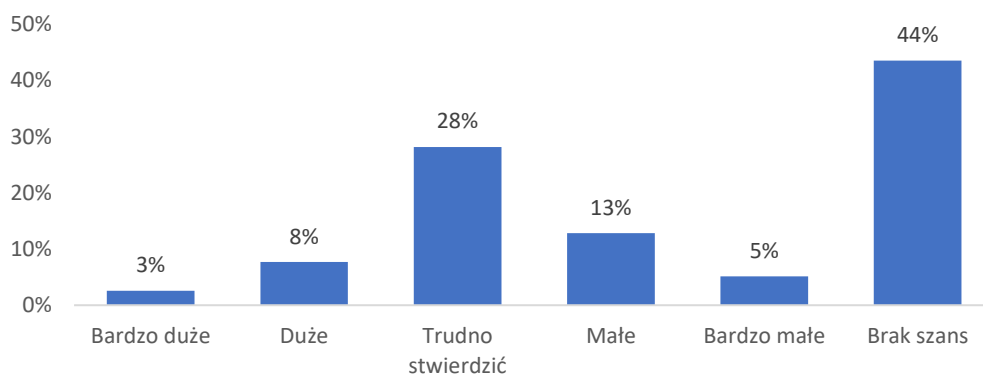
LICZBA ZATRUDNIANYCH PRACOWNIKÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH SPOŁECZNYCH

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=23)

Z badań wynika, iż niewielki odsetek wspartych przedsiębiorstw społecznych widzi szanse na zatrudnienie nowych pracowników (11 proc.). 44 proc. firm społecznych wyraża przekonanie o braku szans na tworzenie nowych miejsc pracy. Niewielki szanse widzi 18 proc. badanych przedsiębiorstw społecznych. 28 proc. ankietowanych nie potrafiło precyzyjnie ustosunkować się do poruszanej w badaniu kwestii.

SZANSE NA ZATRUDNIENIE NOWYCH PRACOWNIKÓW W PS

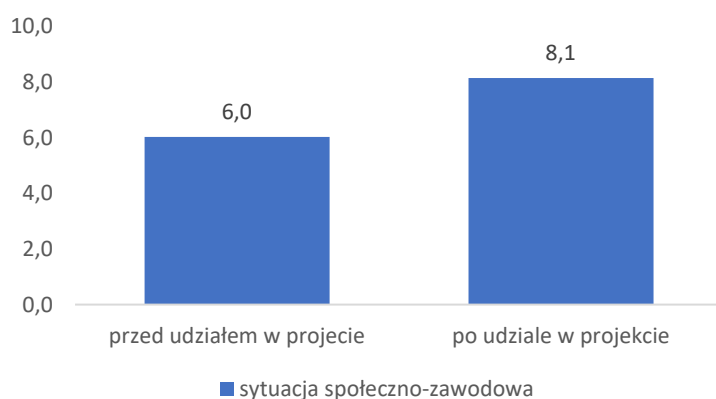
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=39)

Poprawa sytuacji osób z obszaru wykluczenia społecznego

Uczestnicy projektów w Działaniu 11.3 RPO WiM mieli ocenić swoją sytuację społeczno-zawodową przed i po udziale w projekcie. Swoją sytuację przed otrzymaniem wsparcia ocenili na 6,0 w skali 1-10, gdzie 1 oznacza bardzo złą sytuację społeczno-zawodową, a 10 bardzo dobrą sytuację społeczno-zawodową. Znacznie lepiej wypadła ocena sytuacji społeczno-zawodowej po uzyskaniu wsparcia w projektach. Ankietowani ocenili ją na 8,1.

Dzięki realizacji wsparcia w Działaniu 11.3 RPO WiM sytuacja osób z obszaru wykluczenia społecznego poprawiła się o 35 proc.

OCENA SYTUACJI SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ ODBIORCÓW WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.3

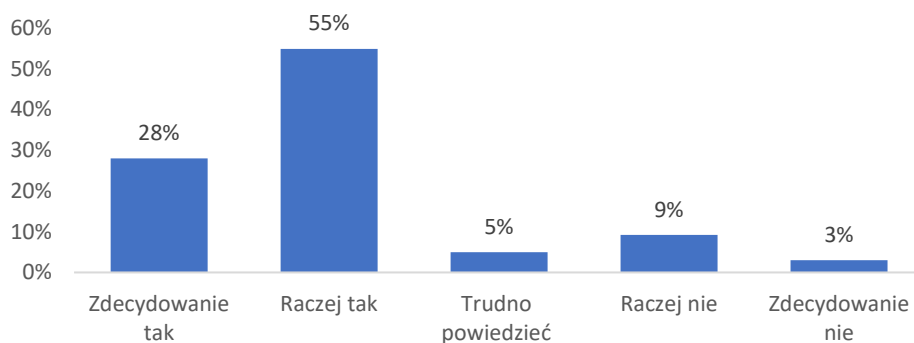

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=338)

TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW

Uczestników projektu w ramach Działania 11.3 zapytano o to, czy efekty uzyskane w projektach są nadal widoczne w ich życiu. Zdecydowana większość respondentów deklaruowała, że uzyskane efekty mają charakter trwały i są nadal widoczne w ich życiu. Takie stanowisko wyraziło 83 proc. badanych. 12 proc. ankietowanych oceniło, że efekty nie są już widoczne, a sama zmiana wywołana udziałem w projekcie okazała się nietrwała. 5 proc. uczestników projektu nie wyraziło jednoznacznej opinii w tej kwestii. Wyniki badania pozwalają uznać, iż efekty uzyskane w ramach Działania 11.3 są trwałe.

TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW W DZIAŁANIU 11.3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=338)

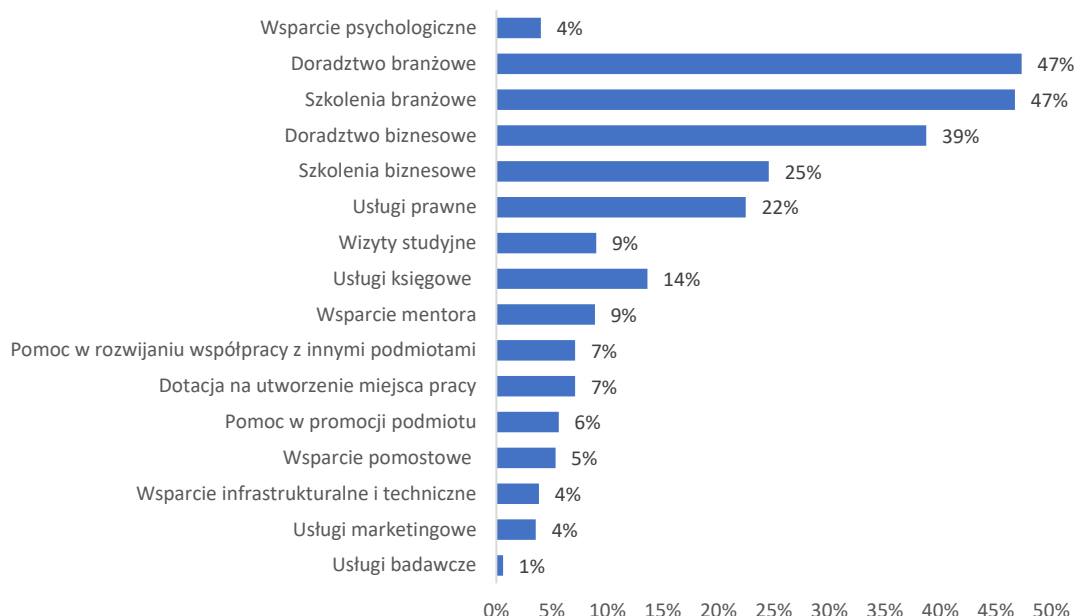
POPULARNOŚĆ FORM WSPARCIA

Projekty realizowane w Działaniu 11.3 zapewniły uczestnikom dostęp do szeregu różnych form wsparcia. Z badań ilościowych przeprowadzonych w grupie odbiorców wsparcia wynika, że do najczęściej oferowanych typów wsparcia należały: doradztwo zawodowe i szkolenia branżowe. Blisko 50 proc. respondentów otrzymało ten rodzaj wsparcia. Doradztwem biznesowym objęto 39 proc. uczestników. Co czwarty respondent uczestniczył w szkoleniach biznesowych. 22 proc. skorzystało z usług prawnych, a 14 proc. z usług księgowych. Zdaniem Beneficjentów, ww. formy wsparcia skutecznie rozwijały zasoby wiedzy i kwalifikacji uczestników projektów i pomagały im w aktywizacji społeczno-zawodowej.

Pozostałe formy wsparcia rzadziej występowały. Z usług badawczych skorzystał 1 proc. odbiorców. Wsparcie psychologiczne skierowano do 4 proc. uczestników. Taki sam odsetek

uzyskał wsparcie z zakresu usług marketingowych oraz wsparcia infrastrukturalnego i technicznego.

POPULARNOŚĆ FORM WSPARCIA W PROJEKTACH W RAMACH DZIAŁANIA 11.3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=338)

EFEKTYWNOŚĆ FORM WSPARCIA

Wsparcie dostępne w projektach realizowanych w Działaniu 11.3 zostało wysoko ocenione przez odbiorców. Zakres ocen efektywności (w skali 1 do 10, gdzie 1 oznacza brak efektywności a 10 wysoką efektywność) mieścił się w przedziale od 8,69 do 9,94. Najwyższą ocenę przypisano promocji podmiotu społecznego. Poza promocją także 4 inne formy wsparcia cechowały się wysoką efektywnością: wsparcie mentora, usługi księgowe, usługi marketingowe oraz dotacja na utworzenie miejsca pracy. Najniższą efektywność dostrzegano w doradztwie biznesowym i doradztwie branżowym.

OCENA EFEKTYWNOŚCI FORM WSPARCIA W DZIAŁANIU 11.3

FORMY WSPARCIA	OCENA EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA
Doradztwo biznesowe	8,69
Doradztwo branżowe	8,82

Usługi prawne	8,92
Usługi badawcze	9
Szkolenia branżowe	9,07
Pomoc w rozwijaniu współpracy z innymi podmiotami	9,12
Wsparcie infrastrukturalne i techniczne	9,23
Szkolenia biznesowe	9,24
Dotacja na utworzenie miejsca pracy	9,25
Usługi marketingowe	9,25
Usługi księgowe	9,39
Wsparcie mentora	9,57
Pomoc w promocji podmiotu	9,94
Wsparcie pomostowe	8,94

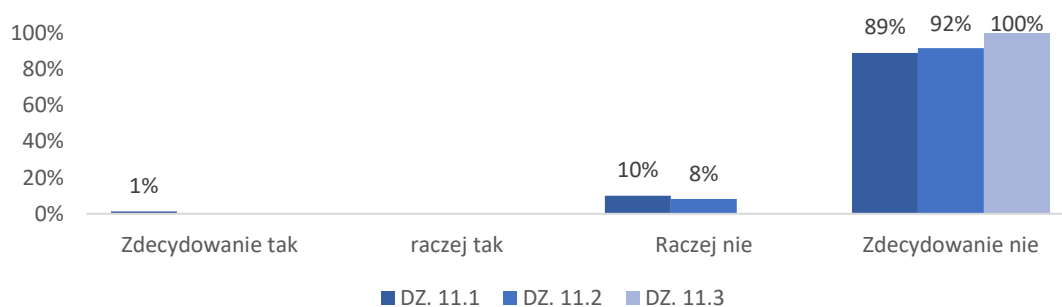
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=338)

OCENA INTERWENCJI W OSI XI RPO WiM

SZANSE NA UZYSKANIE ANALOGICZNYCH EFEKTÓW BEZ WSPARCIA Z OSI XI RPO WiM

Niemal wszyscy Beneficjenci biorący udział w badaniu wyrażali przekonanie, że bez wsparcia udzielonego w ramach osi XI RPO WiM nie byłoby możliwe uzyskanie analogicznych efektów i korzyści dla regionu w zakresie włączenia społecznego. Zdaniem respondentów, Program stał się głównym bodźcem inicjującym działania z zakresu włączenia społecznego w regionie. Wielkość nakładów na ten cel, a także przyjęte kierunki interwencji (odpowiadające ważniejszym problemom regionu) pozwoliły w znaczącym stopniu kształtować politykę społeczną w regionie i skutecznie niwelować istniejące w regionie problemy. Zaledwie 1 proc. ankietowanych w Działaniu 11.1 wyrażało zdanie przeciwne.

SZANSE NA UZYSKANIE IDENTYCZNYCH EFEKTÓW BEZ WSPARCIA ZE STRONY PROGRAMU

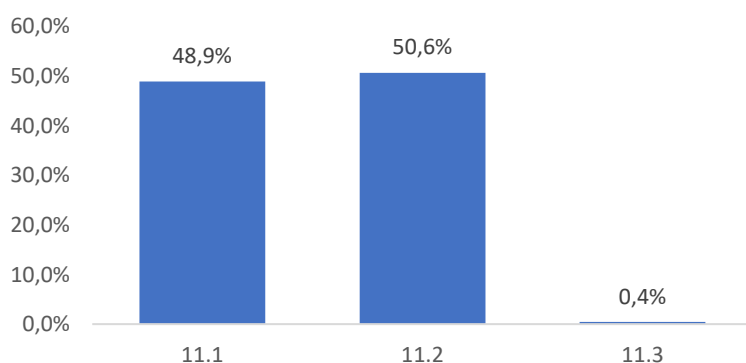

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CAWI/CATI z Beneficjentami (n=137)

Potwierdzenie powyższych ustaleń można odnaleźć w wynikach przeprowadzonych z Wnioskodawcami nieskutecznymi tj. z podmiotami, które ubiegały się o dofinansowanie w ramach Programu w zakresie poddanym ewaluacji (OP XI RPO WiM), ale wsparcia tego nie otrzymały (mogły jednak ponownie ubiegać się o dofinansowanie w przypadku kolejnych naborów). Celem zastosowania takiego zabiegu badawczego było zbadanie sytuacji kontrfaktycznej, a więc, czy bez przedmiotowego dofinansowania udałooby się zrealizować planowane przedsięwzięcia z obszarów objętych badaniem. Podejście to pomaga ocenić rzeczywisty efekt ewaluowanej interwencji.

Struktura badanych wnioskodawców nieskutecznych w podziale na Działania, w ramach których starali się uzyskać dofinansowanie przedstawia się następująco: 48,9 proc. starało się o środki w ramach Działania 11.1, 50,6 proc. w Działaniu 11.2, a niewielki odsetek (0,4 proc.) w Działaniu 11.3.

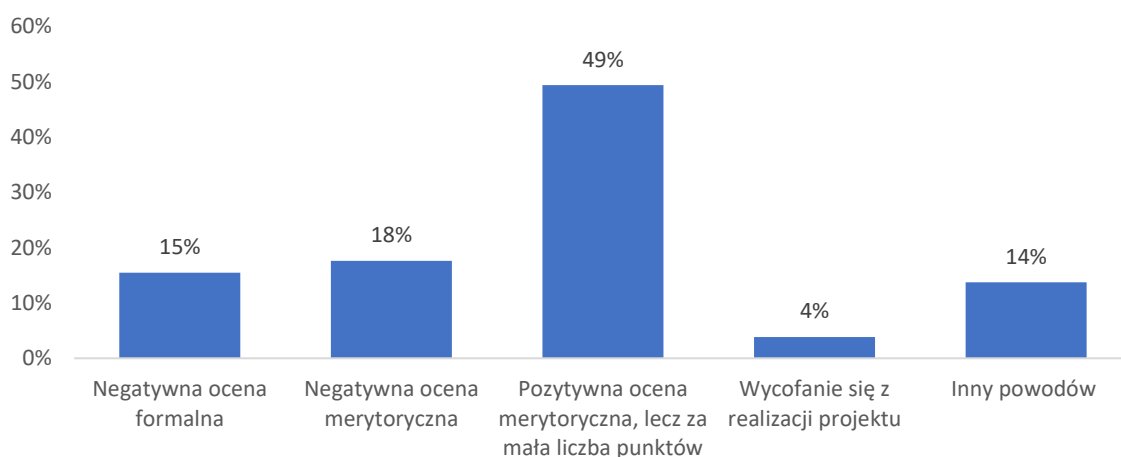
STRUKTURA WNIOSKODAWCÓW NIESKUTECZNYCH ZE WZGLĘDU NA DZIAŁANIA

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z wnioskodawcami nieskutecznymi (n=233)

Oczywiście, badani wnioskodawcy, o których mowa w tej części opracowania, byli wnioskodawcami nieskutecznymi z różnych przyczyn – najczęściej jednak powodem była zbyt mała liczba uzyskanych punktów, mimo otrzymania pozytywnej oceny merytorycznej złożonego wniosku.

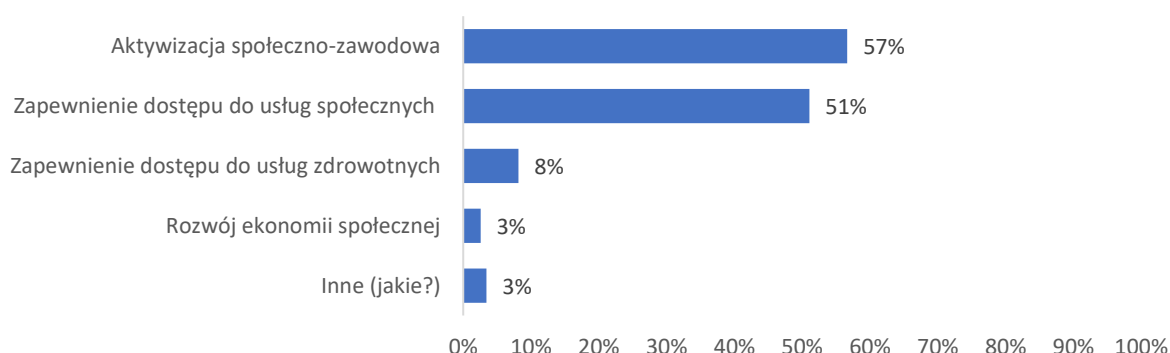
POWODY NIEOTRZYMANIA DOTACJI

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z wnioskodawcami nieskutecznymi (n=233)

Wnioskodawcy chcieli pozyskać dofinansowanie przede wszystkim na realizację projektów związanych z aktywizacją społeczno-zawodową oraz wpisujące się w działania zapewniające dostęp do usług społecznych. Szczegółowe dane pokazujące odsetki wskazań poszczególnych kategorii planowanych projektów przez wnioskodawców nieskutecznych przedstawiono poniżej.

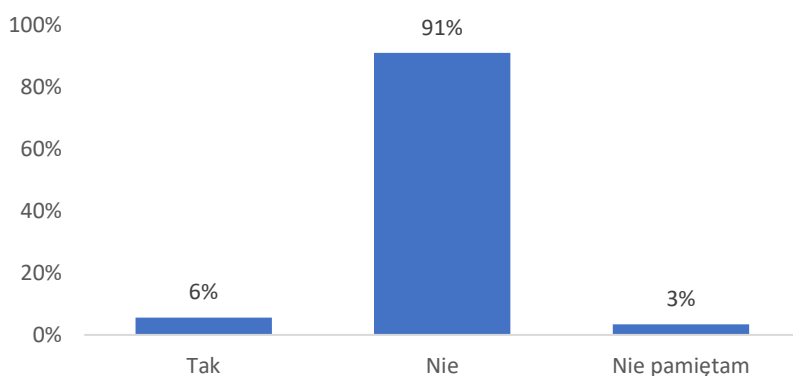
RODZAJ PLANOWANEGO WSPARCIA W PROJEKTACH

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z wnioskodawcami nieskutecznymi (n=233)

W kontekście niniejszych analiz najważniejsze jest to, czy mimo braku uzyskania dofinansowania w ramach RPO WiM udało się zrealizować przedsięwzięcia, które wnioskodawcy chcieli wdrożyć dzięki środkom w ramach Programu. Analizując zgromadzone odpowiedzi w tym zakresie, należy podkreślić, że w ponad 90 proc. przypadków projekty te nie zostały w ogóle uruchomione – a warto pamiętać, że w przeważającej mierze, były to działania zakładające aktywizację społeczno-zawodową oraz wsparcie dostępności do usług społecznych w województwie warmińsko-mazurskim. Planowane przez potencjalnych Beneficjentów przedsięwzięcia mogłyby wspomóc te obszary dzięki wsparciu Programu – jednak z różnych przyczyn, którym przyjrano się w dalszej części opracowania, nie udało się ich przeprowadzić bez tego wsparcia.

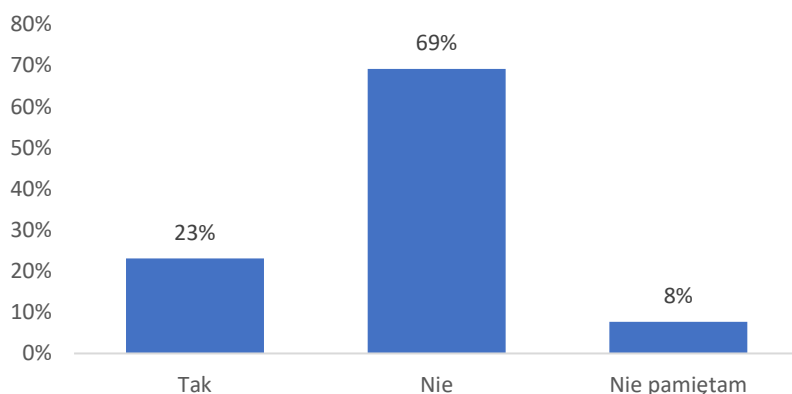
URUCHOMIENIE PROJEKTU BEZ WSPARCIA W OSI XI RPO WiM

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z wnioskodawcami nieskutecznymi (n=233)

Jednocześnie, aż 69 proc. podmiotów, które ubiegały się o przedmiotowe wsparcie finansowe i go nie otrzymały, nie podejmowały prób uzyskania dofinansowania z innego źródła na realizację swoich projektów.

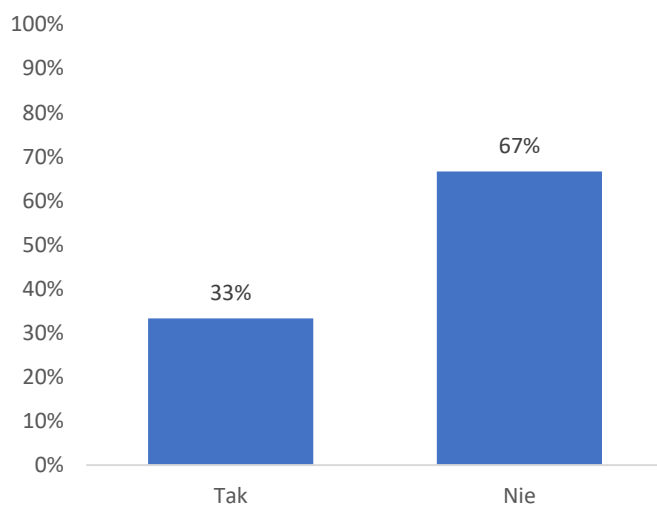
POZYSKANIE ŚRODKÓW FINANSOWANYCH NA REALIZACJĘ PROJEKTU Z INNEGO ŹRÓDŁA

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z wnioskodawcami nieskutecznymi (n=14)

Z kolei w przypadku tej części wnioskodawców, którzy starali się o dofinansowanie z innego źródła, podjęte starania zakończyły również bezskutecznie – pozytywny rezultat odniosła 1/3 tej grupy respondentów.

POZYSKANIE Z SUKCESEM ŚRODKÓW NA REALIZACJĘ PROJEKTU

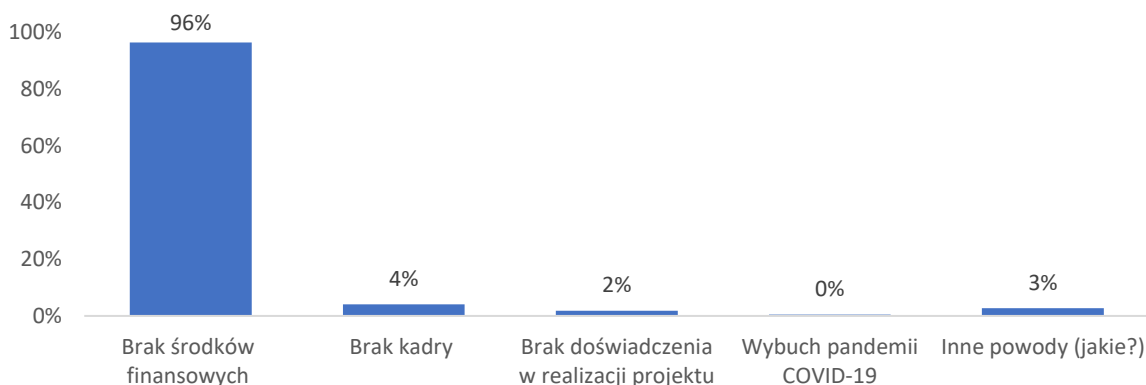

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z wnioskodawcami nieskutecznymi (n=3)

Jak pokazały wyniki badania, najbardziej powszechną przyczyną braku uruchomienia realizacji projektów pozostaje brak środków finansowych. 96 proc. Wnioskodawców nieskutecznych przyznało, że właśnie to było powodem niemożliwości przeprowadzenia planowanego przez nich przedsięwzięcia – nie otrzymali oni wsparcia w ramach RPO WiM i jednocześnie nie powiodły im się próby pozyskania dofinansowania z innego źródła, w

efekcie czego nie doszły do skutku działania, którymi wspomóc chcieli obszary związane z włączeniem społecznym w regionie. Co warto zaznaczyć, według deklaracji ankietowanych, do przyczyn niepowodzenia, jeśli chodzi o wdrożenie projektów w życie, nie zaliczają oni sytuacji wynikających z wybuchu pandemii COVID-19.

POWODY NIEURUCHOMIENIA PROJEKTU?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z wnioskodawcami nieskutecznymi (n=219)

Na podstawie zgromadzonego materiału badawczego w badaniu Wnioskodawców nieskutecznych, można sformułować wniosek, że wsparcie finansowe w ramach osi XI RPO WiM istotnie wpływa na możliwości wdrażania działań z obszaru szeroko rozumianego włączenia społecznego. Bez wsparcia finansowego z Programu nie byłoby możliwe osiągnięcie tak istotnej poprawy w obszarze aktywizacji społeczno-zawodowej, poprawy dostępu do usług społecznych i rozwoju ekonomii społecznej.

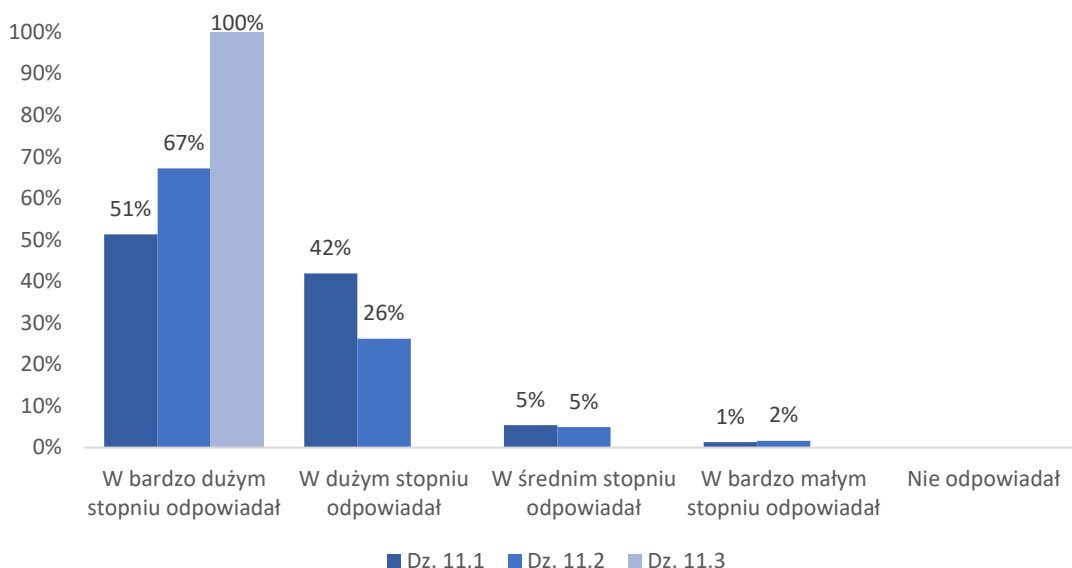
OPTIMALIZACJA ORAZ UKIERUNKOWANIE WSPARCIA NA WŁĄCZENIE SPOŁECZNE W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

ADEKWATNOŚĆ WSPARCIA

Nie ulega wątpliwości, iż interwencja w ramach osi XI RPO WiM w wysokim stopniu odpowiadała na potrzeby występujące w województwie warmińsko-mazurskim. Takie stanowisko podzielała zdecydowana większość Beneficjentów realizujących projekty finansowane w ramach Programu. Tylko 1 proc. ankietowanych w Działaniu 11.1 i 2 proc. 2 Działaniu 11.2 wyrażało zdanie przeciwne. Ocenę, zgodnie z którą logika interwencji w środki

stopniu odpowiadała potrzebom regionu formułowano po 5 proc. respondentów z Działów 11.1 i 11.2.

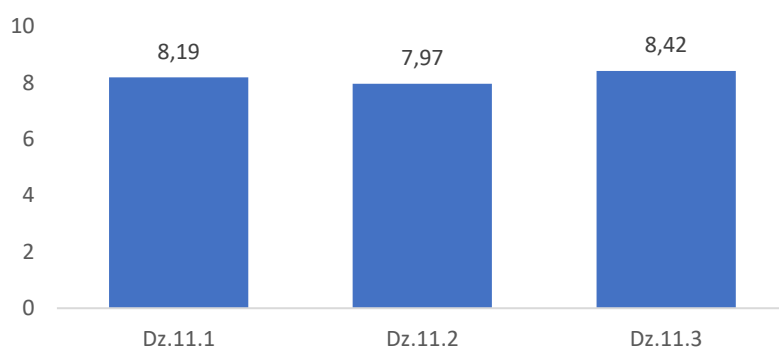
ADEKWATNOŚĆ INTERWENCJI W STOSUNKU DO POTRZEB REGIONU

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z Beneficjentami (n=137)

Źródłem wiedzy na temat adekwatności interwencji byli sami uczestnicy projektów, którzy w ramach badania ilościowego CAWI/CATI mieli określić, na ile projekty z oferowanym w nich zakresem wsparcia, odpowiadały na ich potrzeby. Ocena była dokonywana w skali 1-10, gdzie 1 oznaczało brak adekwatności do potrzeb uczestnika, a 10 wysoki stopień adekwatności do potrzeb. Uzyskane wyniki pozwalają stwierdzić, iż wsparcie dostępne w projektach generalnie odpowiadało na potrzeby odbiorców. W największym stopniu miało to miejsce w Działaniu 11.3 (ocena 8,42) oraz Działaniu 11.1 (8,19). Nieco niższy rezultat odnotowano dla Działania 11.2 (7,97).

ADEKWATNOŚĆ WSPARCIA DO POTRZEB UCZESTNIKÓW PROJEKTÓW

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI z uczestnikami projektów (n=1430)

RAPORT Z BADANIA JAKOŚCIOWEGO

- **W jaki sposób i w jakim stopniu realizacja projektów w ramach RPO WiM 2014-2020 przyczyniła lub może się przyczynić do zwiększenia dostępu osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym do usług społecznych w województwie warmińsko-mazurskim?**
- **Czy i w jakim stopniu realizacja projektów RPO WiM 2014-2020 przyczyniła się do zniwelowania nierówności w dostępie do usług społecznych?**
- **Czy i w jakim stopniu realizacja projektów RPO WiM 2014-2020 przyczyniła się do podwyższenia standardu świadczonych usług społecznych?**

Na pewno wzrosła motywacja i zaangażowanie, większa znajomość rynku pracy, niektórzy podnieśli kompetencje, niektórzy kwalifikacje, niektórzy podjęli zatrudnienie.

nie wszystkich się udało przygotować do samodzielności. Ale możemy też zauważyć, że większość tych osób jednak ograniczyła korzystanie z pomocy społecznej, my ich pamiętamy, jako klientów a w tej chwili może jedna lub dwie osoby do tej pory korzystają. Nawet nie wiemy z jakiego powodu, czy taka wewnętrzna motywacja, żeby zmienić coś w swoim życiu, czy to jest kluczem do sukcesu, czy są jakieś inne okoliczności, o których nie wiemy. Natomiast zdecydowanie widać, że tych klientów, którzy brali udział w projekcie jest zdecydowanie mniej.

- **Jakie zidentyfikowano bariery ograniczające skuteczną interwencję? Które z nich w największym stopniu ograniczały oczekiwane efekty interwencji? W jaki sposób należy ograniczyć ich negatywny wpływ?**

Problemem było podjęcie zatrudnienia przez uczestników, bo to był okres pandemiczny i pracownicy bali się zatrudniać nowe osoby, zwłaszcza kosmetologia, gastronomia, bały się zatrudniać. Osiągnęliśmy wskaźnik zatrudnieniowy, ale to było z pewnością bardzo trudne zadanie.

Tak. To był covid, to było coś, co było niezależne od nas i musieliśmy przesunąć w czasie trwanie tego całego projektu. Nam się wydłużyło to o pół roku, bo trwało do końca czerwca 2021, kiedy powinien się zakończyć z dniem 31 grudnia 2020. Ale w związku z tym, że zamykane były ośrodki decyzjami wojewody, gdzie w zajęciach mieli uczestniczyć seniorzy i dzieci w świetlicy, musieliśmy sukcesywnie wydłużyć to tak, żeby osiągnąć rezultaty projektu.

Ja myślę, że covid, te działania spowodowały, że przesuwaliśmy termin dwukrotnie, bo był taki moment, że nasi uczestnicy byli tak wystraszeni, że nie chcieli uczestniczyć w żadnych spotkaniach. Wszystko było pozamykane i to miało taki wpływ, że trudno się projekt realizowała. I myślę, że to, co mnie też zaskoczyło to fakt, że te szkolenia zawodowe nie były tak konieczne, jak nam się wydawało na początku. Budowaliśmy na zasobach uczestników i to nie było do końca trafione. Mieliśmy też problem z kadrą własną a te przesunięcia powodowały, że projekt cały czas ewaluowa

No generalnie głównym problemem i w rynku pracy, i we wykluczeniu społecznym, tak jak wiemy, było – było, ponieważ mówimy o zamierzczłych czasach – bezrobocie. To jest oczywiście nadal problemem, tyle że przez tę perspektywę tych kilku lat, że sytuacja na rynku się lekko poprawi. Nie mówimy o sytuacji pandemicznej, która znowu troszeczkę tutaj wywróciła te tendencje, ale generalnie na tamten moment oczywiście bezrobocie było głównym takim wyzwaniem, też warunkującym wsparcie w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej chociażby. I co jeszcze, no generalnie wówczas region cechowała najwyższa w kraju liczba korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, no to też jest taki wyznacznik w obszarze ubóstwa, wykluczenia społecznego, który warunkuje wsparcie czy aktywizacji społeczno-zawodowej, czy też usług społecznych, ekonomii społecznej, także no te takie wszystkie przystanki, które dotyczą właśnie rynku pracy czy też sytuacji społecznej w regionie. Co jeszcze, wówczas bardzo wysoki wskaźnik zagrożenia ubóstwem tym relatywnym, a to jakby skutkuje niską zamożnością mieszkańców regionu, więc to są te wszystkie takie cechy czy też wskaźniki, które notowały wówczas według tych danych statystycznych bardzo wysoki poziom na tle regionu i w porównaniu do kraju.

tak naprawdę z tej perspektywy mamy dwa główne problemy. Pierwszy to była rekrutacja uczestników do projektu, a drugim te wszystkie rzeczy związane z koronawirusem, czyli też problemy z rekrutacją związane z realizowaniem zadań, z realizowaniem poradnictwa, szkoleń, odbyciem staży, wszystkie tego typu rzeczy, które wymagały kontaktu z ludźmi, poradziliśmy sobie z tym poprzez realizację pewnych zadań online

- **Czy zaplanowane interwencje w ramach XI osi priorytetowej RPO WiM 2014-2020 są adekwatne do problemów i wyzwań województwa warmińsko-mazurskiego w zakresie włączenia społecznego?**

Jakby poprzez to, jak wydatkowane są środki, jakim zainteresowaniem cieszą się poszczególne działania czy też konkursy, czy też interwencje w ramach osi włączenia społecznego, to wydaje mi się,

że ta interwencja została zaprojektowana w sposób w pełni odpowiadający na tamten moment tym wyzwaniom, które zostały zdiagnozowane.

Moim zdaniem odpowiadały. To jest też tak, że kierunki wsparcia, które w ramach tej osi 11 były możliwe one też wynikają z szerszych ram, które określane najpierw przez Komisję Europejską, później przez ministerstwo i tak dalej, więc tutaj ten zakres wsparcia nie mógł być jakoś zasadniczo inny tak naprawdę. Na pewno jest tak, że po tym okresie programowania widać i to już jest uwzględniane w planach na kolejny okres, że potrzeba więcej wsparcia w formie usług społecznych, a nieco mniej w formie aktywizacji społeczno - zawodowej. To jest między innymi związane z tym co mówiłem jeżeli chodzi o sytuację na rynku pracy, bo ona się zmieniła i w tej chwili jest w dużym innym punkcie niż w roku 2013 roku choćby.

- **Jakiego typu projekty cieszyły się największym/najmniejszym zainteresowaniem beneficjentów wsparcia? Co było przyczyną wysokiego/niskiego zainteresowania danym typem projektów?**
- **Jakiego typu projekty cieszyły się największym/najmniejszym zainteresowaniem ostatecznych odbiorców wsparcia? Co było przyczyną wysokiego/niskiego zainteresowania danym typem projektów?**

największym zainteresowaniem wśród beneficjentów cieszy się jednak to poddziałanie dotyczące usług społecznych, czyli 11.2.3. No i oczywiście jest to jak najbardziej racjonalne, ponieważ tutaj populacja, czyli wszystkie problemy czy wyzwania w obrębie rodzin, czy też osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, one faktycznie generują teraz tE największe zapotrzebowanie. Jest to tendencja i krajowa, i taka ogólna – europejska, światowa, krajowa i regionalna, ponieważ jest to wyzwanie dla wszystkich regionów i faktycznie tutaj to zainteresowanie usługami społecznymi jest bardzo duże. Potem jest to poddziałanie dotyczące aktywizacji społeczno-zawodowej, konkursowe 11.1 i właśnie usługi społeczne (ns.09.33), czyli 11.2.5. A najmniejszym zainteresowaniem to niestety cieszyły się to poddziałanie 11.2.1, czyli generalnie usługi zdrowotne

Na przykład z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, bo tutaj był taki program zdrowotny. I to miało się przyczynić do podnoszenia kosztów prywatnych na rehabilitację dzieci z rodzin zagrożonych ubóstwem lub zagrożeniem społecznym, niemniej właśnie w trakcie wdrażania okazało się, że dzieci z grupy docelowej są już objęte kompleksową pomocą ze strony instytucji działających w tym obszarze, a skorzystanie ze wsparcia tego projektowego mogłoby stanowić właśnie czynnik taki, który

zaburzyłby po prostu realizowany przez nie program rehabilitacji, po prostu który jest finansowany z NFZ-u, więc też jakby to powiedzieć...

- **Jakie czynniki / uwarunkowania zewnętrzne wpływały na sytuację społeczną w badanym obszarze? Czy miały one wpływ na realizację RPO WiM 2014-2020?**
- **Czy nastąpiły zmiany w otoczeniu prawnym, które miały wpływ na realizację RPO WiM 2014-2020 w badanym obszarze?**
- **Jakie bariery zewnętrzne wpływały na realizację RPO WiM 2014-2020 i w jaki sposób?**

na pewno program 500 plus moim zdaniem nie ułatwił nam pracy. Tu właśnie jeszcze nasza grupa docelowa jeszcze bardziej się zniechęciła chyba do jakiegokolwiek aktywizacji, to chyba to i myślę, że może nie jest to jakiś (ns.18.06) ale na pewno pandemia, która się zaczęła w 2020 r. też miała duży wpływ i na realizację naszych projektów, i na nasze myślenie też o projektach na przyszły okres programowania. Myślę, że takie dwa elementy mi przychodzą w tej chwili do głowy.

- jest coraz więcej ludzi, którym się chce chcieć. Niestety pojawiła się też grupa osób, które skuszone programem 500+ przestały być zainteresowane aktywnością zawodową i to jest wielki błąd i wielka strata i wielka szkoda dla tych ludzi, to jest w dłuższej perspektywie pogłębienie tylko biedy i myślę, że w długofalowym okresie to jest całkowite zniechęcenie bądź uzależnienie się od pomocy zewnętrznej w formie zasiłków. 500+ owszem tak, ale filozofia wydawania pieniędzy w taki sposób jest absolutnie drogą do nikąd. Powinno być 500+ w jednoczesnym promowaniu aktywności.

Dosyć szerokie pytanie, muszę się skupić na tym z naszej perspektywy. Na pewno pod względem tego ekonomia społeczna tutaj lepiej funkcjonuje, bo zarówno przez nasze działania OWES-ów jak i też ten projekt, który jest systemowym projektem Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej zostały takie wdrożone działania promocyjne, między innymi zakup prospołeczny, gala przedsiębiorczości społecznej, która jest (ns.12.47) promocyjnym, to na pewno to wybrzmiał. Wydawałoby się, że jeżeli mówimy o 20 prawie lat ekonomii społecznej w Polsce to powinniśmy już dotrzeć do wszystkich, ale okazuje się, że niestety nie dotarło to do wszystkich i ciągle ten element promocji jest wymagany. Myślę, że współpraca pomimo pandemii to współpraca ze szkołami jest coraz większa i pomimo problemów związanych z na przykład spółdzielniami uczniowskimi, bo ciągle nie mają uregulowanego statusu tego podmiotu to powstają różnego rodzaju inicjatywy młodzieżowe. Powstało dużo miejsc pracy, to pewnie tak jak powiedziałem należałoby się zastanowić nad tymi miejscami pracy, które już funkcjonowały i przedsiębiorstwami, które funkcjonowały i dlaczego one się na przykład rozwiązały,

zamknęły, bo my jakieś swoje badania prowadzimy, ale może tu bardziej szczegółowo trzeba było się nad tym zastanowić. Z naszych wniosków wynika to tak, że formuł często się kończą ekonomii społecznej. Po prostu ludzie nauczyli się czegoś w ramach tej ekonomii społecznej, później nie chcą dalej funkcjonować z różnych przyczyn, ze względu na problemy międzyludzkie albo chcą się bardziej rozwijać, wyjeżdżają, inne plany życiowe, zmieniają pracę na pracę zawodową w firmach na wolnym rynku i też są problemy takie, że ludzi po prostu w tym momencie kiedy firma zaczyna się rozwijać przerasta ten element jak gdyby zarządzania tą firmą, bo ich wiedza nie jest na tyle aktualna, by temu podołać i ta firma też, że tak powiem pomimo, że jest dobrze to robi się gorzej i upada i zamyka się. Także to jest to. Jeżeli chodzi o proces wsparcia to mamy dosyć dobrze wypracowany ten element wsparcia. Wydaje mi się też, że powinniśmy się zastanawiać nad procesem szkolenia tych osób, czy wszystkie osoby powinniśmy szkolić i w jakim zakresie, czy szkolenia powinny być takie wstępne tylko dla liderów tych działań, ale to jest takie myśle, że powinniśmy się zastanowić w środowisku OWES-ów, a później wnioski jak gdyby przedstawić do IZ-ty.

myśle, że powinny być zwiększone środki, preferencje dla firm społecznych. Są to najtrudniejsze w polskim systemie prawnym przedsiębiorstwa, niestety w wielu obszarach mają mniejsze możliwości wsparcia niż chociażby firmy komercyjne i kwotowe dotacje i możliwości sięgania o dodatkowe źródła finansowania. także myśle, że warto byłoby bardziej docenić tą inność, tą specyficzną trudność, bo to nie są ludzie po Oxfordach z pięcioma językami, to są ludzie, którzy są 12:20 te środki i ta grupa powinny być traktowane wyjątkowo preferencyjnie, szczególnie te osoby, którym się chce chce założyć własną firmę w takiej trudnej formule jaką jest spółdzielnia socjalna

- **Jakie dobre praktyki interwencji podjętej w ramach RPO WiM 2014-2020 można wyróżnić?**
Które projekty miały szczególnie pozytywny wpływ na włączenie społeczne?
- **Jakie złe praktyki interwencji podjętej w ramach RPO WiM 2014-2020 można wyróżnić?**
Które projekty miały szczególnie negatywny wpływ na włączenie społeczne?

Dobrą praktyką na pewno było to, że mamy kilka firm z nami współpracujących i kiedy mamy problem z rekrutacją uczestników, to dzwonimy do innych firm i pytamy, czy oni nie mają za dużo na liście rezerwowej i odwrotnie. Mamy taką informację, że ktoś inny prowadzi projekt i możemy sobie nawzajem pomóc. To jest dobrą praktyką]

- **Obszar V – Optymalizacja oraz ukierunkowanie wsparcia na włączenie społeczne w województwie warmińsko-mazurskim**

Wiec na pewno usługi społeczne wymagają większego wsparcia, natomiast jeśli chodzi o aktywizację zawodową należy tutaj zastanawiać się nad zakwalifikowaniem szerszej grupy niż tylko osoby długotrwale bezrobotne bądź spełniające inne przesłanki, bo jest wiele osób, które są po prostu nieaktywne zawodowo, a niekoniecznie spełniają te przesłanki, które w projektach są wymagane. Mam tutaj choćby na myśli rodziców, którzy są po urlopach macierzyńskich, wychowawczych, chcą wrócić na rynek pracy, ale na przykład nie mają gotowości powrotu na pełen etat i ich interesuje ewentualnie praca w wymiarze przykładowo połowy etatu, a już taka osoba niekoniecznie do wsparcia w ramach projektów możliwa była do objęcia.

Wyróżniamy tutaj takie 4 aspekty główne. Pierwsze to było wsparcie w zakresie ochrony zdrowia, profilaktyki zwrotnej bardziej i to generalnie kulało. Kulało mocno, bo byłem też członkiem komitetu monitorującego jeśli chodzi o program regionalny i wiem, że te konkursy bardzo często pozostawały bez rozstrzygnięcia. To wiązało się z mocnym powiazaniem tych konkursów, wymogów z wytycznymi określonymi na poziomie Ministerstwa Zdrowia, a dwa, że też stawki, które tam był przewidziane za pewne usługi medyczne były nieadekwatne do tego jakie są na rynku i po prostu nie było zainteresowania. Jeśli chodzi o aktywizację społeczną zawodową to te projekty były ważne, były potrzebne, wpływały na poprawę zatrudnienia. Natomiast tutaj z kolei obserwuję taką niebezpieczną tendencję, która się pogłębiała, co znaczy, że bardzo wiele projektów było realizowanych przez podmioty, beneficjentów spoza województwa warmińsko - mazurskiego, którzy mieli mniejsze rozeznanie jeśli chodzi o rynek lokalny, o współpracę z partnerami i te ich wsparcie często nie miało charakteru trwałości. To znaczy, że OK był jakieś tam zrealizowane wskaźniki wymagane w projekcie, jakieś czasowe zatrudnienie tych osób następowały. Natomiast często było tak, że te osoby gdzieś tam dosyć szybko ponownie wypadały z rynku pracy. Nie mówię, że to tylko dotyczy projektów realizowanych przez podmioty spoza województwa, bo i takie też są w województwie. Natomiast ta grupa spoza jak gdyby się mocno tym charakteryzowała. Jeśli chodzi o usługi społeczne to tak jak wspominałem to jest zakres, który w tym okresie był rozwijany i on wymaga wzmocnienia i tutaj te usługi społeczne powinny iść bardziej w formę takich usług specjalistycznych realizowanych też poza prowadzących do tak zwanej deinstytucjonalizacji usług społecznych i ten trend należy wzmocniać. Natomiast jeśli chodzi o ekonomię społeczną to tutaj tak naprawdę wydają się, że większość celów, które były postawione przez ekonomię społeczną udało się zrealizować, włącznie z celem najważniejszym dotyczącym stworzeniem miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych. Tam ten wskaźnik na cały okres programowania był w okolicach 945 jak dobrze pamiętam. Na pewno ponad 900 tych miejsc pracy dzięki wsparciu ze (ns.08.50) projektu OWES udało się zrealizować.

Czy zabrakło jakichś konkretnych działań. Myślę, że trochę na pewno. Myślę, że tutaj przez długi czas było nie do końca możliwość wspieranie grupy na przykład osób starszych w ramach projektów, a to jest grupa coraz mocniej się poszerzająca. To jest jedna rzecz. Druga rzecz w ramach tych usług społecznych nie wszystkie też kategorie tych usług były możliwe. Czasem też były takie sytuacje, że były dostępne środki, a nie było zainteresowania wybranymi formami projektu po stronie wnioskodawców, tak jak myślę o projektach wspierających osoby bezdomne i pomagające im wychodzić z bezdomności. Więc to też czasami idzie w tą stronę. Natomiast na pewno też trochę zabrakło większego powiązania projektów tak zwanych miękkich, czyli tych wsparciowych skoncentrowanych na pracy z człowiekiem z tymi projektami infrastrukturalnymi, które dotyczą też kwestii społecznych i zdrowotnych, bo dużym problemem podmiotów, które realizują działania w ramach osi 11 jest też niedostateczna baza lokalowa sprzętowa i tam te projekty mogły tą sytuację poprawić, a myślę, że to nie zostało w pełni wykorzystane.

Myślę, że na każdym polu ona nastąpiła, bo jeśli mówimy o kwestii rynku pracy, to nawet jeżeli warmińsko - mazurskie zawsze było gdzieś w końcowej stawce jeśli chodzi o stopę bezrobocia to sytuacja w regionie mocno się poprawiła. Jest kilka powiatów, które nadal mają trudną sytuację, ale to są już takie nieliczne przypadki. Jeśli chodzi o dostęp do usług społecznych to myślę, że w wielu gminach on się też zdecydowanie poprawił. Teraz też w pierwszych gminach powstaje już Centra Usług Społecznych, wyspecjalizowane jednostki, które się tą tematyką zajmują. Więc tutaj moim zdaniem jesteśmy co najmniej dwa kroki do przodu. Jeśli chodzi o ekonomię społeczną to jeżeli spojrzymy choćby na tą kwestię miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych czy też liczby powstałych przedsiębiorstw to też myślę, że tutaj jako region poszliśmy do przodu. Także generalnie uważam, że te środki zostały dobrze wykorzystane i wpłynęło na poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej w regionie

To chyba jedynie mógłbym wskazać tą kwestię profilaktyki zdrowotnej. Nie wiem czy się pogorszyła, natomiast tu ewidentnie te środki nie udało się skutecznie zagospodarować i one tak naprawdę zostały wykorzystane, pewnie też się oczywiście przydały, ale zostały wykorzystane de facto już na ten okres covidowy, kiedy z nich zakupywano różnego rodzaju środki ochrony, testy czy inne rzeczy. Więc przydały się w sytuacji, która nas spotkała. A z punktu widzenia jakichś systemowych zmian to nie udało się ich najlepiej zagospodarować.

To jest uwzględnione w projekcie programu na kolejną perspektywę. Jeżeli chodzi zaś o same usługi społeczne i zdrowotne to na pewno w kontekście zdrowia sugerowaliśmy wzmocnienie działań profilaktycznych na rzecz w ogóle mieszkańców, osób pracujących, zwłaszcza w średnim wieku, żeby objąć ich badaniami, które też pokazywały ich stan zdrowia i mogły wcześniej przedsięwziąć jakieś

kroki, żeby tam nie przechodziły jakieś jednostki chorobowe. Natomiast jeśli chodzi o kwestie społeczne to myślę, że takim tematem do większego wsparcia jest chociażby rozwój mieszkalnictwa chronionego i wspomagane, który jest ważnym elementem dla aktywizacji pewnych grup, a tych środków na ten rodzaj wsparcia nie było aż tak dużo. I trzeba pokazywać potencjalnym projektodawcom jak z tych środków skorzystać, też były z ich strony jakieś tam obawy jak z tego korzystać.

Absolutnie podwójne zabezpieczenie, co jest jakimś nieporozumieniem, że tak powiem, ponieważ mamy dwa zabezpieczenia - weksel i poręczenie bankowe. Poręczenie bankowe kosztuje kilkadziesiąt tysięcy, wyłożonych ze środków własnych organizacji i dla mnie to jest nieporozumieniem. Więc to poręczenie powinno być jedno, ponieważ też z mocy prawa tak naprawdę dwa nic nie wnoszą. Tutaj fantazja trochę urzędu.

Jeśli chodzi o nasze działania to jedynym takim elementem, na który trzeba było zwrócić większą uwagę to jest wsparcie już istniejących przedsiębiorstw społecznych. Skupiliśmy się na tworzeniu nowych miejsc, tak mam wrażenie, że się na tym skupiliśmy, bo wskaźnikiem projektowym są nowe miejsca pracy. Natomiast łatwiej wspierać już istniejące i nie wiem reanimować i jakkolwiek to nazwać niż tworzyć od początku, bo to jest długotrwały proces, pracochłonny proces i koszty też są znacznie większe. Dlatego według mnie, nas tutaj należało by się skupić bardziej na tych już funkcjonujących niż na tworzeniu kolejnych nowych.

Pewnie jak pani rozmawiała z OWES-ami to takie bezpośredniego wsparcia do już istniejących przedsiębiorstw społecznych, które mają problemy. Bo my możemy wspierać przedsiębiorstwa społeczne już istniejące w momencie kiedy one chcą podjąć dodatkowe działania zmierzające do utworzenia nowych miejsc pracy. Tak bym to w skocie powiedział. Natomiast jeżeli przedsiębiorstwo zatrudnia osoby, ale nie zamierza zatrudniać kolejnych, poszerzać swojej działalności i ma problem, to według mnie powinniśmy też możliwość wspierania, bo my to robimy w ramach działalności statutowej i różnej innej, bo nie zostawiamy tych osób jakby samych, ale my powinniśmy mieć wyraźne wskazanie, że tak to jest ważne, możemy ponosić w tym zakresie koszty kwalifikowalne.